Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Litt.
Iran.

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK
100173 2901

GÖTEBORGS STADSBIBLIOTEK

Litt.
Iran.

HERMELIN

KALĪLAH

III

Rabbinen,

Herr Doktor Josef Wohlstein,

In Memoriam

KALĪLAH

III

ÖFVERSATT FRÅN PERSISKAN

AF

ERIC HERMELIN

LUND
HÅKAN OHLSSONS BOKTRYCKERI
1 9 4 2

DEN ÅTTONDE BOKEN

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBL.

Det var, en gång, en kung, hvars namn var Ibn Madín: Han hugstor var i sinn', och skarpt var hans förstånd. Han hade, genom rätta bruket af sin makt, lyft upp sitt kunga-rikes härliga palats, till dess dess tinnar nådde Areturi kupol. Han hade, genom Geometern: Majestätets Bistånd, lyft upp sin Äras Höga Pedestal högt öfver Himmel-Himmelns allra högsta Apex.

En stjernornas sultån. I Lycka, en Djamshíd.
Hög, liksom Himlens Hvalf. Och thronande på Solen och på Månen.

Han hade, för en lärka, fattat kärlek. En lärka utaf ojemförlig skönhet. En lärka, hvilkens drillar voro ljufliga och hjerte-tjusande. En lärka, öfvermåttan skön och fager. Till växten och gestalten, form-fulländad. Beständigt, plägade, med 434.
henne, konungen utbyta tankar. Han, ständigt, tjusades af hennes söte svar. Han, städse, hänfördes af hennes målande, och bjert och brokigt färg-belagda sagor.

Ljuft är ett målande och formfulländadt tal;
Och hjerte-tjusande: de sockersöta sagor.
Eho, af dem, en andel fått och lott,
Blir gynnad gäst hos konungar och furstar.

En dag, det hände sig, att lärkan lade, uti kungens borg, ett ägg. Hon bragte fram, i konungens palats, en unge. Och konungen befallde, i sin gränse-lösa kärlek för den lärkan, att

hon, till qvinnornas harím, sku' blifva förd. Och han befallde tjenarinnorna i qvinnornas harím, att de, med ömhet, skulle denna lärka, samt med hennes unge, vårda. Och, samma dag, vard född, för konungen, en son, uppå hvars panna strålen sken af Majestätets Höghet, och, på hvars tillstånds sidor glansen glimmade af Salighetens Skimmer.

En måne, på fullkomlighetens himmel, stigen upp,
Hvars like, under tusen år, ej någon skådat.
Af lyckligt öde, upplyst hjerta, och välsignad fot;
Af engla-lik gestalt, och lycko-bådande, och stor i bragd och dåd.
Af denna ädla telning, blef det hela kunga-rikets rosen-gård helt skön och daggbeständ.
Likasåsom rosens blad, af Nordan-Vinden, stärkt.

På samma sätt som lärkans unge växte upp, så växte, också, kungasonen, och de fattade stor kärlek för hvarandre. Beständigt plägade, med fågel-ungen, prinsen leka. Och, ständigt, hvarje dag, flög lärkan bort till kullarne och ödeslätterna, och bragte hem med sig två frukter af ett slag, som okändt var för menniskor i gemen. Två frukter, som de icke hade kunnat sig förskaffa, om, äfven, de, derom, haft någon kännedom. Och en af dessa frukter räckte hon åt prinsen. Den andre födde hon sin unge med. Och begge njöto af den mat, dem, hade gifvits. Och åto den med lust och godan smak. Och verkningarna af den helsosamma kosten blefvo, snarligt, skönjbara. I deras kroppar: kraft, i deras stommar: spänstighet och vidgning. Och följden blef, att de, på kort tid, växte upp, och slogo ut, och blefvo store.

De lyfte sine hufvud högt. De växte upp. De trifdes.
Liksom en grönan äng, som frodas genom verkningarna af den Nye Våren.

På grund af dessa tjenster, ökades, med hvar dag, lärkans värdighet och ära. Och, med hvar timme, växte hennes rang och position. På detta vis, förflöto några dagar. Och tiden skref, i boken sin, mång sidor — hvita, svarta — in, af natt och dag. En dag, då lärkemor var borta, flög hennes unge upp 435.
i kunga-sonens barm, och klöste, med sin skarpa klo, den unge prinsens hand. UPP, flammade, i prinsen, vredens eld. Den elden vrok honom, i hetsighetens och i våldsamhetens malström. Den elden kastade, i manlighetens och fördragsamhetens öga, damm. Den elden gaf för vinden gammal vänskaps kraf. Den elden slungade, i glömskans träsk, de rättigheter, som en öm bekantskap skänker. Han grep den lille fågelungens ben, och snurrade den vildt, omkring sitt hufvud, och slog den, derefter, så hårdt, så ursinnigt, mot marken, att den, med marken, genast, jemnad blef, och gjord till intet på tortyrens rack.

O ve! Att nyutslagna rosens späda stam
Har fallit ned, förintad af den stränge höstens stormvind!

När lärkan återvände, fann hon ungen död. Och fara var, och nära var, att fågelen af lärkans egen själ, från ben-buren af kroppen hade flyktat. Af fasa för den skräckeliga händelsen, steg upp en klagan uti hennes bröst, likt klagandet och tandagnisslandet på Domedagen. På grund af timandet af slik en catastrophe, bemäktigade sig en rufvande och frätande, hämndgirighetens dystra sorg den arma lärkans hjerta. Och satte sine spår deri, ovanskelige, outplånlige, liksom en inscription i sten. Hon lyfte upp sin röst, och hof upp sine klagomål och klagolåtar, till dess de nådde Månen och Mercúrium. Hon ropade:

O ve! Att glansen af det öga, som besmorts med ögon-salva,
ej längre finns i ögat, som såg verlden all!
Min glädjes löf och löfvet af min fröjd finns, i mitt sorgetyngda hjerta, icke längre qvar.

Sen, länge, hon sig jemrat och beklagat, och upp-sändt stönanden och suckar utan tal, begynte hon begrunda för sig sjelf och tänkte: »Denna eld af olycka och sorg har, sjelf, åt dig, du tändt! Och dyrbarheterna af hvila och af ro har, sjelf, från dig, du sålt för vedermödorna af larmet och tumultet! Dig, hade anstått bygga upp ditt näste invid foten af en oansenlig törn-ros-buske. Dig, hade höfts det bygga upp på krönet af en mur. Hvad hade du för anledning, för rättighet det bygga upp i en sultāns harím? Du, som, med fostrandet utaf ditt eget barn, bort vara sysselsatt, hvi upptogs du med vårdandet af kungens son? Om du, med egen vrå, med eget munförråd, belåten hade varit, då skulle du, i denna dag, af denna olycka, ej varit gripen. Ej rasat, som i dag, på grund deraf. Och vise män ha sagt: 'Olycklig den och hjelplös den, som stannar qvar i mäktiges och vålds-mäns sällskap! Ty svåra slake, svåra löse äro tyglarne på deras heders häst. Och väldigt skröplig, väldigt bräcklig är den grund, på hvilken hvilar deras troskaps byggnad. Beständigt klösa de, med våldets klo, sin gifmildhets och gunst-bevis-utdelnings kind. Beständigt fylla de, med orättvisans smuts och trolöshetens träck, sin storsinthets och nådbevisnings källa. Ej heller åtnjuter, i deras ögon, trogen tjenst och upprigtig tillgifvenhet det allra minsta anspråk på respekt och aktning. Ej heller väga, enligt deras åsigt, förra tjenster, forne vänskaps-band det minsta grand. De ha, i deras ögon, ej det minsta värde.

Att tjena den, som tjenstens värde icke värde-sätter,
LÅT BLI, min son! Du *spiller* blott din tid. Slik tjenst
får ingen tack. Slik tjenst får ej belöning.

Att be om tillgift för begångne brott — en egenskap, som präglar ädelsinnade och anspråkslösa menniskor — det stämplas af *den* religion, som repressaliernas och hämndens hyllare bekänna, som oanständigt och — rent af — en skam. Men otack-

samhet — Guds-förnekar'ns egenskap — DEN är, uti de stolte högmods-hjeltars ögon, sedd an som på sin plats, och passande, och bra. Nåväl, hvad nytta kan, ur deras sällskap, skördas 436.
in, som glömma gamle vänners förra vänskap? Hvad gagn kan hemtas in af umgänget med dem, som låta glida bort, ur hågkomsten och minnet, de prof på sann tillgifvenhet och tjenstevillighet, som forne vänner hafva, dem, bevist?

Det är en skam att räkna, ibland hjeltars krets, den man,
Som icke räknar vänners vänskaps-anspråk bjudande och bindande.

Jag har mig i ett följe syltat in, som, när det gäller något brott, som DE begått, betrakta grymme brott och stora orättvisor som en små-sak. Men, när det gäller något lindrigt fel från ANDRES sida, bestraffa de det såsom hemskt och himmelskriande.

De anse sine egne blodsdåd vara hjelte-bragder;
Men, derest du begåfvad blifvit med en öfverlägsen konstförfarenhet, och skicklighet, se den de an som skräp, se den de an som strunt.

Emellertid, jag, för min egen del, vill ej försitta tillfället till blodig vedergällning. Jag vill ej låta hämndens timma, obegagnad glida mig förbi. Till dess jag utkräft hämnd, hämnd för mitt döda barn, af denne blodsutgjutare, af denne folk-förtryckare, som ingen mildhet har och endast grymhet älskar, en skurk, som drap sin egen lek-kamrat och sammansittande och följeslagare, den der, med honom, samtidigt, i verlden, boren var, en skurk, som ödelade den som delade hans hus, hans säng — till dess jag DET har gjort, vill jag ej söka hvila, till dess jag DET har gjort, jag slår mig ej till ro.»

Jag vill åsidosätta tålamod och miskund;
Jag vill, i hjertat, låta hatet tända upp sin glöd.

Strax slungade hon sig, helt vildt och ursinnigt, mot kungasonens ansigte. Och ögonen, de verlds-beskådande, af denne, hela kunga-rikets älskling grof hon ut. Och, derpå, flög hon bort, och satte sig på en af kunga-borgens tinnar. När underrättelsen härom kom fram till kungen, begrät han kungs-sonens förlust af sine ögons ljus. Med list han ville locka lärkan in i svekets snara, och, sedan, bura henne in i olycks-fängslets bur. Följaktligen, han gick och ställde sig inunder borgens tinnar, der, hvarest lärkan hade tagit plats. Han ropade och sade: »O min följeslagare från forne dagar! Kom! Flyg ned! Ty tryggadt är ditt lif. Ej hämnden skall dig drabba.

Derest, från handen af din mysk-begjutne hårlock, någon
ofärd hafver ut-gått,
Nåväl, den UT har GÅTT!

Bryt icke af det vänskaps-band och sällskapsband, som oss förenar. Låt icke glädje-plantan af mitt umgänge med dig förvissna och förtvina!» Men lärkan svarade hans Majestät, och sade: »O konung! Det är allas skyldighet att lyda dig. Men, sen jag, länge, ströfvat kring i öfvervägandets och eftertankens öken, har jag, till slut, till denna afsigt kommit fram, att, under resten af mitt lif, mitt önskemål och höjden af min lycka icke söka annorstäd's än der, hvar kungen är. Jag hade fattat, mig, ett fast beslut, att icke sporra ärelystnadens och äregirighetens fåle på något annat fält, än der, hvar kungen är. Jag hade tänkt att, liksom dufvorna i Mekka's helga Tempel, i skuggan af din nåd, få njuta frid och ro. Att verksam, af all kraft, uppå
437. Det helga Berget af din Mildhet, få komma fram, till sist, till glädje och till fröjd. Men, nu, då de ha låtit, likt ett offerlamm för pilgrimmer, mitt barn bli offradt upp, i kungarnes harīm, hur kan, mig, längre, lysta mina lofvar slå kring denna kungsborg? Men, trots allt detta och ej desto mindre, om jag, blott, *visste* något eller kände något *till* af samma värde som det söta

lifvet, jag skulle, strax, slå *till*, jag skulle strax gå *in* på ditt förslag. Jag skulle tjena qvinnorna i ditt harīm. Jag skulle, i harīm, förrätta slaf-tjenst. Men —

Den fågel, som, ur nätet sluppit lös,
När lockas den på fall utaf ett bjugg-korn?

Och, än en sak, den Tradition, som säger: »*Icke TVENNE gånger skall en tros-bekännare, ur samma fall-grop, varda stungen*», är god och helsosam. Det höfves vise män att icke TVENNE gånger ge sig på och fresta samma sak. Det höfves vise män att icke låta sig af samme vild-djurs betar, TVENNE gånger, varda bitne.

Har Du det ord-språk aldrig hört, som vis-män talat ut:
»*Eho försöker det som EN gång har försökts, han skall sig ångra.*»

För kungens upplysta förstånd är det, ock, klart, att ingen brottsling lefva kan i trygghet. Förthy, om, äfven, här, i lifvet, straffet skulle töfva, var säker på att evighetens straffdom ej skall låta vänta på sig. Och, SKULLE han, af Gunst och Nåd och Hög Gudomlig Mildhet och Miskundsamhet, ock, slippa DENNA från, var säker på att hans afkomlingar, hans barn och barna-barn ej skola undgå smaka bitterheten af det straff, som, pede claudo, följer brottslingen i spåren. De skola erfara tortyren och förnedringen, som är det oundvikeliga resultatet af hans brott. Ty verldens kynne är en borgen för det brottets soning. Och tidens hug har slutit vedergällningens och hämndens egenskaper till sin barm. Så, till exempel, denne kungason. Förfor han icke svekligt mot mitt barn? Och ljöt han icke straffet af min hand?! Ej afsigtligt, men ofrivilligt, grof jag, ödes-drifven, ut hans ögon. Det är ej *möjligt*, för en enda *människa*, att tömma tyranniets och förtryckets bägare, och ej bli öfvervāldigad af undergångens rus. Ej heller möjligt att, i

verkets örtagård, plantera orättvisans och förtryckets telning, och icke skörda frukterna af pina och tortyr.

Den dåre, som sålt colocynthens frö,
Bör ej förvänta sig att skörda söta socker-röret,

Måhända konungen ej någonsin har hört berättelsen om Dānā-Dil och röfvarena? Månn' det hans öra aldrig nått, hur Hämnden tog de röfvarne i fatt? Qvad konungen: »Hur lyder den berättelsen?»

Andra Sagan.

Qvad lärkan: »Oss, har omförmälts, att, i den staden Ráqqah, bodde en derwísch. Han smyckad var med hedervärde egenskaper. Han sirad var med aktningsvärda lefnads-vanor. Hans tals, hans gernings träd var blomster-prydt med ädla känslors, rene seders blomster-skrud. I ty att han ett hjerta hade, som var vordet vist, förmedelst Sanningarna af Guds Vetenskap och Vetskap, förlänade de, honom, namnet »Dānā- 438.
Dil» (»Det Visa Hjertat»). Och folket i den staden höllo honom kär.

Eho benådad är med Guds-Kunskapens Full-Fulländnings Gåfva,
För själen, är han som en vän. För hjertat, är han som en salfva gjuten ut, som bringar ro i hjertat.

En vacker dag begaf han sig på pilgrims-färd till Mékkah's Helga Tempel. Förutan följeslagare och väg-kamrat, begaf han sig i väg. En skara tjufvar kommo fram till honom, och i den tanken att, hos honom, mångt och mycket utaf rikedomar fanns, beslöto de att honom lifva af. Qvad Dānā-Dil: »Af verldsligt gods har jag ej hos mig mer än proviant och lifs-förnödenheter för min resa och min pilgrims-färd till Mékkah. Derest Er åtrå tillfredsställas kan med slikt belopp, nåväl, får gå! Betyder ingenting! Mitt skräp, Er, roffen till! Och mig I låten gå! På det att jag, i lit till Gud, och skrapad ren och bar, må bringa denna pilgrims-resa till Guds Helgedom i Kábah till fullbordan.

På det att jag, af Detta Tempels Tröskels Damm, må göra ett Collyrium och en Ögon-salfva för min Längtans, i Förbidan, spanande och vidt-utsträckta blick.»

Jag till Hans Hus vill gå. På Tröskeln lägga kinden.
Jag vill, af Dammet på Hans Tempel-Tröskel göra mig en Ögon-salfva för mitt öga.

De miskunds-löse röfvarne bekymrade sig, om hans böner, intet. De drogo svärdet för att honom färda af. Likt en förtviflad och förvirrad, blickade den arme pilgrims-resenären kring sig åt hvart håll. Och sökte sig, som olyckliga, till förtviflan bragta menskor PLÄGA göra, en förlossare och bundsförvandt. Men, i den ödemarken full af skräck och fasa, och i den öknen af förfäran full, kom intet lefvande hans blickar nära. Blott endast en flock, tranor, hvilka stadda voro, öfver deras hufvuden, i flygt. Dānā-Dil ropade: »O hören mig — I tranor! I denna öken, har jag fallit i tyranners hand. Af våldsmän och af bödlar är jag gripen. Förutom Majestätet, Skaparen, Som thronar i Osynlighetens Verld, är ingen, om mitt läge, underkunnig. I fören fram till Detta Majestät, mitt klago-rop och hämnde-rop. I kräfven ut Hans Straff på detta följe. I kräfven ut, af Gud, på dem, från dem, mitt blod.» Men röfvarne blott skrattade och frågade: »Hvad är ditt namn?» Han svarade: »Dānā-Dil är mitt namn». De genmälde: »Månn det!?!? I alla fall, ditt hjerta tycks, med Visdom, ej ha stiftat vänskap eller hafva gjort bekantskap. För oss, det tydligt är att du är utan vett. Och den, som vett ej har att daga honom af kan inte anses som en himmels-skriande förbrytelse. Kan icke anses föranledande, för oss, förfång.» Dānā-Dil svarade: »*I skolen det erfara och det blifva varse, den dag, då dimman skingras och då dammet sopas bort*». Härom, jag skulle kunna tälja, Er, en saga. Härom, jag skulle kunna hviska, i Ert öra, in ett Visdoms-Ord om Guds Retribution. Härom, jag skulle kunna

bringa, för Ert öga, fram en skräck-syn af Guds Vedergällande och Fasansvärda Härnad. Men till hvad gagn för Er och till hvad båtnad?!?! Ett pack, som I, på hvilke passar in den följande Beskrifningen uti Den Heliga Qur'ānen: *'De döfve äro, stumme, äro, blinde!* [1] *THY, skole de sig aldrig vända om!* [1] Ett pack som **I**, hvad insigt hafven, uti thessom styckjom, **I**?!'

För den förståndige, som öron hafver till att höra —:
Ljuft klinga Desse Orden i hans öron.

Hur mycket Dånā-Dil än talade och varnade, och bönföll, förutan lott och del var detta röfvar-band, i gåfvan att, med **439.**
Vishets-örat, Desse Vishets-Orden gripa och uppfånga. I gåfvan att, med Insigts-ögat, desse Sannings-Ordens sanna skönhet se. De dråpo honom, och de röfvade hans gods. När folket i den staden Rákkah fingo underrättelse härom, och tidenderna om hans mord till deres öron hunno, djup blef då, deras sorg och djup blef deras saknad och bedröfvelse. Beständigt närde de

---

[1] *Qur'ānen: Sūrah 2: Āyāt 15, 16, 17.*

15. »THESE are the men who have purchased error at the price of true direction. But their traffic hath not been gainful. Neither have they been rightly directed.
16. They are like unto one who kindleth a fire. And when it hath enlightened all around him, God taketh away their light, and leaveth them in darkness. They shall not see.
17. They are DEAT. DUMB. And BLIND. Therefore will they not repent.»

(Sale.)

15. »Ce sont EUX qui ont acheté l'erreur avec (la monnaie) de la Vérité. Mais leur marché ne leur a point profité. Ils ne sont plus dirigés (dans la droite voie).
16. Ils ressemblent à celui qui a allumé du feu: Lorsque le feu a jeté sa clarté sur les objets d'alentour, et que Dieu l'a enlevée soudain, laissant les hommes dans les ténèbres, ils ne sauraient voir.
17. SOURDS. MUETS. Et AVEUGLES. Ils ne peuvent plus revenir sur leurs pas.»

(Kasimirski.)

sin tanke med det hopp, att det dem lyckas skulle på hans bödlar lägga händerna. Beständigt höllo de, på desse, utkik. Till sist, sen långan tid förgått, och folket i den staden kommit samman för att fira festen Īd, och äfven mördarne, som mördat Dānā-Dil, intagit sine platser i en vrå af fest-församlings-mötes-platsen, begaf det sig att en flock tranor flögo genom luften öfver röfvarenas hufvud, och höjde upp så klagofulle skri, att folket, genom deras jemmer-låt förhindrades att läse upp sin dageliga bön, att ropa an Guds Skräckelige Namn. En af de rånarne slog upp ett gapskratt dervidlag, och sade, med ett kallgrin, till en annan: »Förvisso kräfva de, som hämnare, Dānā-Dil's blods-hämnd». Nu hände sig, emellertid, att en af stadens innevånare, som råkade att stå dem nära, uppsnappade det ord, som röfvar'n talat, och vidare-befordrade detsamma, androm, till. Och, inom kort, befordrades det vidare till stadens guvernör. Sen grepos de, och underkastades förhör. De bragtes inom kort till full bekännelse. Och vedergällningen för blodet af den skuld-löse derwischen, som de spillt, grep dem i nacken. Och, med det mått, de mätit hade, vard, dem, mätet till.

Hvem, i all verlden, spände någonsin förtryckets båg-sträng,
Förutan att han SJELF blef skott-taflan för hvinande, förblifvande, förbannelsernas pilar?
Hvem plan-lagde, i ondskans tid och våldets, rofferiets stratagem,
Förutan att hans EGET namn blef afskyvärdt och execrabelt, förutan att han SJELF blef till ett tidens varnande kadaver, och till ett ruttet as, som ut-spred STANK?

Och jag har denna saga talat om, på det att det, för konungen, må varda veterligt och kungjordt, att min förmätenhet, i det jag prinsen bländade, var stämmande, med veder-

gällnings-krafvet, öfverens. Var ljudande, med hämndens fordringar, i samklang. Om så ej varit fallet, huru skulle, väl, en fågel med en bräcklig vinge haft kraft att föra ut en dylik bragd. Då, nu, från mig, slik hjeltemodig handling kommit har i vara, bestämmer Visheten, Befallaren, att jag ditt herrskarbud platt intet bryr mig om. Att jag, af svekets tråd och listig lömskhets snara, in i din falskhets grop, platt intet drages ned.»

För mig är bäst, från kunglig hof-tjenst, fly.

Qvad kungen: »Hvad du talat har, är när-beslägtadt med förståndighet och sanning. Och hopa-mängdt med visdomens välsignelser. Och späckadt med försigtighetens frukt. Och, väl, jag vet, att, enligt innebörden af det gamla Ordet: »*Den som begynner strid är mest tyrann*», det var min son, som sig förgick och gjorde synd, i det han, utan föregående och tidigare anstöt eller förolämpning från hans sida, din unge bragte ned i dödens grop. THY kräfde du, af sonen min, en rättvis och befogad vedergällning ut. Som skrifvet står: »*Den hämnd man kräfver ut för något brott bör stämma öfverens och svara mot det mén, man lidit*». Ja. Jag går längre, till och med, än så. Jag räknar det för gunst och nåd ifrån din sida, att du min son ej drap. Men var belåten med att göra honom blind. *Nu* är 440.
din vrede släckt. *Ditt* hämnd-begär är stilladt. *Nu* är *min* grymhet död. *Jag* är, för våld, ej hågad. Sätt tillit till mitt ord. Och sträfva icke längre, dåraktigt, att hålla dig på afstånd från mig och att sky mig. Vet, att jag anser vedergällningslustan vara menskligheten *lyte*. Vet, att jag anser tillgift och förlåtelse för ett af hjeltemodets ädle hjeltars *smycken*. Jag aldrig kasta vill tillbaka-visandets och af-visandets hand mot hederns hufvud, och mot ärans panna. Jag aldrig vända vill mot-tagandets och gunst-benägenhetens nådes-blick mot våldet och det fega tyranniet. Än mer! Min önskan är att löna ondt med godt. Min afsigt är, att derest något ondt, mig, vederfares

ifrån någons sida, jag komma låta vill till honom som belöning, nådes-vedermälen utan mått och tal.»

Jag har för vana ej att söka förevändningar för tvist;
Förutom rak-rygg-het och ärlighet mig intet märker ut.
Och, till och med, de vedersakare, som hafva gjort, mig, ondt,
Jag blott behandlar väl, om det står i min magt.

Qvad lärkan: »Mig, är platt omöjligt vända åter. Ty vise män för plägsed ha att sky de vänners sällskap, som, från dem, ha vändt sig bort. De som, af dem, ha lidit mĕn. Och, af Guds stormän, har det proclamerats som en grund-lag och ett ordspråk, att HURU mycket än man må det anse som sin pligt att öka på sin vänlighet och artighet mot kränkte hjertan, och nödvändigt att, gentemot dem, visa sig förbindlig och försonings-giljande, i SAMMA mån man detta gör, i SAMMA mån förökas blott och stegras desse kränkte hjertans afvoghet, misstänksamhet och hat. Och då så ÄR, är lämpligast dem sky.»

Min älskade! Om du har någon kränkt,
Gif akt! Håll vakt! Hvad, **ÄN**, du gör, gör icke steg af närmande och blidkande!
Förthy ju MER han ser, af tjenste-nit, hos dig,
Dess MERA *skärpes* hans misstänksamhet och misstro.

Qvad konungen: »O lärka! Sluta upp med slike ord. Ty, mig, är du, i ställning, som en son. Ja! Du är, mig, än en, min egen son, mer dyrbar. Och den tillgifvenhet och kärlek, som jag har för dig, har jag för ingen af min slägtskap och bekantskap. Och ingen smider ränker mot sin egen slägt. Och ingen spinner trådarne af lömskt försåt och hämnd mot dem, som, för hans hjerta, äro dyrbare och käre.» Qvad lärkan: »Talat hafva vise män om skilde slägtskaps-band. Och, i detalj beskrifvit hvarje slägtskaps-bands beskaffenhet. Och färdat ut de hafva följande dekret: 'Som *vänner* räknas kunna mor och far. Som

följe-slagare och lek-kamrater räknas kunna bröder. Och moder-bröder, fader-bröder äro att betraktas såsom *sällskaps-vänner och mer ytlige bekante.* En hustru är att anses som *en, med sin make, sammans-andande.* Och döttrar såsom vägande, med *veder-parter*, jemnt. Och hela återstoden af förbindelser och slägtingar och anförvandter äro att, i värde, hållas likaåsom *främlingar.* En SON, å andra sidan, ja, en SON är åtrådd *till förevigandet af en faders NAMN.* En SON betraktas som *en del af faderns kropp och själ.* Ej heller städjer någon fader, för en *enda* menska till, en lika lott af värdighet och härlighet med **441.** sonen. Jag kan, dig, aldrig blifva som en son. Och, äfven, antaget, *att*, som en son, du skulle vilja räkna mig, du skulle öfvergifva mig i nödens stund, då olyckornas slag-regn sloge neder, och nederlagens, fasornas kohort dig grepe an. Ty huru mycket, ÄN, *en* menska månd' en *annan* hålla af, och huru mycket, ÄN, *en* menska månde, till en *annan* menska, säga: 'Jag offrar upp mig sjelf allt för din skull! Mitt eget lif jag räknar icke mer af något värde!'

Hvad är mitt lif, att det ej skulle offras upp för dig?!

Sak samma: i den tid, då ofärd lyfter upp sitt vilda borst, och fara når en sådan grad, att man, från lifvet, måste stiga upp och taga afsked, skall hon, förutan tvifvel, från den farans knip-tång, dra sig undan, och släpa fram sig till den region, der trygghet dväljs och friden har sitt bo. Hon skall, för ingen del, för *annan* menskas skull, ge ut och offra upp det lödiga, kontanta myntet af sitt vara.

Det höfs en hjelte, att han, för en fara, icke flyr.
Det höfs en hjelte, att han för en annor mans skull stiger upp, och reser sig från hvarje *hänsyn* till och *tanke* på sitt vara.[1]

[1] Professor *Edward B. Eastwick* skrifver, i en not härom, uti sin öfversättning: »This couplet it evidently out of its place. It should

Men kanske kungen inte hört berättelsen om den der gamla qvinnan och om Muhastí? Måhända har han, om de enskilda omständigheterna beträffande desamma icke blifvit informerad?» Qvad konungen: »Sjung ut! Och tala öppet om, för mig, hur saken låg. Berätta! Huru lyder den berättelsen.»

---

follow the hemistich, otherwise it directly contradicts the speakers sentiments».

Och *Arthur N. Wollaston* C. I. E., H. M. Indian (Home) Service skrifver, i en not härom, uti *sin* öfversättning: »As remarked by Eastwick this couplet is misplaced, the purport thereof not being in harmony with what immediately precedes».

Tredje Sagan.

Qvad lärkan: »Det har, oss, berättats, att, för en, till åren, gammal, och, af sorgen, härjad, ålderstigen gumma, fanns en fager dotter kallad Muhastí. En dotter sådan att, på grund af glansen utaf hennes helso-strålande och rosen-röda kinder, fullmånen full af gul-svedd afund var. En dotter sådan att, på grund af åter-strålningen af hennes anlete, som hjertan stal, den verlds-illuminerande och fagra solen, satt ned förkrossad, perspirerande af skam.

En mö af ljufligt tal. En mö, som sansen stal.
En mö, som stal, från sötsaks-säljaren, hans varors sötmas bländ-verk.
Ett SMIL hon gaf! Och tusende tumult i denna verld!
En BLICK hon gaf! Och tusen döde älskare i staden!

Med ens, och plötsligt nåddes denna rosen-kindade cypress af stinget utaf olycks-ödets gift-blick. Och olycks-dagens onda öga sträckte henne ut på lidandenas bädd. I hennes skönhets rosen-gård sköt fram, i stället för den arghawänska rosen, den saffran-gula saffrans-buskens gren. Jasmīnen — hennes anlets ljufliga jasmin — förlorade, på grund af hennes sjukdoms heta brand, sin svala fuktighet. Och hyacinthen — hennes lockars svallande och sköna hyacinth — förlorade, på grund af hennes febers eld, sin väna krusighet.

Likt hennes ambra-doftande och mysk-begjutne lockar,
Var svag och kraftlös vorden hennes älskliga och späda kropp.

Den gamla qvinnan hängde städse öfver dotterns hufvudgärd. Hon gick, sin dotters sjuk-bädd, rundt- och rundt-omkring. Hon bad, och qved, och qvad, med ögon tår-dränkte och simmande i vår-floder af tårar: »O dotter min! O du, din moders
442. lif! Må *MITT* lif bli, för DITT, ett offer! Må denna bräckta gamla gummas hufvud, som tröttats ut i lidandenas vrå, för dine fötter, varda såsom stoftet! Jag vill mig sjelf ge ut, för dig, såsom ett offer! Och detta halfva lif, som, än, är mitt, vill jag, som almosa, dig, gifva ut, att ditt lif varde frälsadt.»

Om, dig, ditt hufvud pinar, vrid det kring, kring, *mig*.[1]

Hvar morgon, suckande och gråtande, hon bad till Gud, och sade: »Herre Gud! Var miskundsam mot denna unga oerfarna mö, som verlden icke sett, och tag, i stället, denna gamla skröpliga, på verlden mätta och på lifvet trötta qvinna.»

Hvad der af lifvet *mitt* är qvar, blott, tag med ens,
Men gif åt *hennes* lif en längd af dagar!
Ehuru *jag*, af sorg, är vorden som ett hår,
Tag ej ett enda hår från *hennes* hufvud.

Kort sagdt, den gamla qvinnan våndades, i ångst och bön, båd' natt och dag, i enlighet med moderskapets kärlek, i enlighet med moderskapets ömhet. Hon gaf den smula lif, hon hade qvar, som offer för sitt barn, som hennes hjerta band. Af en ren händelse begaf det sig att en, den gamla gummans ko, från fältet, vändt igen och sig begifvit in i gummans kök. Af lukten lockad hade hon sitt hufvud stoppat ned uti en sopp-kastrull. Hvad i kastrullen var, det söp hon upp. Men när hon ville hufvudet, ur soppkastrullen, draga ut, befann det sig, att hon ej dertill var i stånd. Ursinnig, vanmägtig, sprang hon, ur

[1] »Lit. 'Turn me round thy head'.»
(Arthur N. Wollaston C. I. E.)

köket ut, med sopp-kastrullen höljande och dinglande på hennes hufvud. I detta tillstånd sprang hon hit och dit. Hon rusade, från *en* vrå, till en *annan*. Den gamla qvinnan var, då kon kom hem, för tillfället ej hemma. Hon visste ingenting om hvad som hade händt. När, alltså, hon, till huset, vände åter, och varseblef den skräck-injagande och gräsliga gestalt, som rusade, i vildt galopp, från vrå till vrå, i huset, fick hon det klart för sig, att det var dödens engel. Imaginerade, att det var Sjelfver 'Izrāíl, som kommen var att taga med sig hennes dotter Muhastí. Att gripa hennes själ i sina klor. Ett skri hon stötte ut. Och, vild af fasa, utbrast:

»O dödens engel! *Jag* är icke Muhastí.
Jag är en gammal skröplig, olycks-pinad qvinna.
Om det, dig, lyster taga *hennes* själ,
Så är hon, som du vet, i huset här, till finnandes.
Ja. Ja. Om det är Muhastí, som du är efter,
Nåväl, så TAG henne! Men låt MIG slippa undan!»

* *
*

När fasan fjerran var, hon var, för henne, dyrbar;
Så snart hon fasan såg, hon stötte henne bort.
Och detta taladt är, på det att du må veta,
Att *ingen* menniska, i nödens stund och dödens, för *någon* menniska, mer kär och dyrbar är än menskan SJELF.[1]

---

[1] I »*Hadíqatú'l-Haqíqat*» (»*Sanningens Inhägnade Lustgård*» (— Se Första Mose Bok kap. 3: verser 23, 24 —) utgörande den äldsta Mystiska Afhandlingen på VERS, och författad, i början af Elfvahundra-talet efter Christi Börd, af *Hakím Sanā'ī* en af den Irānska Mystikens tre förnämste målsmän * har denne, i bunden form, berättat ofvan-nämnda saga. Den lyder:

* De två andra äro 'Attár och Djalálu'd-Dī'n Rúmī Den senare skrifver:
»'Attár var Anden. Sanā'ī de två ögonen.
Jag vandrar i 'Attár's och i Sanā'ī's SPÅR.»

443. Och jag har, denna dag, mig spärradt af från hvar förbindelse. Och jag har skurit mig, från hela menskligheten, af. Och jag har, i din tjenst, så öfverhopad blifvit med din nådes håfvor, att karavånen af min kraft är, dermed, lastad utan mått och

---

1. En gammal qvinna, i den byn Tekáv,
   Hade en dotter Muhastī, och tre kor.
2. Hennes dotter var skön som en ny-gift brud, och växte upp som stammen utaf en cypress;
   En dag begynte hon att qvida, ty hon hade träffats af det onda ögat.
3. Hennes anlets fullmåne krympte ihop, och aftärd blef, och hennes anlete blef liksom ny-månen;
   Verlden blef mörk för den gamla qvinnan.
4. Eld grep hennes hjerta. Och hennes lefver brann.
   Ty hon hade ingen annan vän än henne.
5. Den gamla modern sade oupphörligt till sin dotter:
   »Måtte din moder få dö före dig!»
6. Händelse-vis lade gummans ko, som sökte något att äta,
   En dag sin mule i sin matmors gryta.
7. Liksom en lam menniskas fot i sanden,
   Förblef kons mule uti gummans gryta.
8. Liksom en ond ande från helvetet,
   Sprang kon, ur köket, ut, och sprang emot den gamla.
9. Den gamla gumman trodde, att den kon var dödens engel, sjelfver *'Izrāíl*;
   Och uppgaf, i förskräckelsen, ett jemmer-rop.
10. Och skrek: »O dödens engel! *Jag* är icke Muhastí;
    Jag är en vedermödans ålderstigna dotter.
11. Jag frisk är. Jag är alls ej sjuk.
    För Guds skull! Tag mig ej för henne!
12. Om det är Muhastī, du önskar gripa,
    Se der! Der ÄR hon. Henne gerna tag.
13. Jag går min väg. Gör saken upp med henne.
    Till henne vänd dig. Lemna mig i fred.»
14. När ingen fara var å färde, eller före-låg, hon räknade sin dotter för sin älskling;
    Men när hon faran såg, gaf hon sin dotter öfver.
15. Och detta skrifvet är, på det du veta måtte,
    Att, när du ligger krökt, förvriden, rullad hop i dödens pinas qval, dig, ingen menska varda skall till hjelp och bistånd.

utan gräns. Den är ur stånd att bära bördan utaf flere nådesvedermälen.

Jag fruktar för att, som min kropp är svag,
Den icke mäktar bära denna börda.

Och hvilken varelse kan härda ut och tåla, att hennes hjerte-vrå blir svedd af orättvisans eld? Att hennes hjerte-frukt blir gifven hän som rof för plundringens, förstörelsens, och undergångens vind? Att hennes ögon-lust och fagra ögon-fägnad, från henne, ryckes bort och kastas neder i förruttnelsens och mörkrets grop? Att hennes lefnads hela glädje sopas bort och blankt extermineras? När på min älskade och käre son jag tänker, min son, som var mitt tår-uppfyllda ögas ljus, min son, som var, af mitt beträngda bröst, dess munterhet och glädje, då svallar upp, i vreda böljor, klago-ropens haf, då kastas ned, i ångest-qvalets hvirfvel-ström, resignationens farkost. Och flammorna af raseriets eld begynna blossa upp i gul-svedd hämnde-lystnads blåa svafvel-lågor. Och strax, med ens, försvinner och förgås, af elden slukadt upp, hvadhelst jag haft och har af sjelf-beherrskning, tålamod och vederbörlig återhållsamhet.

Jag är, i verlden, såsom *e n* hvärfd *om* af qval;
Ej botten kan jag se. Hur kan min fot nå stranden?
Jag sade, för mig sjelf: »Med iakttagande af tålamod skall
hafvets KUST bli sedd».
Men, nu, har tålamodets och resignationens farkost lidit
skeppsbrott, och förlist, och gått i kras.

Till råga, derjemte, på detta allt, är jag ej trygg för lifvet. Och att sig finna i att lurad och bedragen bli och bakom ljuset förd af hycklad artighet och hån-full höflighet, och sockradt smicker-slisk, och krus och smek — det förefaller, mig, från vis-mäns pläg-sed, fjerran. THY läser jag Den Helga Versen

upp ur Guds Qur'ān, Som lyder som de ordalag som följa: »*Det gifve Gud, att, mellan mig och dig, det afstånd vore, som emellan Öster är och vester!*»[1]

---

[1] *Den Heliga Qur'ānen: Sūrah 43: 35—38:*

35. »Celui qui cherchera à se soustraire aux exhortations du Très-Haut,* nous lui attacherons Satan avec une chaîne. Il sera son compagnon inséparable.
36. (Les démons) détourneront (les hommes) du Sentier de Dieu. **Et ils croiront, cependant, suivre le droit chemin.**
37. Jusqu'au moment où, arrivé devant Nous, l'homme s'écriera: 'Plût à Dieu qu'il y eût, entre moi et Satan, la distance des deux levers du soleil! Quel détestable compagnon que Satan!'
38. Mais (ces regrets) ne vous serviront de rien, dans ce jour. Si vous avez été injustes, vous serez encore compagnons dans le supplice.»

(*Kasimirski.*)

»And whosoever turns from the Reminder of The Merciful One,* We will chain, to him, a devil,* who shall be his mate.* And, verily, these shall turn them from The Path, **while they reckon that they are guided.** Until, when he comes to Us. He shall say: 'O would that between me and thee there were the distance of the two orients. For an evil mate art thou!' But it shall not avail you on that day, since ye were unjust. Verily! In the torments shall ye share.»

(*Palmer.*)

Sale öfversätter verser 35, 36 och del af vers 37 som följer: »Whoever shall withdraw from The Admonition of The Merciful,** We will chain a devil unto him.** And he shall be his inseparable companion.** An the devils shall turn them aside from the Way of Truth. **Yet they shall imagine themselves to be rightly directed:** UNTIL, when he shall appear before Us, at The Last Day, he shall say unto the devil: 'Would to God that between me and thee there was the distance of the East from the west!'»

---

* Eho försöker undandraga sig Guds Skrifna Ord. Eho försöker att, från Gud, *sig sticka undan. (Genesis. Första Mose Bok 3: 8.)*

** Eho *förklarar*, kritiserar, späder ut, förminskar, förökar, modifierar, förfalskar, förvanskar, bespottar Lefvandes Guds Ord, vid honom skall jag kedja fast en DJEFVUL.

Förbindelser, som, i sig, rymma qval —;
Än dylika förbindelser, långt bättre: skilsmessa och — afstånd.

Qvad konungen: »Om det, som du begått och gjort dig skyldig till, begånget varit hade utan föregående och förorsakande provocation, från första början, DÅ hade, från din sida, afstånds-tagande och fjermande från mig, än sällskapande och tillsamman-sittande med mig, mer varit rådeligt. Men du har handlat på den grundval som Lex Talionis har lagt ned, i enlighet med vedergällnings-lagen. Och rättvisans och billighetens tunga, oss, *befaller* slikt och *anbefaller* dylikt, såsom tillbörligt och rätt. Och Domaren: Rättrådighet och Vederbörlighet befaller an, för dylikt dåd, som utgick från *min son*, en vedergällning af det slag, som, från *dig*, utgick. Alltså — hvad orsak kan du ha att dra dig undan? Hvad skäl att DRAGA dig, i afsmak, bort ifrån mig? Åtminstone betänk, att, förr'n min son blef född, var du min tids hugsvalare och beledsagare. Och mine dagars kompanjon och lifs-kamrat. Och när min son kom, från lön-kammaren af icke-varat, hit, till varats rymliga och vida slätt, tvang mig, med obevekligt kraf, en faders kärlek att, vid hans åsyn, känna välbehag och fröjd. Men, härvidlag och härutinnan, gjorde jag, med honom, dig en jemlike, och gjorde äfven *dig*, med honom, en kamrat. Och, genom samman-sittandet med dig och samman-lefvandet med honom, jag bragte till min tid i frid, och lugn, och ro. Men nu, 444.
då olycks-ödets onda öga hafver bragt, på perlan af hans synförmågas klara öga, ödeläggelse, är all den fröjd, jag åtnjöt vid hans anblick, bräckt och bruten. Men glädjen af att samtala med *dig*, och lyckan af att höra klangen af *din* stämma finnes ännu qvar, är ännu, mig, förunnad. Gör icke så, att äfven denna grund till glädje ryckes bort från mig och hörer upp med ens. Gör icke så, att jag, för återstoden af mitt lif, skall bli, i sorgens tempel, en beständig, stadigvarande tillbed-

jare, och andas ut mitt lif såsom en enda suck. Och sluta mine dagar i bekymmer, ångest och förtviflan.

Förhållandet emellan mig och dig är analogt med det emellan konungen och trubaduren.» Qvad lärkan, spörjande: »Hur lyder den berättelsen?»

Fjerde Sagan.

Qvad konungen: »Det har berättats, att en konung hade, vid sitt hof, en trubadur. En trubadur af smekande och ljuflig stämma. En trubadur med sång-röst söt som socker. Han bragte, medelst sine hjerte-tjusande och ljufva melodier, ur stigbygeln, förståndets och förnuftets fot. Han grep och ryckte till sig, motstånds-löst och våldsamt, ur tålamodets och långmodighetens hand, den lugna sjelf-beherrskningens och själsnärvarons tyglar.

Än honom klangrikare, i båd' ton och röst,
Såg aldrig denne krok-ryggige ORGEL-TRAMPARE OCH ORGEL-BRUSETS FÖR-BEREDARE.

Och konungen höll honom öfvermåttan kär. Städs, genom hörandet af trubadurens toner, hvilka tjuste hjertat och trubadurens sånger, hvilka väckte glädje, blef tiden, för den höge kungen, ljuf.

O lyss till trubadurens inbjudande toner! Förthy hans Rop,
som görer glädjen störr', och ökar friden,
Likt Venus skulle det, med sin diskant och bas, Saturnum
hafva bringat in i stjerne-hjulet.

Och denne trubadur gaf undervisning åt en sång-begåfvad slaf. Handledning gaf han honom, välvilligt och gratis, i instrument-musik såväl som sång. Till dess att slafven, inom kort, sin mäster öfverträffade, och bragte harmoni'n af sin musik och

melodien af sin sång till sådan höjdpunkt, att ryktet om hans stämma och hans strängaspel gick öfver tankens fattningsfähigkeit och phantasiens imagination. Och af berättelsen om hans vokala och instrumentala bragder uppfylldes öronen af både hög och låg.

Han gjorde, med sin sång, som hjertat tjusade,
Den sanna glädjens och essentians marknad liflig.
När, med förfaren hand, han harpans strängar slog,
Gaf Venus, med *två* öron öppnade, åt harpo-klangen, öra.

Hans Majestät fick kännedom om denne slafs begåfning. Han bisprang honom med sitt stöd och sitt beskydd. Till *den* grad, att den slafven blef en konungens förtrogne vän och gunstling. En thronen nära-stående och en, bland thronens pelare, märkt ut och sär-skild. Beständigt hänfördes sultänen af hans hugnesamme sånger, som gåfvo tidender om Jesu' Underverk. Be-
445. ständigt inspirerades sultänen af en håg för glädjens gästabud, så snart han hörde klangen af den unge slafvens harpas verldsuppeldande och ljufva stränga-spel. Ett stränga-spel, som, in i älskarenas hjerta, kastade sin eld. I trubadurens, slafvens mästers hjerta, ut-göt afunden sitt gift. Han slafven drap. Om mordet undfick majestätet kännedom. Befallning kungen gaf, att trubaduren skulle kallas inför rätta. När denne förts, till pino-platsen, fram, begynte konungen, med olycks-bådande och bistert allvar honom näpsa. Qvad konungen: »Månn' du ej *visste*, att jag är en vän af glädje? Och att min glädje sprang ur tvenne ting? Att min förlustelse bestod af tvenne slag. Det ena: lyssnandet till din musik, offentligt. Det andra: lyssnandet till slafvens sång, i enrum. Hvad orsak hade du att mörda slafven? Hvad dref dig att beröfva, mig, hans sångers välljud, att, mig, förstöra hälften af min glädje? Jag vill dem, detta ögonblick, befalla, att de, dig, ge, att tömma, samma dödens dryck, som *du* i-skänkte åt den arme slafven. På det att,

hädanefter, ingen må fördrista sig att, än en gång, begå ett dylikt dåd. Sultänens ordval bragte mördar'n till besinning. Det minde honom på om en viss sång. Han sade: »Herre konung! Jag har illa handlat, i ty att jag, från kungen, stulit HÄLFTEN af hans glädje. Men hur skall detta bättra sig, om kungen dräper mig, och, sjelf, ifrån sig, stjäler bort sin glädje ALL?» Med mannens qvicka svar, blef kungen nöjd. Han gaf, honom, hans lif. Han gaf, honom, dessmera, vedermälen af Sin nåd och ynnest. Och afsigten med denna sagas täljande är DEN, att, genom olyckan, som drabbade min son, har, af min glädje och min hjerte-frid, en *del* försvunnit. Nu sjunger äfven du en sång i skiljemessans tonart. Då svunne, från mig, *ytterligare en del.* Det förefaller, som om ryggen af mitt hopp, likt formen af en harpa, hade blifvit krokig. Det förefaller, som om barmen af min sorg, likt hjertat af en cittra eller luta, af nageln af förtviflan, hade klösts i sönder. Till sist och sluteligen, *måste* vänner, genom tvångets och nödvändighetens makt, ifrån hvarandra, skiljas. Jag beder dig: sträng, du, åtminstone, dig sjelf ej an att bringa en onödig, en frivillig skilsmessa å väga. Släpp icke, sjelfmant, vänskaps-mantelfållen ur din hand.»

Hvad ÄN du gör, slit dig ej, sjelfmant, loss från vännens band;
Du nogsamt vet, att stjerne-verldens hjul af födelse och ångest skall slita vänner, från hvarandra, loss.

Qvad lärkan: »Fiendskap förborgad är och dold i hjertats lönrum. Och gulsvedt hat är gömdt i barmens cell. Och SOM det icke möjligt är, för någon, att det hatet och den fiendskapen varda varse, THY höfves det, för ingen, att åt det, som *tungan* talar, skänka lit. I ty att tungan, härvidlag, ej fullt sannfärdeligt ger uttryck åt betydelsen och innebörden af ehvad, i mensko-sinnet, är begrafvet, och alldenstund förklaringen ej

fullgör hvad upprigtigheten kräfver, vid tydandet af hvad, i själen, är fördoldt. Men HJERTAN, deremot — i enlighet med Ordet i Qurānen: »*Den enes hjerta, till den andres, bärer vittne*» — ja, HJERTAN äro sinsemellan, vittnen, och HJERTAN ge hvarandre sanne vittnesbörd.

Sann-sagan om ett hjertas hemlighet vet endast hjertat;
Invigde härutinnan äro hvarken tunga eller läpp.

Ditt hjerta håller icke *med* din tunga i de ord, den yttrar. Din tunga talar icke *om*, upprigtigt, hvad ditt hjerta rymmer.

446. Må hundra lif ges ut för den, hvars tunga och hvars hjerta äro *E T T*!

O kung! Jag nogsamt känner till din vredes skräck. Jag väl, är varse: fasan af ditt straff.

Du, stundom, sårar, med stigbygels-remmen, grymmare än berget;
Du, stundom, faller an, med ryttar-tygelen, mer ursinnigt än stormen.

Jag skulle aldrig kunna vara säker för ditt vredes-utbrotts raseri. Jag skulle aldrig, för ett ögonblick, mot våldet af din oinskränkta makt, få frid och hvila. Jag EN ej är af *d e m*, till hvilke läkar'n sade: 'För dig är botemedel för ditt kranka *öga* mera passande och oumbärligt, än botemedel för den kramp du har uti din *buk*'.» Qvad konungen: Hur lyder den berättelsen?

Femte Sagan.

Qvad lärkan, i replik: »En man kom till en läkare att söka bot. Utom sig, tokig af de smärtor, hvilka plågade hans mage. Han rullade och vred sig, på den bara marken. På grund af pinans häftighet och virulens, han gaf upp höge klago-rop, och sökte hjelp,

> O läkare! Tag hand om mig och läk mig! Ty mina plågor hafva öfverskridit gränsen!

Men läkaren — som vanligt är bland män af visdom och förstånd, de der, *först*, iakttaga regeln att utröna orsaks-sammanhanget och ta reda på symptomerna, och, *sedan*, sen de fastställt diagnosen och kommit under fund med sjukans rot, fortskrida vidare och föreskrifva något botemedel, som skulle kunna medföra en hastig bot — läkaren: han ställde, på den sjuke, detta spörsmål: »Hvad hafver du, i denna dag, förtärt?» Den enfaldige mannen svarade: »Jag har förtärt ett stycke svedt och svart-brändt bröd. Och med den maten, som ej större var än spetsen af mitt finger, har jag i lågor satt min mages ugn.» Befallning läkar'n gaf åt sine tjenare: »Fort! Bringen hit en medicin, som, åt den sjukes ögon, kan ge klarhet, och stegra och föröka skärpan af hans syn. På det att, dermed, jag må smörja denne mannens ögon.» Hvarpå patienten skrek och skränade:

> »Hvad NU?! Är, NU, en tid, för dig, för skoj och skämt?! Nu är en tid för död och lifvets smältning.

O läkare! Åsidosätt allt skämt, och öfvergif allt skoj. Jag klagar öfver smärtor uti magen! Du talar om att lägga på mitt öga, af collyrium och ögon-salva, en juvel! Hvad har din ögonsalva med min maga-pina för slags sammanhang och samband?» Qvad läkaren: »Min afsigt var att göra klart ditt öga, på det
447. att du, emellan svart och hvitt bröd skulle kunna skilja sär och märka skillnaden, på det att du ej äte, en gång TILL, af svedt och svart-brändt bröd. Af DETTA skäl är, dig, en ögonsalva mer af nöden än en buk-mixtur.» Och ändamålet med mitt omförmälande, för dig, af denna saga är DET, att kungen ej må tro, att jag är en af dem, som icke kunna skilja mellan svart-brändt bröd och bakadt bröd (»sŏkhtah az sâkhtah»), emellan rått och kokt.»

Hvad Kunskap angår, är jag — Herren vare lof och pris! —
af sådan art,
Att jag, emellan Godt och ondt, kan SKILJA.

Qvad kungen: »Vänner mellan, träffa händelser af samma slag, som, nu, ha träffat in emellan dig och mig, mångfaldige och många gånger in. Och det OMÖJLIGT är, att, menniskor emellan, stridighetens väg sku', helt och hållet och ogenomträngligt, varda spärrad. Och OMÖJLIGT det är, att splitets väg och kifvets barrikadera *så*, att den blir fuller stängd. Men den, som smyckad är med Vishets-Ljusets fägring, och den, som är beprydd med Guds-Insigtens Nåd, anstränger sig af alla sina krafter att släcka vredes-lågorna och hatets flammor ut. Bemödar sig, så godt han kan och mäktar, att hälla mildhets vann' på raseriets eld. Och fast han vet, att beskt, att svälja är fördragsamhetens vatten, så vet han, OCK, och, DOCK, att ljuf den sötma är, som rymmes deruti. Och fast han vet, att afskyvärd, som gift, är sjelf-beherrsknings-bördan, så vet han, OCK, och DOCK, att den, inom sig, rymmer detta giftets mot-gift: frid och fröjd.»

Gif ej, åt vrede, rum, ty, deri, ligger pina;
Svälj ned ditt raseri, ty, deri, ligger fröjd.
Den glans, som blixten ger, har ẽlände till arfving;
Men Hafvets Vana är att svälja smutsen ned.
Ej varder Hafvets Barm af hatets sopor till-täppt.
Om, än, i regn, sin Rot har Dess TRANS-MIGRATION.

Qvad lärkan: »Det har blifvit till ett väl-kändt ordspråk: 'Eho tar saken lätt, han faller hårdt'. Och denna sak är alltför allvarlig och vigtig för att man skulle kunna taga denna saken lättvindigt och lätt, för att den skulle kunna dryftas med förakt. Jag har, mitt hela lif betraktat detta listiga och falsk-spels-lystna lifs-hjuls kärlek, och tagit *den* och hvad den *går för* väl i akt. Jag har hvart ögonblick utaf min lefnads dagar förödt på öfverblickandet och iakttagandet af den bedrägeliga stjerne-verldens under. Förvisso, ur förråds-huset utaf min lefnads lifs-erfarenheter, har stor och värdefull en vinst jag dragit ut. Och jag har, genom arbets-inkomsten af klokskap och förstånd och kapitalet af sagacitet och perspicacitet, fått, mig, en afsevärd och ej föraktlig vishets-skatt i handom. Jag hafver, nemligen, förvisso och försann, fått klart för mig och lärt mig grundligt inse, att gnistorna af »*menskans frie vilje*» och flammorna af »*menskans sjelf-bestämnings-rätt och spontaneitet*» antända byggnaden af mensko-convenant och mensko-eder, och sätta eld till mensko-löftenas palats. Och, vidare, har jag fått klart för mig och lärt mig, att sy-nålen af välmakts-dagens prål, med sy-tråden af tyranniets grymhet, sytt samman ögonen af trofasthet och tro. Förthy när Lejonet af kunglig makt och kraft, med hämnde-lystnads-svansen, piskar marken, då hjelper ingen slafvisk höflighet. Då båtar ej att huka sig och krypa. Då gagnar ej att buga sig och krusa. Umsonst, in vain är hvarje räf-spel, DÅ!!!!!! För mig är bäst att jag, för harens sömn, mig tar till vara. För mig är bäst att jag, för tiger-lynnet, RÄDES. Att jag mig skyndar, likt gasellen, ut **448.**

till öknen, för att fly. Emot en mäktig fiende, finns, för hans svage vederdeloman, ej möjlighet att kriga. Som, också, en viss konung, härom och på tal om en sin fiende, improviserade en lärorik berättelse.» Qvad konungen: »Hur lyder den berättelsen?»

Sjette Sagan.

Qvad lärkan: »Det berättats har, att, i det landet Turkestän, der fanns en konung. Hans ojemförliga och makalösa storsinthets Humá hade på pannan af hans rikes innevånare spridt fridfullhetens, rofullhetens skugga och segerns och den vingade Victorians glädjefulla min. Hans upphöjda banérs och ärorika seger-fanas 'Ánqā sig lyfte stolt, i majestätisk makt, högt öfver höjden af det himmels-höga näste, der påfågeln af Paradisets Trädgård har sitt bo. Hans fulländade och fullkommeliga Rättvisa beskärde, åt regerings-angelägenheternas behandling, den noggrannaste ordning samt med reda; de visaste och varsammaste mått och steg. Och hans frikostighet och gifmildhet, som gällde ALLOM, välsignades med lugn och ro i hela riket, och till ett lycksamt ledande af alle statens ärenden till fröjd-fullt slut.

O Khúsrav! Du, som kronor skänker! Du, som troner ställer fast!
Som öfver troners, kronors hufvud strör ut skatter!
O Khúsrav! Verlds-Eröfrare! Och Verlds-Uppbyggare! Och Verlds-Beskyddare!
Dítt tidehvarfs Djamshíd! Och *Dín* tids Alexánder!

Då hände sig, att en af thronens pelare sig kände sårad. Han ansåg sig ha blifvit, af monarchen, kränkt. Han vände ansigtet från kungens hof, det Himmels-liknande. Hänvände sig till en af kungens fiender och ovänner. Försåtligt, svekfullt narrade

han denne att förklara kungen krig. Förmådde honom öppna, emot kungen, fälttåg. När kungen reda fick på mannens svek: — *Att* han vändt lydnadens och hörsamhetens ansigte från underdånighetens helga Qíblah — *Att* upprorsmäns och myteristers hviskningar och nacka-styfve skälmars och rebellers öfvertalningar, till grunden af hans loyauté och till hans troskaps grundval, funnit väg — *Att* han, med hufvud proppadt fullt af raseri, i vansinnig, förmäten äregirighet, sig, gjorde planer upp om kungaskap och krona — *Att* han med hjerta fullt af hat, på grund af inbillade, fordomtima oförrätter, sig, kokade förhoppningar om framgång, och sigtade på väldighet och makt — SÅ SKRIFVADE, TILL HONOM, KONUNGEN ETT **BREF**.[1] Ett Bref [1] bestående af kärliga förmaningar. Ett Bref [1] fylldt upp af konungslige råd. Men fienden, den öfvermodige och nacka-styfve, blåst upp till bristnings-gräns, af stolthet och af stånd, behagade, på Brefvet, icke **LYSS**. I stället lockade och drog han, *till sig sjelf*, med inbjudningarnes och lockelsernas lasso, hvarhelst ett upprors-gäng han kunde träffa PÅ och samla HOP.

> Han samlade ihop, omkring sig, några vilse-komne narrar,
> Som sökte skydd i krig på krigets dag.

Kort sagdt, när Kungen såg, att Dosisen af Miskundsamhets-Medicinen ingen verkan gjordè på deras dästa complexion, och fåniga, förfäade constitution, som — sannerligen — vandrat helt och hållet vilse, från Kungs-Vägen af Hofsamhet och Sans,
449. af sände Han, till honom, Nytt ett Budskap, affattadt, DENNA GÅNG, i **DESSE** Ordalag: »Som Stenen: Jag. Som sköra glaset: du. Slå, antingen, på sköra glaset, Stenen. Slå, om du hellre vill, på Stenen, sköra glaset. I hvilket fall som helst, går glaset sönder. I hvilket fall som helst, når, stenen, intet

---

[1] Guds Helga Bref, till menskomen, i Bibeln och Qur'ánen.

mẽn.» Och omförmälandet, för dig, af denna saga har, med sig, denna vinst och denna nytta, att det, för Kungens upplysta förstånd, blir klart och tydligt, att äfven jag likt glaset är och bräcklig, och nådd kan bli af Majestätets Raseri. Som, likt en Sten, är hårdt. Likt Klippan, obevekligt. Och Majestätets fiender förkrossande, till-intet-görande.

O hjertat mitt. I kast dig icke gif med sköna tjusarinnor,
hvilkas hjertan äro hårdare än jern!
Du är af glas! Du är ej passande till lek-kamrat med städet!

Hur mycket än Ers Majestät behagat sig begifva in på artighetens och förbindlighetens område, och önskar hugsvala, med »*oxymèl*» och »*sakbindjïu*», det kränkta och af skräcken slagna hjertats harm och oro, fast står och fast-ställdt står i Vishets-Jungfruns Lag-Bok, att ingen *tro* må sätta till de sötsaks-ord och ursäkter, som bäras fram af hatets och det fega våldets chorus-ledare och coryphae'er. En Lag att lyda är Den Lag, Som bjuder afslag och tillbakavisande, med afsky och förakt, af hvarje freds-erbjudande och freds-förslag räckt fram af svekets, tyranniets och tortyrens fege herrar.»

Ett Råd jag hafver hört från vänner af Guds Ord:
»Sätt ingen lit till vederdelomannens smekningar.
Om han dig fruktar och försöker bilägga sin tvist,
Tillbaka-visa hans förslag och mal honom till gryn.»[1]
(Mishlĕ 27: 22.)

Qvad konungen: »Det är ej lofligt eller lagligt att, på blotta misstankar, i sönder skära trofasthetens band. Och välta vän-

[1] »If he dreads thee, and therefore, though hating thee, should try to conciliate thee, reject his offers, and give him just ground for his fears by inflicting all the evil possible upon him.» (Professor Eastwick's Note.)

skap och förtrolighet omkull, i gropen. Ej heller är det passande att, för en nyck, som spirar ur en grund-lös phantasi, antvarda öfver en kamrat och bundsförvandt åt flammorna af skiljemessans eld. Det är ej sedvänjan hos ärlighetens män att lägga gammal vänskap, pålitlig bekantskap alldeles åsido blott för en smula ovisshet och tvifvel. Ej heller att, ur handen, låta glida troskaps-covenantets tråd och sannt kamrat-skaps fasta binde-snöre, blott för ett skräm-skott, för en smula skräck.

Var DETTA, då, din tro?!?! Och JAG, som intet visste!
Ditt kärleks-löfte: HAT! Och JAG, som intet visste!
Ditt hvarje ord, ditt hela hjertelag, än flint-sten, hårdare!
SÅ hårdt ditt hjerta var! Och JAG, som intet visste!

Är ej, när allt kommer omkring, sann trofasthet en egenskap, som träffas på hos hunden, ja, som *tillhör* hunden? Och hunden, dock, likväl, af alla djur, i rang, det nedrigaste! I *samhälls*-ställning och i värdighet det lägsta och det mest föraktliga! Hvi drager du ej foten din, från trolöshetens vida fält, tillbaka? Hvi fyller du det löfte icke upp, som du, mig, svor, vid tiden för vårt samman-sittande och för vår vänskap? Hvi gäldar du ej trofasthetens ed?»

Det *gagn-rikt* är — om blott du kunde få det **I** dig —
Att hålla helig eden, som du svor.

Qvad lärkan: »Huru skulle JAG, väl, kunna lägga trofasthetens grundval?! På andra sidan — på *din* sida — äro trofasthetens stöttor vordna vräkta kull!!! Och spåren af uppriktighet och
450. redlighet ut-plånade!!! Det är, för konungen, ej möjligt att omintetgöra orsaken till min förfäran, ej heller att sig undanhålla från att lura på ett tillfälle till hämnd. Fördenskull, då han, nu, för ögonblicket, ej kan bära hand på mig med våld och makt, så lyster det, Hans Majestät, att dra mig in i retalia-

tionens grepp med list och svek. Men man bör taga sig i akt och vara rädd för hätskheten och hatfullheten, som är rotad in i kungars sinnelag och kungars hjertan. Förthy, på grund af högmodet, af kungligt välde alstradt, stå de, halsstarrige, i hämnde-portens hvalf. När helst de finna, sig, en opportunitet, ett gynnsamt tillfälle, de låta sig, af intet, öfvertalas till att skänka anstånd med det grymma straffet, att finna, i förbrytarens förbrytelse, en mildrande omständighet, som manar dem till ursäkts-emottagande och lindrigare dom. Likt döde trä-kol är, i bröstet, hatet. Änskönt, för tillfället, ej synlig skada vållas af de kolen, låt bara gnistorna af hatets eld dem nå, UPP flamma de, och lågorna af hatfullhetens eld sig skola kasta fram och skjuta upp, och en hel verld förinta. Och hämndens rök, som stiger upp ur hämnde-lystnads eld, har många hjernor torkat ut och länsat. Och många ögon dränkt med tåre-vattnets flod. Och möjligt är det EJ — så länge, der, i bröstets härd finns qvar en gnista eld i hämnde-lystnadens och hämndegirighetens trä-kol — att hvila, för de vreda flammorna af hatfullheten, TRYGG.»

När hatet flammar upp i ljusan låga,
UPP fräter hatet både vått och torrt.

Qvad kungen: »Egendomligt är att du, i detta stycke, visar dig så ensidig, och fördoms-full, och partisk. Och, helt och hållet, släpper andra partens synpunkt ur din hand: din blick. Hvi skulle det sig icke låta göra, att förspelet till krigs-alarm och skräck förbyttes till den ljufva fredens herde-pipas milda toner? Hvi skulle icke renheten af trofasthetens ljus aflösa missförnöjsamhetens kalla vinters mörker?» Qvad lärkan: »Derest någon är i stånd *att*, hvad beträffar iakttagandet af andra partens välfärd, i dagen lägga fulländad förbindlighet och vänskap; *att* sträng an sig för att ernå sine vänners välvilja och lycka; *att* se det an såsom sin pligt och skyldighet att hjelpa dem och

stånda, dem, tillhanda för att, dem, skaffa förmåner och vinst, och för att, från dem, obehag och skada värja af, *DÅ* är det möjligt *att* all skygghet, dem emellan, svinner: *att*, för den hämnd-begärande, inträder sinneslugn och frid: *att*, för den ängslige, sig smyger in, i hjertat hans, på Zephyrns milde vingar, den ljufva doften af okränkbarhetens helgd. Men JAG, för MIN del, är för svag, dertill. Ej, dertill, vuxen. Jag MÄKTAR ICKE nära slike tankar, tankar af slik art, *att* de om intet skulle göra hatfullhetens känsla, och täppa hämnd-begärets källor till. *Att* de fullkomlig-göra skulle enighetens känsla, och öppna vägarne, för endrägt, upp. Om, ÅTER, i din tjenst, jag skulle ingå, beständigt skulle jag i bäfvan gå och skräck. Hvar timme, hvar minut, upplefva dödens fasa, och se, ånyo, för mitt öga, undergångens skräck. THY, är det bäst att jag mig håller undan och ej tillbakavänder till ditt kungs-hofs hot. THY är det bäst att mig, från dig, jag skiljer, och afstånd, framför närhet, drager FÖR».

När, uppå Lycko-Trädet, samförståndets Rosor icke längre blomstra,
Är törne-taggen, till och med, i skiljemessans öken, mera ljuf, då IN den borrar sig i vandrings-mannens fot.

451. Qvad kungen: »Ingen menniska har, gentemot en annan menska, någon magt till godt och ondt, till gagn och mẽn, med mindre, först, Den All-Magts-Ägande — må prisadt bli Hans Namn! — dertill, Sitt Bifall och Sitt Samtycke skall hafva gifvit. Och intet — ringa eller mycket, litet eller stort — kan ega rum, med mindre Ödets Dom och Den Evinnerliga, Oföränderliga För-bestämningen af Gud det har befallat. Och LIKASÅSOM menskans magt är oförmögen att, till lifvet, någon annan menska väcka eller åter-väcka, LIKSÅ är, ock, för menskan, andra menniskors förstörelse eller tillintetgörelse stängd af och bommad till. Hvad, nu, min son beträffar och det veder-

gällningsstraff, du honom lade på, har detta skett på Allmagtens Befallning och enligt Förbestämmelsen och Viljan af Den Allrahögste, och hvad du gjorde, det var endast afsedt att Hans Vilje och Befallning föra ut. THY: kalla icke mig till räkenskap och ställ ej mig till ansvar för de Doms-Utslag, Som *Himlens* Domstol fällt. THY: klandra icke mig för Guds, Den Allra Högstes Praedestination. Men foga dig i Doms-Dekreten af Den Högste.»

Här duger intet utom underkastelse för Guds Dekret.
Här duger intet utom tålamod på Ofärds-Dagen.
Hvad Pennan skrifvit har, står fast. Gå ej utom Det.
Men lyster, dig, Den trotsa, kom, och gå *utom* Guds Pennas Skrifna Rad! Och säg, med frejdigt mod: »*Hon duger intet!*»

Qvad lärkan: »Svagheten hos menskorna och deras oförmåga att Guds straffdom värja af är påskinlig, och ögonskenlig, och ställd fast. Och uppå sidorna af tankarne af Ärlighetens folk är ristad in och, allom, lätteliga läsbar den Sanning, hvilken nedan följer, nemligen: »De skilde slagen utaf förmåner och olyckor, de skilde graderna utaf välgerningar och detrimenta ha rättats in och ordnats upp och fastställts allt efter Guds, Den Allre Högstes Vilje och Dekret — må varda lofprisadt och lofsjunget Hans Namn! Det är ej möjligt, genom *någon* ansträngning och sträfvan ifrån menniskornas sida, att vare sig dem värja af och stöta bort och hindra, eller, dem skänka hastighet, och skynda på och gifva fart. Ej heller att dem uppehålla, dem fördröja och dem skjuta upp.» Guds Ord, Den Allra Högstes: »*Det finns ej den, som Hans Befallningar kan hindra. Det finns ej den, som dröjsmål förorsaka kan, för Herrens Ord och Bud.*»

Ej »Hvi?» och »Hvarför?» mäktar någon hviska.
Ty händelsernas Målare är Utanför allt slikt.

Ehuru alle vis-män äro, derom, enige, har ingen af dem häfdat, att man bör åsidosätta vaksamhet och vakt. Ej heller yrkat på att sjelf-bevarelse-instinkten skulle kunna tillåtas att slappna. Att vårdandet af själen emot själens fiender skulle försummadt kunna tillåtas att bli. Nej. Alle ha de, med *en* mun, förklarat, att nödig och behörig och oändlig omsorg måste ges åt orsaker och medel, men att förfogandet, bestämmandet, slutförandet af allt sku' hvila i causarum Causae Hand, sku' lemnadt öfver varda åt Den Allra Högste.

Gud har befallt, att trälandet för orsaker och medel
Åligger allom dem, som slafva under himlens blåa flor.
O du, som fängslad är i orsaks-sammanhangets kedja! Försök ej flyga, ur den kedjan, ut!
Hys tvifvel ej! Var VISS: *den* kedjans Öppnare är orsakernas Orsak.
På grund af orsaker, har du desamma orsakernas Orsak platt förgätit.
Kan du, från *Detta Flor*, din blick, mot *desse*, vända?!

För öfrigt, Visdoms-Ordet: »*Handla visliga och sätt din lit till Gud*» bestyrker och bekräftar hvad jag, nu, har talat.»

452. Bind fast kamelens knä.
Och sätt din lit till Gud.

Qvad konungen: »Contentan af vårt samtal och dess knut är, blott och bart, att *jag* är *hågad* för ditt umgänge och sällskap, och, i mitt hjerta, *längtar* efter umgänget med *dig*. *Du*, deremot, trots all den ifver för *ditt* sällskap, som *jag* visar, ådagalägger endast motvilja för *mitt*».

Du är, mig, hätsk, och jag ditt sällskap åtrår;
Till hjerta, hjerta går. Hvad tillstånd är, väl, detta?!

Qvad lärkan, i replik: »Din önskan är att, genom att mig mörda, ge ditt hjerta ro. Men factum är att, just för ögonblicket, har jag ingen lust att tömma dödens dryck, och ingen håg att, på mig, dra förintelsens och lif-löshetens mantel. Så länge fria valets tömmar ligga i min hand, afböjer jag att antaga din bjudning, och ser uppå tillbaka-visandet af ditt förslag, som uppå vishetens och klokhetens Essentia.»

Ett hufvud växer icke upp, på nytt, från kroppen, sen det kapats.
Ett hufvud är ej likasom ett rör af vass.

Och jag kan, denna dag som *är*, utur mitt *eget* hjerta, bära vittnesbörd om, och bevisa hvad för afsigter, som bo i kungens. I ty att *jag*, om blott jag krafter får dertill och makt, med intet mindre skall mig låta nöja än med afdagatagandet af kungens ögon-fägnad: kungens lille son. På så vis vet jag, att monarchen likaledes, på grund af hans bekymmer för sin son, platt intet annat eftersträfvar än min ofärd. Det dolda qval, som göms i hjertat af de sorg-betyngde och af sorger slagne: derpå har reda **DEN**, som brinner i de samme qvalens eld. Derpå har reda **DEN**, som tömma fått de samma bittra sorgernas pokal. Bedragare, som taga saken lugnt, beqvämt, och obesvärade, de sväfva, härom, i den svartaste okunnighet. Och skrymtaktige och, för mutor, fale skälmar, som, hela lifvet, haft det godt och bra, de vandra *nakne*, *blottade* och *bare*, och *utan* lidandets och qvalets ornament.

O du, hvars fot af törne-taggen aldrig stungits!
Hvad vet, väl, *du* om, hur kan *du* förstå
En lejon-hjertad menskas ställning och belägenhet,
Hvars hufvud drabbats har af våldets svärd?!

Och jag har klart för mig och ser, med visdoms-insigts öga, att hvarje gång som *kungen* drager sig till minnes det svunna

ljuset af *sin* gosses *syn*, och hvarje gång som *jag mig* minner på om det försvunna *lifvet* af *mitt* ögas *l j u s*, en olikhet i våra själars tänke-sätt och känslor äger rum och träder in. En ändring yppar sig i våre lynnen och vår sinnes-stämning. Och, häraf kan man sluta sig till hvad, häraf, blir följden, och hvad, på grund häraf, en gång skall ega rum. Af desse argument och sak-skäl framgår, att, oss emellan, skilsmessa är bäst. At, oss, det höfves att hvarandra sky och från hvarandra fly. Att, oss, det ICKE höfves till hvarandra ty.»

453. När sällskap oss emellan är af slik beskaffenhet,
Är bäst att vi, ifrån hvarandra, fly.

Qvad konungen: »Hvad godt och ädelt finns i den person, som icke kan sin väns förbrytelse förlåta? Som ej kan höja sig högt ofvan afvoghet och agg. En insigts-full person, som fuller allt förstår, besitter, inom sig, en makt att aldrig hämnas, till *sådan* grad att han, i hela lifvet sitt, på sine oförrätter aldrig spelar AN, att ej ett SPÅR deraf — det vare stort, det vare litet — står, i hans hjertas sidor, ristadt in. Han tager mot, med renaste förbindlighet de böner, som en brottsling sänder upp om tillgift, de ursäkter en skyldig stammar fram: THY är det sagdt: »*Den svartaste af uslingar är den, som ej en bön om tillgift tager mot*». Med andre ord: DEN mannen är den slemmaste bland uslingar, som icke tager ursäkter emot. Som närer, i sitt hjerta, hat och hätskhet mot den, som, ödmjukt, tigger honom om förlåtelse och tillgift.

Ett klart erkännande tar synden bort.

Och jag, hvad mig beträffar, ser mitt sinne rent i allt hvad jag har sagt. Jag kan ej upptäcka, i hjertat mitt, det minsta spår af vredens raseri, af hatfullhetens eld, af hämnd-begärets hemska gast och spöke. Jag har beständigt föredragit, framför straff, förlåtelse. Och jag har alltid, oafviseligen hållit för, att sak

samma hvad, **ÄN**, förbrytelsen månd' hafva varit, STÖRR' och DEN ÖFVER-SKYLANDE bör vara tillgiftens, barmhertighetens egenskap.

Om stor är, bland de fallne, brottsligheten,
Störr' och Gudomligare är den tillgift, som Guds stor-män räcka fram.

Qvad lärkan: »Allt det der är mycket bra. Men jag en brottsling är. Och brottslingar, som ha begått ett brott, beherrskas, oaflåteligt, af skrämsel. Mitt fall är det af en person med sår i fotens såla. Om, ock, på grund af tapperhet och energi, han handlar modigt, och anser rådeligt att ge sig ut, i nattens mörker, på en stenig mark, finns ingenting som hindrar, att hans sår i fotens såla öppnas upp på nytt. Att det ånyo börjar blöda. Och ur-stånd-sätter honom att, med foten, ta ett steg. Så att han ej kan gå, en gång, på mjuk och jemnad mark. På samma sätt förhåller det sig med min närhet till Ers Majestät, i tjenst vid kungens hof. Och enligt Lagarne och Föreskrifterna af MIN religion, är det min enkla skyldighet att dra mig undan. För att rädda lifvet. Ty skrifvet står, i Guds Qur'ān, Den Heliga, Den Sanna: »*I kasten Eder intet egenhändigt, och med egna händer i förstörelsen*».[1] Och vise män ha sagt: »TRE slag af menskor äro fjerran ifrån Visdoms-Vägen. Och skilde ÅT från Sannings-Kännedomens Kungs-Väg. Det FÖRSTA slaget

---

[1] **Qur'ānen II: 191:**

»Expend, in alms, in God's Way, and *be not cast by your own hands into perdition.* But do good. For God loveth those who do good.» (*Palmer.*)

»Dépensez votre avoir dans la Voie de Dieu, et *ne vous précipitez pas de vos propre mains dans l'abîme.* Faites le bien. Car Dieu aiment ceux qui font le bien.» (*Kasimirski.*)

»Contribute out of your substance towards the defence of the religion of God, and *throw not yourselves, with your own hands into perdition.* And do good. For God loveth those who do good.» (*Sale.*)

utgöres af dem, som lita på sin egen karaktärs och jaghets styrka och stödja sig uppå personlighetens kraft. Slikt pack: de kasta sig, OBOTLIGEN, i fasan. Och deras egen fräckhet vållar deras fall. Det ANDRA slaget utgöres af dem, som ej discriminera eller räkna ut hvad mått af mat och dryck, dem, är till gagn. Som glupa i sig mer än magen mäktar smälta. Slikt följe äro, sannerligen, fiender till sine egne lif. Det TREDJE slaget utgöres af dem, som, af en oväns snack, sig låtit lura (Cf.: »Sveriges »Religiösa» »Reform»-förbund.») Som vilseförts af socker-söte löften från en Sātans-bundsförvandt. Som ledts på villo-spår af en, som icke hör till Sanningen. För hvilkens lismeri och ränker det **OMÖJLIGT** är att vara trygg.
454. Förvisso DERAS ändalykt blir ruelse och skam.»

Var, du, för vederdelomannens strategēm, ej trygg!
Begrunda hvad han för i skölden! Vänd tyglarne på hästen af ditt vett och din intelligens! Vänd honom ryggen med förakt, och honom sky!

Qvad konungen: »O Lärka! Om *jag*, än in-går genom artighetens dörr, och pekar ut, för dig hvad, till din välfärd hörer, och gifver, dig, en vänskap-lig admonition —: det HJELPER ej! Du stannar *qvar* uppå din ovänskapeliga ställning! och blifver *vid* din misstänksamma hållning! Du skakar emottagandets och hörsamhetens mantel, från lyssnandet till mine kärleks-fulle råd! Nåväl: att gifva råd åt den, som råd ej tager mot, är lika lön-löst och till ingen nytta, som det der rådet, hvilket eremiten gaf åt vargen.» Qvad lärkan, spörjande: »Hur lyder den berättelsen?»

Sjunde Sagan.

Qvad konungen: »Det har berättats, att en helig man, en eremit, af from och, ifrån verlden, bort-vänd håg — hvars lyckosamme dagar bragtes *till*, efter fullgörandet af de, i Lagen, föreskrifna riterna, ceremonierna och bönerna, i intet annat än i maningar, förmaningar och varningar till fromma för Guds trälar, fader Ādam's barn — en gång, då han skred fram igenom öknen, såg en varg. En varg, som hade öppnat gluperiets, frâsseriets gap, och rigtat röfvandets och rofferiets öga, på spanandets och fikenhetens väg. Allt hvad han tänkte på och önskade och sökte, var blott att vålla skada för de menlöse, var blott att sprida fasa bland de hjelplöse, var blott att taga ett oskyldigt offers lif. För att, af offret, bära hem, åt sig, en del. Och den, med välbehag och mättad njutnings-lystnad, sluka.

Om du ger akt på den der grymme, orättvise vålds-för-öfvaren,
Skall du få klart för dig, att han, för *en*, en *enda* rafflande, sadistisk, vällustig och välbehaglig rysning, tar lifvet af mång tusen bêläten af Gud.

Då eremiten vargen såg i detta tillstånd, och läste, på hans pannas sidor, våldets, och tortyr-föröfvelsens och tyranniets skrift, begynte han, på grund af ömsintheten af sitt väsen och medlidsamheten och mildheten af sin natur, att vargen varna och förmaning gifva. Och sade: »Akta dig, att du ej dina lofvar slår kring menniskornas (menskelige) fåra-hjordar. Och

tag dig väl i akt för att de hjelp-behöfvande och sorg-betyngde gripa an. Ty orättvisans slut är straffdom ifrån Gud. Och tyranniets ändalykt tortyr och skam i nästa verlden.»

Eho sig lustig-gör och muntrar upp, och piggar upp sig,
genom tortyr-anbringande på andra menniskor,
Han sätter bojor på sin egen hand och fot.
Änskönt han månde, för ett par tre dar, få lof att sträcka
på sin nacke,
Till sist skall han, utaf sitt hemska öde, tagas fatt.

På så vis gaf han råd och varningar åt vargen. Af alla krafter, manade han vargen *på*, och, enträget, besvor han honom höra upp med sitt tortyr-anbringande och vålds-föröfvande på får af Ādam's stam. Men vargen, bara, gäspade, och sade: »Vill du, af gunst och nåd, bevilja, mig, den ynnesten att, med förmanings-talet, hålla inne. Ty bakom denna öde mark, går der en flock med får. Och jag är rädd för att försumma tillfället att gripa ett utaf dem. Och skulle så olyckeligit ske,
455. bli alla samvets-förebråelser och ånger-känslor, mig, till ingen nytta.» Och jag har denna saga talat om, för dig, för att, dig, visa, att, huru mycket, *än*, jag dig enträgeligt besvärjer, framhärdar du, hård-nackadt, i din afsigt, och ger, på mina maningar och ord, ej minsta akt.»

Säg ej ett ord! Gif ej ett ljud ifrån dig! Ty blott de storsinte ha öra till att höra.
På en sekund, för tusen år, de gifva sig i pant.

Qvad lärkan: »Till ditt råd jag lånat har mitt öra, och sjelf, jag tagit råd af Varnar'n: Visheten. Jag räknar *den* för klok, som ständigt håller dörr'n till undflykt öppen, och håller spegeln af erfarenheten framför sine ögon. Hit, der jag nu står, har jag kommit, på grund af gränslösheten af min skräck

och skrämsel. Jag, viseliga, står på början af den väg, som leder mig till flykt och räddning från dig. Och fattat hafver jag ett fast beslut att företa en resa, på det att ingen lägga må sin hand på mig. Att längre töfva här är, mig, förbjudet. Att längre dväljas här, i denna atmospher af oro och af ångst, försätta skulle mig i dödlig fara, utsätta skulle mig för tadel och för hån. Förthy jag vet, att kungen ser på spillandet utaf mitt blod såsom på något lagligt, och anser tillåtligt allt hvad, af sanne män, betraktas som en skam. THY: är min vistelse på denna ort — en styggelse. THY: är min flykt från denna ort — en pligt.»

Jag går min väg, från denna ort, i hast,
Ty här är icke rådligt, för mig, längre töfva.

Qvad kungen: »Här du hafver allting som till lifvets nödtorft hörer. Här äro portarne till hvila och beqvämlighet, inför ditt hjertas ansigte, på vid och öppen gafvel. Att frivilligt och sjelfmant välja vedermödorna och lidandena af en resa, samt ovissheten och otillförlitligheten anbelangande lifs-uppehället, lifsförnödenheterna och lifs-medlen — hvad liknar DET? Det liknar ingenting !» I genmäle, gaf lärkan, kungen, detta svar: »Eho tar egenskaper FEM till maten för sin färd, till fonden, kapitalet för sin resa genom lifvet, han månde gå hvarhelst han gånga VILL, han månde vända sig åt hvilket håll han VILL, han skall sitt Önskemål, sitt hjertas längtans Föremål, en gång, få SE, han skall, på vänner och kamrater, lida INGEN BRIST. Den FÖRSTA: Han sätter ondskefulla gerningar å sido. Den ANDRA: Han gör, af goda gerningar, sin skrud. Den TREDJE: Han skyr den aflägsnaste, otänkbaraste tillfällighet att blifva misstänkt. Han flyr för blotta möjligheten få en klick, en fläck. Den FJERDE: Han sträfvar efter att ådagalägga storsinthet och ädelmod. Den FEMTE: Han sig beflitar om att vara höfvisk i sitt sätt, i hvarje stund, mot hvarje man. Eho

förenar, i sig, desse egenskaper fem, för *honom*, ingen skräck att varda blottad ut i biltoghetens armod. *Hans* landsflykts dysterhet skall vändas om till munterhet. *Hans* landsflykts enslighet skall ombytt bli till själs-förvandters glam.

En Vishets-Jungfruns man är, i hvar stad, hvart land, det landets och den stadens krönte heders-borgare;
En Vishets-Jungfruns man är, ingenstäd's, en främling.

Närhelst en vis man ej kan, *säker*, bo i egen stad, i eget land, der han är född och fostrad, och midt ibland en krets af slägtingar och stam-förvandter, då måste han, nödvändigtvis, sig,
456. välja ut att sig, från sine anförvandter och bekante, *skilja*, enär, för allom dessom, är det möjligt, för honom, att träffa på en substitut som vederlag, men ingen substitut kan någonsin han träffa på som vederlag för eget lif.

Om, i ditt eget land, dig, allting går emot,
Så stanna icke, som en fånge, qvar i lidandenas hus, på grund af egen dårskap.
Upp! Res dig upp! Gif dig i väg! Och ströfva kring! Ty du skall sannerligen, icke lida brist på vänner,
Hvarhelst du, än, månd' gå. Till hvilken del af verlden du, än, styra må din kosa.

Qvad kungen: »*Hur* långt ämnar du att sträcka *ut* din resa? Och huru *länge* ämnar du att vara, uppå resa, stadd?» Qvad lärkan: »O min kung! Förvänta dig, ej någon återkomst af mig, till dig, från denna resa! Och bilda dig ej in, att jag tillbaka skulle komma till dig efter slutad färd. DIN fråga och MITT svar: de minna på om sagan om 'Araben och Bröd-Bakaren.» Qvad konungen: »Hur lyder den berättelsen?»

Åttonde Sagan.

Qvad lärkan: »Det har, oss, berättats att en, i stora öknen, hemma-hörande 'Arāb till »Bagh-i-Dâd» den stora staden lände an. Han varsnade en Brödets Bakares Butik. Han såg bröd-bullar, trinde, runde likt fullmånen, som stego upp från bageriets hyllors horizont. Han kakor såg, guld-glänsande och strålande likt stjernor, som satt sin fot på bodens tinnars topp. Den sköna glansen — solens liknande — af dessa kakor hade lagt häpenhetens hand på solens kind. Och afunds-ångst, på grund af dessa kakor, hade i-sönder-rifvit det beträngda brödets krage.

På bagar'ns hyllor varme glober bredde ut,
Så att du skulle trott, att det var solen, den all verlden värmande, som hade stigit upp ur horizonten.
Och bagar'ns ugn var likasåsom Guds-vännens, Khalíl's, det tydt är: Ābraham's,
I ty att, derur, hvar minut, kom Bröd fram färskt och friskt, likt färske, friske roser.

44

Kort sagdt: 'Arāben, stackar'n, som, vid brödets doft, förnam hursom hans själ, ur mattheten, vok upp och vederqvicktes, såg brödets ansigten, och ref i sönder tålamodets mantel, och gick fram till bagaren, och sade: »O herre! Huru mycket vill du taga för att gifva, mig, af bröd, min fylla.» Men bagar'n tänkte: »Denne man kan mätt sig äta med 1 *mann* af bröd och, på sin höjd om han är mycket sulten, med 2 *mann* af bröd. Men

låt oss, nu, ta till, och säga: »3». Ty mer än 3 *mann* kan ej NÅGON äta.» Följakteligen, gaf han svar och sade: »Gif, hit, en half dīnār, och ät så mycket bröd du äta KAN. 'Arāben gaf honom en half dīnār, och gick och satte sig vid stranden af den stora floden Didjlah (Tigris). Och bagar'n bragte, honom, bröd. Och brödet fuktade 'Araben med den stora flodens vatten. Han åt och åt, till dess han ätit mer än för en half dīnār. Och alltjemnt gick han på, och åt och åt. Han åt för fyra »dāng». Han åt för en dīnār. Och, alltjemnt åt han. Nu kunde icke bagaren det längre tåla. Han ropade: »O broder! O 'Arāb! Jag dig besvärjer vid Den Gud, Som skänkt, dig, hafver din förundrans-värda och mirakulösa makt att äta! O säg mig huru länge vill du hålla på att äta bröd?» 'Arāben svarade och sade: »O min herre! Var ej otålig! Så länge, här, i floden Didjlah, flyter vatten, så länge vill *jag*, också, hålla på, och äta bröd.»

457. Och lärdomen af denna saga: det är DEN, att konungen bör lära sig att inse och förstå, *att* jag, så länge lifvets vatten flyter i min kropps kanaler, ej annat göra KAN, än äta ångestens och skräckens bitter-salta beta. *Att* jag det anser omöjligt och orimligt att draga nytta och profit ur samman-sittandet, vid gästabudets bord, med DIG. Nu ödet kastat hafver, oss emellan, skiljemessans lott, på sätt så o-motståndeligt och o-motsägeligt, att hvarje minsta tanke på förening, blott är en dåraktig och löje-väckande in-bild-ningens skråpuk. Och, hädanefter, skall jag, hvarje gång det leker, mig, i hågen, be morgon-brisen ge, mig, underrättelser om kungens lyckas spår. Och hädanefter skall jag, i min inbillnings och föreställnings spegel beskåda kungens skönhet utan fläck och vank.»

Om, med min älskade, jag ej förenas kan, är jag förnöjd
med att, på Honom, tänka
För Eremitens cell, finns ingen lampa bättre än den klare
månens sken.

Sultānen göt, ur sine ögons springbrunn några tårar, och insåg, slutligen, att DENNE vise fågel [1] icke ville komma in i kungens

[1] *Proverbia:* »*Ty, förgäfves, utbredt nätet inför ögonen af hvar egare af vinge*».

(Ordspråks-Boken 1: 17.)

Originalet har: »*Ki-khinőm mizrákh hō ráshäth be ghēné kollbá'al kōnáf*». »*Quóniam frústra expánsum réte in óculis ómnis dómini pénnae.*»
1917 års *Svensk Kyrkobibel:* »*Ty väl är det fåfängt, då man vill fånga fåglar, att breda ut nätet i hela flockens åsyn.*» (!!!)

Detta är Förbannelsen:

Om någon något lägger TILL Guds Ord, skall Gud, på honom, lägga de i Denna Bok beskrifna plågorna.
Om någon något tager FRÅN Guds Ord, skall Gud, från honom, taga bort hans lott och del i Lifvets **Bok**.*

Apocalypse 22: 18, 19.

»Car Je proteste à tous ceux qui entendent les Paroles de la Prophétie de ce Livre (La Sainte Bible Entière), que si quelqu'un y *ajoute*, Dieu accumulera sur lui les Fléaux Écrits dans ce Livre.
Et si quelqu'un *retranche* quelque Parole du Livre de cette Prophétie, (La Sainte Bible Entière), Dieu lui retranchera sa part du **Livre** * de Vie, ET de la Cité Sainte, ET de ce qui est écrit dans ce Livre.»

Detta är Förbannelsen:

HVAD ÄR FÖRBANNELSEN?
Zacharias 5: 3.

Detta är förbannelsen, som utgår öfver all jordens ansigte, ty alle (*tjufvar*. »*bokstafs-tjufvar*», Sa'di: »Lustgården» 1: 225.), *som stjäla* från denna (den sväfvande Bokrullen) skola *enligt denna* (*Bokrulle, i öfverensstämmelse med denna Bokrulle, i kraft af* (»*in pursuance to*») *denna Bokrulle*, »**KĀMŌHĀ**») tillintetgöras, och alle, som med eden bedyra, (*bekräfta* — »affirmant», »confirmant» — alle, som påstå något, framställa

* *βίβλου τῆς ζωῆς*. Se efter i den svenska s. k. Bibeln, hur *d e* Orden öfversatts.

nät. Han insåg att hans väl-tillagade och förberedda hämnd ej skulle komma struttande, från icke-varats lön-rum, rakt ut på varats och förnimbarhetens fält. Och, dock, likväl, ÄNNU en gång begynte han att strö ut svekets korn, begagnande sig af en mång-fald asseverationer. Han lofvade och svor. Bedyrade och grät. Men lärkan sade, kallt: »O konung af en ungdomlig och fager lycka! O, du beprydare af thron och krona! Hur mycket, än, du ordnings-ställer gunst-bevisens boning, hur mycket, än du bjuder mig på dine nådes-vedermälens mängd, beträffande min säkerhet och trygghet, och dina gåfvor, dine löften styrker och bekräftar, med eder och med bindande försäkringar — DET **HJELPER** EJ! För mig, är omöjligt att städja till och tåla, att se mitt öra genom-borradt utaf slafvens ring. För mig, är omöjligt att städja till och tåla, att bära, på min skuldra slafvens filt.»

Förspill ej dine ord. Det lönar icke mödan.
Ty ingen verkan göra dine ord på mig.

Sultänen visste nu, att han, med synålen af list och svek ej skulle mäkta draga skräckens törn-tagg ut ur lärkans fot. Han visste nu, att han, med makten af försåtets starka arm ej skulle mäkta bringa i sin hand den pil som, från hans båg-sträng flugit. Han ropade: »O lärka! Nu, jag märker, att, från Rosengården af Föreningen och Unificationen, till åtråns näs-borr, endast DOFTEN skall mig nå. Nu jag märker, att intimitetens och förtrolighetens ansigte sig endast visa skall i spegeln af mitt hopp.

---

något såsom en Sanning —) *utanför denna (fjerran från denna Bokrulle, i strid med denna Bokrulle, detta Guds Ord, detta Verbum Domini (Von diesem Worte weg»)* »**MI-ZÄH**»), *skola enligt denna (Bokrulle, detta Guds Ord)* tillintetgöras. Sephan-läh: 1:sta kap.)

Förgången, flydd är han, som var, af glädje-floden, sjelfva vattnet;
Som var af åtråns glänsande och fagra lock, dess sjelfva glans.
O ve! Att fröjdens tid och sam-förståndets dagar
Ha flyktat hän så snabbt som hastigt flyktad dröm!

Men jag begär, emellertid, att du, såsom ett minne, åt mig, ville tala ut ett par tre ord, på det att mitt upprepande af desse ord, sen vi ha skilts åt, mig, månde rista in den flydda glädjens minnes-spår på lifvets sidor. Och jag begärer, att du ville plåna ut, med vänskaps-rådets fejare, från spegeln af min själ, oaktsamhetens rost. Ty hjertat mitt är svåra öfverhöljdt af lidandenas damm.»

Som minne af dig sjelf, mig, säg ett par tre ord; **458.**
Ty bättre minnes-gåfva finnes icke än Det Sköna Ordet.

Och lärkan svarade: »O konung! Verlds-in-vånarenas angelägenheter ligga, samtliga, i greppet af Guds Viljes Dom. Åt *ingen*, makt är gifven att, till *Denne*, lägga, att, från *Denne*, taga. Att *Denne* skynda på, att *Denne* skjuta upp. Åt *ingen*, makt är gifven att upptäcka, huruvida det konungsliga mandatet till en evig lycka bärer öfverskriften af hans eget namn. Åt *ingen*, gifvet är att veta, om, uppå rullorna af de fördömde, står skrifvet in och ristadt in hans eget namn. Men, ALLOM, är det nödvändigt att sina angelägenheter sköta i enlighet med billighetens kraf. Och, ALLOM, är det nödvändigt att nogsamt eftersträfva det skarpa iakttagandet af omsigtens och varsamhetens väg. Om *menskans* afsigter, med *Ödets*, stå i *samklang*, skall hon på Ärans Thron och Härlighetens stiga upp. Om *motsatt* fallet är, och *hennes* afsigter, mot *Ödets* Afsigter, gå stick i stäf, skall hennes hvarje vän ursäktad hålla henne, och hennes hvarje fiende ej finna fog för hån.

Den Vise sade: »För-bestämdt är Ödet. Det är sannt.
Men *du* må, *derför,* ej, i *något* fall, dig drista att försumma eller uraktlåta dina åtgärder af klok försigtighet och varsamhet.
Ty, om de, *med* Befallningen af Ödet, stå i *harmoni,*
Skall du, på grund af resultatet af ditt verk, ditt hjertas önskan nå.
Och om de, *mot* Befallningen af Ödet, *strida,*
Skall dig ursäktad hålla hvar och en, som får sin Hjelp af Vishets-Jungfruns Ljus.

En annan sak: Du måste få det klart för dig att den mest värdelösa utaf all besittning det är *den,* hvarur ej spirar något *gagn.* Den mest försumlige af alla konungar är *den,* som ej sig vårdar om att vara folkets *skydd* och folkets *värn.* Den mest föraktlige af alle vänner —: det är *den,* som *lemnar* vänskaps-bandets, trofasthetens landamären i tider af hemsökelse och nöd. Den mest otjenliga af alla qvinnor —: det är *den,* som, med sin make, icke drager *jemnt* och håller *hop.* Den mest vanartige af alle söner —: det är *den,* som *vägrar att sin moder och sin fader lyda.* Den mest förödde och mest ödelagde utaf alle städer det är *den,* hvari ej råder säkerhet för lif och lem, hvari der råder dyrtid, hungersnöd och *svält.* Den mest mishagliga af alla vänskaps-sammanslutningar är *den,* hvars kontrahenter icke tänka *lika,* känna *lika.* Då nu misshällighet och misstänksamhet kräktat in vår vänskaps landamären, och, i förtrolighetens mur, mellan mig och kungen, uppstått sprickor, är bäst att hela vänskapen samt med förtroligheten ge på båten. Och byta ut stallbrödraskapets tonfall för tonfallet af afskeds-tagande och främling-skap.»

Vi skiljas åt. Vi måste, i vårt hjerta, taga afsked.
Vi måste, medelst våre tvenne ögons tåre-vatten, göra jord till ler.

Änskönt du orätt rönt, du måste mildhet tala.
Änskönt ditt hufvud värker, du får, derpå, ej se.

Med desse ord, afslutade sitt föredrag den lilla lärkan. Flög **459.** bort, flög bort från kungs-palatsets tinnar, och styrde kosan emot öknens slätt. Med häpenhetens tand, bet kungen ångerns fingrar. Han *något litet* sörjde. Han *mycket* grämde sig. Han fylldes af en vrede och förargelse, som öfverskred beskrifningarnes gräns. Han vände ansigtet mot konunga-palatset, och sade, tankfullt grubblande och rufvande:

Hvar skall jag sjunga ut?! Hvar skall jag det förkunna?!
Förthy, med detta qval som *hjertat*, i mig, sveder, *själen*, i mig, bränner, är hvarje läkare ur stånd, mig, gifva bot.
Hur skulle jag, bland vänner, kunna tälja
Att en min *vän* mig har tilltalat SÅ, mig har behandlat SÅ?!

Ja, sådan är den saga, *som oss lärer*, att vi, emot de lömske bakhållen af hämnd-begärets herrar, må akta oss, och vara på vår vakt. *Som lärer oss* att, *väl*, oss akta för att sätta någon lit till deras ömma och bevekande besvärjelser och böner. *Som lärer oss* att icke sätta *någon* tillit till den svek-bemängda vänskapen af fiender. *Som lärer oss* att icke yfvas och bli blåste upp, då vi bevittna den bedrägeliga list och inställsamhet, som de, oss, bulla upp, i jagten på sin hämnd. Det torde, för den vise, icke vara doldt, att afsigten med omförmälandet af alla dessa sagor är just den att VISA, att hvar och en som undervisad är af Gud, och gått, hos Gud, i skola (Jesaph 54: 13), han ser, i *alla* lifvets händelser, i *alla* tidens skiftningar, HVAR-ENDA MENNISKA **så** an, som på en ledare på Kungs-vägen till Salighetens Borg. *Han* bygger upp sin lefnads angelägenheters byggnad på grundvalen af varsamhetens och försigtig-

hetens kraf. På *inge* vilkor litar han på fiender, som smäkta under oförrätters agg. På *inge* vilkor anser han sig säker för fasan utaf deras ondskas stratagem. För fasan utaf deras ränkers orma-bett.

Säg, önskar du att aldrig blifva samman-sittande med ångst och qval?
DÅ, lyssna till ett Ord mer rent och dyrbart än den allra renaste och dyrbaraste Perla:
»Förakta ej den fiende du kränkt.
Sitt icke, *säker*, samman med den stolte och den hämndbegärande.»

Slut på Den Åttonde Boken.

DEN NIONDE BOKEN

Det har berättats, att, i landet Hind, fanns en schakål hvars namn Farísah var. Han hade vändt sitt ansigte från verlden. Han hade, på dess jemmerlige tillbehör och ynkeliga angelägenheter, vändt sin rygg. Han lefde samman med sin slägt och sine stamförvandter, men, från att äta kött, att spilla blod, att pina djur, han höll sig af.

Han gjorde ej sin läpp, i blod-bad, karmosin-befläckad;
Han höll sig *af*, från mördandet af menniskor och djur.

Hans vänner började, med honom, kifvas. De läto sig, i tvist, med honom, in. De sade: »Oss, behagar ej ditt lefnads-sätt, din lynnes-rigtning och disposition. Vi anse klandervärdt ditt val, och svagt ditt omdöme, i denna procedur. I ty att du, från oss — din slägt — ej drar dig undan, är det din skyldighet att ta exempel utaf *den*. Att likna oss, i håg och lefnads-vanor. Att göra, när i Rom, såsom man *gör* i Rom. Och SOM du icke vecklat hop din *mantel* från vårt sällskap, bör du ej heller draga bort ditt *hufvud* från samstämmighetens krage. En annan sak: att bringa *till* ditt dyra lif i afhållsamhet, att bura in ditt eget jag i trumpenhetens fånga-hus och dysterhetens, det har du icke mycket nytta AF. Din egen lott och del af munterhet och fröjd du måste göra anspråk på och kräfva ut — i denna jemmer-dal. På det du tömma kunna må den dryck som heter: »*Och förgät icke din anpart här i verlden!*» Och det är icke rätt att frångå mat och dryck, som äro lifvets pelare och upp'-

hålls-stöttor. Betänk hvad skrifvet står uti Qur'ānen: »*Ät och*
465. *drick*». Och väl du vet, att den förflutna dagen icke kommer åter. Att gårdagen ej kallas kan tillbaka. Att morgondagen kanske aldrig gryr. Hvad gagn, då, af att mista DENNA dagen? Hvad gagn af att försitta DENNA dagens glädje? Hvad gagn af att försaka fröjderna i dag?»

Så kom! Att, för en stund, på denna dag, i löndom, vi må glädjas!
Ty, här i verlden, vet, om morgondagens öden, ingen någonting.

Schakålen svarade: »Enär I fuller veten, att gårdagen hafver flytt och icke kommer åter, och att en vis man icke sätter sin förtröstan och sin lit på morgondagen, nåväl: så SAMLEN, då, i dag, för Eder, något, som tjena kan till res-förråd på resan HÄRIFRÅN!

I hvarje vrå och vinkel söken upp, i dag,
Det, som, i morgon, duga kan till res-förråd på resan!

Ehuru denna verld är full af vank och lyte, har den, dock, DEN förtjensten, att den är, »*för Evigheten, sånings-platsen*», som man säger. Hvadhelst, af frö, af säd, du, deri, sår, dess frukter skall, på Domedag, du skörda. »*I dag är såddens dag. I morgon: skördens.*»

Sträng, du, i dag, dig an att sprida ut din säd,
På det att du, i morgon, ej på grund af brist på korn, skall nödgas gå omkring och hungra.
Om du, i tidens åker, intet sår,
Skall du, på Evighetens skörde-dag, ej aktad varda värdet värd af hälften af ett bjugg-korn.

Det höfs, dem visom, att de rigta sin åstundan och sitt eftertraktande mot Evighetens Lön. Den står att vinna genom rättvis

vandel och barmhertighet och ödmjukhet och mildhet. Det höfs, dem visom, att sitt hjerta fästa vid Den Oförvanskliga och Oförvissneliga Härligheten — vid De Eviga och Oförgängeliga Saligheterna. **DE** stå att vinna genom att ge denna svekfulla, bedrägeliga verlden, med dess alle kraf och anspråk —: RES-PASS; och genom att, från detta två tre dagars herberge begifva sig I VÄG.

Fäst ej ditt hjerta vid en tröskel som *försvinner*;
Förthy, på ANNOR ORT, är, dig, beredt, till Bostad, ett Palats, der du kan hvila *ut*.

I dag, när makt du har, och är i stånd dertill, gif afhållsamhetens och späkningarnas fåle, på det ärliga bemödandets, den heliga beslutsamhetens valplats, frie tyglar. Af helsans friska frukt, dig, samla ett förråd, att hafva, dig, till godo i de onde dagar, då du hemsökes af sjukdomar och qval. Af ungdomens, vitalitetens grundfond, dig, samla, för den dystra ålderdomens gråe dagar, en ränta som dig görer ung på nytt. Af lefnadstidens oskattbare skatter, lägg hopa lifs-förnödenheter för den stora resan igenom öknen af förintelse och död. En af Guds stor-män qvädit har och talat: »I dag du kraften har, men har ej kunskap. I morgon skall du kunskap ha men ingen kraft». (»Si jeunesse savait! Si vicillesse pouvait!») I enlighet med Guds Ord i Qur'ånen: »*Min sorg är den att jag försummat har min skyldighet mot Gud*». *(Qur'ånen 39: 57.)*[1]

[1] »Alas! For that I have been negligent in my duty to God!» (Sale.) »O my sighing! For what I have neglected towards God!» (Palmer.)

Qur'ånen 39: 54—63.

54. Dis: »O Mes serviteurs! Vous qui avez agi iniquement envers vous-mêmes! Ne désespérez point de la Miséricorde Divine! Car Dieu pardonne tous les péchés. Il est l'Indulgent, le Miséricordieux.
55. Retournez, donc, à Dieu. Et livrez-vous entièrement a Lui **AVANT** que le châtiment vous atteigne LÀ, où vous ne trouverez aucun secours.

När kraft jag hade, hade jag ej *kunskap* om hvad som, mig, var till gagn;
När kunskap, mig, förlänad vorden var, fanns ingen kraft.

De fröjder, denna verlden bjuder på, ha likhet med det ljus, som blixten sprider: de förflygtigas. De sorger, denna verlden qväser med, ha likhet med det mörker, som, omkring de svarte skyarne sig hvälfver: de försvinna. På verldens gunst-benägna
466 ynnests gagn bör man ej sätta värde. För verldens gift-bemängda hätskhets mén, bör man ej hysa skräck.

Om verlden, åt din åtrå, räcker handen, skänker den ej fröjd;
Om verlden, af din kärlek, sliter banden, väcker den ej sorg.

I korthet sagdt, in summa: Att binda hjertat fast vid denna cell af ruttenhet och fasa, tycks vara fjerran från hvad väntas kan

---

56. Suivez Ces Beaux Commandements que Dieu, vous, a révélés, **AVANT** que le châtiment vous saisisse subitement, et quand vous ne vous y attendrez pas.
57. Et **AVANT** que l'âme s'écrie: '**Malheur à moi! Qui me suis rendue coupable envers Dieu! Et qui me riais** (**de La Verité**)!'
58. **AVANT** qu'elle s'écrie: 'Si Dieu m'avait dirigée, j'aurais été au nombre de ceux qui craignent!'
59. **AVANT** qu'elle s'écrie, à la vue du supplice: 'Ah! S'il m'était donné de retourner (sur la terre), certes, je ferais le bien!'
60. Oui. — Mes Signes t'apparurent cependant, et tu Les as traités de mensonges. Tu as été orgueilleuse et ingrate.
61. Au Jour de la Résurrection, ceux qui/ont menti contre Dieu auront le visage noir. La géhenne n'est-elle pas une demeure destinée aux orgueilleux?
62. Dieu sauvera ceux qui L'ont craint. Et les introduira dans un Lieu Sûr. Aucun mal ne les atteindra. Et ils ne seront point affligés.
63. Dieu est Le Créateur de toutes choses. Il a soin de toutes choses. Il a les clefs des cieux et de la terre. Ceux qui n'ont point cru à Ses Signes, ceux-là sont réellement malheureux.»

(Kasimirski.)

af storsint hug. Att bygga, på förintelsens, och ödeläggelsernas störtflod, sig, en bostad, tycks vara fjerran från hvad väntas kan af klart förstånd. THY, är det vordet sagdt: »*Gå den förbi och bygg ej på den.*» Förvisso, ja, hvad angår denna lånade, bedrägeliga verld, som, snart skall återlämnas, gäller Ordet:

»Bygg ej, på den, ditt hus. Bygg ej, på den, ditt hopp.
Gå den förbi, till dess den faller samman! Gå den förbi, gå
den förbi, till dess den ramlar hop!»

Hans vänner svarade och sade: »O Farísah! Du råder oss att lemna verldens gunst och ynnest-gåfvor! Men factum är, att denna verldens skatter till den ändan hafva skapats, att vi, deraf, må gripa, till oss, nytta, och, af dess fröjders frukter, må, af alla krafter, njuta. Guds Ord uti Den Heliga Qur'ānen talar: »*Och Vi, dem, gifvit hafve gode ting till föda*». Det Ordet styrker detta.» Farísah svarade: »De gode ting af denna verld —: de äro IMPLEMENTA — VERK-TYG, RED-SKAP (Persiska: »DAST-AFRĀZ»). Hvarmed den vise skaffar sig ett VACKERT NAMN. Hvarmed den vise skaffar sig ett EVIGT-LEFVANDE OCH ÄLSKADT MINNE. Och MAT FÖR RESAN TILL DET LAND, HVAREST HAN VAR FÖRUT, DET LAND, TILL HVILKET HAN TILLBAKA-VÄNDER. På det att, enligt Ordet: »*Ärligt fången rikedom är gagnelig och god*» hans guld må blifva medlet till en salig ändalykt, ej medlet till förbannelse och evigt straff. Och — I! — derest, i båda verldarne, I önsken, Eder, Lycka, I låten desse ord i Edre öron tränga in! Och städjen icke till, och hållen ej för tillåtligt och lagligt, att något djur för Er skull offras upp. För att beskära, Eder, njutningen af slukningen af djurets feta beta, hvars sötma längre än till strupen aldrig når. Men låten Eder nöja med hvad, utan blods-utgjutelse och våld, kan komma i Er hand. Och öfverskriden ej det mått, det qvantum, som, för lifvets bibehållande och kroppens vidmakthållande, är oumbärligt. Men

hvad belangar det, som strider emot Lag och emot Vett: DERTILL mån I mitt samtycke och bifall icke efter-fika. Ty blotta samman-sittandet med mig kan icke lända, *Er*, till skada eller mẽn. Men skulle jag mitt bifall gifva till och stämma öfverens med Er i det som ondt är, då skulle detta lända, *mig*, till evigt mẽn. Om, alltså, Eder afsigt är att mig, med detta slags närgångenhet och efterhängsenhet, besvära, då beder jag Er att, mig, tillstånd ge att ge mig af. Att skudda stoftet af Ert sällskap ifrån mine fötter. Och söka upp tillbakadragenhetens vrå.»

Jag vill bege mig af till afskildhetens vrå;
Jag vill, mot hela menskligheten kind, mig låsa in, och bomma dörren.

När vännerna fått klart för sig att han sin fot ställt stadigt uppå afhållsamhetens och afskildhetens matta, läto de sig öfvertalas att, på honom, tro. De skämdes och de ångrade sig hafva dylikt talat. De öppnade ursäkternas, beklagandenas tunga. De framburo sin bön om att bli gifne till. Farîsah nådde, inom kort, hvad oförfalskad, obesmittad religion beträffar, slik en ställning, att eremiter — fjerran-från och nära-boende — i detta rike kommo till honom för att, utaf hans ande bedja sig välsignelse och bistånd ut. Och ängsliga och sorg-betyngda själar, som våndades i sträfvandenas öken, de ropade hans ynnest-fulla hjerta och hans lednings öga an. Snart spred sig ryktet om hans ärlighet och rättvisa igenom rikets alla regioner: Och omnämnandet af hans späkningar och Guds-hängifvenhet framträngde utanför dess landamärens gräns. Nu var det så,
467. att nära stället der Farîsah bodde, fanns en skog. En skog som öfverflödade på vattu-rike strömmar, på vattu-källor porlande och friska, på all sköns lummige och skuggo-rike träd. Och midt i skogen fanns en äng, en ängsmark. Slik att, af afundsjuka öfver denna ängens friskhet, sitt anlet bakom slöjan drog den sago-lika trädgården Irám. DER bragte nordan-vin-

dens lifs-förnyande och friske flägtar, åt det förtviflade, förtvinade och sorgsna hjertat, förnyadt hopp och ett odödligt lif.

Dess fält, som hjertat vidgade, gaf menskan lif på nytt;
Dess luft, som själen fröjdade, lät hjertats hvalf-dörr upp.
Vid bäckens läpp sprang upp, en dagg-frisk grönskas fägring;
Likt fjunet kring de hjerte-tjusande förförerskornas läpp.

Och många vilde djur och rof-djur voro, der, församlade. På grund af vidden och utsträckningen af denna gräs-mark. På grund af ljufligheten af dess luft och vatten. Och äfven kräldjur och reptiler hade, der, sitt bo, och njöto, der, sin ro. Och kungen deras var ett lejon, starkt och mäktigt, Af skräckinjagande och bistert majestät. Som gräns-lös fasa spred. Och fruktan utan ände.

Dess rytande: liksom en åsk-knalls skarpa brak;
Dess ögon: liksom den, med elden, hafvande, förskräckeliga blixten.

Och alle de, som bodde i den skogen: de lågo fjettrade i slafveriets kedjor under denne kung. De bragte till sitt lif uti hans tjenst. Och under skyddet af hans makt och majestät. Och i Asylen af den fasa, som han spred. Hans namn var »Kām-Djūí» (»Förlustelse-uppsökande»). Och, under detta namn, var spridt hans rykte genom alle, denna skogens landamären. En vacker dag, begaf det sig att Kām-Djūí, med rikets stöttor, confererade. Han hade enat sig med dem, i dryftandet af allt hvad till hans rikes välfärd hörde. Midt under conferensen, bragtes sagan om Farísah, af en händelse, på tal. Hans fall vard, af idé-förbindelsen, introduceradt. Till DEN grad blef fullkomligheten af hans gode egenskaper och upprigtigheten af hans Guds-hänvändelse och mennisko-frånvändelse, från alle håll och kanter, från hvarenda tunga, bragt till kungens öra, att han.

med själ och hjerta önskade att bli, med honom, samman-förd, och komma, med Farísah, på förtrolig fot.

FÖRUTAN att hans kind ha sett, de gåfvo, honom, STRAX,
Likt ögats lille man, i ögat sitt, en plats.

Kort sagdt, då kungens önskan att Farísah se gick öfver alle gränser, befallde han en *hofman* att begifva sig åstad för att förständiga *Farísah* att begifva sig till kungens hof. Och denne, lydande den kungliga befallningen, begaf sig strax till Majestätets hof. Der mottogs han af konungen med lag-enlige riter. Och vilkoren för höfvisk välkomst-helsning blefvo fyllde upp. Hans Majestät lät honom sitta ned i kretsen af det höga rådets ledamöter, och an-bragte, för att hans vishet och hans fromhet röna ut, diverse skilda kritiska proberingar och examinationer! In summa: han Farísah fann ett gräns-löst HAF af oförliknelige, evidente höge egenskaper; af ojemförlige, förvånansvärde kunskaper. Han fann Farísah vara som ett skatt-gemak. Ett skatt-gemak, som, städs, ut-strödde perlor — sannings-perlor, bekräftande hans insigt i Guds Sanning och Guds Lag. Ännu en gång, han honom pröfvade, beträffande den böjlighet och smidighet och mjukhet, hvarmed ett verk bör föras ut för att bli framgångs-fullt, och leda till success. Desslikes, ock, beträffande hans skärpa uti ord, hans rättvisa i råd. I *allom* styckjom, fann han honom utan vank. I *allom* styckjom fann han myntet af hans väsen och beskaffenhet, när underställdt approbationens
468. pröfvo-sten, till alla delar full-lödigt och rent.

Det guld, som rent är, fruktar ingen pröfning.

För Kām-Djūí, blef sammanträffandet med honom en upplefvelse. Han blef, med honom, snart, förtrogen vän. När, efter några dagar, han, med honom, satt tillsammans, i förtrolighet, på tu man hand, hof, plötsligt, han sin stämma upp, och sade: »O Farīsah! Mitt rike och mitt land är ganska vidsträckt. Mitt

kunga-dömes angelägenheter och regerings-vedermödor äro många. Till hörseln af mitt konungsliga öra ha kommit tidender om din afhållsamhet och hörsamhet för Gud. Och jag,

Förr'n jag dig nånsin sett,
Höll jag dig kärare än alle dem, jag sett.

Men, nu, sen jag dig sett, är ryktet om dig — ser jag — verkligheten underlägset, och hvad jag hört ett »*intet*» emot hvad jag hafver sett.

Jag hade hört, att, der, i hela verlden, icke fanns din make;
Nu, sen jag sett dig, finner jag, att ryktet talat sannt —
mång' tusen gånger om.

Nu ämnar jag, dig, visa mitt förtroende, och dig betro med kunga-dömets angelägenheter, och anförtro, dig, statens revenyer och finanser. På det din värdighet må, medelst min bevågenhet, bli upphöjd, på det du räknad varde bland de gunstlingar som stå mig nära, och, genom lyckan af min nåd och sötman af min ynnest, bli sär-märkt som förnämare än dine anförvandter, och sär-tecknad som höfdingen bland dine bröder. Nej! Mer än så! Bli sedder an som korad ut och utvald — i kraft af **MITT** utkorande, **MITT** konungsliga val — till FURSTE ÖFVER TIDE-HVARFVETS BARN.»

Eho, på tröskeln af *Min* Ära (»Doxa») lägger ned sitt hufvud,
En VECKA ej förlöpa skall, förrän han varda skall en
KONUNG, THRONANDE UPPÅ EN THRON.

Farísah svarade: »Det höfves, konungar, att de, för skyddandet och för tillvaratagandet af rikets bästa, sig, välja ut de hjelpare, som kunna ge, dem, hjelp, och kora ut de rådare, som kunna ge, dem, råd. Och, vidare, är det, dem, oundgängligen och af nödvändigheten, på-lagdt, att ingen TVINGA eller

PRESSA in i statens tjenst. Ty, när, med våld, de fösa in en man i rikets tjenst, och hänga embets-bördans hals-band kring hans nacke, ehuru denne oförmögen är att embetet förvalta och suckar under embets-bördans tyngd, då skall det mĕn, som deraf uppstår, uppå kungen falla, och kungen nödgas umgälla hvad tjenstemannen låtit komma sig till last. Och syftet med att jag, dig, talar desse ord är DET, att jag dig veta låta vill, att jag, vid kunga-döme och vid kunglige affärer, VÄMJES. Att jag ej hafver någon kännedom derom. Att jag är utan all erfarenhet deri. Du, åter, är en mäktig potentat. En skräckinjagande sultän. En hög monarch. I din tjenst stända, såsom tände ljus, mång' tusen vilde djur, mång' tusen rof-djur. Begåfvade med styrka och med kraft. Beryktade för ärlighet och rakhet. Åstundande just denna värdighet, som, nyss, i huldrik gunst-benägenhet, du har erbjudit mig. Om, hvad beträffar *dem*, det täcks behaga, dig, *dem* visa huldrikhet och gunst, då skola *de*, förvisso, hålla Majestätets konungsliga hjerta, från
469. allt bekymmer om de löpande och makt-påliggande stats-ärendena, fjerran, allt under det att *de*, med glädje och med lust, sig, öfver de presenter och de gratificationer, som, i lön för deras arbete och möda, dem, falla till, hjert-innerligen och tacksammeligen, fröjda.» Kām-Djūĭ svarade och talte, honom, till: »Hvad vinning hafver *du* — hvad gagn och nytta, *du* — i ditt tillbaka-visande af mitt så gunstiga förslag? Hvad ser *du*, i din vägran, för profit? Och ingalunda vill jag dig, ifrån mitt syfte, absolvera, och ingalunda, från min afsigt, sätta fri. Du må, sen, vilja eller icke vilja, jag kastar detta uppdrags halsband kring din nacke, jag hänger stor-wezīrens kedja om din hals.»

Du må, sen, TYCKA eller ICKE tycka om det;
Min är du. *Mig*, du hörer till.

Farĭsah svarade: »En konungs angelägenheter omhändertagas bäst af TVÅ slags män. Det FÖRSTA: Den skarpe, viljekraftige,

och hänsynslöse mannen, som biter samman tänderna och, blindt, går på. Som sig, af inge hinder låter hejdas. Som når sitt syfte medelst list och stratagem. Som, THY, ej blir en skotttafla för hindrets och för nederlagets pil. Det ANDRA: Den veke, vilje-svage, ovårdsamme mannen, som sätter all sin lit till Guds Försyn. Som *van* är lida smädelse och smälek. Som sig, vid förödmjukelse och vid förnedring *vänjt*. Som ingen ängslan hyser för förlusten af sin heder. Som struntar i anseende och namn. Se, saken den är att en dylik man ej närmar sig den region, der afundens och missunnsamhetens och hatets pilar hvina. Ty ingen FRÅGAR efter honom. Ingen IDES honom hata och förfölja. Sin afund ingen aktar honom VÄRDIG. Men jag, emellertid, hör ej till NÅGOTDERA af de ofvan-nämnde tvenne mensko-slagen. Jag är ej påverkad och satt i gungning utaf törst för makt och guld, så att jag planer skulle göra upp och spinna ränker. Ej heller är min complexion af ödmjukt slag, så att jag tåla skulle förödmjukelsernas börda.

Vid Gud, Som skapat hafver vise-männen *så*,
Att de sig lärt tillbaka-hålla och beherrska!
Ej värda äro, enligt mitt förmenande, de tvenne verldarne
Ett enda orättvist och smutsigt dåd!

Ers Majestät bör slå i vädret slike planer. Bör slika afsigter och syfte-mål slå bort. Bör mig tillstädja att afsäga mig den äran. Mig hålla urskuldad, om jag från denna nådens börda afstår. Det är, nu, länge, sedan jag, med stillsamhetens och förnöjsamhetens sy-nål, hop-sydde lystnads oblyga och fräcka öga. Det är, nu, länge, sedan jag med afhållsamhetens och späkningarnes lågor, den, med behof, gravída girighetens ömkeliga glitter-varor, i grund och botten, och till aska, brände *upp*. Och SKULLE, mig, så illa ske, att konungen, med kärleken till verlden, mig, ÄNNU en gång, besmittade och smorde ned, DÅ skulle MIG detsamma olycks-öde drabba, som drabbade de olycks-förbestämda FLUGOR, de der, uti ett honungs-fat, sig hade slagit ned.» Qvad konungen: »Hur lyder den berättelsen?»

Andra Sagan.

Farīsah svarade: »Det har berättats, att, en vacker dag, en af de rene och ren-hjertade faqīrer, hvars fot var fästad stadeligt på Domens Helga Väg, i förbifarten gick genom bazåren. En fattig sötsaks-säljare, som fått, af fattigdomens vedermöda, sin beskärda andel, bad denne älskade och vördade faqir att slå sig ned, en stund, vid hans butiks-dörr. Af hjertlig medlidsamhet och barmhertighet, tog Guds-beskådaren — faqīren, i hans bod, sitt säte. Slog sig till ro. Som en välsignelse och välkomst-helsning, satte värden fram, inför sin gäst, ett brädd-
470. fullt fat med renad, klarad honung. Men, strax, begynte flugorna, som deras plägsed är, att svärma kring och sätta sig på sötsaks-varorna. Hur mycket än de sökte schasa bort dem, de kommo, alla, envist, dit, igen.

En fluga söker, sig, ej annan ned-slags-ort än söt-saks-månglar-boden.

De svärmade, som sagdt, på en gång, rundt omkring det honungs-fyllda fatet. En del af dem sig slogo ned på fatets kant. En del af dem sig kastade, besinnings-löst, rakt in i fatets midt. Då sötsaks-säljar'n såg, att deras anfalls-dristighet gick öfver alle gränser, begynte han att svänga en flug-snappare. De af dem, som på fatets kanter sutto, de flögo, lätteligen upp, och flögo bort. De, deremot, som satt sig ned i honungsfatets midt och funnit, der, sin hvila och beqvämlighet, de klibbades, i honungs-fatet, fast. Först stucko de, med sine fötter, fast, i honungen. När, sen, de sökte göra bruk af sine

vingar, ned-smetades fast-klibbades, ock **de**. THY, föllo de i snaran af förderfvet. Faqiren blef förtjust, när han det såg. Han hänryckt blef, och utom sig af glädje. I sin ek-stås, han hof upp höge rop. Så snart hans hjertas haf sig hade stillat och ek-ståsens storm-vind mojnat, och hafvets vågor lagt sig, qvad sötsaks-säljar'n: »O min älskade! Jag hafver dig ej missunnat och, från dig, undanhållit YTTRE sötsaker, FÖRNIMBARE, MATERIELLE läcker-bitar! Missunna mig ej, du, en andel och en lott uti de SUPER-SENSUELLA, ANDELIGA Härligheter, Som, dig, i din ek-stås, ha dagats upp.»

Låt upp din socker-läpp,
Och strö ut socker.

Qvad shaikhen: »Verlden den föraktliga och afsky-värda och verldens låge och gemene efter-traktare och efter-fikare: DE hafva, uti detta fat med honung, ställt sig fram. I mig, göts in, från Himlen, en Influxus. Till mig, kom en förborgad, dold Inspiration. En Röst Sig höra lät, Som talade och sade: »Betrakta detta honungs-fat som verlden. Betrakta honungen deri som verldens ynnest-vedermälen, gunst-bevis och läcker-bitar. Betrakta dessa flugor som desammes spisare och tärare. Och ätare och frätare. DE flugor, som, på kanten utaf honungsfatet, sitta, de äro de förnöjsamme faqīrer, som, med en ringa beta ifrån verldens mat-bord, sig låta tillfredsställa med belåtenhet, förnöjsamhet och tack. De ANDRA flugorna, som, midt i fatet, äro, de äro girighetens, vinnings-lystnadens och makt-begärets folk. De räkna på, att, som de äro INOM fatet, MIDT i härligheten, MIDT i kräsligheten, det, *dem*, förunnadt varda skall att skansa till sig och att sko, sig, till en STÖRRE lott och andel. Förgätande och glömske af Det Heliga Guds Ord, Som säger: »*Eder Spis är, Eder, PORTION-ERAD ut, och RANSON-ERAD ut, och, Er, FÖRDELAD.*» Emellertid, när 'Izrā'īl i flägtning sätter Dödens flägt-maskin, då skole de, som, uppå brädden utaf fatet, ha sitt hemvist, med lätthet flyga upp,

med lätthet flyga Hem. Och flyga »*Hem till Sanningens församling. Hem till Den Kung, SOM HELA MAKTEN HAR*».[1] De, deremot, som, midt i fatet, som besuttne pampar, ha sitt säte, hur mycket ÄN de sträfva och de streta, de sitta, med sin fot, i smörjan, fast. Ju mer de möda sig, dess mer de sjunka. De tyngas ned och slukas upp af Bibel-Ordet: »*Vi, sedan, gjorde honom till den lägste af de låge.*»[2] Och deras tillstånds ändalykt blir ändlös olycka och pina.»

Hvi skulle vi en enda beta vilja bita i,
För att, sen, derefter, på grund deraf, gå genom hela denna
outhärdeliga VERLD af förödmjukelse och lidande?
471. Gif hän dig åt förnöjsamhet och Guds-förtroende. Se der
Den Enda Sanna Verkeliga Rikedomen!
Der finns, lik CONTINENTIĀ, ingen Skatt.

Och föredragandet af denna Saga har till syfte att, medelst liknelsen, min herre konung varna, att han mitt lycko-tillstånds vingar sampt med fjädrar, ej må, med verldens hat-frambringande och falska honungs-slisk, bemänga, fläcka, eller smeta ned. Måhända skall jag då, när dödens timme kommer och tiden för mitt åter-lemnande af min, mig, anförtrodda själ, se vägen till Odödligheten jemnad, och finna vägen till Det Andra Lifvet utan spärr och bom.»

Så må du ditt, dig, anförtrodda lif förvalta,
Att när, dig, bjudes: »Gack!», du gånga må med FRÖJD.

---

[1] *Qur'ānen 54: 55.:* »Dans le Séjour de la Vérité. Auprès du Roi Tout-Puissant». »In the Assembly of the Truth. In the Presence of the most Potent and All-Powerful King.»

[2] *Qur'ānen 95: 4, 5.:* »Nous avons créé l'homme de la plus belle façon. (C'est-à-dire, d'une taille droite. Au visage beau. Et réunissant les avantages de tous les êtres créés. C'est un microcosme.) Puis nous le précipiterons vers le plus bas degré de l'échelle.» »Verily, We created man of a most excellent fabric. Afterwards, We rendered him the vilest of the vile.»

Qvad konung Kām-Djūí: »Om någon rigtar blicken emot Gud (Jes. 45: 22.), och ståndar fast på Rättvisans och Domens Helga Kungs-Väg, och ej försummar eller öfverhoppar, af Rättskaffenheten, MINSTA GRAND, och, från de olycks-dömde och förtryckte, värjer af de gnistor, som, från fräne vålds-mäns och tyranners vålds-dåd, hejd-löst, spraka, och tager mot, med öppet hjerta och med öppen blick, marterade och, i tortyren, pinte offers föreställningar, förvisso skall, i denna verld, hans lycka, med stadighetens och beständighetens krona, varda krönt, och, i den Nästa Verld: i Evigheten, skall FRAM han skrida till Lycksalighetens Thron.» Farísah svarade: »Om, hvad beträffar arbete för kungar, en man, med omsorg, fullgör alle vilkor för en full-god, trogen kungs-tjenst, skall, visserligen, han, i *Evigheten* andas in den ljufva doften af Lycksalighetens Blommor, men, hvad beträffar *denna* verld, kan ej en trogen hof-man och minister beräkna, för sin ställning, någon permanens. Ej heller kan han, i sin tanke, utesluta möjligheten af en timande förändring i sin position. Förthy, så snart, af kungen, någon blifvit upphöjd förmedelst nådeligt beviljad närhet och access till kungen SJELF, strax börja, till och med, hans vänner och förvandter honom ögna med en giftig blick, med blick, med afund, mängd. Och hvad hans ovänner och fiender belangar, de skola, SÄKERT, göra honom till en skott-tafla för hatets, sqvallrets och förföljelsernas pilar. Och hvarje gång, som, mot en man, der smidas ränker, och ligor bildas för att honom få på knä, och honom bringa uppå fall, kan, trygg, han, sedermera, *aldrig* lefva, kan frid, i hjertat, *aldrig* mer han få. Ja, satte han sin fot, än, på Saturni hufvud, hans EGET hufvud vore icke tryggt.» Qvad lejonet: »Då, dig, förunnats har *min* nåd och gunst, så kasta dig ej, sjelf, i inbillade faror. Ty värdet af min trofasthet och vänskap är just DET, att, deraf, bildas, dig, en skärm, som dig beskärmar och beskyddar för de lömske fiendernas gift-bemängda elakhet och sqvaller. Med en, en enda kännbar öron-gnidning (»gōsh-māl») skall deras

ränkers väg jag bomma till och spärra af. Men dig, i stället, vill jag höja upp, och lyfta upp till Nådens högsta topp, till tinnarne af Säkerhet och Trygghet.»

Hvad sorg kan lömske fienders förtal, dig, vålla,
När, vid din sida står en vän som jag?

Farísah qvad: »Om kungens syfte är att göra, mig, en tjenst, om kungens afsigt är förunna mig en ynnest, om kungen, DERFÖR uppmärksammar mig och drar mig fram, och, med sin nåd, mig omhuldar och öfvervåldigar, DÅ säger jag: 'Långt bättre vore det att lemna mig i fred, långt värdigare vore det den konungsliga rättvisan och storsintheten att låta mig, i frid och ro, i öknen, stanna qvar. Att låta mig, af alle jordens god-saker och läcker-bitar, mig nöja med dess vatten och dess gräs. För att, på thy sätt, hålla mig, från hätskheten och afundsjukan af båd' vän och ovän, fjerran. Och säkert är att ett kortvarigt lif i frid och glädje, i frihet från bestyr, och Gudagifven helsa, är bättre än ett långvarigt och lång-ut-draget lif, som lefvats ut i oro och i fruktan, i bittre hjerte-qval, och oaflåtlig ångst.»

472. Ett enda ögonblick af sinnes-frid och glädje
Är bättre än att lefva tusen år, med hjertat gnagdt af qval.

Qvad konung Kām-Djūí: »Ifrån ditt sinne måste skräckens ängslan fjermas, och dina farhågor och tvifvel drifvas bort. Du måste ställas i den oinskränkta närheten till min person. Och sedan axla, som en mantel, kungadömets börda. Och svara för regeringens bestyr.» Farísah svarade: »Om så är, att jag icke slipper, om alla mina böner och invändningar till intet båta, ut-kräfver jag, af kungen, ett plakat, hvari, mig, skänks immunitet och lejd. På det att konungen, när hög och låg sig resa upp emot mig — de förre: i förtröstan att mitt embet' usurpera, de senare: i fasa för att sjunka ännu djupare — af

deras tisslande och tasslande, sig intet låter röra, och deras sqvaller svare med föraktets svar. På det att konungen må anse rätt och skäligt, att titta lite närmare i deras föregifne klagomål och dem, med oväld, väga och bedöma. På det att kungen allt hvad göras kan må göra, för att min casus undersöka och, med skärpa, granska, och, med den, gå i botten, och afundsmännens lömska insinuationer grundligt pejla.»

Ditt hjerta måste du ej vända BORT från mig, vid hvar anklagelse;
Om, *lätt*, du lånar örat åt min ovän, *lätt*, vänder du, från mig, ditt hjerta bort.

Med honom, ingick lejonet ett Covenant. Med honom, lejonet slöt ett Förbund. Och gaf, honom, betryggande utfästelser och löften. Derefter öfverlemnade, till honom, lejonet allt hvad af skatter och klenoder, som i skatte-kammar'n fanns. Upphöjde honom med utmärkelser och värdigheter. Förlänade, med gunstbevis och nådes-vedermälen, en ära, åt honom, en makt, en position, som öfverglänste alle andre kunga-rikets pelares. Begrundade, i samqväm med honom, på tu man hand, och rådslog med honom om statens angelägenheter. Och yppade, för ingen, hvad de talat om. Med hvarje dag, blef lejonets förtroende för honom större. Med hvar dag växte deras ömsesidiga intimitet. Med hvar dag ökades den aktning och den uppskattning, han ingaf lejonet. Till dess, till slut, den vänskap, som dem samman-band och enade, hann fram till allan vänskaps yttersta, oöfverstigeliga gräns. Farísah var ej, i sin hof-tjenst, för ett enda ögonblick, från kungen, fjerran. Och kungen kunde icke, för ett enda ögonblick, Farísah's sällskap utan, känna sinnes-ro och frid.

Så är det, när sann vänskap nått sin höjdpunkt.

Men detta sak-läge förtröt de höge, hofvets dignitärer, som förut, ståndat nära lejonet, omkring. Det vägde tungt och som

en börda uppå deras nackar. En sammansvärjning bildades af en majoritet af statens pelare. Den afsåg störtandet af kungens gode vän. De bundo sig, med löften och med dyre eder, att arbeta gemensamt och i samklang, för att få kunga-gunstlingen Farísah bort. Och hele dagar gjorde de till nätter, och hela nätter gjorde de till dagar i spinnande på sina ränkers tråd. Till slut beslöto de att klaga honom an för Majestäts-förbrytelse. På det att kungens sinnelag, som åtrådde uppriktighet, och aldrig afvek från det rättas väg, sig mände vända bort, med afsky, från Farísah, och erfara, för honom, äckel och förakt. På det att kungens tillit till hans ärlighet och trohet — en tillit, dessförinnan, stadig som ett berg — mänd' få en knäck och falla i ruiner. SEN — mente de tro på — SEN blefve der en bräcka! SEN, skulle öppnas, dem, en möjlighet att få honom på knä, och, sedan, kasta honom, grundligt öfver ända.

473. Vi vele, grad-vis, steg för steg, vårt syfte nå;
Förthy hans grund och grundval vele vi rasera.

Följaktligen, de skickade en mutad individ i väg med uppdrag att beslagtaga ett stycke kött, som upphängdt var och ämnadt var för lejon-majestätets frukost. Han blef, dessutom, yttermera, instruerad att gömma undan det uti Farísah's cell.

Den nästa dag, då Lejonet: den guld-klo-prydda Solen
Gått fram till anfall uppå firmamentets fält.

begåfvo sig ministrarne och höfvitsmännen att vakta kungen: lejon-majestätet upp. Desslikes, ädlingarne, ock, och senatorerna. De, alle, ställde sig, för kungen, upp, i slutne led. Farísah hade sig begifvit bort, för att en vigtig angelägenhet till slutet bringa. På honom väntade hans majestät, i spänd förbidan. Och lät sig undfalla mångt smickrande och vänligt ord om dennes vilje-kraft och sak-kunskap och snille.

Beständigt, på hans tunga var, som sällskap för hans själ,
Det ljufva namnet af hans vän, och ej ett ögonblick förgick
förutan dess upprepande.

Nu hade tiden kommit för den konungsliga frukost-taffeln. Strax tändes kungens rasande och vilda appetit. Han öfverväldigades utaf sina hunger-känslors våld. Ju mer man sökte efter det, för frukosten, till handa, hängda köttet, dess mindre fann man, derutaf, ett spår. Bragt upp, utom sig utaf raseri blef lejonet. Och nu, vid detta skede, var Farísah borta. Och nu, vid detta skede, nära-varande hans fiender. Så snart de märkte, att, till flammorna af majestätets vrede, sig slutit an de vilda lågorna af majestätets hunger, strax började de spela ut sin fina trick. De började sin arglists batterier låta spela. Så snart de funno ugnen af hans vrede het, de började, i ugnen, skjutsa in den hastigt knådade och osyrade degen. Qvad en af dem: »Här finnes ingen hjelp! Vi MÅSTE tala. Att tala eller ICKE tala: tertium est NIHIL. Här finns ej annan möjlighet! Ej ann't alternativ! Vi måste föra fram till kungens majestät hvadhelst vi veta rörande de ärenden, som lända kunna till hans välfärd eller mĕn. Ehuruväl, för en och annan, detta torde vara mindre önskvärdt, mindre kärt.» Qvad konungen, som, plötsligt, börjat lystra: »För trogne tjenare och redelige svenner, är det, vid alle tillfällen och under allan tid, af vigt att ej försumma eller glömma bort den skyldighet, de ha att, trofast, råda konungen, den skyldighet de ha att erkänna sin skuld af tacksamhet för hans välgerningar, den skyldighet de ha att ärligt yppa, för honom, hvadhelst de veta eller hafva i sin makt att taga reda på och daga upp.

DE undersåtar äro pligt-medvetne och lojale,
Som sanningen ej undanhålla för sin kung.

Berätta hvad du hört! Omtala hvad du sett!» En af de lömske calumniatorerna och klent begåfvade, föraktelige sycophanterna

gaf svar, och talade, och sade: »Herre Konung! Det hafver kommit till min kännedom och kunskap, att köttet har Farísah burit till sitt eget hus.» En annan tog, nu, vid, och sade tveksamt, liksom tviflande och dröjande, och för att leda vilse och bedraga: »Jag kan det knappast tro. Förthy en varelse Farísah är, som afskyr allt förtryck. Hans väsen ädelt är och upprigtigt och ärligt.» En tredje tog till orda, nu, och började, förslaget, att ge fritt lopp åt sin list och skalkhet, med de
474. orden: »Det skadar inte vara på sin vakt, i detta fall. I ty att hvarje menniska har ovänner och vänner, som, pådrifne af egennyttige motiv, försäkra hvad som icke timat hafver och häfda hvad som icke hafver händt. Och man kan menniskor ej hastigt lära känna. Och ej med lätthet kan man i en menskas hemligheter tränga in.» En annan talade med ännu större dristighet och sade: »Hvad nu har sagts är sannt. Och kännedom om menniskornas hemligheter, och kunskap om en menskas sinnelag är något icke hasteliga eller lätteliga vunnet. Men, skulle köttet i hans *boning* träffas på, då skall bekräftadt varda allt hvad, ibland hög och låg, bland stor och liten, ryktet talat om hans svek och högförräderi, då skall bevisadt varda allt hvad menskors munnar, härom, vetat tälja.» Nu brast det löst. Nu föllo sjelf-beherskningstyglarne ur kungens händer. Och han brast ut: »Hvad ÄR det, då, som menniskorna SÄGA om honom. Och huru STYRKA de och leda i BEVIS hans högförräderi? En af de nära-varande, som var i liga med Farísah's fiender, hof upp sin röst och sade: »Herre konung! Bland folket och bebyggarne af denna skog har ryktet om hans infami, bedrägeri och svek spridts ut och vunnit burskap. Nuväl, om skälm han *är*, och äre-lös förrädare, skall han förvisso icke frälsa lifvet sitt ur denna marström. Och skammen af bedrägeri och svek skall honom taga fatt, och, evigt låda vid honom.» Ännu en ledamot af gänget tog till orda. Han öppnade förtalets tunga, talade, och sade: »En massa menskor hafva, visserligen, slike rykten, städse, SPRIDT. Men jag har tvekat gifva dem gehör. Har

ställt mig tviflande på deras halt af sanning. Men, NU, sen denna utslags-gifvande version jag låtit, mig, berätta, är *n ä r a*, att mitt tvifvels dunkel och min tvekans töcken bytes ut och vandlas om till visshetens och säkerhetens ljus.» En annan skriade: »Hans svekfullhet och ränkesmideri har redan härförinnan varit mig bekante. *Mig*, ha de aldrig varit någon hemlighet. Och jag har tagit den och den till VITTNE, att denne lömske, hycklande faqīr skulle sin bana ändas se i vanära och skam. Jag dem till VITTNE tog, och dem försäkrade, att något afskyvärdt och vedervärdigt brott, till sist, af honom, skulle bli föröfvadt, och, sent omsider, blifva dagadt upp.»

Eho ett falskt och oupprigtigt hjerta hafver,
Skall, uppå ändalykten, blifva bragt på skam.

En annan sade: »Det är fast besynnerligt, att, trots allt pockande på religiös rättfärdighet, på fattigdom, afhållsamhet och sūfisk lefnads-vandel, en menska inte skäms begå förräderi. Och fast anmärkningsvärdt och märkeligt det vore, också, om icke, just för att beskrifva slik en menskas tillstånd, den vers, som följer, vore fattad af:

»Min religiösa tras-kåpa jag icke bär på, på grund af öfverflödande tillgifvenhet för *Gud*;
Jag bär min tras-kåpa, för att, med den som hölje, kunna öfver-hölja och fördölja en hundra-faldig gömd, förborgad *last*.»

En annan trädde, genom samtals-dörren, in och yttrade välviseligt, plausiblement: »En långan tid har denne rene, afhållsamme man för vana haft att bitterligen gråta, synbarligen, enär han ansåg administrationen af och vården om ett rikes angelägenheter såsom stort ett lidande, och svårt ett qval. Om nu, trots allt hans gråtande och pleurnicherande, det skulle visa sig att hans förräderi var vordet styrkt, betänk hvad tillfälle

för undran och förundran!» En annan sade: »Enär han kastat har sitt onda öga uppå denna små-sak, som utgör stommen för monarchens frukost, betänk hvad *mutor*, då han, måste kräfva ut och ta emot, när saken gäller ärenden af vigt och af betydenhet! Betänk hvad *summor*, då, han, sig, ur kungens skattekammar', måste hafva skansat till, och sedan slösat bort!»

475. En jägare, som ej kan låta bli att taga lifvet af en sparf,
Betänk, hvad han skall ta sig till, om han får sigte på en
rapphöna, en vaktel!

När höfvitsmännen funno oblyghetens samtals-ämne ut-tömdt, och fältet tomt på fräckt begabberi, begynte de att sporra sqvallrets och förtalets fåle, och låta hvirfla i Kām-Djūī's hjerta in upptornadt moln af tviflets, misstänksamhetens och vankelmodets damm. Och likaså: ministrarne: wazírerna. De vände talets, föredragets tyglar mot calomnie, bakdantande, förtal. De skrefvo in, i bok-rullen af majestätets hjerta, allt möjligt löjligt, obefogadt prat. En af dem anmärkte: »Om denna anmälan sig visar hålla streck, då har han sig ej saker gjort till stöld och svek allenast. Då har han gjort sig skyldig till den nedrigaste otacksamhet mot sin gynnare och kung. Han gjort sig skyldig till det svartaste förräderi. Och, tvifvelsutan, skall han, genom detta fräcka dåd, på kungen, hafva bragt förakt och hopat nesa. Och, tvifvelsutan, ha åsidosatt den konungsliga högheten och värdigheten.» En annan tog, nu, vid, och började att tala som en välvist rådande och varnande förmanare. I enlighet med Guds Ord i Qur'ānen: »*Månn' någon är ibland Eder, som skulle vilja äta köttet af sin egen broder?*», han talade han, *o c k*, predikade, och sade: »O sänken icke Edra tänder i Er egen broders kött, ty kanske, har det brott, hvarför han klagats an, af honom, aldrig någonsin *begåtts*! Måhända är allt detta tal om trolöshet och svek alls icke *sannt*! Och om så visar sig, då stån I, alle, der med skammen. Då stån I

brännmärkte som lögnare och bofvar. Om kungen, detta ögonblick, täcks färda ut befallning, att huset, der han bor, skall varda granneligen rannsakadt och genom-letadt, då skall, derefter, ovisshetens damm och tviflets varda lagdt, och ifrån visshetens och verklighetens väg försvinna. Förthy, OM köttet träffas på uti hans hus, skall detta blifva, oss, ett bindande bevis, att allt, som sagts om honom varit sanning, och alles — höges, låges — tvifvel varda vändt i visshet. Om, åter, misstankarne skulle visa sig ha varit obefogade, och det försvunna köttet, i hans cell, ej skulle träffas på, då återstår, oss allom, endast, öppna våra tungor i apologier, och, af Farísah, be, oss, ut att blifva gifne till.» En annan lade till: »Men hastighet af nöden är och snabbhet, om dessa kloka åtgärder, med hopp om framgång, skola tagas vid. Förthy från hvarje håll framsmyga hans spioner. De hvärfva oss omkring åt alle håll. Och hvilken stund som helst kan han få höra af det. Och han skall, säkerligen, icke underlåta göra allt hvad göras kan för att, på denna sot, anbringa bot.» När konferensen var på väg att brytas upp och terminera, FRAM trädde en af kungens allra störste gunstlingar bland hof-männen, såg, dristigt, kungen an, och sade, spotskt och spydigt: »Hvad båtar investigation i denna sak? Hvad gagnar, oss, att saken undersöka? I ty att, äfven *om* den onämnbare skurkens brott blir lagdt i dagen, pröfvadt och bevisadt utan möjlighet till doubt, förvisso skall han, med sitt hyckleri och sina konster, bortvända kungens afsigt att, på honom, taga hämnd. Han förevisa skall, oss, något underbart och häpnads-väckande och bländande, som väcka skall till lif, hos hela skocken af oss, tvifvel. Så att, fast, derom öfvertygade, vi börja tvifla på hans brott.»

Han slik är i bedrägeri och kraftig lögn,
Att han, på tvifvel, smetar färg af snö-hvit sanning.

Kort sagdt, i detta sak-läge, med lejon-kungen ut-svulten och ursinnig af harm, ut-talades, på detta vis, af detta slag, så

många yttranden, att afsmak för Farísah fann, till kungens hjerta, väg. Och, enligt Ordet: »*Hvar och en som börjar lyssna börjar tvifla*», begynte olikartade funderingar sig göra gällande. Till sist befallde han dem, att de skulle tillkalla Farísah. Farísah
476. — stackars karl — om spåren utaf alla dessa ränker och intriger ifrån fiendernas sida utan kunskap, begaf sig, raskt, i väg, och, som hans ärlighets och heders mantel icke förorenad var af denna nedriga beskyllnings smuts, framträdde han, med obesvärad hållning inför kungen. Qvad konungen: »Hvad har du gjort af köttet, jag, dig, gaf i går?» Han svarade: »Jag räckte det, å min sida, till kökomästaren i köket, på det att han, vid frukost-dags i dag, det skulle bringa inför kungen. Nu var, ock, kökomästaren en af de samman-svurne. Djerft, steg han fram, förnekade Farísah's uppgift. Han, *veheménter*, talade, och sade: »Jag vet, om hela saken, *ingenting*. Mig, har du aldrig lemnat något kött.» Kām-Djūí skickade en kommitté af »*godemän*» för att en undersökning göra i Farísah's hus, och företa' en räfst, och leta efter köttet. Då *de* — de *sjelfve* — hade *gömt* det, der, var det ej svårt för dem att trolla *fram* det. De bragte det och gåfvo det åt kungen. Farísah märkte nu att hans belackare och afundsmän sin afsigt bragt i land. Han märkte, nu, den tråd af ränker, hvaruppå hans fiender, så lång tid, hade spunnit. Han sade, för sig sjelf:

Min lyckas sol har nått min ring-murs topp;[1]
En dag som denne har jag, under många år, befarat.[2]

Bland skaran af hans Majestäts wazírer, stod en varg. Allt hitintills han sig afhållit hade från ett ord af klander. Han

[1] »That is, the sun of my delight has sunk so low in the horizon as to cast a shade on the top of the wall.» (Arthur N. Wollaston.)

[2] »The wall hides now the sunshine of my bliss;
For long, long years I feared a day like this.»
(Edward B. Eastwick.)

räknade sig sjelf för en af rättvisans och billighetens folk. Han låtsade som ville han ett *steg* ej taga i en sak, förutan öfvertygande och conclusive prof. Förrän han skaffat sig, om ärendet, ingående, och ut-tömmande data. Han hade haft för sedvänja att skryta med sitt vänskaps-band med, och sin vänskap för Farísah. Och *mycket* hade han tett fram och förevisat sin benägenhet att honom taga i försvar och i sitt skydd. NU, 'mellertid, sen desse ting egt rum och desse prof tetts fram, FRAM trädde han och gaf till känna, rent och klart hvad han, om saken, tänkte. Han talade: »O konung! Denne uslings brott har blifvit röjdt. Och dagad upp är vorden denne nedrige, gemene skurks förbrytelse. Bäst torde vara för Ers Majestät att, med det allra första, ge order och befallning om, att hans bestraffning, före allting annat, måste taga precedens. Ty, töfvas eller slarfvas det med *DET*, var säker på att andre listelige skälmar befrias skola från sin skräck för straff, och växa djerfvare och dristigare med hvart ögonblick.»

Om der ej finnes straff,
Går allting mot förfall.

Kām-Djūí gaf befallning att Farísah skulle föras bort. Försjönk, derefter, i en långvarig och djup meditation. Men, under tiden, började en lynx: ett lo-djur, som var en utaf den store kungens allra främste gunstlingar, att fritt och frejdigt tala kungen *till*. Qvad lo-djuret: »O nådigaste konung! Jag fast förundrar mig, på grund af allt det här!!! Här ha vi Majestätets lysande ingenium — ett snille sådant att, utaf dess strålar, den klara *solens* ljus får ökad glans! Ett snille sådant att, af dess beskydd och under dess beskärm, den höga himmelsspherens sof-sals vax-ljus tändes på och varder skinande! Och **detta** snille låter, under alle desse dagar, denne usling, denne obegåfvade, erbarmelige ränke-smidare, med sitt förräderi, få ostördt, oförhindradt, bara hålla *på*. Hvi hafver kungen, **förut**

ej beaktat orenheten af hans själ? Hvi hafver han bedrägeriet af hans listiga natur ej **förut** dagat upp och upptäckt? Och nu! Hvi töfvar konungen, trots förefintligheten af *bevisen* på hans skuld, med hans execution? Hvi gör han, trots allt prof på mannens skuld, med eftertänksamhetens skräp och sopor, straffets rena vatten-reservoir rörd upp och grumlig? Den vatten-reservoir, hvarmed de träd, som växa uti rättvisans
477. pleasance få roten friskad upp, och lifvad upp, och närd, och mjuk och saftig?» Med ens, helt plötsliga, vok kungen upp. UPP spratt han, utur sin förströddhet och brast ut: »Hvad *är* det, som du säger?» Han svarade: »O konung! Vise män ha talat: 'Den, hvars styrelse och administration är god och gagnelig, hans regement skall VARA och FÖRBLI'. Det är Bestämmelserna om en väl-behöflig *Stränghet*, Som lägga grunden till ett regementes perpetuitèt. Eho ej straffets svärd, ur hämndens skida, drager, kan, med försvarets sköld, ej ondskans och förderflighetens pilar värja af. Eho, med vredens yx' ej hugger våldets, och förtryckets fundament i BITAR, han aldrig duga skall och bli i stånd till att, i tidens rosen-gård och lifvets blomster-trädgård, plantera Drömmarnes och Önskningarnes Träd.

Om Straffets Lag får råka i förfall,
Skall Säkerhetens Grundval bli till grus och spillror.
DEN trädgård alstrar trygghetens och fridens frukt,
Hvars vatten spudla fram ur Straffets Källa.

Eho sitt rikes välfärd har om hjertat, han skyldighet ock har att gifva, brottslingarne, straff. Ja, vore de, så, än, hans hjertas älsklingar, hans andes ögon-stenar, han måste, *härtill*, icke taga någon hänsyn. Precis som kungen af Bagh-Dåd, som, en gång, straffade, af hänsyn till allt folkets väl, sin egen hjertevän.» Qvad konungen Kām-Djūī, spörjande: »Hur lyder den berättelsen?»

Tredje Sagan.

Lon sagan ställde fram för kungen och berättade: »Det har, oss, omförmälts, att, der, en gång, i China's hufvud-stad, en konung var, som, likt Djamshíd, hvad angår efterrättelse och lydnad för Guds Rättvisas och Sannings Lagar, gjort Vishets-Jungfrun's Verlds-framställande och Helga Gral-Kalk till Spegeln för sitt lif och för sin lefnads-vandel. Likt Alexánder, sökte han, förmedelst iakttagande af Lagarne för Rättvist Regement, Rättrådighetens och Rättfärdighetens Källa, hvari der porlade Odödlighetens Vatten.

På grund af hans fullkommeliga rättvisa och rakhet,
Begaf sig orättvisan och förtrycket från hans land. Och
flydde hundra dags-resor der'från. Och styrde kosan
mot till-intet-görelsens och icke-varats öken.

En son han hade, fager under ögonen. Af mildt och ljufligt sinnelag och lynne. Med blidhetens och huldrikhetens kast-rep, tillfångatog han menniskornas hjertan. Med ödmjukhetens och frikostighetens korn, han bragte fåglarne af själarne af hög och låg, i nätet af tillgifvenhet och vänskap.

Den gamla tidens gamla moder aldrig födde fram
Som hans, så oskulds-fullt och rent ett kynne.
Den, gamla tidens gamla moders-öga aldrig såg
Som honom, sådan maka-lös en perla.

Den ungersven en åtrå närde att beskåda Guds, Den Högstes Helgedom. Den Helgedom, Som antydes med Guds Ord på det

kända *Stället i* Qur'ānen: »*Förvisso! Detta är Det Första Hem, Som har i ordning ställts för menniskorna.*»[1] I cellen af hans hjerta kom en önskan. En önskan, nemligen, att circumambulera

---

[1] *Qur'ānen 3: 88—93.*

88. Quiconque forge des mensonges sur le compte de Dieu, est du nombre des injustes.
89. Dis-leur: »Dieu ne dit que la Vérité. Suivez, donc, la Religion d'Abraham, qui était pieux et n'associait point d'autres êtres à Dieu.»
90. *Le premier temple qui ait été fondé parmi les hommes est celui de Becca.* Béni et direction aux humains.
91. Vous y verrez des traces de miracles évidents. Là est la station d'Abraham. *Quiconque entre dans son enceinte est à l'abri de tout danger.* En faire le pèlerinage, est un devoir envers Dieu pour quiconque est en état de le faire.
92. Quant aux infidèles, Dieu peut se passer de l'univers entier.
93. Dis à ceux qui ont reçu les Écritures: »Pourquoi refusez-vous de croire aux signes de Dieu? Il est Témoin de vos actions.»

(Kasimirski.)

* *
*

Qur'ānen 3: 88—93.

Whoso forges against God a lie, after that, they are the unjust. Say: »God speaks the Truth, then follow the faith of Abraham, a *'hanîf*, who was not of the idolaters.» *Verily, the first House founded for men was surely that at Bekkah*, for a blessing and a guidance to the worlds. Therein are manifest signs — Abraham's station, and *whosoever enters in is safe.* There is due to God from man a pilgrimage unto the House, for whosoever can find his way there. But whoso misbelieves — God is independent of the worlds.

Say: »O people of the Book! Why do you misbelieve in God's Signs, while God is Witness of what ye do?»

(Palmer.)

* *
*

»*'Becca*' is another name for *'Mecca*', the Arabs using the »*m*» and the »*b*» promiscuously in several words.»

(Professor Edward B. Eastwick's Note.)

* *
*

Den Allra Heligaste och Förträffligaste Helgedom. Den Helgedom som emblematisk är för Guds Ord i Qur'ānen: »*Eho, Dit, kommer in, är, för all fara, tryggad.*» Så snart, med Orden: »*Här är jag, för Dig, afvaktande Din vilje!*» han svarat på 478.
Inbjudningen från Gud: »*Förkunna folkenom!*», uppgjorde han och fattade ett fast beslut att företa en pilgrims-färd till Mekkah's Helga Tempel.

Förhoppningen att circumambulera Ká'bah, vid Din Gata,
Har kastat ned, i sorgens dal, en HÄR af menskor utan fot och hufvud;
Utropande: »*Labbáik!*»
på toppen af Ar'fât, Ditt Hemvists Helga Berg,
Ha hundra själa-karavåner stått förbidande Befallningen att träda in.

Sen han utverkat tillstånd af sin fader, anträdde pilgrimsfärden han, till sjös. Han hade med sig några följeslagare. De företogo sjö-resan i stolte fartyg, *slike*, att himla-hvalfvet tycktes obetydligt, jemfördt med hvart skepp. Och spherens sida syntes som en trasa, när jemförd med hvart enskildt fartygs allra minsta segel. De satte sine trä-hästar och vatten-springare i rörelse. De togo in, på resan, i det tabernakel, hvars tak var nedanom dem, och hvars pelare sig sträckte ofvanom dem, emot himlens sky. De öfverlemnade, med tillförsigt, sin fåles tyglar åt handen af den storm-fots-snabbe vind.

Likt månen, gjorde de, i Vattnets Borg, sitt hemvist;
De styrde skeppet mot den efter-trådda strand.

De nådde snart, sen många mil de seglat, den heliga och vördnadsvärda staden Mékkah. Och sedan de på öfligt sätt fullbordat de ceremonier och högtidligheter, som, till pilgrims-resan, höra, begåfvo de sig, allihop, endrägtliga, i väg, för att, på

tröskeln af den Helga Trädgården af Majestätet: »*Prophetians Throns Sultan och Härlighetens Hofs Monarch*», få trycka kyssar.

— Muhámmad, denne eldige, i sporrsträck ridande, mot Himlen flygande prophet,
Som, af De Nio Himmels-Sphererna, sig, gjorde ett stig-bygels-läder —

Må Guds Välsignelse på Ahmad, Guds utvalde, hvila, och på hans stam-förvandter — desse full-förintade — och på hans följeslagare af ädelt namn!

De kyssar tryckte och de vordo glade. Ty genom kyssande af Prophetians Höga Konungsliga Hof blir menskan glad.

O! Det är Önskemålet af hvarenda en af »*Hjertats Folk* (»*Anshê-Levāv*»; *Hiobs Bok: 34: 10.; 34: 34.; 33: 26.*)
Att kyssar trycka få på stoftet, **dammet** af Hans Portars Tröskel!
Att bära detta Önskemål till stoftets graf, och se det sjunka
Är mera pino-samt än allt hvad pinsamt *ÄR*; Det är det svåraste utaf det svåraste utaf det svåraste.

Och, dädan, kommo de, tillsammans med en karavān ifrån Khurāsān, till Bagh-Dåd. Och kungen i Bagh-Dåd, som tidender och underrättelser inhemtat om den unge prinsen, kom ut, för att, med vederbörliga ceremonier, honom möta. Han iakttog den ceremoniella och conventionella artighetens allra finaste minutiae och nuancer. Tog honom mot som han det göra bort. Han redde till, för honom, gästabud och apparātus Pérsicos. Han hyste in honom uti ett ljufligt, hjerte-tjusande qvartér. Bad honom stanna qvar, der, några dagar. När några dagar, der, de stannat qvar, och hvilat ut från resans mödor och strapatser, och fast beslutat vända åter till sitt eget land, framlade prinsen, för sultanens fot, mång tusen vördnads-fulla, tacksamma apologier för all den möda han, sig, gjort, som deras

vän och värd. Derhos han höjde prisets och lof-sjungandets
banér, och utgöt sig i tacksamhet och lof-ord. Derjemte sände **479.**
han, som en present, till hans Harīm, en ung-mö ifrån China.
Sjelf, packade han hop sin flytte-bråte. Han lade hop hvad
som hans resa hörde *till*. Han satte ansigtet, och styrde kosan
mot Khurâsān. Sultânen af Bagh-Dâd: så snart han fullgjort
den obligatoriska, häfdvunna artigheten att sin gäst, ett stycke
på hans väg, belédsaga och escortêra, och utbragt önskningarne
om en lycklig färd, tillbaka-vände strax till sitt Harîm. Han
sände efter ung-mön, som han fått. Han såg en bild, såg en
gestalt så fager, att aldrig hade Den Gudommelige Bildar'n och
Gestaltaren, på varats skrif-plån, tecknat bild så skön. Och
aldrig hade ögat af in-bild-ningens och imaginationens målare, i
phantasins volym, beskåda fått så tjusande en bild. Ty hennes
hjerte-röfvande och svarte lockar omslingrade, med lásso'n af
förförelsen och tjusningen, och fånga-togo, med sin fägrings-
kraft, en verld. Och från sin höga ställning hade månen, den
måne som vår hela jord illuminerar, på marken framför hennes
ansigt', målat fram ett diadêm. Med *en*, en *enda* lyftning af
sitt ögon-bryn, hon lade, uppå glömskans och förgätenhetens
hylla, de skönhets-anspråk som af andra ställdes fram. Med
en, en *enda* kärleks-blick utur sitt smäktande och kärleks-
druckna öga, hon gaf, för vinden af förintelsen och ruset, ana-
koreters fromhets-anspråk, och ensam-sittares och eremiters
fromhets-kraf.

En *Lampa*: hennes kind, för älskar'ns sof-gemak;
En *Vin-Kalk*: hennes läpp, för de, af kärlek, druckne.
En *Skatt*: hennes gestalt, dem rättvisom och rakom;
En *Helg'dom*: hennes lock, för nattens väktare (Jesajah
62: 6.; 21: 1—10.).
Ett *Socker*: hennes röst — nej sötare än socker, ty sockret,
afundsjukt mot hennes röst, blef, i sin påse, qvar.
Rubinen, skamsen öfver hennes Rosen-Mund, blef vänd i
sten.

I leran sjönko fötterna af hjertat af sultänen af Bagh-Dåd. De sjönko ned i lera. De stannade, der, qvar. Allt för den smidiga graciösa, ynde-fulla gången, hållningen och växten af den underfulla, härliga Cypressen. Af läppjandet på hennes läpp med färg af sol-nedgång, blef han, *förutan* bruk af vin, berusad, sans-lös, fuller medvets-lös, förintad.

Eho sitt hjerta fäst vid hennes smäckra växt,
Förlorar hjertat, varder sorgsen och bedröfvad.
Och krympt hans hjerta blir, och ångest-fullt och trån-sjukt;
Han säger, för sig sjelf: »O ve! Hvad hjerte-qval!»

Hur mycket, än, sultänen sökte att sig rycka loss och bli befriad, det intet båtade, det intet halp. Änskönt befallande förstånd, uppå hans kärleks lågor, hällde vatten, hans kärleks flammor endast stegrades deraf och brunno hetare och mer hvit-glödande än förr.

Ej stilla sig ögonens tårar, ej hejdar sig tårarnes flod
Hur mycket man söker mig varna, hur mycket man gifver, mig, råd.
Den smärta, som älskaren gnager, den ängslan, som bor i hans bröst
Blott ökas af väl-ment förmaning, blott stegras af klander och råd.

Monarchen *hängaf* sig åt vänskapen med ung-mön. Han lade grundvalen till ett beständigt, oaflåtligt samman-sittande med denna mö. Med ens, han drog tillbaka *hågens* hand ifrån all ömkan med och ängslan för sitt rikes undersåtar. Han drog tillbaka *tankens* hand från deras ëlände och nöd. Han hörde upp att syssla med och tänka på sitt rikes angelägenheter och bestyr. **Nu, märk**! När helst en konung ger sig hän åt sus och dus, och aldrig frågar efter, huru det står till med hans förtryckte och bekymmer-fulle fattige, och lutar öronen åt lutans

ljufva klang, och hänger sig åt harpans ljufva melodier, och icke gör sig underrättad om hvart sorgset hjertas ömkeliga gråt, **DÅ** skall, i hisklig hast, Guds Vredes Pilar lossas, och ofärd lyfta upp sitt vilda vild-svins-borst. Och ödeläggelse och ruín det rikets välfärd härja. Och uppror och tumult förvandla dag till natt. Och menniskornas tillstånd bli förvandladt till ett tröst-löst, grå-grått, enahanda tillstånd af oändeligt, olideligt elände.

Hvar kung, som ger sig hän åt sus och dus, **480.**
Vet, att hans värdighet är på förfall, hans ära vacklande,
och stadd mot undergången.
Den stjernbild Libra, som är liderlighetens och sinnlighetens
glädjes stjernors Constellátio,
Uppväges, öfverväldigas af alla stjernors Kung.

På detta vis förgingo några dagar. Hans rikes pelare, hans väldes ädlingar bedröfvades, bekymrades på grund af kungens liknöjdhet för rikets väl. De sågo stadens, sågo landets tillstånd bragt i lägervall och villervalla. De samlade sig hop, och höjde bönens arm. De gingo till de ensam-sittande och Gud-begrundande. De krökte sig i stoftet, inför hjertats herrars fot. De bådo ut, åt sig, af fattige, ren-hjertade faqīrers själar, för kungens räddnings skull, välsignelser och böner. De offrade, för kungens räddnings skull, båd' gods och guld. Faqirernas oegennyttiga och varma böners pilar: de träffade bönhörelsernas Prick. En natt, såg kungen, i sin dröm, en gångande. Han såg en man som nalkades, och talte, honom *till*:

»O kung! Hvad vill du säga, när dig *Gud* förhörer,
Der, på DET ställe, som DU darrar för, men der ingen
darrar, allra minsta grand, för DIG?»

Hvad är det för ett verk, du håller på med? Hvi har du upphört med ditt eget Verk? Som är att bispringa betryckta,

och förtryckta, och elända! Det NÄRA varit, att ditt rikes tömmar fallit ur din hand. Det NÄRA varit, att du, oförtänkt och utan räddning, blifvit krossad. Välan! Stig upp! Och ställ dig sjelf i spetsen för ditt arbete och rike.

Om icke, skall den ofärd, som, mot dig, skall bryta lös,
Du, sjelf, beskåda få, som vållad af dig sjelfver.

Förskräckt, vok kungen upp. Spratt, ur sin sömn, i fasa. Han tvådde sig, och öppnade anropandets och urskuldandets tunga. Han bad om tillgift och förlåtelse af Gud. Han började sig sysselsätta med att bota och att bättra det som, förra, brast. Befallde, att den ung-mö, i hans sof-gemak och till hans hviloläger, icke finge släppas in. Och fast han ingen frid och hvila hade utan henne, och fast hans hjerta utan lugn var, utan ro, så länge han ej skåda fick den sköna jungfruns fägring, dock, likaväl, af fruktan för Den Högste, och skräck, att riket falla sku' i grus och spillror, utfärdade han, till den ändan, en befallning. Den sköna jungfrun höll sig stilla, ett par dagar. Hon tåligt bidade, i två, tre dagars tid. Men, så, en natt, blef, henne, åtrån efter kungens sällskap öfvermäktig. Obetvinglig. En passionerad lidelse föll in i hennes hjerna, hennes hjerta. Hon hastade, hon kastade sig in i kungens rum. Och hennes ansigte var likasom den friska rosen-knoppen,[1] som, genom morgon-brisen, hade slagit ut. Och hennes lockar liksom hyacinther, som flätade och krusade sig *i* hvarandra, begrafna i ett hölje utaf ren och ädel mysk.

Af hyacinth och af jasmin, var hennes lockars doft;
Likt en violers blomster-krans var hennes lockars hår-skrud.
Berusande och smäktande var ögonens narciss;
Och hennes, kinders skönhets-märke liksom nårdus.

---

[1] »*'Gul-barg'*, 'rose-leaf'; but *'shiguftah'* will hardly apply to a leaf.»
(Professor Eastwick's Note.)

Ännu en gång, vid hennes skönhets anblick, miste kungen sansen. Och kärlekens armé beröfvade monarchen hans förnuft och hans förstånd.

Ännu en gång kom kärlek på triumph-tåg. Ännu en gång bröt, hejdlöst, vanvett fram.
Med sina smekningar, gaf, mig, den ljufva älsklingen ett styng i hjertat.

I många dagar han förblef ett rof för hennes skönhet, och 481.
snärjd af hennes lockars, hennes skönhets-märkes nät. Han bragte sine dagar till i kärleks-rusets lycka, då, plötsligen, ännu en gång, till honom, kommo varnare från Öfversinnlighetens Verld. Med obevekligt allvar blef han varnad, och återkallad till rättrådighetens Väg. Tillbaka till sig sjelf, till *sans*, kom kungen. Han talade, och sade, för sig sjelf: »Med mindre jag fördrifver denna härjarinna, finns det, för mine lidanden, alls icke någon bot. Med mindre jag till-intet-görer denna frestarinna, finns der ej hopp om vederfående för verket af mitt lif. Följaktligen befallde han sin kammarherre, sägande: »Den ungmö har, förutan min befallning, dristat mig besöka, och, utan min tillåtelse, djerfts tränga in uti mitt sofgemak! Så tag henne, och vräk henne i Didjlah.» Bort ledde kammarherren Majestätets frilla, men grundade och tänkte, hela tiden, för sig sjelf, och sade: »Den ungmö är min konungs hjertans-kär. I morgon kan det hända, att han åtrar sig och sin befallning ångrar. Då skall han henne kräfva ut, utur min hand, af mig. Om, DÅ, befinnas skall, att jag hans älskling lifvat af och bragt till döden, skall icke eftertankens hand nå botemedlets mantel. THY, tog han henne, och fördolde henne i sitt eget hus. Monarchen föll, med anledning häraf, i tungsinthet och grubbel. När han, från audiens-gemaket, kom tillbaka till sitt eget lönrum, grep honom hågen att den hulda jungfrun se. Hans längtan, honom, öfvermäktig blef och ho-

nom pinade och plågade. Men, än en gång han tadlade sig sjelf och lugnade sig sjelf, med argumenten och med sakskälen af vanligt sundt förstånd. Emellertid, en natt, då han, till sorg-fördrifvande, i djupa klunkar, tömt en kalk med gammalt, kraftigt, ädelt vin, förgat han vishetens dictat och föreskrifter. Han glömde klokhetens mandat och rättesnören. Erinringen och hågkomsten af bilden af hans hjertas ljufva herrskarinna: den bragte honom alldeles utom sig. Han lät tillbakakalla sin förtrogne kammarherre. Han sporde honom om sin älskarinnas öde. Han sade, häftigt och med skräckeliga hotelser: »Om du ej, denna natt, för henne hit, skall jag dig gifva bödelen i våld, att undergå tortyr.» Hur mycket, än, hans kammarherre sökte sig urskulda, och frambar ursäkter, och talade reson, det intet HALP. När han monarchens ursinne och vrede såg, såg hur han sjelf stod på förderfvets brant, tvang honom sjelf-bevarelse-instincten till att resignera, till att sig foga i monarchens bud. Så — nödd och tvungen — gick han *efter* tärnan. Och återförde henne till sin kungs harím. Ånyo lades grundvalen till glädje. Ånyo bragtes kärleks-festens perqvisita i beredskap.

Här äro *vi*! Nu är det *natt*! Och vännen i vår famn!
Det ljufva vinets vin-pokal är, åter, i vår hand!
Och röda rosen slagen ut! Och höstens rusk sin kos!
Och nya våren kommen hit! Och vinterns köld förbi!

I korthet: trenne gånger gaf sultånen order om att flickan skulle dödas, men kammarherren, lydande försigtighetens bud, sköt, dermed, upp. Till sist, när hela rikets angelägenheter höllo på att rent förfalla, begrep sultånen, att, i *hans* hand, låg den enda möjligheten till att råda bot för denna sot. Att han, och endast han, den kunde skaffa bort. Att hopp ej fanns om dess fördrifvande och undan-skaffande, förmedelst lit på någon annan menska.

Med hjelp af annor man, blir, ALDRIG, detta verket utfördt.

Förthy, hvarenda en, som han befallde döda flickan, tog sig, **väl**, i akt, sköt, dermed, **ständigt**, upp, af sjelf-bevarelse-instinkt och varsamhet. Följaktligen beslöt, nu, kungen, sjelf, ta hand om saken, och taga henne, med sin egen hand af daga. Dock, önskade han icke göra det i öppen dag, vid dags-ljus. Han ville ej, offentligt, mörda den, som var förutan svek, förutan vank och lyte. Till sist, en dag, han stod på taket af sitt konungapalats. Han blickade utöfver floden Tigris, den der Dídjloh kallas. Den unga flickan stod ett stycke från. I tjenst, hon hade, om sin midja, bundit lydnads-gördelen. På afstånd, hon beskådade monarchens skönhet. Sultånen fruktade för det, som framtiden bar i sitt sköte. Begrundade de följder, som hans maklighet och lojhet skulle ha. Han anade, att tiden, nu, var inne. Han insåg att, nu, stunden kommen var. Han sade, för sig sjelf: »Änskönt jag binder, nu, om halsen på mig, blodet af en oskyldig person, dock skola hundra tusenden af qvalde hjertan, som, nu, som följd af min besinnings-löshet, äro drunknade i blod, förmedelst hennes bortgång, undfå hugsvalan och räddning. Och, trots att denna jungfru är, mig, kärare än lifvet, långt rigtigare är det och af störr' betydelse, att tänka på mitt rikes undersåtares beklagansvärda tillstånd, än offra någon tanke på mitt eget lif.» Thy, qvad han: »Kom! Kom hit! Kom, till mig, närm're! Att du må fröjda dig åt anblicken af detta skepp. När flickan närm're kom, med handen, GREP han henne, och VROK henne i Tigris, i den stora flod. Derefter prålade han med den största hjerte-ängslan, och visade, på sorg och saknad, prof. Han låtsade, att flickebarnet FALLIT uti vattnet. Han hycklade, och ställde fram sig sjelf, som UTAN skuld. Han gaf befallning, att hon skulle *drággas* ut ur vattnet (e márī evérrere). Att hon begrafvas skulle, anständigt och fint. Gick, sjelf, med på begrafningen. Anlade sorg **482.**

för henne. Fullgjorde, i *det* stycket och i *det* hänseendet, på hvarje sätt och vis, anständighetens kraf. Och, THY och THESSOLEDES, stal han, från sig sjelf, för rikets väl och kungadömets bästa, med egen hand, den älsklings lif, som var hans lif, hans allt.

Monarcher ha för sed att mörda tusen män,
För att, dermed — så säga de — en enda fördel ernå.

Och jag har denna saga talat om för att ge kungen undervisning om och lärdom, att det är bättre iakttaga och ta hänsyn till hvad statens bästa kräfver än taga hänsyn till och pläga umgänge med en rebell. FÖRTHY: att undanskaffa *en* person, hvars blotta vara och hvars blotta ex-sistens är hafvande med olyckor för allom, är närmare hvad Visdoms-Lagen lär än gifva *tusenden*, för *en* till spillo. »Till lif blef väckt, vid desse, svekets ord, monarchens vredes eld. Den bröt i lågor ut och heta flammor. Han skickade ett budskap till Farísah, med de orden: »Om du en ursäkt har för detta brott, så FRAM med den.» Farísah, som oskyldig var, och, enligt ordet: »*Hvar och en som KORTA händer har, har LÅNG en tunga.*[1] —

Må den, som utan skuld är, vara DJERF! —

bemödade sig icke om att skräda orden. Han skickade, tillbaka till hans Majestät, ett barskt och vresigt svar. Hans vrede ord kommo hans vedersakare besynnerliga väl till pass. Välkomnades af desse lömske upprors-makare. De underblåste lismarenas ÅTAL. De underblåste kungens vredes ELD. Upp flammade den, nu, i höga lågor. I den han vrok sin ed, sitt covenant. Till lejon-kungens moder bragtes tidender härom. Hon insåg, strax, att denna sak behandlats med för-

[1] That is, as expressed in the following verse, »*Whoever is innocent is bold*». (Wollaston.)

hastande och brådska. Hon insåg, genast, att barmhertighet och mildhet, helt och hållet hade satts å sido. Att tålamod och värdighet och lugn hade bytts ut, och bort-bytts. Och ersatts med lättsinnighet, ovärdighet och fläng. Hon tänkte för **483.** sig sjelf: »Jag måste genast gå och rädda pojken min från djefvul'ns, den fördömde djefvul'ns hviskningar och gift-indrypningar (Hamlet: Theater-scenen.) Ty hvar gång vreden, på sultåner, tager råda, har Satan, också, öfver dem, fått makt. Hvad ÄN han önskar — djefvuln — DET befaller han dem. Och DETTA innebörden är af Sannings-Traditionen: »*När herrskaren är vred, är han i djefvul'ns klor.*»

En gnista vreden är af helvets-djefvul'ns eld;
En gnista, som till sist, blir ångerns tårars källa.

Hon allra först afsände en budbärare till bödelen. Med helsning, att han skulle skjuta upp med att afdagata Farísah, till dess hon hunnit tala med hans Majestät. Derefter kom hon till sin kunga-son, och sade: »O min son! Jag hafver sport, att du befallning gifvit har att rätta af Farísah. Hvad är hans synd, hans brott? Hvad hafver han förbrutit?» Kām-Djűī redogjorde för de närmare omständigheterna och enskildheterna af fallet för sin moder. Hon sade: »O min son! Begif dig icke sjelf-mant in i häpenhetens och förvillelsernas öken. Stäng icke ut dig sjelf ifrån din lott och andel af Barmhertighetens och Rättfärdighetens Vatten-Reservoir. Vet: sagt och talat hafva Herrens stormän: 'Afhängige af ÅTTA äro andre ÅTTA. *1.:* En hustrus ära af en hustrus man. *2.:* En sons storslagenhet och hugstorhet af hugstorheten och storslagenheten af hans fader. *3.:* En skol-pilts vetskap af hans mästers vett. *4.:* En krigshärs styrka af en krigshärs dux. *5.:* En Gudsmans värde af en Guds-mans späkning. *6.:* Ett folks väl-burgenhet af folkets förare. *7.:* En konungs lycka af en konungs rättvisa. *8.:* Rättvisans glans af rättvisans försigtighet, fin-

känslighet och varsamhet. Och pelaren och stöttan af det ofvansagda äro *tvenne ting*. *Det Första*: En konung måste lära känna sine tjenare, och underlydande, och undersåtar. Han måste sätta hvar och en uppå den plats och ställning, dit han hör. Han måste, honom, skänka ynnest och befordran, i mån af måttet af hans noggrannhet och flit. *Det Andra*: Han måste vara misstänksam och varsam, sine tjenare beträffande, hvad angår deras inbördes förhållande, och deras ställning och uppträdande emot hvarandre. I ty att mellan dem, som nära stå sin kung, och kämpa för en ännu större närhet till sin konung, der råder split och kif, der råder strid och tvist. Och aldrig någonsin *i verlden* blir den bilagd, förutom, endast, med förintelse och död. THY, märk och lär, alltså!: *Om* kungen lyss på calomnierna af denne HÄR emot den DER, och lyssnar till förtalet af den DER emot den HÄR, blir der ej mera någon **LIT** till konungen och hans förnämaste befattnings-innehafvare. All tilltro, allt förtroende dör *ut*. Ty när som *helst* kan hvem som *vill*, kan förste, bäste sycophant och sqvallrare försätta den uppriktige och ärlige i en belägenhet, der han sig ser misstänkliggjord och misstänkt. Och när som *helst* kan hvem som *vill*, kan förste bäste streber eller grafter, with an axe to grind, inhölja högförrädaren i renhetens och pligttrohetens skrud. På så vis fångas de oskyldige och rake i olyckans och fasans vattenhvirfvel. På så vis, lefva de förrädiske och nedrige på frigjordhetens strand, i säkerhet och lugn.

Hjert-brutne — de oskyldige —: i fängelset;
På afstånd — skrattande och glade —: de gemene.

Och, tvifvelsutan kommer resultatet af den HÄR affären blifva DET, att de, som *nära* varit, och följt *med*, och *iakttagit* den, för framtiden, afböja skola och betacka skola sig för all befattning vid ditt hof och i din tjenst. Och de, som *fjerran* äro skola, säkert, DRA sig, förrän de ge sig på att axla ditt livré. THY,

varder det friktions-fria och noggranna utförandet af statens högre värf omöjlig-gjordt, i *bästa* fall i högsta grad försenadt. Och tusentals olägenheter skola drabba rikets pelare. Kort sagdt: de obehagliga och skadeliga conseqvenser, som slikt 484.
handlings-sätt har i sitt släptåg: de öfverskrida måttet af beräkningen. De sträcka sig långt bortom imaginationens gränser.

Gif ej ditt öra åt de egen-nyttige;
Från deras sida kommer, endast, för båd' religion och rike, undergång.
Om, genom *ditt* förvållande, den egen-nyttige blir eminent och upphöjd,
Skall, genom *hans* förvållande, du sjelf bli afskyvärd och skydd.
Om du, med vinnings-lystne samman, rider ut,
Skall hederns tyglar falla ned, ur dina händer.

Qvad lejonet: »Jag har ej *alls*, på *någons* ord, befallning gifvit rörande Farísah. Tvärtom. Så länge *hans* förräderi i dagen icke bragts, var *min* disposition för honom oförändrad.» Qvad lejon-modern: »Förändring i en kungs *disposition* och *sinnelag* och *stämning*, i frånvaro af bindande och giltigt *skäl*, och utan absolut pålitelige *prof*, är ej stadd TILL. Och allra minst beträffande hans confidentielle gunstlingar och hans förtrogne. Och hvad belangar det, du sade, att hans svek och trolöshet var vorden bragt i dagen, så får du ursäkta mig, om jag säger, att DEN saken, ännu ligger under tviflets flor. När slöjan, som den sakens kind fördöljer, skall ha *lyfts*, *då* skall dess sanning blifva uppenbar. Då skall det VERKLIGA förhållandet bli dagadt upp. Det hade varit passande och rigtigt, att denna strunt-förbrytelse, som de, på löse misstankar, tillvitade Farísah, fått hamna i sultånens *mildhets* hamn. Att hans presterade och oförnekeliga tjenster, sedan långt tillbaka, bragts i åtanke, och af ditt hjertas ögon, dock, bevärdigats med en,

en enda blick. Det hade varit täckeligt och prisvärdt, om du ej skrapat ut, utur din hågkomst, de forna, mödosamma bragder och bedrifter, som han fört ut vid dörr'n till ditt palats. Det, kanske, hade varit mer besinnings-fullt och värdigt, om du ej lånat bifallets och godtagandets öra åt sqvallret af opröfvade och äre-löse skälmar, när riktadt mot en trogen vän, bepröfvad sedan längst förflutne dar.

Den nedrige, gemene sycophänten missunnar, androm, lycka och succéss.
Den nedrige, gemene girigbuken missunnar, flugan, droppen i sitt glas,
Den Äre-löse spinner tusen ränker,
På det den Äro-fulles Arbet' må slå slint.

Min son! Den Vishet, som är förtänksam och blickar framåt, det Omdöme, som pryder verlden all: DEM böra vi, hvadhelst som händer, hylla, DEM böra vi, hvad än oss drabbar, igenkänna, såsom våre sanne ledare och våre trofaste och ofelbare discriminatórer. I ty att Äran af en menniskas Essentia blir, genom Renheten af hennes Dom och Vishet, dagad upp.

Guds Vishet är det, genom Hvilken ärans grundval varder *fast*.

Guds Vishet är det, genom Hvilken Ádam's söners ära varder *större*.

Farísah, nu. Han hade, allaredan, vid ditt hof och inom din regering, nått en upphöjd rang. Han hade, redan, ernått hög en värdighet och ställning. Stor var hans makt. Och vägande hans ord. I rådsförsamlingarne hade du för vana honom prisa. I enrum, mellan fyra ögon, rådgjorde du med honom. Du skänkte honom hedern af private, confidentielle samtal. Hvad, nu, *dig* åligger, hvad, nu, *din* enkla pligt är och *din* **absoluta skyldighet**, är *1:o*: att åsidosätta och att vända upp och ned

på ditt beslut att gå tillbaka på ditt ord och dine eder. *2:o*: att höra upp med ditt försök att bringa grunden af den byggnad, du, med handen af din vård, rest upp, till grus och spillror. *3:o*: att skydda dig såväl som honom från de lömske fiendernas **485.** skade-glädje och de hatfulle och ränkefulle afundsmännens jublande triumph. *4:o*: att handhafva ifrågavarande affär på sätt i enlighet med din konúngsliga beslutsamhet och värdighet. *5:o*: att räkna noggrann undersökning häruti och noggrann investigation häraf af nöden. *6:o*: att fara fram med varsamhet och ytterlig försigtighet. Om, THY, du handlar, om du, THESSOLEDES, gör, skall du, i Vishets ögon, räknas såsom varande ursäktad och afskuldad. Och, i de klokes, insigtsfulles krets, betraktas såsom varande helt fri från hvarje fläck af lömskt förtals besudlande besmittelse. I sanning: detta brott, för hvilket han står anklagad och misstänkt, är så ẽländigt, så ömkeligt och lumpet, att man rent SKRATTA kan åt blotta tanken, att, som HAN, en vis-man, skulle spegeln af sin ärlighet och rakhet, med dammet af det brottet, vilja solka. Och manteln af sin heder och upprigtighet, med träcken af slikt lappri, vilja fläcka. För öfrigt, vet jag, mycket väl, dessutom, att glupskhet, snålhet aldrig någonsin sku' kunna duga TILL, att öfvervinna hans förnöjsamhet och afhållsamhet. Att fikenhet och girighet ej skulle räcka TILL, att sporra hoppets häst på fältet af hans kunskap och förstånd. Farísah hafver ju, den hela, långa tid han varit HÄR, den hela tid, han varit, här, vid HOFVET, ej smakat, ens, en enda BETA kött. Och, äfven, långt förut, var han, för denna afhållsamhet, känder och berömder. Hvi skulle, NU, han, ett, tu, tre — begynna äta kött? NU, sedan han, så länge, hållit på att fasta! Och ryktet härom spridts i hvarje land!, Och, i hvart öra, gjutits! Och propagerats fram af hvarje mun!

Så många och så långe lof-tal, öfver honom, hade icke hållits,
Om hvart och ett af desse varit falskt.

Antagligast och sannolikast är, att afundsmän och fiender ha varit framme, och lagt köttet ned uti Farísah's hus. Att gå till denna ytterlighet af föraktlighet och låghet är inte alls *för* otänkbart och oantagligt, när fråga är om hatfullhetens list, när fråga är om afundsjukans skurk-streck. Der hafver, nemligen, ibland de afundsjuke, funnits en, som, i förhoppningen att, för en annan, vålla mẽn, var med om, och med gladligt sinne, biföll — *bilföll*!!! nej, jag säger fel — som **bönföll**, att döden ljuta få för hand af annor man. Såsom beskrifvet står i tideböckerna och krönikorna, de der berätta om den ẽländige, olycks-förbestämde khwådjah, som gaf sin slaf befallning om att slå honom ihjäl.» Qvad konungen, med son-lig underdånighet och vördnad: »Täcks tala om för mig: hur lyder den berättelsen?»

Fjerde Sagan.

Hon svarade: »Annalerna förkunna, att der bodde, i Bāgh-dåd, en gång, en hätsk och hat-full man. Till granne hade han en rak och ärlig man, som, i sin Guds-förtröstan, ståndade orubbelig och stadig. Som bragte sine dagar till med att, med svältens fot, tillryggalägga fastans törn-beströdda väg, igenom späkningarnes och försakelsernas öken. Som sina nätter bragte till i bön till Gud och kamp mot djefvulen, och nederfallande för Gud i ödmjukhetens och i hjelp-löshetens stoft.

Han tände, i sitt hjerta, vaxljuset af kärleken till Gud;
Han brände upp allt hvad, **TILL SYNES**, fanns, förutom Gud.

Invånarena i Bagh-Dåd för vana hade, att, mot denne älskade, sin tillförsigts och sin förhoppnings anlet vända. Hvars hjelpsamhet och vänlighet var samtals-ämnet, enskildt och offentligt. Och stadens stormän hade honom kär. Och hade honom, städs, i tacksamt minne. Och, såsom en present, och för att FÅ hans ynnest och för att BLIFVA ihågkomne i hans böner, de offrade, på honom, upp, och lade, för hans fot, båd' gods och guld. På grund af detta allt beherrskades den afundsjuke **486.**
mannen, gentemot den Är-lige, af hat och afundsjuka. Och sökte, på allt möjligt sätt, att honom skada. Men hvarje svekets pil, som han, från bågen af misstänklig-görande och sqvallerspridande, mot honom, af-sköt, sig visade, mot skölden af hans oskuld och rättskaffenhet, mot pansar'n af hans fromhet och upprigtighet, fåfänglig. Fåfänglig, slö och overksam och kraft-

lös. Till dess den afundsjuke, ändteligen, började, på grund häraf, förtvifla. Och, sig, af sorg och grämelse, ej visste någon råd. **DÅ** fick han, plötsligen — så tyckte han — en ljus idé. Han köpte, sig, en slaf. Och lade AN på att, på honom, ut-strö allt hvad tänkas kunde af frikostighet och huldhet. Och ut-göt, på honom, allt hvad af höfviskhet och hänsynsfullhet stod uti hans magt. Och, gång på gång, han talte slafven *till*, och sade till honom: »Jag fostrar och omhuldar och förplägar dig i ett visst, särskildt syfte. Jag smeker dig och göder dig för ett högst vigtigt mål. Mitt hopp är det, att du mitt hjerta, från dess börda, skall befria. Och min förvissnade och torra själ, från sorgen, som den qväljer, sätta fri.»

Jag hoppas att den tår, som väller fram, på grund af hjerte-
ångest, från mitt öga,
Skall släcka elden, som, nu, rasar i mitt bröst.

När någon tid förflutit, och, under hela denna tid, den unge slafven visat sig medgörlig och beskedlig, begynte han, omsider, önska att få gå from sounds to things. Han började sin herre, på det lifligaste och enträgnaste och vördsammaste supplicera att, ändtligen, med det ifrågavarande, hög-vigtiga betinget, som, för hans herre, så, om hjertat, låg, omsider, efter hela detta om och men, få ta i tu. Han talade: »De många skilde prof på ynnest och frikostighet, som du, på denne arme usling hafver strött, kan jag, med ord och uttryck, ej beskrifva. De fast mångafaldige bevis på hugstorhet och hjerte-godhet, som kommit hafva denne arme slaf till del, kan jag, med tacksamhetens och hängifvenhetens tunga, i ljuset icke fuller draga fram.

Jag är, tack vare din barmhertighet emot din slaf, nu vor-
den till en lilja,
Hvars hvarje lem en tunga vorden är! Och, jag jag vorden
är, till sägandes, som TUSEN liljor!

Jag önskar, nu, att gälda få din nåd. Jag önskar, nu, för dig, få offra upp mitt lif. Jag önskar, som en slaf, få slaf-tjenst, för dig, göra. Och bördan, skulden af mitt gäldenär-skap lägga för din fot.

Jag strör, för dine fötter, myntet af mitt lif;
Det lif, jag hafver qvar, vill jag, åt din tjenst, egna.

När slafvens herre såg, att slafven var besjälad af ett levande och upprigtigt begär att lägga få sin tacksamhet i dagen, och att han brann af ifver att sin kärlek, genom gerning, visa fram, tog han, från munnen, bladet, talade och sade, till honom: »Förstå och vet, att, mig, från handen utaf grannskapet af denne grannen min, beständigt vållas gnagande förtret. Att jag en liflig åtrå att tillfoga, honom, skada — sak samma på *hvad* sätt — i hjertat hyser, och, i hjertat, bär. Emellertid, hur flitigt jag, än, lägger ut, för honom snaror, och gräfver gropar, för honom, att ramla ned uti, har ej min afsigts pil nått målet för min önskan; och afundsjukans flamma fräter alltjemnt i min själ. Hvart ögonblick, jag önskar, mig, mig sjelfvom, döden. Hvart ögonblick, jag stygges vid mitt lif. Af hat emot honom, är jag, på lifvets fröjder, vorden mätt. Och alle lifvets glädjeämnen mistat ha sin smak och sälta. Och lifvet tröttar mig. Jag är, till döden, trött. Och dig jag utvalt hafver till den ändan, och dig jag fostrat har med det som mål, att du, i denna natt, på grannens tak, mig, gifve döden. Mig mörde. Och, på grannens tak, mig lemne qvar. Och, sedan, drage dädan. På det att, när de, nästa dag, mig finna liggandes, på taket, mördad, de, visserligen, skola denne granne gripa, och honom klaga an för manna-mord på mig. På det hans gods, hans lif må blifva neder-kastade till undergångens regioner och rulla ned **487.** utför förderfvets brant. Och hans anseende för gudlighet och fromhet bli i-sönder-rifvet, och menniskornas tro på honom sig bevisa hafva varit falsk. Och deras tillit till honom bli bragt

på skam. Och han ej längre vara må i stånd, att slå på frälsningens och helighetens puka. DÅ, skall, DEREFTER, skall, för menskomen, gå upp, DÅ, skall, till deras grämelse, för dem, bli illustreradt, hvad meningen och innebörden är af denna vers, hvari Guds stor-män, oss, förkunnat hafva:

»För *högt* — o Herre! — vill den oförvitelige flyga!
O Herre! Fäll den skärm, som skyddar hans Gesicht!
På det att menniskorna må få se, i deras *rätta* dager,
Den arglist och den lögn, som, i hans hjerta bor!

Qvad slafven, i replik: »O ädle herre! Hör upp att tänka slike hemske ting. Tänk ut en annan plan för att ditt syfte ernå. Lägg ut ett annat nät att fånga honom i. Om det din önskan är att eremiten skada, att honom kasta ned i icke-varat's grop, skall, sjelf, jag kasta ned honom uti förstörelsen, och, dermed, gifva, åt ditt hjerta, frid och ro.» Men khwādjah'n svarade: »Det vore nog en svår och complicerad sak. Det torde hända, att du honom icke kunde öfvermanna. Men äfven, OM så vore, kanske ej med absolut erforderlig och nödig snabbhet. Och jag har icke kraft och tålamod att längre vänta. Att gå i fruktan för att se min skickligt smidda uträkning slå fel. Upp! Gör ditt verk! Och fullgör ditt beting! Att du mig göre, med mig sjelf, förnöjd och tillfredsställd. Si! Här jag räcker, dig, ditt frihets-bref! Här, din manūmission! Se! Här jag skänker dig en pung med guld! Som, dig, för återstoden af ditt lif, skall räcka till ett understöd för uppehälle. Så att du staden lemna kan, och slå dig ned i något annat kungarike.» Qvad slafven: »O min herre! Ej skulle någon ägare af insigt med någon plan, som denna, kunna komma fram. Ej skulle någon, som har andats in förståndet ljufva doft, ett anslag sådant som DITT anslag kunna förehafva. Förthy en oväns ruin bör sökas me'n man *lefver*. Hvad *glädje* har du af hans skam och förödmjukelse när du är död?, Hvad *glädje* af hans spetsande å

påle, när SJELF, du hafva skall passerat jorde-lifvets gräns? Hvad njutning af hans pina och hans marter, när, SJELF, du skattat åt förgängelsen?»

När *jag* ej längre ströfvar kring i rosen-gården,
Till liljan, säg: »Hör, med din blomstring, UPP!
När *jag* ej längre ströfvar kring på blomster-ängen,
Till buxbom-trädet, säg: »Hör, med din grönskning, UPP.

Hur mycket, än, han talade i samma stil, det intet halp. När slafven SÅG, att han sin herre endast kunde göra glad, på detta sätt, så högg han, uppå grannens tak, hans hufvud AF. Och LEMNADE hans lik, som var en vanära och skam-fläck för den hela skapelsen, på samma ställe, der hans hufvud huggits af. Sjelf tog han med sig sitt manūmissions-plakåt, sjelf tog han, med sig, börsen, klingande af guld-mynt, och styrde kosan emot Ispahån, och tog sitt hemvist der, i detta fridens hemvist. Men, nästa dag, då de den ränke-spinnande och illistige khwådjah'n funno liggade, på eremitens hustak, DÖD, tillfångatogo de den helge mannen, och vroko honom i ett fånga-hus. Men som hans mord på khwådjah'n, lag-ligen, ej var bevisadt, och som en mängd af de mest inflytelse-rike och ansedde männen i Bagh-Dåd afgåfvo vitnesbörd om hans ren-hjertenhet och oförarglighet, och plaidoyerade för hans försättande i frihet, förforo de, mot honom, icke enligt lagens *strängaste* bestämmelser. De dröjde med att rätta honom af. Men de befriade ej honom från hans kedjor. De höllo honom, för en tid, i fängslet, qvar. Nu hände sig, emellertid, på grund af Allmaktens Ingripande, att, någon tid derefter, en af Ispahån's förnämligaste köpmän, **488.** i Ispahån, fick ögonen på denne slaf. Han lade märke till att slafven anställde förfrågningar. Han sporde efter sin för detta husbondes familjs anhörige. Förhörde sig om khwādjah'ns grannar och bekante. Midt under detta samtal, dirigerade han sin conversation, så att den rigtade och vände sig mot eremiten.

Den rigtade och vände sig mot hans tillfångatagande. Qvad slafven: »Stor en oförrätt och märkelig en orättvisa hafver drabbat denne man förutan vank. Ty factum är, att detta grymma blods-dåd blef, på min mäster's bud, fördt ut af mig. Och factum är, att denne Ärans Guds-man ej har en aning om, hur detta mord gått *till*.» Derefter täljde han förloppet af affären, ifrån början, och till slut. Den rike köpmannen tillkallade en massa menniskor för att bevitta hvad han hade sagt. När, till Bagh-Dåd, han kom, berättade han hvad som hade händt. Han kungjorde hvad slafven hade sagt. Han lade fram, för hela allmänheten, hvad som, verkeligen, timat. Och följden blef att eremiten sattes fri. Och att den hat-fulle och arge afunds-mannen blef till en skott-tafla för afskyns och förbannelsernas pilar. Allt under det att, jublande och triumpherande, den fromme eremiten, i sin cell, i lugn och ro, uppläste, såsom varande, på hans fall, tillämplig, den sköna innebörden af de sköne verser, som gjutits in i anden utaf en af Herrens stormän: Den versens bokstafs-menings bark ser ut så här[1]:

Ett par tre icke-vetande och Ord-okunnige upphettade, mot mig, med afundsjukans och med hat-fullhetens bränsle,
Hvart enda ögonblick, med hvarje ande-drägt, anklagelsernas och osanningarnes ugn.
I villfarelsens natt, de spände svekets båge;
De klöfvo lustans hår, med nedrighetens pil.
Af detta deras verk, kom Idel Godt, till mig;
De sjelfve föllo ned i egne ränkers gropar.

---

[1] »Ordet i Bokstafs-Betydelsen kan jemföras med ett träd, beklädt, rundt omkring, med bark och bast. I trädet sprides musten, ifrån roten, *genom* barken, eller basten. Fördenskull skulle trädet, ock, förtorka, om barken eller basten högges bort.»

(Emanuel Swedenborg.)

Och denna saga har jag talat om för kungen af det skäl, att det, mig, lyster låta konungen få veta hvad han förvänta kan af afundsjukans folk. Och när de slike äro mot sig SJELFVOM, hur skulle fåglarne, i luftens högsta höjd, hur skulle fiskarne, i vattnets djup'sta djup, hur skulle vild-djuren, på öknens vida slätt, från de förvändes och de grymmes list, sig kunna frälsa och i trygghet lefva? Om *de*, bland dine tjenare och slafvar, som *nûmēr*, än Farísah, ha en lägre rang, men *förut* haft en rang, än hans rang, högre, i *desse* dagar, mot Farísah, spinna ränker, och röra upp förtal, begå förräderi — alltsammans endast för att få honom på fall och degradering, hvad underligt och märkligt ligger, väl, DERI? Hör upp med detta brådskande och hastande! Vänd an en mildare och menskligare procedur! Begagna dig af helsosamt begrundande! Råd bot, för denna sot, på sätt, som värdigt är ditt höga majestät! Enär, i dag, du dragit in bestraffningens och afrättningens tyglar, enär, i morgon, sanningen af sak-förhållandet skall blifva känd, och fallets alla enskildheter varda uppenbarade, så måste ett af två ting, ovilkorligt, blifva följden, och conseqvenserna begränsade till TVÅ. Den ENA: DEN, att han oskyldig är och skuld-lös. I så fall har du utöfvat barmhertighet och mildhet, och bruk gjort af din kungliga benådnings-rätt. Och blodet af en skuld-lös icke gjutit. Och, på ditt samvete ej bördan lagt af ett uppsåtligt mord. Och i ditt lifs-register, icke skrifvit in en hemsk förbrytelse. Den ANDRA: DEN, att han, till brottet, skall befunnen varda saker. I så fall har du, alltjemnt, valet i din hand. Och är, från hans fördömande, ej pre-cluderad.»

Du kan en menska döda, medan menskan lefver;
Men sedan menniskan har dödats, kan du icke, åter, väcka upp henne till lif.

Med allvar lyssnade monarchen till sin moders ord. Han vägde dem i vishetens och eftertankens våg-skål. Han insåg, att de

innehöllo råd, från EGEN NYTTA, frie. Han visste att de innehöllo en förmaning, som smyckad var med välönskningens
489. perla, och prydd med kärlekens och trohetens juvel. Han sköt, med den anklagades bestraffning, upp. Befallde dem att bringa upp Farísah till sin närhet. Bjöd in honom till ett förtroligt samtal. Tog mot honom i enskild audiens. Han talade Farísah till, och sade: »Vi hafve, allaredan, härförinnan, dig bepröfvat, och hafve sett och märke lagt till dine egenskaper, och gillat dine anlag och din håg. Oss, äro dine ord och dine yttranden mer emot-tag-bare än dine fienders och anklagares ord. Tag mot, af oss, igen, ditt embete, din syssla. Och, hvad beträffar det som sagts om dig och det du hört, bekymra dig ej mer och gräm dig icke.» Farísah svarade: »Ehuru konungen har kastat skuggan af sin nåd omkring min ställnings hjessa, och låtit komma fram till mig hvad man sig vänta kunde af en mild monarch, skall jag, likväl, ej undfly kunna obehaget och förtreten af den misstanke, som har spridts ut om mig, om icke, dessförinnan, kungen skall ett botemedel ha tänkt ut, och vidtagit, för ändamålet, gagneliga åtgärder. På det att sanningen i saken må få komma fram. Och alle dess detaljer komma fram i dagen. Ehuruväl jag är fullt medveten om egen oskuld, och fullt förvissad om ett friande dekret, står, likväl fast och oantasteligt, att *i den mån* Ers Majestät sig gör besvär att reda ut min sak och visa fram, i hvarje enda enskildhet, min oskuld, *i samma mån* skall denna sak bli redder ut, *i samma mån* min oskuld bli bekräftad. Och hviskningarne, chuchotëringarne, djefvuls-gift-indrypningarne ta en ända. Och jag är öfvertygad och förvissad om, att all min lefnads välfärd och all min framtids fröjd är bunden hop med, vecklad in i vecken utaf denna angelägenhet.»

Min själ! Låt, dig, de fräne afundsmäns anklagelser ej gräma!

Det torde hända, att, när du ser närmare i saken, skall du finna, att din lycksalighet och glädje ligger in-kapslad deri.

Qvad Kām-Djūī: »Men på hvad *sätt* kan man en undersökning göra? Och på hvad *sätt* kan sanningen bli styrkt? Farísah svarade: »Det följe, som, emot mig, bragte den lögnaktiga anklagelsen, bör konungen befalla hit. Och, sedan, spörja dem, med stränge, bruklige förhörs-metoder, hvad deras mening var och deras point d'appui att välja MIG, just, ut för sin bedrägliga och löjliga anklagelse. Trots det att jag, i åratal, ej SMAKAT en bit kött. Och låta DEM gå skott-frie och oanklagade, som ÄTA kött — än mer — som utan kött-diĕt, ej, en gång, kunna LEFVA. Förvisso skola de, om kungen drifver detta spörsmål, grundligt, in, till slut, ge tappt, och komma fram med sanningen. Men, visa de sig sturske, obstinate, och lägga de halsstarrighet och styfsinthet i dagen, bör konungen, med hotelser och varningar för straff, dem göra möre. Och tvinga dem att lägga enskildheterna af sammansvärjningen och sammansvärjningens detaljer fram. Och skulle *detta* icke göra någon verkan, bör konungen, dem, öppna hoppets och de möjliga belöningarnes dörr, på det att, genom före-speglingen af straff-frihet, för *dem*, från verklighetens kind, bli lyftad tviflets slöja, och mina händers oskuld och oskyldighet och mina kläders fläckfrihet och renhet må, allom dinom tjenarenom, blifva dagad upp.»

Hvar hemlighet, af nattens slöja dold,
Skall, allom, blifva känd, när Unge Dagen grytt.

Kām-Djūī qvad: »Jag vill din sak, med samvetsgrannhet, granska. Jag vill dess sanning finna ut med hotelser och hot. Men ej med prat om nåd. Och ej med snack om mildhet. Jag vill den finna ut, med hot om skräckligt straff. Med förespeglingar

af skräck-bilder af marter! Med målningar af pina och tortyr. Ty mildhet och förlåtelse må icke ödslas bort på *den*, som sig erkänner skyldig till att, utaf hat-fullhet och afund, hafva stämplat, och till att hafva spunnit ränkers nät, till ogagn och till mẽn för mine mest förtrogne gunstlingar och hofmän.» Farísah qvad: »All tillgift och förlåtelse, som utströs af en allombjudande enväldes-herrskare och konung är fuller på sin plats. Förthy, hvad säger Ordet? »*All tillgift samman-länkad är med*
490. *kraft. Och all förlåtelse är bunden hop med makt.*» Det rätta är att ovännen förlåta, TROTS det att han befinner sig i dina klor. Förthy, betänk! Att vara, gentemot sin ovän, i en status utaf öfverlägsenhet och upphöjdhet, hvad gränslös nåd från Himmelen är icke DET? Hur *löna* denna nåd? Hur visa *tacksamhet* derför? Hur, annorledes, än på så vis, att man, hjerteligt, sin ovän gifver till, och honom, hjerteliga, älskar och förlåter!»

När, gentemot en brottsling, du är öfverlägsen,
Bevisa att du *tacksam* är för denna nåd, och gif den arme TILL.

När Kām-Djūí Farísah's talan hade hört, och märke lagt, på sidorna utaf hans ord, till tecknen af uppriktighet och rättvisa, befallde han en hvar af dem som upprest hade villervallans damm, och väckt allt detta split och kif till lif, till audiensgemaket. Han lät dem komma, en och en, i sänder. Han strängde an sig utaf alla krafter — han gick till ansträngningarnes och till bemödandenas gräns — för att uppdaga hvad som var förborgadt, och för att hela trasslet utaf hela härfvan reda upp. Han dem uppmanade, med mycket allvar, tala öppet. Att sjunga ut, och säga som det var. Han lofvade, dem, att, om SÅ de gjorde, försyndelsernas och förbrytelsernas sidor, med öfverseendets och amnestiens vatten, sku' *tvagna* varda, och bli hvitare än snö. Dessutom lofvade han, dem, att de,

till på köpet, med kunglig ynnest, skulle blifva smekte. Och hedrade med konungslige nådes-vedermälen. Till sist bekände några af dem allt hvad de förbrutit. Och, sedan, följde andre, drifvne af nödvändigheten. Och erkände allt hvad de hade låtit komma sig till last. Farísah's troskaps sol sken åter, klar och moln-fri. Den hade kommit UR misstankens svarta moln. Och dammet af misstänksamhet och ovisshet var, från det öfvertygande bevisets öga, svunnet bort,

Vi gjorde examination och undersökning;
Och tillståndet af hvar och en blef dagadt upp.

Kām-Djūí's moder talade och sade: »O min son! Du hafver trygghet skänkt åt detta band af bofvar. Och hvad som, en gång, skett, kan ej befallas bort. Men, dig, har, härigenom, genom denna händelse, en skatt af högt, omätligt värde fallit till. *Erfarenhetens* skatt är denna skatt — min son! Du måste af hvad, nu, dig, timat, taga lärdom. Taga varning. Du måste, hädanefter, ej, åt förste bäste opålitelige sqvaller-karl-slok's sqvaller låna ut ditt öra. Tills du har klart bevis och oomtvistligt prof, som dig, från tvifvel, tvekan, blankt befriar, bör du ej lyssna till de illasinnades och lömskes sqvaller och förtal. Du bör ej örat låna till EHVAD som säges till en annan menskas skada. Det vare lång-randigt och ut-draget, det vare kort och skarpt. Ty en ren obetydlighet och småsak kan, grad-vis, grad-vis, nå en sådan höjd, att botemedlet för detsamma icke kommer inom möjlighetens pål-verk. Tag, till exempel, stora strömmars källor. Begynnelsen af stora floder sådana som Nílen, Eúphrates, och Dídjlah och Djaihún, är blott en liten obetydlig källa, men, medelst tillflödet af andre vatten-drag, de ernå, småningom, ett djup, en bredd, slik att de icke öfverfaras kunna annorledes än med hjelpen af en farkost. THY, är det nödvändigt att undertrycka sqvaller och förtal — det vare smygande och lent, det vare fräckt, och oförtäckt, och

obemantladt. THY är det nödvändigt att täppa munnen till
491. på sqvaller-»karlar» på det att sqvallrets resultat och ändalykt ej månde lända, dig, dig sjelf, till vanära och skam.»

En pryl kan täppa till »*a fountain-head*»;
En elephant går inte öfver den, när den sig vuxit full.[1]

Qvad Kām-Djūí: »Jag mot-tager ditt råd. Jag inser och förstår, att, utan klart bevis, är oriktigt att fatta misstankar mot någon.» Hans moder svarade: »O käre herre kung! Den, som förutan orsak, kränker sine vänner, han tillhör EN af de der åtta klasserna, hvars sällskap den förståndige bör undvika att cultivera. En af de klasser, som Guds vis-män ha oss varnat för.» Kām-Djūí sade: »Skilj, mig, desse klasser, med en detaljerad definítio, sär.» Qvad lejon-modern: »Vis-män hafve ristat in, på bladen utaf varningarnes och förmaningarnes sidor, att det är nödvändigt att undvika beröringen med ÅTTA klassers menskor, och deras umgänge och sällskap SKY. Och, vidare, att det är nödvändigt och faller på hvar menskas skyldighet och lott att sig beflita om beröringen med ÅTTA klassers menskor, och sig, till till deras umgänge och sällskap TY. Nåväl! *De åtta* slag af menniskor, från hvilkas närhet, man bör hålla fållen af samstämmighetens mantel ren och obesudlad, äro följande: Det FÖRSTA: *de*, som icke erkänna den skuld de hafva, utaf tacksamhet och kärlek, emot Den, Som gjort dem godt, utan, i stället, medelst otacksamhet, bringa sig i vanrykte och nesa. Det ANDRA: *de*, som, *utan* orsak, bli förnärmade och taga anstöt, och låta vreden, öfver storsintheten, vinna segerns pris. Det TREDJE: *de*, som, trotsande på, dem, förlänad lifs-längd, varda öfvermodige, och sig betrakta såsom oberoende och sjelf-bestämmande, och glömske varda af sin

[1] »*'Sar-é-chashmah'* shấyad giríftan bah míl;
Chūn púrr shud nah shấyad guzáshtan bah píl.»
(Shaikh Sa'dí: »*Gulistán*»: Bấb-e-Aúwal: Hikấyat Chahárum.)

skyldighet mot Skaparen och af sin pligt mot allom dem, Han skapat har. Det FJERDE: *de*, som sitt handlings-sätt, på svekets och förräderiets grundval, lägga, och räkna detta såsom varande en ringa sak. Det FEMTE: *de*, som, sig sjelfvom, öppna lögnens och bedrägeriets väg, och hålla sig, från Sanningens och Är-lighetens Väg, på afstånd. Det SJETTE: *de*, som, hvad anbelangar kroppens lustar, *förlänga* njutnings-lystnadens och sinnlighetens trådar, och släppa *efter* tyglarne på köttsliga begär. Och — item — göra lustar och begär till hjertats Qiblah. Och njutnings-lystnads-tillfredsställandet till hjertats Ka'bah, det är tydt: till hjertats helgedom. Det SJUNDE: *de*, som, för skam-löshet, ha blifvit till en visa, och skrida fram, med hufvud buret högt, och öga, fräckt och oblygt, och blicka kring sig, högmodigt och spottskt. Det ÅTTONDE: *de*, som, förutan skäl, misstänka menniskor, och, utan fyllest-görande bevis och prof, mot Vishets-Jungfruns gunstlingar, ha bragts i harnesk. — DE åtta slag af menskor, deremot, till hvilka man, med glädje, bör sig sälla, bör sig binda, DE, hvilkas umgänge och sällskap man bör räkna, sig, för rof, de äro följande: Det FÖRSTA: *de*, som betrakta tacksamhet för åtnjuten välgörenhet såsom en skyldighet; och, sorgfälligt och samvetsgrannt, bemöda sig att gå i land med detta, sitt beting. Det ANDRA: *de*, hvilkas vänskaps-band och löften om hängifvenhet ej bräckas utaf händelsernas hot, ej brytas af ett oblidt ödes fasor. Det TREDJE: *de*, hvilka räkna det såsom sin skyldighet och pligt att, gentemot de, af Gud, undervisade och ädelmodige, i dagen lägga vördnad och respéct. Och, dem, med råd och dåd, stå bi och assistera. Och, dem, med råd och dåd, ge lön och compensera. Det FJERDE: *de*, som bedrägeri, försåt och svek och list och högfärd fly och afsky. Det FEMTE: *de*, som, i vredens stund, när vreden börjar svalla, uppå sin vrede mäkta lägga mildhetens kapson. Det SJETTE: *de*, som, med glädje höja gifmildhetens och frikostighetens fana, och sträng an sig utaf alla sina krafter, för att förverkliga förhoppningarne af de längtande och de förhopp-

ningsfulle. Det SJUNDE: *de*, som sig klänga fast vid blygsamhetens mantel, och hålla fast sin hand vid ärlighetens bräm.
492. Och aldrig vika af från höfviskhetens kungs-väg. Och aldrig vålla sår för någon menskas känslor. Den ÅTTONDE: *de*, som, på grund utaf sitt Väsen, sin Essentia, för ärlige och fromme, hysa vänskap, och undvika de lastare och Ord-föraktare. — Eho, med dessom åttom senarom, är vän — det uttydt är: eho är vän med ärlige och rake — och, för dem åttom förrom, hyser afsmak, hos honom skall, genom välsignelsen utaf de ärlige och rake, hans sinnes lyten, småningom, dö bort. Hans Complexion och Lynne tempereras. Hans sinne undfå jemnvigt och balans. Förthy när ättika med all dess surhet och acerbitẽt, med honung, blandas, blir mindre kärfheten. Och skärpan svinner bort. SEN varder det, som Oxymel, i stånd att häfva många sjukdomar och många krämpor.»

Ditt ättik-sura anlet mäng med honung,
Att du må bota sjukdomar och krämpor, och bringa ro och frid till menniskornas själ.
Var ej, i hjertat, död. Välj ut en Kär Kamrat.
På det att, genom Honom, äfven *du* må blifva väckt till lif.
Var som en skugga. Vakta upp de rene.
På det att, liksom solen, äfven *du*, i denna mörkrets verld, må bli berömd.

När lejonet såg resultatet af sin moders underbara omsorg, och iakttog den öfverlägsenhet, hvarmed hon, med sin medling, sopat bort, från honom, all förargelsens och vedermödans och förtretens damm, fram bragte han, för hennes fötter, tacksamhetens offer. Han lade fram, för henne, tacksamhetens gärd. Han talade och sade: »O du, hela tidehvarfvets drottning! Tack vare dine råd! Och tack vare Välsignelsen af Dina Varningar och Maningar

Blef vägen, som var mörk, med ens, helt ljus,
Blef saken, som var svår, med ens, helt lätt,

Och en förtjenstfull tjenare och troman och en bepröfvad rådman och minister har sluppit ut ur SQVALLRETS vattenhvirfvel, har sluppit ut, ur buken af FÖRTALETS djefvuls-fisk. Och jag, å min sida, har vunnit DET, att jag, om hvar och en af mine hofmän, undfått kunskap. Nu VET jag, hur en hvar af dem bör bli behandlad. Nu VET jag, hur jag bör mig bära åt för att, åt deras utsagor, tillbaka-visning gifva eller tilltro.» Följaktligen blef hans förtroende och tillit till Farísah, härigenom, större. Han kallade, en dag, Farísah till sig. Bar fram, med utsökt artighet och blidhet, sitt beklagande. Qvad: »Anse måste du det sqvaller och förtal, för hvilket du har blifvit utsatt, som orsaken till stegrad tillit, ökad tilltro från min sida. Och den administrerande befogenhet, med hvilken, härförinnan, jag beklädt dig och behedrat dig, skall fortgå såsom hitintills, på enahanda sätt.» Farísah qvad: Not *good* enough. »Det *duger* ej. Det är ej rätt och rigtigt. Med *desse* smek-ord löses icke mina angelägenheters knut. Med *dessa* smekningar, ger kungen, mig, tillbaka ej min position, min heder. Ers Majestät har, en gång FÖRR, sitt ord, mig, gifvit. Det ordet täcktes det, Ers Majestät, att bryta. Och kungen gaf, i stället, åt förtalet rum. Han gaf, åt skvallret utaf mine fiender och utaf dem, som traktade efter mitt argesta, en fast och hedrad plats uti sin själ.»

Du, som ditt hjerta sopat rent från allt hvad troskap heter!
Du, som har, med min ovän, gått i farnöte och flock!
Om du, med ALLOM, leker SLIK slags kärleks-lek,
Har du, åt INGEN, vetat ge *sann* kärleks *rätta* lön!

Qvad Kām-Djūí: »Du måste icke ta dig nära af det som har **493.**
händt. Du måste det, som förefallit hafver, icke lägga alltför

mycket på ditt hjerta. Ty hvarken brast det något anbelangande din tjenstgöring. Ej heller brast det något anbelangande min gunst och ynnest. Fördenskull: Herz gefasst! Låt dig ej sorgen trycka! Men grip dig, med ditt arbet' an, och börja på, på nytt! Och börja på, med stadigt mod och stadig tillit till min konungsliga nåd och protection!» Farísah svarade:

Mig, är blott gifvet ett *begränsadt* antal hufvud;
Jag får ej ny turban och nytt ett hufvud HVARJE dag.

Förvisso! Sannt är, att jag sluppit hafver, utur snaran, cette fois-ci. Men verlden full är af arglistige och skälmar. Här vimlar af belackare och sqvallrare. Så länge kungen lyckliggör mig med sin nåd, skall afund, från de illa-sinnade, ej tryta. På grund af den uppmärksamhet, med hvilken kungen åhörde och god-tog deras sqvaller, en gång *förr*, ha mine vedersakare, nu, upptäckt, huru *lätt* Ers Majestät kan blifva vunnen öfver. Och huru *lätt* han kan bli bragt, till *deras* sida, öfver. Hvart ögonblick, de kunna hitta på ett *nytt* slags knep. Hvar timme kunna de, i kungen, kasta in *förnyade*, förgiftade och lömska insinuationer. En kung, som accessibel är för split-uppväckande, bakdantande belackare, och hänsyn tar till gycklare och skrymtare, och snappar upp och suger in — likt torra marken regnets vatten — allt hvad Fama tutar —: en SÅDAN kung må tjena DEN, som ingen aktning hafver för, och intet värde sätter på sitt eget lif. Men lifs-förakt är intet känne-märke på de vise.»

Mitt lif: det skjuter icke upp, på nytt, med *hvarje* dag.

Om det behagar Eders Majestät, skall jag, med ett, ett enda ord, min motvilja mot att ta tjensten mot, för kungen, göra klar.» Qvad kungen: »Tala.» Farísah qvad: »Om kungen, i min olycka, mig, visade förbarmande, och sitt förtroende förnyade, och stegrade sin gunst och tillförsigt, var detta föror-

sakadt af hans stora hjerte-vänlighet och blidhet, och måste anses som en stor välgerning och anses som en obeskriflig nåd. Men denna brådstörtade, hufvudstupa hast, med hvilken konungen till väga gick, och gaf befallning om mitt straff och mitt afrättande — och detta *utan* minsta undersökning eller räfst —, har gjort mig tveksam. Har gjort mig misstrogen beträffande hans konungsliga kynne. Har gjort mig, rörande hans konungsliga troskap, misstänksam. Jag hoppas intet vidare af hans pålitlighet. Jag anser honom icke längre som ett stöd. Ty han har, sak-löst, *förre* nådes-vedermälen annulerat. Och, hopp-löst, häft sitt *förut* ingångna, högtideliga Covenant. Han har sitt skydd i icke-varats skam-vrå kastat neder. Han har min förra tjenst, mitt förra tjenande förglömt. På falsk anklagelse — och detta för ett brott af så erbarmlig och föraktelig natur att ingen vigt, vid denna, bort af kungen *läggas* — har han ett otillständigt fängsel-straff auktoriserat, och låtit kasta mig i fånga-husets grop. En KUNG, emellertid, han bör ej vara *sådan*. En KONUNG *sådan* vara bör, att, till och med en grof förbrytelse af högförrädisk art ej mäktar mänga smolk i mjölken af hans mildhet. Ej mäktar kasta mörkrets moln uppå hans blidhets klarhet. Han måste handla alldeles som kungen af Yamán. Som, trots en grof förbrytelse ej öfverlemnade sin kammarherre åt offentlig-görelsens osläckeliga, brännande degradation: Men höljde miskundsamhetens och ömsinthetens flor på hans missgernings och förbrytelses, af skam, betäckta panna.» Qvad Kām-Djūí: »Hur lyder den berättelsen?»

Farísah svarade: »Det har berättats, att, en gång, i hufvudstaden af Yamánn, der var en kung. Den gyllne morgonen af kungens rättvisa och blidhet sken från hans anlete, likt arla morgon, klart. Den milda strålen af hans välvilja och huldhet utstrålade, från ännet af hans gerning, klart.

En konung, slik att himlen, i hans kungs-hof,
Utströdde guld-mynt från Oríon och Plejáderna.
Han satt vid Kai-Kubád's och Cýrus' fest-banquett;
Omgjordad med Farídún's gyllne bälte. En konung lyckosam. En seger-säll monarch.

En dag han sig förargade öfver sin kammarherre. Han gjorde, honom, till ett fängelse, hans eget hus. Den arme värmdes icke mer af kungens nådes blickar. Dock ansåg han ej HELLER rådeligt och nyttigt att, súbito, från staden, resa bort. Af nödtvång, han förblef uti sitt eget hus. Der satt han, i en vrå, och grämde sig. Än grät han öfver obeständigheten af sitt öde. Än log han öfver egendomligheten och förunderligheten af lifvets skickelser.

Hvar natt, af inre brand, tänd an af ödets stötar,
Än, likt ett ljus, i gråt; än, likt en ros, i skratt.

Till sist, af brist på föda för sin talrika familj, och, vidare, på grund af sitt utblottade och jemmerfulla tillstånd, blef han af

armodet och nöden så beträngd, att han kom till den slutsatsen, att han, till kungen, måste ,ändtligen, begifva sig åstad, sak samma om han, derigenom, skulle ge sitt hufvud bödelen i hand-om, sak samma om hans hufvud, derigenom, skulle bli, med nådens krona, krönt. En dag, då kungen hade, sig, ett utvaldt dryckes-gille föranstaltat, och höll ett gästabud af osedvanligt mått, och bjudit till sig både hög och låg, skref denne kammar-herre, allom sinom gamlom vänner TILL. Han utbad, sig, af gunst och nåd, få sig, till låns, en häst. Derhoss, en skrud, för kunga-hof beqväm. Besteg, i praktfull skrud, den lånte hästen, och red, i gala, till monarchens hof. Och dörra-vaktarne och kammarherrarne: de kunde intet annat tro och tänka än att monarchens hjerta hade veknat. Att kungen tagit honom åter i sin gunst. Att hästen, häst-munderingen och den superba gala-drägten, af konungen, en skänk var och ett nådes-veder-mäle. Ett tecken på förlåtelse och tillgift. THY, satte ingen sig *emot* hans inträde, men släppte honom, redoboget, *in*. Med hufvud buret högt, han trädde in. Skred, dristeligt, framåt, i kunga-hofvet, och ställde sig, der, förr, han haft sin plats. Hans Majestät satt, pokulerande, vid fest-måls-bordet. Han tömde, gladt, den skummande pokal. Han underhöll sig, blid och mild, med sine gäster. Med ens, fick han sin kamarherre se. Strax, började, i honom, vredens lågor flamma. Och bödelen, skarp-rättaren: den lystna vreden, frambragte kraf på den förmätnes död. På brottslingens af-lifvande med svärdet. Och, dock, vid närmare betänkande och reflekterande, fann han det olämpligt och icke önskeligt att bringa villervalla i den glada fest. Han fann det obehageligt och föga värdigt, att byta ut det röda vinets sköna doft mot äckligheten af förhör och af tortyr. Hans medfödda benägenhet för nåd och öfverseende tog öfverhanden. Och han beslöt att gifva syndar'n *till*. Hans storsinthet och hugstorhet hemförde segern. Han sig bestämde för att saken ignorera.

Drick Vin! Gör godt!
Och lemna utgången åt Gud, Den Allra Högste!

495. När kammarherren såg på kungens anletsdrag, och, deri läste, att det heta hatets spår och tecken, derifrån, försvunnit, och, deri, upptäckte, att munterhet och glädje vändt tillbaka, begynte han, helt sonica, sig gripa an med sina kammarherre-liga sysslor, och ta i hop med sitt sedvane-liga arbet' och bestyr. Han band, om uppvaktningens midja fast sin hof-tjensts mantel. Han räckte fram en hjelpsam hand åt alle håll. Han hjelpte till på alle sätt och vis. Till dess, med ens, ett tillfälle sig yppade. DÅ grep han detta tillfälle i flykten. Och undansnillade och gömde, under tunican, ett värdefullt och dyrbart fat af guld. Ett gyllne fat, hvars vigt var öfver tusende Misqål'er. Och detta MÄRKTE konungen. Han fångade det upp. Han VISSTE, att den arme var beträngd af brist på föda. Han VISSTE, att det nöden var och svälten, som honom föranledt till denna ohemula stöld. THY, gjorde han, af sin barmhertighet ett flor, som flor-behöljde och fördolde hans förbrytelse. Men när det glada dryckeslaget kom till ända, och gästabudets gäster bröto upp, begynte de, som svarade för guld-servisen och hela härlighetens vårdare och väktare anställa rapp-skall, efter-lysning, undersökning, för att få reda på, hvem som var fatets tjuf. De läto kungens gäster undergå förhör i afsigt att, med pino-medel och tortyr, dem tvinga till bekännelse. Qvad konungen till en af hofvets dignitärer: »Men hvad står på? Hvad hafver händt och timat? Hvad har framkallat denna oro, detta gny?» Hofmannen redogjorde för förhållandet för konungen. Qvad denne: »Låten alle desse mine gäster gå i frid. Förthy, af dem, har ingen detta fatet stulit. Och den, som stulit det, vill ej tillbaka-lemna det. Och den, som stölden iakttagit och bevittnat, vill, derom, icke aflägga rapport.» Ut kom, den kammarherre, hel och oskadd. Han sålde fatet för en rundlig summa. Och lefde, på det fatet, ett helt år. Men, nästa

år, vid samma tid på året, höll kungen en bankett för sine vänner, och anställde ett ståtligt gästabud. Der infann sig den gode kammarherren, liksom förra året. I samma afsigt och med samma syftemål. Ock, denna gång, varskodde honom konungen. Han kallade, förstulet, tjufven till sig. Qvad: »Har du fatet, redan, ätit opp?» I stoftet kammarherren föll, för konungen. Han lade bönfallandets ansigte på kungens fot. Han utbrast:

»O mäktige och fruktansvärde konung! Må, från din härlighets och äras måne, det onda ögats gift sig hålla fjerran!
Må huset af ditt lif stå fast för evig tid!

Det onda, som jag gjort, det brott, jag har föröfvat, har, AFSIGTLIGT, jag gjort, med vetskap om dess följd. Jag resonerade som SÅ, att, KANSKE, *ser* detsamma kungen eller någon annan. Och, då, antvardar han mig öfver, bödelen i våld, att lida straff. Men jag är, *allaredan*, genom *hungerns* straff, så mätt på lifvet, att död af svält och död af straff kan komma på ett ut. Och, KANSKE, ser det kungen eller någon annan ICKE, och då förblifver min förbrytelse förborgad i tystnadens och slutenhetens flor. Och jag och min familj skall, då, ha mat, för någon tid framåt. Ja, så förhåller det sig med mitt tjufnads-brott, och väl jag vet, att ärligheten, sanningsenligheten af min saga, för spegelen af Majestätets Guds-upplysta själ ej är fördold.»

DET ljuset, som bestrålar hjertat, hafver, om min hjerteångest, vetskap;
Och, innerst inne, bär det rena ljusets sinnelag ett vittnesbörd, bekräftande mitt anspråk och mitt vad.

Qvad kungen: »Sannt du talar. Du förtjenar ömkan.» THY, smekte honom konungen och släppte'n. *Än* mer. Han återsatte

honom på hans förra plats. Han gaf, honom, de dagar åter, som, af gräshopps-svärmen sluk'ts. Den äre-plats, han, förut, innehaft, blef, åter, hans.[1]

Och jag har denna saga talat om, på det att kungens hjerta måtte blifva som den storm-upprörda oceanen, så att det icke fläckadt och turberadt varde af allt sqvallrarenas och bakdantarenas drafvel. På det att medelpunkten af hans medlidsamhet och barmhertighet, liksom ett högt och majestätiskt berg, må vara, på en trygg och säker grundval, lagd och fästad. Att

[1] Denna vackra saga har Hakím Senáʾí, i sin »*Hadíqatuʾl-Haqíqat*», på följande, något olika sätt, återgifvit i bunden form, (Se Hermelin: »*Persiska Dikter*» sid. 279 [Norstedt, 1921.]):

Naushirwān och hans kammarherre.

1. En kammarherre stal Naushirwān's bägare;
   Konungen märkte det, men höll saken hemlig.
2. Skattmästarens hjerta upprördes, af fruktan för konungen;
   Han började söka efter bägaren till venster och höger.
3. Af fruktan och ängslan för sitt eget lif skyndade han sig
   Att tillfoga såväl den ene som den andre olikartade straff.
4. Skattmästarens själ förtärdes af oro för denne bägares skull;
   Af rädsla för konungens vrede blef han grym och blodtörstig.
5. Med lock och med pock — förmedelst plågor och tortyr —
   Försökte han utkräfva den af alla menniskor.
6. Konungen sade till honom: »Oroa dig ej; lägg ej så stor vigt vid denna händelse;
   Håll ej desse oskyldige i qval och pina;
7. Ty den, som känner hemligheten, skall ej yppa den;
   Och den, som tagit bägaren, skall ej lemna den tillbaka.»
8. Bättre än att sjuda af illvilja och hätskhet
   Är att öfverhölja synden med en slöja.
9. En dag, i en korridor,
   Såg konungen tjufven sin, med en dyrbar gördel om midjan;
10. Han pekade på gördeln och sade leende och muntert:
    »Härflyter det der från bägaren?» Han svarade: »Ja».
11. *Detta* är att förlåta. *Detta* är att utstryka skulder.
    Detta är att utströ välgerningar. *Detta* är att öfverskyla missgerningar.

ingen vredens och det blinda raseriets storm-vind den mände **496.**
flytta kunna eller blåsa bort.»

Bland sanne vänner, FINNS der ingen vrede, KOMMER
ingen vrede;
På hete ställen, VÄXA ej Cucúmer.
Bort blåser halm, bort blåser damm, ifrån sitt ställe;
Men BERGET sticker icke ut, ur mantelen, sin fot.

Qvad lejonet: »Sannt har du talat. Sannt och rigtigt. Men du har talat kärft och du har talat skarpt. Och för den medicin, som afsedd är till råd, erfordras, att den ljufvelig, till smaken, är och lätt att taga in. På det att den, af patienten, utan obehag, må kunna sväljas. Det torde hända, att en sjuklings själ, med afsky vänder sig, ifrån ett vämjeligt och vedervärdigt läke-medel, BORT, hur mycket, än, han inser och är varse, att, deraf, *hänger* all hans utsigt att bli frisk. Att hans tillfrisknande och vederfående, af detta läkemedel, är beroende. Och följden blir att han, på grund häraf blir sparkad ut, med nesa och förakt, ur rosen-kindad helsas ljufva lustgård. Och stängder ut från helsans blomster-gård.»

Eho, med skrattets socker, kan ett hjerta röfva,
Hvi ger han beskt ett svar, från dylik socker-läpp?

Farísah sade: »Kungens hjerta har mer orätten och orättvisan på *sin* sida, i det att kungen mera skammeligt sig burit åt, än jag, som endast konstaterar factum, och endast *talar* om hvad som är sannt. När kungen lyssna kan, med god smak, till belackare och lögnare, då vore godt, om han, förutan allt för mycken vedermöda, låna kunde örat åt en man, som talar sannt. Jag beder kungen icke taga desse orden illa upp. Dem icke skrifva fräckhet eller oförskämdhet till. Ej räkna dem som härledde från bristande respéct. Nej, nej! Tvärtom. De

innesluta TVENNE mycket stora förmåner. Den FÖRSTA: förmedelst klago-skri och nöd-rop, får den hårdt beträngde hjelp. Förmedelst jemrande, och gråtande, och klagande förtryck och orättvisa *an*, blir den förtrycktes själ, från ångestens och hjerteqvalens damm-moln, renad-gjord och ren. För öfrigt, bättre är det, att jag sjunger ut, och gjuter ut, utur mitt hjerta, inför kungen, allt hvad mitt hjerta gnager och betungar, på det att *E N* jag vare, för monarchen, EN och SAMME, vare sig jag NÄR är eller FJERRAN. På det att ingenting må bli tillbakahållet, hvilket, ÄN en gång, för ANDRA gången, kan bli orsak till att jag, till pålen, för att spetsas, ledes fram.
Den ANDRA förmånen som springer från att tala uppriktigt och fritt är *den*, att jag, på så vis, kan min önskan uppfylld få, som är: att få, till domare och utslags-gifvare, i detta mål, Ers Majestäts väg-ledande förstånd, Ers Majestäts verlds-prydande och omutliga rättvisa. Jag önskade få målet afgjordt, domen färdad ut och ex-seqverad, men *först*, sen svaranden fått föra fram sin talan. *Först*, sen klaganden fått föra fram sin klagan. *Icke* förr. THY, syntes det, mig, nödigt och behöfligt, att jag, den förorättade, för läkaren, helbregda-görar'n, thronande i rättvisans palats, de många enskildheterna, de olika detaljerna utaf min sorge-saga sku' få lägga fram.»

Hur vore möjligt hemlig-hålla och fördölja
Sitt lidande från den, det bota kan?

Qvad Kām-Djūí: »Så är det. Så förhåller det sig. Och, dock, i det vi drogo dig, ur denna fasans vatten-hvirfvel, ut, vi läto vederfaras dig vår nåd och huldhet. I det vi frälste dig från denna dödens marström — och detta SEDAN du till döden blifvit dömd — vi tedde fram, för dig, hvad som du måste anse, dock, för oförfalskad välgerning och obetalbar gunst.» Farísah svarade: »Jag kan, i hela lifvet mitt ej trycka ut min tacksamhet och sjunga ut mitt lof för kungens stora nåd. Jag skulle

icke, om jag lefde under många sekel, min skuld af tacksamhet mot kungen kunna gälda. Ty detta efterskänkande af straff och denna fria nåd, sen, allaredan, dödens klockor börjat **497.** klämta, sen allaren, min döds-dom blifvit fälld, den öfvergår, i värde och betydenhet, all annan ynnest. I ty att andre och sed-vane-lige ynnest-vedermälen, till största delen, afse kroppens huld och hugnad. Då detta ynnest-vedermäle, deremot, till syfte hade frälsandet, hugsvalandet af sjelfva LIFVET.

Du kastat har, uppå mitt hjerta och min själ en nådes-blick;
Min *själ*, dig, skyller *tack* Mitt *hjerta*: *blygsel.*

Allt hitintills, har jag, mot kungen, alltid varit ärlig, lydig, en lojal och trogen varnare och manare, en man med ETT, ett ENDA hjerta, helt och hållet ditt. Jag har min själ, min ande offrat upp, *dig* — konung! — till ett offer. Att, *dig*, bereda glädje. Och vara *dig* till lags. Och hvad jag, nu, för kungen, talar ut och biktar, jag talar ej, för att, åt kungens omdöme och dom, i denna sak, tillvita något fel. Ej för att tillskrifva hans handlings-sätt, i denna angelägenhet, en brist på mognad, hvad beträffar hans begrundandes premisser eller conclusioner. Och, dock, så mycket borde konungen ha vetat: hat, afund emot hjertats folk och Vishetens disciplar: det har, af ålder, utgjort känne-tecknet på profanum vulgus och på *gens ignŏbilis* (gens »*ig-Nomen-í bilis*» = det folk, det slägte, som, för Namnets emottagande och fattande, ej dugligt är, ej dugligt och beqvämt.) De der platt intet SMAKA.[1] De der, förthy, platt intet VETA[2] och FÖRSTÅ.[3] Det är, hos dem, en medfödd, in-grodd vana. Det är, hos dem, ett o-ut-rot-e-ligt characteristikos. Att spärra vägen till, för hat och afund, när de, i Vishets-barnen, vilja drypa in sitt gift, är, utaf allt som icke

[1] Sapĕre. Den Ordet smakande = Homo Sapiens.
[2] intelligere. Inter-lĕgere. Välja, plocka, läsa mellan (raderna).
[3] Per-cĭpĕre. Grundligt, taga (Ordet) *åt* sig.

möjligt är och otänkbart, det allra otänkbaraste, det fast omöjligaste.

Förutan hatets tagg och gul-svedd afunds törne,
Har ännu aldrig spirat ärlighetens Ros.

Och, härom, hafver en af Herrens stor-män talat:

»Om någon talar illa om mig, utaf afund,
Beror det på att han, i hjertat, pinas af min makt.
Må afunds-hydran gjuta ut sitt etter. Hon skrämmer icke
MIG! Hon skadar icke MIG! (Mark. Ev. 16: 18.)
Och dålig karl är den, som (obj.) ingen (subj.) hatar.»

Och vis-mannens välsignelse och helsning: »*Kom, åter, till mig, afundad och hatad*!»: den innebär, i sjelfva verket, samma djupa sanning.» Qvad Kām-Djūī: »Nåväl! Hvad bryr dig, då, de fräne afundsmännens ränker. Hvad bryr dig, då, de afundsjuke fiendernas list? Hvi inge de, dig, skräck? Du VET, att falske ord ha intet sannings-skimmer! Du VET, att packets: Ord-föraktarenas stratagem, som afse fläckandet af Ord-tillbedjarenas ära (»Biblicister» [Sic]) att likna äro vid den stjern-bilden Suhå, som släckes ut, när Solens glans (subj.) den (acc. obj.) släcker. De varda icke-varande, osynlige och obefintlige. För Evigt lider LÖGNEN nederlag. För Evigt vinner SANNINGEN triumph. Som skrifvet står: »*Guds Ord är Triumpherande och, allom, Öfvermägtigt.*» Af afunds-mannens kast, bräcks ej den vises ära. Och manteln af den man, som ren en mantel bär, blir icke smuts-bestänkt af sqvallrarens förtal.

Om den gemene ovännen förtalar dig — hvad mer?!
Ej koppar slik, att den kan öfver-ända-kasta Guldets Ära!
När slet i sletor läderlappens hån Den Höga Solens Glans?
När bräckte stenen — den vanbördingen af dålig rot —
Juvelens Värde?

Lef, hädanefter, trygg för afundsmännens ränker. Ty, NU, sen vi fått reda på och klarhet vunnit om de egen-nyttiges och afundsjukes list, om haltlösheten utaf deras osannfärdiga beskyllningar, sku' vi dem icke mer, med bifall, taga mot.» Farísah svarade: »Det der är, nog, alltsamman, godt och väl, men, icke desto mindre, så befarar jag — må Gud det af-värja! — att mine fiender, ÄNNU en gång — och, denna gången, icke under form af lömskt förtal men under form af älskeligt, välviseligit **498.** råd — sig skola ställa mellan mig och dig, och träda, hindrande och störande, oss två emellan.» Qvad lejonet: »Men af hvad *anledning* och på hvad *grund* skulle de kunna DET?» Farísah svarade: »De skola säga, dig: 'I hjertat, på en viss person, har, *in*, sig smugit *skräck*. Enär du, **en** gång, en gång **förr**, om hans bestraffning, gifvit order. I hjernan, på en viss person, har, *in*, sig smugit öfvermodig yfverborenhet och högfärd. Enär du, **en** gång, en gång **förr**, hans värdighet och härlighet förmerat. NU, denna dag som är, är han, mot kungen, gramse. Enär han anser sig, af kungen, vara kränkt. NU, denna dag som är, är han, mot kungen, misstänksam. Enär han fruktar för, att det kan hända en gång TILL. THY, är han icke värdig af förtroende. THY, är han icke värdig af befordran.'

Var på din vakt mot dem,
Hvars känslor du har sårat.

Och, när, med desse knep, de intryck gjort på kungen, är oantagligt ej, att äfven kungens hjerta blir ett byte för misstänksamhetens känslor, att kungen, *och*, blir onde tankars rof. Och sanningen är den, att kungar aldrig böra känna sig i trygghet för de tjenare, som hafve smakat våld och tyranni. För tjenare, som hafve fallit från sin post. För tjenare, som hotats med entledigande. För tjenare, som öfverflyglats ha af sine vedersakare, som lägre varit ha i värdighet och rang, men vunnit hafva, *öfver* dem, *med förbigående af* dem, befordran.» Qvad

Kām-Djūí: »Hvad kan, mot förekomsten utaf dylikt, vara hindret. Hur förebygga och omöjlig-göra slikt? Hur stänga portarne mot inträdet af slikt?» Farísah svarade: »De ord, de använda i slike fall, ha ingen rot. De äro annat intet än plausibla insinuationer och bestickande, missledande förvrängningar, som intet duga till. Enär, som följd, och sen man kommit under fund dermed, förtroendet och tilliten, å ömse sidor, endast VÄXER, varder STARKARE. *Alltså*: om äfven missnöje i herrens hjerta blifvit väckt och stigen upp, beroende derpå att han, i tjensten af sin tjenare, sig anser hafva upptäckt någon otillräcklighet och vank, skall han, ej desto mindre och i alle fall, sen, väl, han gifvit utlopp åt sin vrede, och pålagt ett commensurabelt straff, sin vrede låta domna bort och dö, och taga tjenar'n, åter, i sin ynnest. Och ingen fruktan eller skräck, för honom, blir, hos tjenar'n qvar. Ej liten. Och ej stor. Och, vidare, så snart han kommit under fund med huru liten tilltro han kan sätta till de sqvaller-mästares och rapportörers lögner, skall, han, derefter, höra upp att lyss och taga hänsyn till bakdantarenas prat. I stället skall lojaliteten och uppriktigheten och den fullkommeliga oförvitligheten af en dylik tjenare stå fram och visa sig, för honom, i sin rätta färg. Och stadgad bli hans tillit till den tjenaren. Och, om, i hjertat af den tjenaren, der, förut funnits skräck, och känslor utaf otrygghet och skygghet, skall, numer, sen han utstått har sitt straff, all fruktan, från hans sinnelag, försvinna. Frimodig, oförskräckt, han skådar framtids-ödet an. Han hörer upp att olyckor ante-cipera.»

I sorg, jag fallit ned. Men jag befriad är från tvånget att, på grund af denna sorg, mig gräma;
I qval, jag stuckit fast. Men jag befriad är från tvånget att, på grund af detta qval, förfäras.

Qvad lejonet: »På huru många sätt, på grund af huru många orsaker kan misstanke och misstro fästa, i en tjenare, sin klo?»

Qvad, svarande, Farísah: »På *tre* sätt. På grund af *trenne* orsaker. *Primo*: En tjenare kan ega värdighet och ära, men, likväl, drabbas af förderf och undergång, på grund af slarf och slapphet från sin herres sida. *Secundo*: Det hända kan, att fiender, mot honom, göra choc. Och gripa an honom, emedan han, hos kungen, fallit har i onåd. *Tertio*: Det gods och guld som han, sig, samkat har, kan, genom saknaden och frånvaron af Majestätets nåd, i hast, med ens, bli snappadt upp och bortryckt ur hans händer.» Qvad Kām-Djūí: »Hvad finnes der, mot denna sot, för bot?» Farísah svarade: »Der finnes *en*. **499.** Men, också, endast, *en*. Och den är den, att han sin konungs ynnest åter-vinner. Att kungens tillit till honom, ånyo, spirar upp. Då skall den mista värdigheten, honom, återbördas. Och *åter* blifva lagd, uti hans hand, den makt och härlighet som, en gång, glidit bort utur hans hand. Och näpste varda de nyss triumpherande, och de som traktade efter hans argesta och önskade hans död. Hans rikedom, som skingrad var, skall, honom, åter-gifvas.[1] I ty att och enär, för allting — lifvet undantgandes —, der finns en restitutio. Och alldenstund en ersättning och vedergällning gifvas kan, för allt, blott ej för menskans lif. Besynnerligen uti konungars och stor-mäns tjenst. Då, nu, Ers Majestät behagat hafver bota denne slafvens tillstånd och belägenhet, den arme slafs, som, nu, har undfått vederfående och tillfredsställelse och kungens fulla nåd, på hvilket sätt kan oförrätt mig gnaga?! Hvad anledning till klagomål finns qvar?! Hur skulle någon fiende få tillfälle mig skada?! Mig klaga an och, lasteliga, klandra?! THY, hoppas jag, att kungen, sen han, nu, mig gifvit till, ej, åter, skall mig kasta ned i olyckornas nät, men låta mig, i denna öken, vandra fri och trygger, och offra upp mitt dageliga, tacksamhetens

[1] »And I will give you back the years which the locusts have eaten. And the canker-worm. And the caterpillar. And the palmer-worm. MY GREAT ARMY WHICH I SENT AMONG YOU.»

offer, och sända upp min dagliga välsignelse, mitt dageliga pris.»

Om dagen, undervisar jag i Skolan af Ditt Lof;
Om natten, jag upprepar, af Ditt Pris, MIN anpart.

Qvad Kām-Djūf: »Var tröst och oförfärad! Ty du är icke en af DET slags slafvar, att slikt beljugande och slikt förtal, hvad dig belangar, skulle någon utsigt ha att komma inom hörhåll. Ej sådan: du, att illasinnadt, etter-impyrdt snack, hvad dig beträffar, skulle kunna komma fram till bifallets och till det gunst-benägna emot-tagandets gebit och regioner. Vi se dig an som pålitlig och trofast. Vi vete, att, i vedermödan, har du varit tålig. Och att du gjort dig känd som långmodig och from. Vi vete, att, i medgång, har du varit tacksam. Och gjort dig känd som en utbringare af lof. Allt hvad som stridit har mot manlighet och troskap har haft, i dig, en svuren vederdeloman. Du har det ignorerat. Och räknat det som luft. Men, DEREMOT, har du betraktat det såsom en enkel pligt att iakttaga rättvisa och billighet vid exseqverandet af alle order, som, dig, gifvits. Vid skipandet af kunga-rikets lagar. THY, hvila trygg i mitt beskydd och i min nåd. Förthy min lit till din skarpsinnighet, rak-rygg-ig-het, barmhertighet och genom-trängnings-blick har blifvit dubbel. På ingen väg och medelst intet knep skall, hädanefter, någon oväns ord få komma till mitt öra. Hvadhelst de hitta på, mot dig, för knep, hvad helst de smida, emot dig för stratagem, af mig, de skola anses som en sammansvärjning, af mig, de skola afvisas med kallt förakt.»

Allt härefter, vill jag den split-uppväckande förtalar'ns
sqvaller emot mine vänner
Ej låna ÖRAT åt, ej höra PÅ.

Farísah qvad: »Med DENNA hjerte-smekande och ljufva nåd från dig — o konung! — hvad bryr mig väl, min oväns ömke-

liga gläfs?! Med DESSE prof på huldhet från din sida, hvad vållar, mig, min oväns raseri för afbräck och förfång?!

Hvad sorg, för mig, **NU**-mer, på grund af afundsmannens pil, som flyger krokigt, och ej träffar prick?!

NU, sen jag träffats af och sammanträffat med den ljufve bågen af min Älsklings Ögon-Bryn?!

THY, grep han sig, manhaftigt, an med sina sysslor. Och, med hvar dag, blef mer befäst hans makt. Hans rang och värdighet fördubblades, förökades, allt intill dess att, slutligen, hans ära **500.** blef så hög, att han, på grund af sin omutliga rättrådighet och rakhet, och sin orubbliga uppriktighet och räthet, blef sista skymten af monarchens tvifvel qvitt, och släpptes in uti den konungsliga hemlighetens lön-rum. Och blef betrodd med allt som angick rikets väl och ve.

Hans träd sitt hufvud lyfte upp *så* högt,
Att det sin skugga kastade, än himlen, högre.

Ja. Detta är berättelsen och sagan om de kungar, emellan hvilke och det konungsliga hofvets functionärer något oförväntadt förefallit. Någon schism har egt rum. Och den berättar, oss, hursom försoning och förlikning vunnit öfverhanden och efterträdt en explosion af stränghet och förtryck. Och må det, för dem insigts-fullom, ej förbli förborgadt, hvad gräns-lös skatt af gagne-rik och ovärderlig lärdom, hvad instructiv och profitabel visdom som är svept in i bladen utaf dessa ljufveliga sagor och berättelser. Eho behjelpt är utaf Himlens Nåd, eho benådad är med Himlens Hjelp, eho, sig, Vishets-Jungfrun fått till Fostrarinna, han skall, förutan tvekan eller töfvan, sin hela KRAFT sin hela ENERGI, sin hela AMBITION blott rigta in på DETTA: att suga in, i sig, de ORDSPRÅK af de GAMLE.[1]

[1] »ABÎGHĀH KHIDÔTH MINI-QÅDÄM.»
»Give ear — o my people! — to my Law! Incline your ears to the words of my mouth! I will open my mouth in a Parable. I WILL UTTER DARK SAYINGS OF OLD.»

På DETTA: att söka ut, åt sig, af Läkarne i Sannings-Ordets, Hospital, af Botarne i Vederqvickandets Refugium, och af Helbregda-Görarne i Sorg-Fördrifvandets Asyl, DEN BALSAM, medelst hvars välsignelse och Lif-gifvande verkan, han må befriad varda från den hemska farsoten: OKUNNIGHET,[1] och bli helbregda-gjord från pestilentian: DÅRSKAP.[1]

Tag mot din fostrans Medicin utaf »*Ghathíq Yōmín*» (Däniel 7: 22.)

Ty ICKE finns, för menskan, värre sjukdom, värre farsot än okunnighet[1] och dårskap.[1]

Ett ansigte, om än det fagert är och skönt såsom en engels,
Är spegeln icke ren, man kan, i spegelen, deraf, ej se en skymt.

Derwischer, eremiter, sūfiske bekännare, och shaikher: — de äro, allesammans, endast små-barn — små, små små-barn —, som springa, traskande, på Vägen Hem till Gud.

Om någon man der FINNS, han finns, allenast, i Den Öfver-sinne-liga Verlden.

Slut på Den Nionde Boken.

---

[1] Therefore My people are gone into captivity, because (they have) no knowledge. And their honourable men (påfvar, kardinaler, erkebiskopar, biskopar, prest-danare, prester) (are) famished. And their multitude dried up with thirst. »*U qevōdő methé rōghāv, va hamonő sikhé sōmá.*» Therefore **hell** hath enlarged herself.* And opened her mouth without measure.* And their glory. And their pomp. And he that rejoiceth. Shall descend into it. Et incurvábit se homo! Et humiliábit se vir. Et óculi sublímium humiliábunt se. »*Va yishákh ādám. Va yishpál-ish. Ve ghēné gevōhím tishpálnāh.*»

My people are destroyed for lack of knowledge. Because thou hast rejected knowledge, I will, also, reject thee. That thou shalt be NO priest to ME. *Seeing thou hast forgotten The Law of thy God,* **I** *will also forget thy children.* As they were increased, *so* they sinned against Me. (Therefore) will I *change their glory into shame.*

* År 1942 post Christum Natum.

DEN TIONDE BOKEN

Det har berättats, att i kungs-riket Aleppo fanns en skog. En skog, som, i sig, in-slöt många träd. En skog, som rymde lust-gårdar och floder.

Ros, Pil, och Buxbom och den pil-rake Cypressen
Tillsammans stodo, gren i gren, och tätt till-hopa-slutne.

Och, i den skogen fanns ett lejon-*qvinn-ligt*.[1] Ett jern-hårdt lejon, städs beredt för strid. Ett lejon med en kropp likt elephántens. För hvilket Mars: stjern-hímmelens Bahrâm, liksom en ónagros, blef till ett rof, ett byte. För hvilket Lẽo: himla-verldens lejon, af skräck och fasa för dess makt och majestät, likt jordens ko: det uttydt är den energi som Skaparen lagt ned i jordens centrum, sin tillflykt sökte under jordens rand.

När han, i stridens hete, viste sina tänder,
Till vatten smälte, utaf fasa för honom, det hårda städ.
Hans tvenne ögon: liksom tvenne ugnar;
Hans mun: en grotta lik, af dolkar full.

Beständigt var han upptagen med spillandet af blod. Städs sysselsatt med blods-utgjutelse. Han färgade, med vild-djurs blod, sin mun, sin klo. En lo, som var hans uppvaktande kammarherre, blef skrämd vid iakttagandet af sakernas förhållande.

[1] Pers.: »Wa dar un béshah shéri būd — *mádah.*» »le FER.»

Och slagen med förskräckelse och fasa, vid tanken på den frukt, hans blod-törst skulle alstra, vid tanken på hans vålds-dåds resultat. Han tänkte på Det Ord, som skrifvet står: »*Eho en vålds-man springer bi och hjelper, densamme lägger Gud i denne våldsmans klor.* (München 1938.) Han var begifven på att lemna sin befattning. Han var betänkt på att afsäga sig sin post.

Var rädd för vänskap med den man, som pinar menskor; Eho står elden nära, löper fara att bli bränd.

Försänkt i desse tankar, vände han sitt ansigte mot öknen. Vid skogens utkant märkte han en mus, som, med otrolig ansträngning och ifver, gnagde roten af ett träd. Med sina tänder skarpare än sågens, hon slet det trädets rötters fibrer blankt i sär. På tungomålet af sitt tillstånd talte trädet henne till och sade: »O vålds-föröfvare och sargare af hjertan! O olycks-förbestämde bödel och tyrann! Hvi välfver du, med tyranniets och tortyrens yx', min lefnads byggnad öfver ända? Hvi kastar du mitt lifs-palats omkull? Hvi hugger du, med orättvisans svärd, min lifs-tråd af, som antydd är med barken (liber; Bokstafs-tjuvar.) af min rot, som drar upp vatten. Och skänker must och kraft, åt mig, till krona upp, från rot? Hvi röfvar du, från menskorna, min skuggas hugnad? Hvi stjäl du, från dem, sötman af min frukt?

504. Föröfva icke våld! Ty våldets man har evigt våld, som våldets straff, att, sig, förbida.

Det folk, som hyllar manlighetens Religion: de sätta likhetstecken mellan djuriskhet och grymhet. Men musen frågade dess klagan intet efter, och gaf, på dess beskärmelse alls intet akt. Gick på, for fort med samma bödels-värf, då, plötsligen, en orm, med gap uppspäradt vida, utur sitt göm-ställe och bak-

håll, smög sig fram. På musen gjorde han ett språng ett anfall, och bar henne, på ögonblicket, bort. Ur denna händelse vann lon en ökad lärdom. Och den erfarenhet, han redan vunnit, blef bekräftad. Han lärde sig att hvar och en som grymt, tyranniskt, handlar, med tyranni och grymhet, skall behandlad *bli*. Att hvar och en, som törne-snår planterar, ej till sin barm skall sluta Önskemålets Ros.

Du öfvar våld! Och hoppas skörda vinst!
Men LITA PÅ, att *våld*, som vinst, allenast skördar våld.

Vid samma skede som den ormen färdig var med slukandet af musen, och sig, behagligt, under trädets skugga, rullade ihop, kom der en igelkott. Han grep, med munnen, tag i ormens svans. Drog in sitt hufvud under tagg-sköld-skyddets tak. Drog, till sig, ormen, sen, med all sin makt. På grund af den olideliga, pino-samma smärtan, slog ormen sig mot igelkotten, som en pil. Och gång på gång, allt intill dess att hela kroppen hans, af igelkottens skarpe taggar blifvit stungen, och han sin själ befallt i händerna på helvetets monarch. Nu hade lon en ANNAN lexa lärt, ur sidorna af lifs-erfarenhetens lag-bok. När ormen slutat upp med sina döds-kamps-ryckningar, stack igelkotten, åter, ut sitt hufvud. Åt upp *den* del af ormens inelfvor och innanmäte, som, till att spisa, voro smaklige och läckre. Drog, sedan, åter, in sitt hufvud under slöjan af fördöljandet, och rullade sig, midt på öde-slätten, hop, liksom ett klot. Lon stod der, qvar, alltjemt, med iakt-tagande af igelkottens förehafvanden, då, plötsligen, en räf, en hungrig räf anlände dit. Fick, på den slätten, ögonen på igelkotten, som, honom, var en fet och läcker beta. Han visste, att, på grund af skarpheten och hvassheten af igelkottens taggar, det ej stod i hans magt att andas in den ljufva doften utaf önskningarnes ros. Han visste, att, förutom medelst nyckelen af list och stratagem, han icke skulle kunna gå i land med öppnandet af åtråns dörr. THY,

vände igelkotten han omkring på ryggen. Sen urinerade han uppå igelkottens buk. Nu trodde igelkotten att det regnade. Drog hufvudet ur floret af förborgandet. UPP, sprang, på ögonblicket, räfven. Grep tag, med tänderna, i igelkottens nacke. Bet, sen, hans hufvud af. Slök i sig, sedan, lystet, hela återstoden utaf igelkottens kropp, förutom skinnet. Knappt hade räfven, på sitt mål, gjort ände, förrän en hund, som kom framrusande med vilde varg-språng, dit ilade ifrån ett annat håll. Han räfven bet ihjäl, och slet i bitar, och stillade, med en portion af räfvens as, sin varg-hunds-appetit. Derefter sprang han bort och gömde sig, och lade sig att sofva uti skogen. Lon såg dem: desse underbare under, *allesamman*. Och insåg, att ett hvart af dem ett prof var och bevis, som vedergällningssanningen beviste och bekräftade. Stod qvar, på samma plats. Förblef på samma ställe. Förväntande alltjemt, alltjemt förbidande att skåda få ÄNNU ett underverk. Ett under som, från Ödets Lönliga och Dolda Underverks-Palats, sig skulle te, på Förbestämnings-fältet, fram, för allom, synbart och för allom, skönjbart. Med ens, der kom, fram-rusandes, ifrån en vrå, en leopard. Lon såg, hurledes leoparden tog ett språng, om det försåteliga bakhållet af en fördolder jägare, helt omedveten. Och innan hunden visste något OM, han ryckte, lystet, hjertat
505. ur hans bröst. Knappt han det gjort, förr'n jägaren i bakhåll, hastigt, sköt en pil i *leopardens* bröst. Den pilen trängde in i leopardens högra sida. Den pilen trängde, ur hans venstra sida, ut.

Qvad stjern-himlen: »Välsignadt detta svärd! Välsignad denna pil!»
Qvad moder jord: »Välsignad denna hand, som svärdet svingade och pilen afsköt!»

Knappt hade leoparden fallit hufvudstupa, förr'n jägaren, med hast, hudflängde leoparden. Han flådde honom och drog skin-

net af hans kropp. Knappt DET var gjort, förrän der kom en ryttare. På skinnet fick han syn, och åtrådde detsamma. Ty det var härligt fläckigt, skinande och skönt. Men jägaren var obenägen sälja skinnet. Han vägrade och satte sig till motvärn. Och deras mellan-hafvande afslutades med strid på lif och död. Midt under striden, drog den ryttaren sitt skarpa svärd, och gjorde, emot jägar'ns hufvud, stöt och anfall. Och förrän jägar'n kunde vända det åt sidan, gaf ryttar'n det ett hugg och skilde det från kroppen, så att det rullade på marken, som en boll. Han lyfte upp delicti corpus: det är uttydt leopardens skinn från der det låg på fältet, och sporrade sin häst, och red i väg. Knappt hade, 'mellertid, han ridit hundra alnar, förr'n hästen trampade, med hofven, i ett hål, och föll på hufvudet, och bräckte jägar'ns nacke.

Två timmars frist var allt hvad tiden gaf honom.

För lynxen, blefvo de erfarenheterna en orsak till förökning af hans visshet och hans öfvertygelse. Han kom på uppvaktningsbesök hos lejonet, och utbad sig benäget tillstånd att få lemna dennes hof i denna skog. Qvad lejonet: »I skuggan af min makt du njuter frid. Och af min nådes bord och af min mildhets rätter har du, dig, tillförsäkrad, städs, en andel och en lott. Hvad månde skälet vara eller orsaken till din begäran att gå bort från mitt palats? Och till din önskan att, ifrån min hof-tjenst, bli entledigad?» Qvad lodjuret: »O konung! I mig, en tanke hafver slagit rot. Mig har en tanke, ifrån djupet af mitt hjerta, gripit. Att *dölja* den bär med sig fruktan för att smälta bort af skräck. Att *yppa* den bär med sig fruktan för att leka med det oskattbara lifvet.

Svårt är att *dölja*, för dig, tillståndet uti mitt hjerta;
Svårt är att *yppa*, det — såsom jag göra BÖR, af fruktan
för min Herre och min Skapare och Gud.

Derest, den konungsliga hugstorheten värdes gifva mig ett löfte, som aldrig någonsin kan blifva brutet eller bräckt, skall jag berätta hur det sig förhåller.» Han fick, af lejon-kungen, lejd och trygghets-löfte. Med honom, ingick lejonet ett covenánt. Bekräftade detsamma med en ed. Qvad lodjuret: »Jag ser, att kungens lefnads-mål och syfte är att skada skapelser. Jag ser, att han har maktens tyglar vändt mot målet af marterandet af svage. Mot hoppet om tillfogandet af djefvuls-qval och marter på de eländige, oskyldige, förutan skydd och värn. Han hjertan sargar med sin grymhets klo. Och, genom stinget af hans qväljande tortyr är gjuten giftig malört in i brösten af beträngda menniskor.»

506. Hör, med förtrycket, UPP! Räds samvets-qvalens dag!
Räds fasorna och qvidandet på Dome-Dagen!

Mig, inger detta kungens handlings-sätt förskräckelse. *Mig*, inge följderna och frukterna af kungens vålds-dåd fasa.» Då lejonet, helt nyss, för blott en stund sen, hade slutit ett förbund med lon, och gifvit, honom, lejd, och lofvat, honom, säkerhet till lif och lem, och trygghet, fördrog han desse skarpe ord med tålamod, och sade, endast: »Då intet våld tycks hafva drabbat DIG, och intet tyranni, från min sida, tycks hafva träffat DIG, hvi skulle DU, ifrån mitt kungs-hof, dra dig undan?» Qvad lodjuret: »Af TVENNE skäl. Det ENA: Ej NÅGON menniska, med mensklighet i hjerta och i själ, kan UTHÄRDA att *se* en annan menska lida. Kan UTHÄRDA att *se* en menska ligga pinad under djefvuls-bödlarnes tortyr. Kan UTHÄRDA att *lyssna* till marterade med-menskors jemmer-rop och hjelp-rop.

Din existens! Den är den arma menskligheten sorge-källa!
Jag älskar ej beskåda menskligheten sorg.
Jag är af hjelplöshet och oförmåga till att hjelpa, nästan
GUL i ansigtet;
Sorg för de bräckte har mitt hjerta krossat.

Det ANDRA: Jag fruktar för att Vedergällning och Gudomlig Hämnd skall dig, för dine vålds-dåd, öfverfalla. Jag fruktar för att Vedergällning och Gudomlig Hämnd, skall, för mitt samröre med dig, *mig* öfverfalla. Jag fruktar för att jag, på grund af mina relationer — min förbindelse — med dig, skall slukas af Guds Doms och Vredes Eld.

När eld, en gång, har blifvit tänder AN,
UPP fräter den det våta som det torra.

Qvad lejonet: »Ja, *du*! Hvar har *du* fått din kännedom och kunskap från om *våldsdåds* menliga och olycks-digra följder?! Af hvem har *du* dig lärt och hemtat in din kunskap om de lyckosamma följderna af *goda* gerningar?!» Qvad lodjuret: »Eho, med hjertats näsborr, hafver andats in de ljufva dofterna från Vishets-Jungfruns Lustgård, han vet, att hvar och en, som hafver ut-sått tyranniets frö, skall skörda intet utom olyckornas äring. Han vet, att hvar och en, som har planterat välgerningens träd, skall samla intet utom salighetens frukter. Ty verlden vår är vedergällningarnes verld. Den hafver jemförd blifvit med ett berg, en kulle. Hvad helst, af godt och ondt, du, vänd mot kullen, talar, ger kullen, vänd mot dig, som eko, dig, till svar.

En kulle verlden är. Och våre dåd en stämma.
TILL oss, MOT oss, från kullen, kommer ekot af vår röst.
Om än en mur, ifrån sig, kastar lång en skugga,
Tillbaka kryper, likaväl, den långa skuggan till sin mur.

Och jag har, just i dag, med visshetens och säkerhetens öga, fått bevittna skilde vedergällnings-fall. Jag fått betrakta Legem Talionis *i aktion*, *i fullaste*, *fullkomligaste verksamhets-aktion.*» Han, derpå, började, för lejonet, förmäla berättelsen om musen, ormen, igelkotten, räfven, hunden, leoparden, jägaren och ryt-

taren, precis som han bevittnat händelsen och sett den. Till sist, han utbrast, varnande, förmanande: »O herre kung! Den mus, som gnagde trädets rot, blef, ormen, till en spis. Och ormen, som, på musen, bringade tillintetgörelse, blef, sjelf, af olyckan, i igelkottens skepnad, tagen fatt. Och igelkotten, som besegrade och drap den lede ormen, föll, genom räfvens list, i
507. räfvens nät. Och denne räf, som gjutit igelkottens blod, blef, af en hungrig hund, i-sönder-sliten. Och denne hund, som svingat orättvisans svärd, blef, som en följd af denna orättvisa och tortyr, i leopardens klor, nödsakad smaka pino-halstrets fasor. Och denne leopard, som gjutit fasa in i qvalde bröst med raffineradt våld, blef, som ett straff för detta våld, en skott-tafla för Ödes-Hämndens Pilar. Och denne jägare, som rik på ränker var och tom på mildhet, gaf, åt förderfvets vind, sitt dyra lif. Och denne ryttare, som utan ömkan var och törstig var på oskyldigt och menlöst blod, fick hjertat brustet och fick nacken bräckt. Och dådet af hvarenda en af dem, enär det grundadt var och byggdt på våld och orättvisa, blef, dem, på vedergällningens, retributionens väg, en orsak, för dem sjelfve, till förderf. THY, är det nödvändigt för män med sans och vett **att** hålla sig, från orättvisor, fjerran. **Att** sky de våldsmäns och de blods-utgjutande tyranners gunst och nåd, och *sällskap*, **att** lägga gerningarnes grund på mildhet och barmhertighet, **att** egna energin åt gode verk, **att** räkna andre bättre än sig sjelfve.»

Det första kännemärket på att man är vis är detta:
Att man, beständigt, fruktar för att vålla, androm, mẽn.

Men lejonet var så förvissadt om och uppblåst öfver egen styrkas magt, så upptändt af sitt väldes majestät, att det betraktade de ord, som lynxen yttrat såsom endast fabler, och lynxens varningar och maningar som endast skämt. Ju mera lynxen, i sitt föredragande för majestätet lejonet, fram-andades

behofvet af försigtighet och hänsynsfullhet, dess högre flammade, i lejon-hjertat, lystnadens och blods-begärets eld.

I, som, *mig*, gifven råd, af kärlek för min själ!
I talen, *mig*, ej till, ty *råd*, för *eld*, är *bälgen*!

När lynxen såg, att allt hans rådande, på lejon-hjertat, hade samma verkan, som, på flint-hård, jern-hård klippa, myrans fot; att allt hans varnande, i lejon-bröstet, förde med sig samma resultat, som, på en vapen-rustning, stinget af en törn-tagg,

— I sanning! Ja! När skall en törn-taggs spjut
Igenom hjertat af en diamant sig mäkta borra? —

beslöt han lemna lejonet och draga sig tillbaka. Han gick. Gick ut, och slog sig neder i en vrå. Men lejonet var uppbragdt vordet af den lynxens fria tal. Gick efter honom för att honom dräpa. Men lon förstack sig i ett törne-snår. Och lejonet gick, oförtänkt, förbi honom. Två dofhjorts-kalfvar kommo, honom, inom synhåll. De gingo der, på denna vida slätt, och betade. Och deras ömma, älskande och blida moder höll ögat på dem, likasom en skydds-vakt. Såg, med förtjusning, på de älskelige djuren. Dem satte lejonet i sinnet sig att dräpa. Beslöt att frossa på de späde djurens möra kött. Men deras moder uppgaf klago-rop, och utbrast: »O konung! Hvad är vinsten för dig af att jaga två SÅ späde barn. Af *deras* slukande, hvad bindes och hvad löses? Sved mine ögon ej med sorgens hete tårar! Och låt mig icke, öfver mine ögon-stenars jemmerliga bort-gång, nödgas gråta. Mitt hjerta halstra ej, på skiljemessans eld! Och låt mig ej, från dem, som äro delar af min lefver, varda af-skild! Betänk att DU har barn! Ja, äfven, DU har barn! Begrunda detta väl, på det att icke samma olycks-öde, som du låter drabba MINE barn, månd' drabba DINE!»

Gör, gentemot mig, DET,
Som, om det gjordes, emot dig, dig skulle GLÄDJA.

508. Nu var det så, att äfven detta lejon hade tvenne ungar. Hvars anblick var, för lejonet, en lisa. Hvars anblick gjorde, för det lejonet, all verlden ljus. För hvilkas anblicks skönhets skull, det önskade sin egen syn-förmåga stegrad. I samma ögonblick, som, HÄR, han rufvade på dofhjort-kalfvarnes inmundigande, stod, DER, i ökenen, en jägare just i begrepp att fånga in och lifva af de tvenne lejon-ungarne. HÄR, lejonet, för dofhjorts-moderns böner om förbarmande och miskund, obönhörligt, obevekligt! Med deras sönder-slitande och slukande, i färd! DER, jägaren i färd med att de lejon-ungar lifva af och mörda! Och deras glänsande och vackra skinn flå af!

En fiende till egen härd månd' vara den,
Som illa gör mot andra menskors härdar.

Den arma dofhjorts-modern, flyende för lejon-hanens klor, begråtande förlusten af de älskelige barnen, sprang hit och dit, i ångest och i qval. Med ens, hon träffade, helt plötsligen densamme lynxen. Densamme sporde henne om, hur det stod till. För honom, omförmälde hon hvad timat hade, och, när han hade hört hvad, henne, händt, begynte, af medlidsamhet, hans hjerta brinna. Det *smalt*, vid tanken på den arma hjortens qval. Han började, med henne, brista ut i gråt och jemmer.

Hvar gång mitt *hjerta*, öfver sorgen af min älskling, brister
ut i klagan,
I klagan brister, genom klago-ropet af mitt hjerta, *dörr* och
vägg.

Sen hon, oändeligt och öfver måttan gråtit. Och, desslikes, klagat. Och, desslikes, suckat. Desslikes, jemrat sig. Desslikes, sörjt. Begynte lynxen henne trösta och hugsvala. Och sade, till henne: »Spis ej så mycket sorg! Ännu en liten tid! Och han skall stöta på sitt straff, sin vedergällning»

Förvisso, bränner ljuset myggan upp;
Men, snart, det bränner upp sig sjelf på sistone, i *eget* vax.

Men, på det andra hållet, lände lejonet, i ökenen, till eget hemvist, an. Han såg, vid återkomsten, sine söner dräpte. Han såg dem kastade, på ofvan-skrifna, grymmeliga sätt, med af-flådt skinn, på markene. Han lät, till himlen, tränga ljudet af sin klagan. Han fyllde himla-hvalfvet upp med jemmer-rop och skri. Han ropade:

»En ångst, i hjertat, trängt. Nu, flyktad: själens hvila;
Slikt är mitt tillstånd nu, att kraft och styrka flytt.»

Ett *sådant* jemmer-skri hof lejon-kungen upp, ett *sådant* klagorop, en *sådan* gråt och qvidan, att alle vilde djur, som voro i den skogen, af skräck och fasa för hans sorg, förfärades, de, OCK. Att alle fåglar, som i luften voro, af elden af hans gråt, och glöden af hans klagan, af medkänsla och sympathi, för honom, började att jemra sig och gråta, äfven DE.

Liksom en flod af blod, der flöda tårar ned från mine våte ögon;
Hvi nämna VÄNNER? Äfven mine OVÄNNER och FIENDER förena sig med mig, uti min gråt.

I grannskapet af detta lejon bodde en schakål. Den der, från verldsliga förbindelsers och verdsligt lappris damm, sin mantel hade skakat. Den der, på sidorna af underkastelsens och Gudstillitens Bok, Det Helga Ordet läst: »*Eho förnöjsam är, han är, ock, mätt.*»

509. *Han* vorden är en ryttare på Guds-tillitens Fält;
Han vorden är en tält-invånare, som slagit läger i Förnöjsamhetens Öken.

Han närmade sig lejon-kungen för att condolera. Han sporde: »Hvad är osaken till denna myckna klagan, denna strida gråt?» För orsaks-sammanhanget redogjorde lejonet. Schakålen svarade: »Gör bruk af tålamod. Och iakttag långmodighet och sinnes-styrka. Och fasthet, i bedröfvelse och sorg. Ty, ännu aldrig har, ur verldens rosen-gård, en enda näsa, i sig, andats in den sanna trofasthetens ljufveliga vällukt. Och ännu aldrig har, ur tidens munskänks hand, en enda gom fått smaka lyckovinets dryck, *förutan malörts-bismaken af lidande och smärta.*

I denna grymma verld, är fåfängt renhet söka;
I vexlingarnes tid, är fåfängt söka tro.
För sorg-betyngde mensko-hjertans grymme sår,
Än tålamod, är fåfängt bättre balsam söka.

Beherrska hjertat ditt, en liten tid. Och stilla det med underkastelse och Guds-förtröstan. Och öppna upp din uppmärksamhets, och din insigts öron. Till dess, för dig, jag hunnit läsa upp, ur Vishets-Boken, några underbara perlor. Till dess, för dig, jag hunnit visa upp, af hela verket, sjelfva hufvudpunkten och hunnit blotta, för dig, denna ömkeliga och bedrägeliga verldens pick och pack.» Den storm, som rasade på hafvet af den store lejon-kungens själ bedarrade. Han hörde upp att jemra sig och klaga. Beredde sig, att höra på och lyssna. Att taga mot, med vördsamhetens öra, de varningar och meningar, schakalen skulle ge. När denne såg, att lejonet sig lugnat, och villigt var att höra på hans tal, begynte han, med hjertetjusande och ljuflig röst, ett vältaligt och oratoriskt föredrag. Han sade: »Herre konung! För *hvar* början, är förut-bestämdt och fast-ställdt ett visst *slut*. En conclusion, en ändalykt: pre-

destinerad, för-bestämd, för hvar begynnelse af hvart bestyr och verk. När slutad vorden är vår lefnads period, och tiden för upplösningen och döden drager nära, är otänkbar: ett *ögonblicks* respít. »*Thy, när, dem, deras ödes-timme nalkas, de skole den, för en minut, ej värja af. Ej heller skole de den på-skynda och föra framåt.*» Som följd, som svit af hvarje olycka och sorg, skall motses och förbidas oförvansklig glädje. Som följd, som svit af hvarje munterhet och fröjd, skall motses och förbidas outsläcklig pina.

I månget år, mitt hjerta, likt en vind-flägt, sväfvade kring
stjerne-verldens trädgård.
Om, någonsin, deri, en *ros* det fann, förvisso, utan *törn-tagg*
var den rosen icke.

I alle tider, lägen, och förhållanden är nödvändigt sig *foga* under och sig *kasta* under Guds Befallnings Bud. Är nödvändigt sig hålla *af* från jemmer-rop och ve-rop, de der, dock intet båta kunna eller bli till gagn.»

»Gif upp ditt lif!» »Hvarför?» »I ty att ödets pilar
Ej, på en enda hårs-mån, skola klicka, och underlåta och
förfela träffa prick.»

Qvad lejonet: »Hvi drabbade det hemska ödet *mine ungar*?» Schakålen svarade: »Ock, DETTA timat genom *ditt* förvållande. Förthy, hvad ödets båg-skytt hafver gjort mot DIG, det hafver du, i dubbel måtto, gjort mot ANDRE. Det straff DIG drabbat har är vedergällningen för DET, hvari du dig förbrutit hafver emot ANDRE. Med samma mått, hvarmed du mäter eller dömer, skall, dig, det mätet varda eller dömdt. Ditt fall är enahanda med den ved-försäljarens, som sade: »Hvar hafver elden kommit från, som bränt min ved?» Qvad lejonet: »Hur **510.** lyder den berättelsen?»

Andra Sagan.

Schakålen svarade: »Det har berättats, att, i forne tider, lefde en tyrann. Han brukade, med våld, till-handla sig, af fattige och ělände, sin ved. Han mycket pratade och prutade vid köpet. Betalte den med mindre än hvad den var värd. Om vintern sålde han den till de rike. Och priset för den skrufvade han upp. Så att de tvungne blefvo att betala dubbla priset. På så vis voro både fattig-lapparne i trångmål, och rike-männen, genom hans förfarande, förargade, och, genom hans till-väga-gångs-sätt, bragte vordne i förtret.

De hjerte-sveddes bröst blef, genom hans tillväga-gångs-sätt och förfarande, förkrympdt, förbrändt, förvandladt till kabåb;
De mödo-tyngdes hus blef, genom hans förvållande, förstördt, raseradt, lagdt i grus och spillror.

En dag, han tog, med våld, ifrån en fattig man, för halfva priset, hela högen af hans ved och bränsle. Sin arm den arme sträckte upp mot Himmelen. Sitt ansigte den arme lyfte upp mot Himmelen. Mot Underkastelsens och Ödmjukhetens Höge Altare.

O våldsman och tyrann! Betrakta dig ej säker, och sitt icke trygg
För de, **dig**, olycks-bringande anropanden, som dine pinte offer sända upp, om natten, till sin Gud och Skapare.
De gråta, och de bedja, och de skria högt, åkallande Guds Namn;

Och deras böners dunster skall, från Himlens moln af oväder
och ofärd, tillbaka-komma, på ditt hufvud, som ett
slag-regn. Tillbaka-komma som ett regn af blod,

Men, samtidigt, kom en af hjertats herrar, en af Herrens stormän till den samma ort. Han vard, om läget och förhållandena, underkunnig. Han öppnade, emot den fege vålds-föröfvaren, de ärliga och modiga förbannelsernas mun. Brast ut:

Var rädd för pilen af det tåre-regn, det regn af sorgens tårar,
Som fattig-man, i nattens bakhåll, skjuter ut mot dig.
Förthy, ju mer en menniska, på grund af *maktlösheten*,
hjelplösheten af sitt tillstånd, gråter,
Dess *dödligare* varder bettet af den menskans tårars pil.

Emot de hjelplöse, som, utom tröskelen af Den Allsmäktiges Beskydd, ej hafva någon hjelpare, *för all del, hvad du gör* — o broder! — handla icke så! Martera dem ej så! Och, mot de sorg-betungade och hjerte-qvalde, som, den hela natt, likt vaxljuset, som smälter ned sitt vax, i följd af hjerte-brand, i tårar smälta ned och vrida sig i qval, *för all del, hvad du gör* — o broder! — handla icke så! Martera dem ej så! Och öde-lägg ej, med tortyrens och den grymma bödels-orättvisans påles marter, *de* hjertans hem som äro främlingar och gäster. *De* hjertans hem, som äro biltoge och flyktige. Häll ej, i stället för rubin-rödt Vin, i vredens kalk, i hämndens grymma vinskål, det blod, du, ur de faderlöses hjertan, hafver sugit ut och tappat ur.

Drick ej ur DENNA kalk!
Ty, OM du dricker, skall, i morgon, uppå Domens Dag, du
hafva hufvud-värk.

Men vålds-föröfvar'n, som berusad var af makt-fullkomlighet, tog *illa* upp (aegre tulit) hvad Guds-stor-mannen hade talat. På

grund af grönhet, ovetskap och yfverborenhet, drog han, i missbelåtenhet och misslynthet sitt anlet samman. Drog ögonbrynen hop, och talade, och sade:

»Du! Shaikh! Du! GÅ din väg! Och pina ej mitt hufvud mer med din närgångenhet!
Förthy två hundra STACKAR af ditt vackra tal jag ville intet köpa för en grot, en örtug!»

511. Derwischen vände bort sitt ansigte ifrån honom. Han skyndade sig hem. Hem till sin egen vrå. — I åtlydnad af Ödets: Guds-Befallningens Omutlige och Obevekelige Vilje, bröt, samma natt, i samme våldsmans ved-stack, ut en ELD, som spridde sig, från stacken, till hans bostad. Den slök och slickade, blankt, upp all hvad han egde, innehade och besatt. Af hus och hem. Båd' rubb och stubb. Den brände och förtärde hvarje smula af hans husgeråd och lösöre. Från maklighetens mjuka blomster-bädd, den vrok honom, på marter-pinans helvets-heta eld-kols-ask-hög, neder. *Då* hände det, att, när den nästa dagens morgon hade randats, gick samme vis-man, som, på går-dagen, räckt, honom, fram sitt råd, den vägen fram, och kom till samma ställe. Han såg tyrannen. Hörde honom tala. Hörde honom spörja sine underlydande och tjenare, och säga: »Jag kan det ej *förstå*. Jag vet ej, HVARIFRÅN den eld sprang upp, som föll uppå mitt hus!» Den vise mannen svarade å deras vägnar: »Den kom från röken af de hjertan, som, af fattigdomen, qvalts. Den kom från glöden af de bröst, hvars hjertan blifvit sårade och sargade.»

Var rädd för röken af det hjertas suckar, som du sårat;
Ty såret, fastän doldt, skall sig, omsider, visa. Det skall sitt hufvud resa upp, och gifva dig ett sting.

Tyrannen böjde hufvudet och teg. Han sade, för sig sjelf: »Det höfves, mig, ej vandra vilse från rättfärdighetens väg. Den sådd

af tyranni, som jag sått ut, kan, mig, ej någon bättre äring bringa.»

Vi hafve utsått LÖGNENS, SANNINGS-HATETS säd.
Beskåda **nu** den SKÖRD, vi SKÖRDAT som dess **frukt**.

Och denna saga har jag talat om med DET som syfte, att du må få det klart för dig, att det, som hände dine egne ungar, blott, endast, var ett straff, en hämnd för det som du lät vederfaras *andres* stackars ungar. DE ha måst bära på och pinas utaf samme lidanden och qval, som du fått känna på. De ha, NATURLIGTVIS, i tålamod, förbidat olycks-ödet DITT. Fördenskull, liksom andre, tåligt, väntat på din pina, så vänta, nu, i din tur, du, på andres pina.» Qvad lejonet: »Bekräfta detta ord med prof och med bevis. Och rista, dermed, in det, som ett memorandum, i mitt sinne.» Schakålen frågade: »Hur länge har du lefvat?» Qvad lejonet: »I fyratio år.» Schakålen frågade: »Och, under denna långa tid, hvad har din föda varit?» Qvad lejonet: »De djurs och menskors kött, jag fångat, mig, som rof.» Schakålen frågade: »Nå! Tror du ej, att desse djur och dessa menskor, hvilkas kött du, under alle desse år, gjort till din spis, haft — äfven *de* — en fader och en moder. Haft — äfven *de* — kärälskelige barn, som afskeds-agonin och skiljemessans qval måst hafva öfverväldigat? Och tvungit brista ut i klago-rop och gråt? Om, på *den* tiden, på din *välmakts* tid, du hade **detta** kunnat förutse och se, i andanom: Om du den jemmerliga ändalykten hade SETT, och dig tillbaka-hållit från din hemska blodbads-lusta, då hade, *nu*, på *denna* dag, hvad *nu* har händt, ur icke-varat, icke vågat sticka fram sitt ansigte. Då hade, under inge tänkbare förhållanden och fall, en olycks-händelse som denna kunnat tima.

Du, som, mot ANDRA menniskor, ej miskund hafver vis't,
Hvar skall du finna frid och hvila, för dig sjelfvom?

512. När hjertan skrika ut och gråta för *din* skull,
Hvem — tror du — skall, uppå *ditt* hjerta, när det sargadt varder, lägga salfva?

Om du, med detta sätt att handla, håller på, och farer fort med detta blods-utgjutande och marter-spridande tortyr-regeringssättet, skall mycket marter och tortyr du, sjelf, få smaka på. Och du skall få ditt eget blod se gjutet ut och ut-spilldt. Så länge menskor gå i fasa och förskräckelse för dig, skall du ej andas in den ljufva trygghetens och hvilans vällukt. Bepryd din hug med herzliches Erbarmen! Slå dina lofvar ej omkring marterandet af de af Gud, Den Allra Högste, bildade belätena och skapta skapelserna. Sök ej, i mord, din fröjd. Sök ej, i våld, din vällust. Ty mördaren skall aldrig skåda gryningen af Hvilans Dag. Tortyr-föröfvaren skall aldrig se sitt önskemåls, sin längtans fagra ansigt's morgon-rodnad randas.»

Från slik en båge — tyranniets båge —
Sköt ingen af den pil, som nådde önskemålets mål.

När lejonet de orden hade hört, och sanningen af ordens innebörd, för honom, hade visats fram och lagts i dagen, fick han det klart för sig att resultatet af det arbete och verk, hvars byggnad lagts på tyranniets, grymhetens, och blods-begärets grundval, ej kunde blifva annat än en svidande missräkning, en brännande och outsläcklig ångst. Han sade, sig: »Min lefnads vår, den glada ungdoms-tiden är vänd till ålderdomens, hjelplöshetens, maktlöshetens gråa höst. Och hvilken stund som helst kan jag bli tvungen sätta foten ned och träda an den färd, som leder hän emot Tillintetgörelsen och kropps-förintelsen. Och piskad varda att slå in på dödens långa färd. För mig, finns intet visare ÄN samka väg-förråd och rese-lefnadsmedel för den långa vägen till det ställe, från hvilket ingen menska återvänder. ÄN höra upp med grymhet och förtryck. ÄN börja

på med fasta och med späkning. ÄN sluta upp med ängslande för mer och mindre. ÄN höra upp med önskningar och planer. ÄN ge för vinden hvad som *är* och hvad som *icke* är.»

Dig ängsla ej för hvad som *är* och hvad som *icke* är. Var lycklig!
Då allt, som är, hur *fullkomligt* det är, skall bli till intet,
Och då, från detta två-dörrs-gäst-herberge,[1] vi nödvändigt måste bort,
Hvad mer om höge äro existens-herbergets tak och hvalf, hvad mer om låge?![1]

THY, höll han, med sitt blod- och kött-förtärande, helt upp. Han lät, med frukt af skilde slag, sig nöja. Slog in på måttlighetens och förnöjsamhetens väg. Så snart schakålen varse-blef, att lejonet begynt med en régime af frukt och frukt-diet, och insåg, att, om han förblefve ståndaktig deri, och deruti framhärdade, det som, för en schakål, räckt för ett år, på tio dagar skulle blifva slukadt, grep honom missbelåtenheten och förargelsen, och FRAM, till lejonet, han stegade, ännu en gång, och sade: »Med hvad behagar det, Ers Majestät, sig sysselsätta?» Qvad lejonet: »Jag hafver mig, från verlden, dragit undan. Och mina länder har jag gjordat om med andlig bardalek. Jag har, med späkningar, och svält, omgjordat mina länder.»

Enär, ur verldens haf, *sött* vatten ingen smakat,
Ha våre hjertan **VÄMTS** vid verldens vattens *salt*.[2]

Schakålen vände in: »Men det förhåller sig ej så som kungen säger. Nej. Tvärtom. Det lidande, han vållar varelserna *nu*,

[1] Wollaston har »this two-doored inn». Och, i en not: »Possibly meaning one door to enter, another whereat to depart — in allusion to birth and death.»

[2] vid verldens salta vand.

är dubbelt mot det lidande, han, förr, dem, vållade.» Qvad lejonet: »Hur så? På hvad sätt drabbas någon, NU, på grund af mig, af skada? NU, då min mun, med blod, jag ej befläckar!
513. NU, då jag icke öppnar upp och sticker fram, till någon menskas skada och förfång, min klo!

Om än, med svekets dolk, de mig i stycken högge,
Jag skulle ingen låta drabbas af förfång.

Schakålen genmälde: »Du har din arm gjort kort, och dragit bort ifrån din egen andel. Du har din arm gjort lång, och till förfång för andre, deras andel slukat. Till hvilken du ej hade någon rättighet och rätt. Den frukt, som denna skogen bär, blir inte *nog*, och räcker inte *till* till spis åt dig för tio dagar. Och de, för hvilke lifvet *hänger* af och är *beroende* af desse frukter, de skola, snarligen och visserligen, dö. Och domen och förbannelsen för detta brott skall, som en qvarn-sten, hängas om din nacke. Och torde hända, att dig, allaren i DENNA verld, det brottets vedergällning skall dig hinna fatt[1] och gripa.[1] Jag fruktar storligen, att det skall gå för dig som för den galt, som plundrade den frukt, som hörde till en apa.» Qvad lejonet: »Hur lyder den berättelsen?»

---

[1] »*Rāre ántecédentém sceléstum désēruit pēdē Pœna cláudō*».

»— — — Sæpe Diéspiter
Negléctus, íncesto, áddidit íntegrum
Rāre ántecédentém scēléstum
Déseruít pēdē Pœna cláudo.»

»— — — Dagarnes Fader: Gud, när föraktad,
Vräker bland hädare ofta de rene.
Sällan, ifrån Sig, släpper Hans Straff,
Smygande fram, som på haltande fot,
Båld-store hädar'n, som söker Det undfly.»

Tredje Sagan.

Schakålen svarade: »Det har berättats, att, en gång, en apa, kom i åtnjutande utaf Gudomlig lednings hjelp. Han drog sig undan från sin slägt och sine vederlikar. Han slog sig ned och blef en ensam-sittare uti en aflägset belägen öken-vrå. På detta ställe vuxo några fikon-träd. Qvad apan, för sig sjelf, begrundande, fundersam: »Ett djur kan icke lefva utan föda. Och, här, på denna plats, finns, utom fikon, ingenting att äta. Om alle fikon åtes upp, när friske och när gröne, då måste jag, om vintern, gå förutan spis, förutan mat. För mig, finns intet klokare och bättre än att jag, HVAR dag, skakar ETT af fikon-träden, och, deraf, äter hvad som åtgår för mitt lefnads-uppehälle för DEN dagen, och torkar återstoden för att lägga upp den i förvar. På det att jag må bringa till så väl den ljufva sommaren i comfort, som ock den bistra vinteren i godan ro.

För matens skull, är nödigt att, om sommar'n, möda sig,
och trötta sig, och slita ondt och streta,
Derest man önskar att, om vintern, hvila sig och ha det
godt.

Thy, grep han sig, med detta arbet, an. Han redan färdig var med flere träd. Han hade plundrat dem på alle deras fikon. Af frukten, åt han upp en liten del. Men största delen lade han på lager. Då hände sig, en dag, då han, sin dageliga vana trogen, hade klättrat upp uti ett fikon-träd, och spisat några fikon, sig, till föda, och samlat några fikon, sig, till torkning,

att, der, med ens, helt plötsligt, kom en galt. Han kom framrusande på flykt inför en jägare. Han kastade sig in i denna öde mark. Hvart träd han kom till, fann han vara plockadt bart och tomt på fikon. Till dess han kom till foten af DET träd, der apan satt. Den apan satt, i toppen, fikon-plockande. När apans ögon föllo uppå galten, blef hans hjerta krympt. Han ryggade tillbaka. Ropade, med fasa:

»Men hvadan kommer, plötsligt, denna skräck-gestalt, och denna oförmodade Gespenst?
O Gud! Befria mig från denna icke förutsedda fasa!

När galten apan såg, blef han förbindlig. Han utbragte, med utsökt artighet: »*Salām!*»[1] och »*Marhabā!*»[2] Han fullgjorde conventionalitetens alle riter. Lät det ej brista eller klicka på en tusen-dels ceremoni. Med salvelse, han sporde: »Önskar du en gäst-vän?» Den arma apan nödd och tvungen blef att, å SIN
514. sida, OCKSÅ, visa artighet, om än förställd. Gaf galten svar med samma eftergjorda mynt, och sade, skrymtande och svulstigt:

I min förhoppnings örtagård, har kommit in, framskridande, en stolt cypress!
I eremítens cell, har kommit in, framskridande, från Öfversinnlighetens Verld, en gäst-vän!

Må ankomsten af dine lyckosamme fot-steg bli välsignad! Och till gagn! Om du, i förväg, täckts mig förbereda på de högvälborne stegens gunstbenägna ankomst, förvisso hade villkoren för vederbörlig välkomst-helsning, svarande emot din höga värdighet och rang, då, blifvit fullgjorde och iakttagne. Som NU det är, beror min oro och förlägenhet på saknaden och bristen af de medel, hvarmed min gästvänskap och vördnad för dig kunnat, dig, bevisas och tes fram.»

---

[1] »Frid!»
[2] »Hell!»

Förlägen blir en fattig-lapp om, ett tu tre, med ens, han hugnas med en gäst.

Qvad galten: »Nyss jag kommen är från landsvägs-resans damm. Jag tar emot hvad helst du har att bjuda.»

Besvära dig ej med conventionalitetens fordringar och kraf; Tag fram — min vän! — hvad helst du har att ge mig.

I skakning bragte apan fikon-trädet. Och galten började, med lysten glupskhet, fikon-frukten sätta i sig. Till dess, på trädet och på marken, ej en fikon-frukt fanns qvar. Han vände ansigtet mot apan, talade, och sade: »O du min hulde hunger-stillare och värd! *ÄN* rasar elden af min hunger i min mage. Och lystenhetens låga, sökande sin spis, är, alltjemnt, flammande och glupsk, och bragt i oro. O, skaka för mig — käre värd! — *ännu* ett träd, ett *annat* träd. Och gör mig till en gäldenär, med din frikostighet. Den stackars apan blef så illa tvungen. Och — willy nilly, nolens volens — bragte han ett *annat* träd i skakning. Och, inom kort, var äfven *detta* träd, på fikon, skakadt bart, och skrapadt tomt, och slukadt naket. Ett tecken galten gaf åt värden — apan. Han pekade, befallande, uppå ett *tredje* träd. Qvad apan: »Käre gäst! Lägg inte bort barmhertighetens plägsed. Hvad jag, för dig, har skakat ned, hvad jag, på dig har offrat upp, var nog att hålla *mig* vid lif och hålla *mig* med mat och hålla *mig* vid lif för minst en månad. Jag MÄKTAR ej, det finns ej MÖJLIGHET för mig att, mer, förpläga dig.»

Jag kan ej visa dig mer gifmildhet och gästfrihet än jag dig redan visat.

Den gode galten blef, nu, ursinnig och rasande. Han röt: »En lången tid har denna skog i din besittning varit. Tag an, för ro's skull, att den, numer, tillhör mig!» Qvad apan: »Att sig skansa till en annans egendom, en annans rike, är, för den fräcke

rånaren och brottslingen, en skam. En skam af hemsk och olycks-bådande beskaffenhet. Och tyranniets och tortyrens slut och ändalykt skall varda, för tyrannen och tortyr-föröfvaren, de heta helvets-lågornas och samvets-qvalens eld.[1] Hör upp att öfva våld. Drag bort din hand från öfversitteri och grymhet. Ty tyranni emot de svage och de värn-löse för icke med sig något önskvärdt resultat. Och våld emot de faderlöse och eländige bär icke någon frukt, som smakar godt.»

Om du hans hjerta biter med din tand,
Skall, ur hans hjerta, du förvisso suga blod.
Och — dock — hvad *hjelper* det dig, om hans hjerte-blod
du sugit *in* i dig?
Du får, ju, bara tand-värk i din tand!

---

[1] »Den *Nemesis*, som följer mensko-pinar'n och tortyr-föröfvar'n är den *Skugga*, som honom följer hvart han, än, månd' gå. Den kastar löjets skimmer öfver envålds-herrskar'n, som tror sig utanför Dess räckvidds klo. Så snart han glömmer Legem Talionis, förfaller han, *från* Guds-belätets bild, och blir *till* apa. Han blifver latterlig. Han blir en narr. Han blir en Ödets stackars olycks-för-bestämde gäck.

»Judge not, and ye shall not be judged.
Condemn not, and ye shall not be condemned.
Forgive, and ye shall be forgiven.
Give, and it shall be given unto you:
Good measure, pressed down, and shaken together and running over,
shall men give into your bosom.
For with the same measure that ye mete withal it shall be measured
to you again.»

* *
*

»Judge not, that ye be not judged.
For with what judgement ye judge, ye shall be judged.
And with what measure ye mete, it shall be measured to you again.»

* * *
* *
*

Vid desse ord blef elden af den lede galtens vrede endast hetare och större. Han skränade och skrek: »Jag vill dig genast bringa neder ifrån detta träd. Och hvad dig anstår vill jag gjuta in uti ditt sköte.» Han klättrade i trädet upp, för att, från trädet, apan kasta neder. Han hade, *ännu*, ej, på första grenen, klängt sig fast och fått ett fäste, förr'n grenen brast, och galten stöp, **515.** och ramlade, från trädet, neder, hufvud-stupa. Och lade ned sin kind i helvets-hålets djup.

Och jag har dragit denna saga af DEN orsak att äfven DU, dig, griper till den frukt, som tillhör androm. Att äfven DU, dig, görer andres lefnads-medel till din spis. När desse alle svältande och hungrande, af svält och hunger, skola hafva kommit *om* och dött, skall hat och fiendskap, mot dig, i deras söners hjertan, utsås. Der, slå rot. Der gro, och växa upp. Beständigt, oaflåtligt, skola de sig sysselsätta med att dig förbanna. Och, ej ett ögonblick, de skola, dermed, höra upp. SÅ ATT, ehuruväl, *att börja med*, din *grymhets* tryck, din *djefvulskhets* impress dig gjorde till en visa i all verlden, och, *sen*, din *fromhets* rykte började sig sprida, till DEN grad att ur alle munnar bragtes ut ditt lof, är det, *i bådadera fallen*, icke möjligt, för Skapar'ns kreatur, att undslippa ditt våld. Sak samma om du dig förkläder under tyranniets mantel. Sak samma om du öfverhöljer dig med hyckleriets skrud. Hvad andlig, helig fattigdom är DETTA? Du är ju samme klemare och kelare med din personlighet som förr! Du är ju samme smekare och gödare af Mr Hyde som förr! Du hör ej *upp* med eftergifvenheten för din lusta! Du lyser ej i *bann* din lustas band! Du afstår ej från sinnlig njutnings fröjder! På det du må förvärfva, dig, Den Fröjd, Som Andlig Visdom ger!»

En fånge du förblir i kroppslig lustas armar;
Och dock! Betänk! Hvad glädje *FINNS*, som ej är Hemmahörande i *Andens*, *Varats*, *Verklighetens* Rike?!

När lejonet, till denna maning, gifvit öra, stod han, från fruktdiéten, sammaledes af. Han nöjde sig med gräs-diét och vatten. Han ökade sin andakt och sin bön. Han repade, sig sjelfvom, upp den djupa ande-mening, som ligger dold uti de verser, hvilke följa. Som Verser äro, stämplade af Sanningens Sigill:

O hjerta! Afstå ifrån denna verld, som SARGAR hjertat!
Stå af från trångmålet af denna stjerne-verld, som hvälfver sig omkring!
För Synens Män, för Siarenas Folk, är denna verldens verk ej *passande!*[1] Det är för *simpelt!*
Te virum praesta. Nå! Så lys det, då, i bann. Och te dig som en man!
Så länge, *än*, det, dig, är möjligt och det står uti din makt att hinna fram till Vishets-Jungfruns läro-piltars Rosen-Trädgård,
Så gör, då, ett försök! Tag i! Kläm till! Och lemna denna verldens törn-beströdda villo-gång-stig.
Dyk icke ned i detta verldens, detta sorgens haf, af lystnad, förledd och vilse-ledd, liksom en dykare med oomskurne ögon!
Gif afkall på det hemska, fasans-fulla hafvets allra glittergrannaste och kungligaste perlor, och »*spring Hem!*»

Och detta sagan är om vålds-föröfvaren, dictator'n och tyrannen, som gjorde jordens innebyggare till sine vilje-löse trälar, och pinte dem med sine pino-redskaps sting. Och aldrig tänkte på hvad slutet månde blifva[2] till dess, till sist, han sjelf blef vräkt omkull och gripen fast. Och satter an af samma olycka och samma fasa, som den han plägat lägga, androm, på, och

[1] Not good enough.

[2] »Inga betänkligheter beträffande följderna — — — tillåtas sticka upp hufvudet.»
(Torgny Segerstedt i »*Göteborgs Handels- och Sjöfarts-Tidning*» af Lördagen den 13de Augusti 1938.)

foga, androm, till. *DÅ* vard han varse botens väg och rättens. Liksåsom lejonet, som, intill dess att det vard varse tvenne, sine älskelige hjerte-vrår och söner, till aska vordne, och till lik förkolnade i sorgens eld, ej afstod från sin blod-törst och sin grymhet. Men som, SE'N det, sig, vunnit DEN erfarenheten till, sig vände afsides från svekets verld och våldets. Sig vände bort från denna gäckeriets och bedrägeriets öken. Från skenets och o-verklighetens verld. Och fann det icke längre vara passande och anständigt att, åt dess glitter-krafs förutan rot och vara, förunna, ens, en tanke, ens, en blick. Och aldrig mer, på något sätt och vilkor, sig, ville köpa denna falska hexas smil.

Den Högste skrifvit har på Paradisets Port: **516.**
»Ve den, som köper, åt sig, verldens smekningar.»

Dem visom, höfves, *att* de denna varning lägga, sig, på minnet, och på sinnet. *Att* de, af desse djupe rön och dessa heliga erfarenheter, sig, göra ett Förråd. Sig, lägga upp en Skatt för tid och Evighet. *Att* de sin gernings byggnads grundval, båd' för denna verld och för Den Nästa Verlden lägga ned precis på DENNA punkt, på DENNA läro-sats och grund-sats — NEMLIGEN: Hvadhelst de icke skulle tycka om, för SIG, för sine BARN, för sine ANFÖRVANDTER, detsamma böra de ej städja till och anse vara rätt, närhelst det gäller ANDRA, FRÄMMANDE personer.[1] Allt till den ändan och på det att så begynnelsen som slutet utaf deras gerning må smyckadt varda med Det Goda Namnet och siradt med Den[2] Hågkomst, Som, åt hjertat, gifver ro. Allt till den ändan och på det att de, i denna verld

[1] Summary of Old Testament Righteousness: »Whatsoever ye would that men should do to you, do ye even so to them. For this is the Law and the prophets.» (Matth. 7: 12.) One of the awful features of the apocalyptic judgments in which this age will end is an irruption of demons out of the abyss.» Cf. Apocalypsis 9: 1—11.

[2] Dens, Hans, Guds.

och Nästa Verld, i tid och Evighet, må lefva trygge. Och frälsade från grymme ill-dåds följder. Och friade från vrånge vålds-dåds frukt.

Den hela vida verld är icke värd så mycket, att, för DESS skull,
Du skulle vålla lidande och sorg i EN, *EN* menskas bröst.
Gif akt! Tag dig i akt! Begå ej något dåd,
Som ingen **VIS-MAN** skulle önska, **SIG**, begånget.
Ty denna verld är likt ett djupt, djupt haf,
Fylldt upp med skräckelige sug-fiskar och djefvuls-fiskar.
DEN menniska är vis, DEN menska är satt fri,
Som hafvet skytt, och LÅTIT sig, af Gud, bli lyftad upp på Stranden.

Slut på Den Tionde Boken.

DEN ELFTE BOKEN

BOKENS BEGYNNELSE

Brahmänen talade och sade: »Vise män [1] ha sagt: '*För hvarje verk, der finns en man. För hvarje ort, ett ord.*' I Öfversinnlighetens Klädes-Kammare, ha, på de mäktige gestalterna af hvarje Herrens slaf, hans gernings kläder skurits till och hop-sytts. Ur Gifmildhetens och Allsmäktighetens Skatte-kammare, ha, enligt växten och gestalten af hvar Herrens slaf, hans lifs-verks mantel måttats till och bort-skänkts. FÖR *HVAR* TRÄL, ETT BETING. FÖR *HVARJE* SLAF, EN PLIGT. FÖR *HVARJE* MENNISKA, EN UPPGIFT, FÖR DEN MENSKAN, AF-PASSAD OCH LÄMPAD.

Gud har, till praktfull påfågel, ej skapat flugan. 518.
Gud har ej gifvit Phoenix-fågelns härlighet och glans åt gräshoppan.
Ur ättiko, må du dig ej förbida eldig drufvas blod;
Ej heller andas knastrig törne-tagg den ljufva rosens doft.

Guds Kunga-Rikes Munskänk har, ur Vin-Stugan: »*En hvar sig fröjdar åt det som är hans*»[2] (Qur'ånen 23: 55.), skänkt *i* en kalk, räckt *ut* en kalk, åt hvarje Herrens slaf. Allt efter hans omständigheter och belägenhet. Och ingen menska har Han uteslutit från delaktigheten i Guds Huldhets Bägare. Och ingen utestängt från Källan af Guds Ömhets Nåd.

---

[1] Vise män: Hiob, Salomon.

[2] »*Chacune (secte) se réjouit de ce qu'elle a (c'est-a-dire, de sa croyance, la croyant, seule, vraie et bonne).*»

Kasimirski.

Der INGEN finnes, som, i Dig — o Gud! — ej har en andel!
Och — dock, allt efter hvars och ens förmåga att Dig rymma och Dig taga mot — åt *EN*, en BRÄDD-FULL *KALK*. En *DROPPE*, åt en *ANNAN*.

THY, höfs det hvar och en att sträng an sig, och, med lif och lust, arbeta *på*, i det beting, som, honom, anförtrodt och gifvet är af Gud, Den Allra Högste. Af Gud, Den Höge Skaparen och Arbets-Gifvaren. Desslikes, ock, att vidtaga de åtgärder, och att, på förhand, ta de mått och steg, som fordras, för att hans arbet måtte kunna föras *ut*, och, grad-vis, krönas med, fullkomlighetens krona.

En sadel-makare, hvars sadlar äro bra,
Är bättre än en mitra-makare, hvars mitror äro skrala.

Eho sin egen uppgift vårdslösar och uraktlåter och åsidosätter, och vänder hågen sin och sin uppmärksamhet mot något, som, för honom, ej är helsosamt och sundt, och vänder ryggen åt det arbete, som han, på grund af ärftlig fallenhet, och dryg och dyr erfarenhet, har lätt för, han skall, förvisso, öfvervältigas och öfvermannas. Och sänkas ned i häpenhetens och villrådighetens träsk. Förutan tvifvel, skall han, genom att ha slagit in på denne väg, gå vilse. Och aldrig någonsin få SE sitt mål. Ej heller skall det lyckas, honom, gå tillbaka. Och slå, på nytt, in på Guds Viljes Väg. Der står han, nu, på *en*, **en** fläck, och stampar! Der står han, nu, förvirrad och bestört!

Ej väg att gå framåt!
Ej mod att gå tillbaka!

THY, höfves det en man *att* skrida *fram*. *Att* skrida fram, med faste steg, på den, af Gud, för honom, förelagda banan. Som leder till fullbordandet af hans beting. *Att* icke, girigt, sträcka ut sin hand i fikan efter grenen af hvar fåfäng åtrås hägring. *Att* lägga bort begäret efter allt hvad »stort» och »högt» är.

Enär och alldenstund hvart slikt begär har till sin ändalykt förakt, förnedring, grym besvikelse, och gäckade förhoppningar. *Att* ej, lättfärdeligt och lättsinnigt, *det* arbet' lägga ned, hvari han, redan, rönt hugsvalelse och lättnad. Hvaraf han, redan, vunnit arbets-mödans lön. Hvaraf han, redan, skördat arbetsglädjens frukt. Hvari, för honom, dagats upp »ÅRBETETS POESÍ». Så att han handle enligt ande-meningen och innebörden af Den Helga Traditionen, som förkunnar: »*Eho, sig, fått, af Gud, en gåfva gifven, må han, med denna gåfva, ockra,*[1] *och, af henne, draga vinst.*»[1] Och, thy, från sorg och ångst och pina, bli befriad. Härom förkunnar Majestätet Maulavís: Djalálu-d-Dín [2] — han som en grufva var av kostliga juveler, Det, Som följer:

För en försäljare af fikon — o min broder! — hvad är bättre
Än att han farer fort med säljandet af fikon?!

Af de berättelser, som styrka desse ord, finns ingen bättre än berättelsen om den Hebréiske Eremiten. Hvars Språk Hebréiska var. Som fick en gäst. En flyktig, ostadig, och self-indulgent gäst. Som lifligt åtrådde att lära sig Hebreiska.» Qvad konung Dabshelím: »Hur lyder den berättelsen?»

[1] Matthew 25: 14—30.

[2] Hans »*Mathnavís*» (»*Mesnavís*»), utgörande 6 Böcker med, tillsammans, 25.632 verser, finnes öfversatt på Svenska i 6 Band. Band I, utgörande Öfversättning af Bok I, gafs ut år 1933. Band II, utgörande Öfversättning af Bok II, gafs ut år 1935. Band III, utgörande Öfversättning af Bok III, gafs ut år 1935. Band IV, utgörande Öfversättning af Bok IV, gafs ut år 1936. Band V, utgörande Öfversättning af Bok V, gafs ut år 1939. Band VI, utgörande Öfversättning af Bok VI, gafs ut år 1939. —

De kunna erhållas i Gleerupska Univers.-Bokhandeln, *Lund* eller direkt från förläggaren, Baron Eric Hermelin, *Lund*. De Femte och Sjette Banden säljas till förmån för flyktige och hjelp-behöfvande judar.

Brahmänen svarade: »Det hafver, oss, berättats, att, i det land Kinnáudj, befanns en from och afhållsam och kysk och trofast man. Han *rastlös* var, i pligt-trohet och noggrannhet, beträffande sitt arbet' och sin fulla lit till Gud. Han *noga* var, i ärlighet och rakhet, i fråga om att visa rättvisa mot menniskor och Gud. Hans hjertas oförvitlighet och oskuld hade, från jordiska förbindelser, utplånat deras smuts. Hans skaplynnes och väsens genom-skineliga klarhet hade lyft upp det flor af jordisk omsorgs täthet, som skiljer Ádam's blinde barn från Synens Barn, från Engla-Verldens Barn. Hans böne-mattas fåll var neder-stignings-platsen för Guds Vishets-Jungfrus Nådes-Vedermäles-Gifvare och Gunst-Utspridare. Hans böne-kammar's-tröskel skådeplatsen var för All Den Öfversinneliga Verldens Underbara Manifestationer och af sinnlighets-förnuftet fräckt förnekade Mirakler.

På hjessan hans, af Shára"s [1] Shín, en Krona samman-satt;
Hans hjerta vordet till en thron. Hans neder-fallande i stoftet
inför Gud Den Högste, vordet till en Himmels-Stege.

---

[1] »*Shára*» = *Guds Lag. Lagen och Propheterna.* »De hafva Moses och Propheterna.» »**Nej!!!**», säga de svenske »christne» presterna, och öfver-presterna, och prest-ut-danarena, »NEJ, vi vilja ICKE höra Moses och Propheterna ej heller läsa upp dem för vår svultna hjord. De må ha dugt för *Christus*, efter hvilken vi oss *kalla* »CHRISTNE», (för att uppbära få vårt lif-geding, vår lön af vår förrådda hjord). De duga ej för *oss*. De blotta vårt förnufts osägeliga tafatthet och råhet.»

Han var en heder för Guds Konungsliga Rikes Verkstad.
Han var en Verk-Befallare i Himlens Region.
Han var en slaktare af ljus[1]-beprydde [1] dejflar.[1]
Han var en engel, fram-befalld ur djefvuls-fiskens buk.[2]
(»Han var en af dem som Himlen Sände ned som hjelp åt jorden.»)
Och när han rörde sig, och när han skred framåt,
Han satte foten på den tomma, tunna luften.

Han lade *ned*, gaf *ut* sin hela energí på att, till lif, ånyo väcka hågen för den helga läsningen af Lagen och Propheterna. Han skränkte *in*, band *in* sin hela ambitión till att, i lif och sanning föra *ut* Guds Helga Vishets Vilje, och fylla *upp* betingelserna för ett, Gudi, täck'ligt lif. Ej fann, i HANS bröst, fågelen af kärleken till verlden något näste. Ej föll, ej heller sken, ifrån HANS hjertas sol, en gillandets och välbevågenhetens stråle ned på denna mörka, sorgefulla verld.

O! Sälle de, som, genom verlden, gått sin väg, som solen obesmittade, som solen, rene, obefläckade och oberörde!
Som ingen skugga kastat ha på denna verld!

---

[1] »*Lucifer-djeflar*»: »*Lucí*»-*feri*. Om dem, se Hermelin: »*Vännernas Minne*» (Shaikh 'Attār's »*Tazkiratú'l-Awliyā*», [»*Vännernas Minne*»]), Del I (Norstedt, 1931.) sidor 444—448: »*Lucifer barn-uppfostraren.*»

[2] »*Vayómär Adōnái la dág. Vayōké eth Jōn-Áh äl-ha yabōshá.*» (Jon-Áh — Herrens prophet och det *enda* tecknet, som, åt ett vrångt och horiskt slägte, gifvas SKALL —: Kap. 2.: vers 11.) Ofvanstående öfversättning är efter läsningen: »firíshtah-e-*shīm*» (»*Shīm*» = the fish which swallowed Jonah [Steingass: Page 777.]).
Med läsningen »firíshtah-e-*Shém*», deremot, blir öfversättningen: »Han var en Namnets Engel». Han var en Budskaps-bärare, som Budskap bar om Herrens Namn. Det Namn, Som läsas *kan* af den som läsa *vill* i Exodus, (i 2dra Mose Bok): 3: 14: »*I* ***AM*** *hath sent me.*» Det Namn som våre Bokstafs-tjufvar, hoc est »theologer» söka smussla bort, och ljuga bort, och, oss, förtiga. Han var Guds sändebud, sänd ut af Gud att kungöra Guds-Namnet: »DEN SOM **ÄR**»; »DEN **ENSAM**-VARANDE».

Men icke nog med denna hans fast märkeliga Guds-hängifvenhet och fromhet! Derjemte och derhóss, han plägade att utströ ibland sine gäster allt hvadhelst hans andel var från skatte-kammaren: »**Gud** *äger Himmelens och jordens alle skatter.*» Han brukade — så stor var styrkan, *makten* af hans gif-mildhet och stor-sinthet — att dela ut hvad som hans middag och hans qvällsmat skulle hafva varit, och afsedt var för stillandet utaf hans EGEN hunger, åt hungrande, behöfvande derwischer.

Han lyfte gifmildhetens [1] stjerna ofvan Himlens Höga Hvalf;
Ty stor Den Makt, Som drifver Storsinthetens slafvar.

En dag kom, till hans eremit-bostad, som gäst, en vandringsman. Som hända *plär*, när värden är traktêr-sam. Och denne fromme, mensko-käre man, han gjorde, han, som alle *andre* storsinte och gifmilde och frikostige värdar — i ty att deras mat-bricka ej rymmer trumpenhetens, butterhetens sura ättika och beska galla — han gick emot honom med öppne armar, och med öppne ögon-bryn, ej rynkade, och tog emot honom med fryntlig min, ådagaläggande den största tillfredsställelse med hans besök. Och ren, ogrumlad glädje öfver denne främlings ankomst. Sen välkomsthelsningen och den i Lagen föreskrifna Frids-tillönskningen bragts ut, sen mat-brickan bragts fram och tagits ut, utbreddes samtalets och glada glammets matta. Qvad eremiten: »Hvadan kommer du? Och till hvad rike styrer du din kosa?» Hans gästvän sade: »Lång min saga är. Betydligt lång. Och mängd ihop af många Sanningens Subtiliteter. Och knådad hop af många Methaphorenas och Tropernas Allegorier
520. och Symboler. Men om din Guds-benådade, upplyste ande vill den höra, och om det leker, dig, i hågen att dess enskildheter höra täljas, kan jag dig ge ett sammandrag deraf i form af ut-

[1] »Hvad är prophetskapets emblém och kännemärke? Huru läs' du? Huru ter det sig?» »Det ter sig medelst fri, fri kost. Och gifmildhet är, af prophet-skapet, dess MÄRKE.»

('Attār.)

kast. Och låta komma några delar deraf, dig, till del.» »Qvad eremiten: »Hvar och en, som hafver öron öppnade *af* Visheten *för* Visheten, kan draga nytta af *hvarenda* saga. Kan öfverskrida metaphorens bro. Kan komma öfver till Guds Sannings Kungs-Väg.

Ur hvart ord, sagdt på skämt, kan du, dig, läsa en förstulen Vink från Gud;
Ur hvar berättelse, kan du, dig, vinna en förstulen Nåd från Gud.

Så tälj din saga utan skräck och blygsel. Sjung ut, och tala om, från början och till slut, hvad ondt och godt dig mött. Hvad du erfarit hafver uppå denna resa.»

Gästens Berättelse.

Qvad gästen: »O du tidens helge siare och konung! O du, de stora Underverkens uppenbarare! Vet, att min hem-trakt och min födslo-ort är i Europa, hvarest jag anställd var som bagarsven. Jag brukade beständigt värma barmens ugn med flamman af begärets lystna låga. Men trots mång' tusen qväljande bekymmer, fick jag, mig, blott ett bröd beskärdt från Lycko-Ödets Bord.

Till blod min njure blef, förrän jag kunde vinna,
Ur rikedomens ugn, en enda kaka bröd.

Nu var det så, att jag med en af jordens brukare, en åkerbrukare, var bunden hop med vänskapens och trofasthetens band. Beständigt plägade vi två beträda följeslagarskapets stråt. Och riterna af umgänge och sällskap vi höllo, båda, samvetsgrannt, i helgd. Som vänskaps-gärd och biståndsprof, afsände åker-brukar'n, tidtals, till min bod, den säd, som, mig, af nöden var för min affär, och tog betalningen härför, när

tiden för dess gäldande lopp ut. Och, när så hände, att jag töfvade dermed och kom, med gäldandet, på efterkälken, var han, mot mig, en mild och nådig fordrings-egare. En dag, tog han mig till sig, till en fest. Han bjöd mig på ett gästabud i en af sine trädgårdar. Med utsökt artighet, fullgjorde han sin skyldighet som värd — i likhet med hvad fallet *alltid* är bland storsinthetens herrar. När gästabuds-måltiden kommit till ett slut, inläto vi oss, med hvarandra, uti samtal, och började, gemytligt, språka med hvarandra. Han sporde mig: »Hvad är din netto-vinst på din affär? Hur stor är hela grund-fonden utaf ditt kapital. Och hur stor ränta ger den, dig, per annum?» Jag redogjorde något litet för min status. Jag delgaf, honom, ett och annat om mitt läge. Jag svarade: »Mitt kapital är tjugo åsne-lass af hvete. Den vinst, den ränta som jag drar derur, är just tillräcklig för min hustrus, mine barns, och mitt, mitt eget underhåll och uppehälle. Belöper sig till omkring tio åsne-lass. Ja — kanske tolf.»

Som jag ej HAR en mer indrägtig, mer inbringande affär,
Så lefver jag, och bringar till mitt lif på DETTA sättet.

Qvad åker-brukar'n: »Ära vare, Gud! Men, *då*, är ej din grund-fonds storlek och den vinst, den ger så stor, att man, på den, kan *bygga* eller sätta någon *tillit*! *Jag* hade för mig, att din omsättning var stor! Och mycket inkomst-bringande! *Jag* hade för mig, att din vinst var gräns-lös!»

Det var ett misstag, en villfarelse, allenast
Hvad, ända hitintills, jag hade trott om dig!

Jag utbrast: »Herre! Säg mig! Hur har DU det ställdt? Hur är det med DIN inkomst och DITT kapital. Han svarade: »Hos
521. mig är kapitalet ringa, räntan stor. Med undantag af utsädet, som jag sår ut, går hela äringen i min hand in, och hela grödan

blir, för mig, ren vinst. Och vi, i vår affär, vi låta oss med *tio*-faldig vinst ej riktigt nöja. Vi äro med en årlig inkomst, *tio* gånger större än vårt kapitel ej fullt belåtne.» Jag häpen blef och sade: »Hur kan detta vara möjligt?» Men åker-brukar'n gaf mig svar på tal och sade: »Undra ej på *det*. Ty stundom kan jag räkna på att få, — rent af, och till och med — en större vinst ån *så*. Ett vallmo-frö, exempel-vis, som är det allra minsta utaf alle frö, om det, uti en god och frukt-bar jord-mån, faller ned, och gror, och spirar: det skjuter upp, måhända, tjugo skott. Och ofta händer det att stjelkarne bli flere. Nåväl, hvarenda en af desse stjelkar eller stammar, har ytterst ut på spetsen vallmo-fröhus, som ej räknas kunna. Då kan du tänka, dig, och göra dig en föreställning om, och få det klart för dig, att vinsten af min hushållning är snart sagdt oberäknelig, och att mitt jordbruks afkastning går öfver all beskrifning. De åker-brukare, som bruka Guds-Visdomens Åker, hafva sagt: »*Zara'*»[1] (»*Sådd*») ett ord, som hafver trenne bokstäfver. De tvenne förste (»*z*» och »*r*») bilda ordet »*zar*» (»*Guld*»). Den siste, som är »*'ain*», är, *ock*, ett namn för guld. THY ha vi här — i åker-bruk — ett yrke, som är »*guld på guld*».

Två bokstäfver af »Zara'» mena »guld». Och den som åter-står,
Betyder »guld» den *med*. Följakteligen hafva vi här »guld» på »guld».[2]

I enlighet med alchemisternas maxim, förhåller det sig så med åkermannens värf, att det betraktas som det värf, hvarpå philo-sophórum Lápis pekar. Som skrifvet står:

---

[1] »It must be borne in mind that in Persian the short vowel »a» is not written.»

(Arthur N. Wollaston's Note.)

[2] Ordagrannt: »»guld» på »guldets» hufvud.»

»Att Lápidem philosophórum söka är att lifvet öda;
Vänd blicken mot den svarta jord. DEN är all alchemiens dolda Hemlighet, och dolda Vetenskap, och dolda Källa.»

När desse ord jag hörde från den gode bondens läpp, föll, i mitt hufvud längtan efter åker-brukar'ns vinst. Jag stängde bodens dörr. Jag grep mig an med anskaffandet af en bondes implementa. Begynte sysselsätta mig med inköpandet af de redskap och de inventarier, som en jord-brukare behöfver för sitt verk. Nu var det så, att, i mitt grannskap, bodde en derwísch. En helig man, berömd för ädel vandel. Märkt ut, beryktad för sin oförvitlighet och fromhet.

Vänd bort, med afsky, från all sjelf-bestämmelse, och spontanēitėt;
Nedhukad i en vrå, i sällskap med sin Skapare.
Af allt det pick och pack, som verlden bjuder på,
Han hade utvalt, åt sig, blott det oundgängligen nödvändiga.

När han fick reda på, att jag beslutat att slå om, och vända ryggen åt mitt förra yrke, och egna mig åt en helt annan verksamhet, behagade det, honom, att mig söka upp. Han upp-lät klandrets och till-rätta-visningarnes tunga. Han talade, och sade: »O min herre! Var nöjd med det, som, dig, af Gud Den Högste, hafver blifvit anförtrodt och gifvet. Och sträfva icke efter något mer än detta. Ty fikenhetens egenskap är olycksbringande. Och lystenhetens ändalykt är förödmjukande. Eho, i handen, håller Guds-förnöjsamhetens gyllne mynt, *han* är den konung, som sitt tidehvarf beherrskar. Men hvar och en som gripes af den slemma vinnings-lystnadens reptíl, *han* likställd är, af Gud, med rof-djur och med djeflar.»

Så bryt ditt bröd af bjugg. Sitt tålig och beskedlig.
På det att du ej månde spisa af det hvete, som dref gäck med Ādam.

Jag sade: »O min shaikh! Det arbet', som jag, hittills sysslat med, ger mig ej mycket vinst. Och jag har låtit, mig, berätta att den afkastning, som jord-bruks-yrket gifver, är ofantlig. Nu har jag tänkt, att jag, måhända, genom detta yrke, kan 522.
be-rikad bli och bli förmögen. Och, sedan, bringa *till* mitt lif med mera lätthet och i störr' beqvämlighet.» Den gamle pīren qvad: »Men du har *länge*, nu, ditt uppehälle, med ditt förra yrke, dig, förvärfvat. Och, derigenom har din lefnads-dryck, från ängslandets och orons giftiga och beska malörts-droppar, hållits fri och hållits ren. Det yrke, som du, nu, funderar på att ge dig in på, det är ett yrke fullt af möda och besvär. Törhända blir du ej i stånd stå ut dermed. Törhända mäktar du ej gå i land dermed. Törhända blir det kräfvande, och tunga, hårda jordbruks-arbetet, dig, öfvermäktigt. Så att du ej förmår din uppgift, samvetsgrannt och noggrannt, föra ut Ej allt, som, ur begärets och de heta önskningarnes lön-rum lyfter upp sitt hufvud, kan, med planerande och öfvervägande och sträfvande, förverkligas och nås.

Guds vänner veta att »**Den Vägen Hem**» är både tung och lång;
Att lång är vägen, tung är vägen, från begärets gata, fram till Önskemålets Torg.

Beblanda dig, fördénskull, ej med det, dig, *icke* angår. Drag icke bort din hand från det, som angår *dig*. Som du fått i *beting*. Ty den, som uraktlåter att, med flit och id, sig sysselsätta med det arbete, som *Gud* lagt honom *på*, och *han* skall stå till *svars* för, och sysslar med hvad, *honom*, Gud hans Skapare ej ALLS lagt på, ej NÅGONSIN befallt honom att syssla med, han skall erfara samma olycks-öde som den stackars tranan.» Jag sporde shaikhen: »Huru lyder den berättelsen?»

Andra Sagan.

Derwischen sade: »Det har, oss, berättats, att en vaskare och blekare der fanns, en gång, som plägade sitt tvätt-arbete föra ut på brädden af en ström. Hvarenda dag såg han en trana sittande på kanten utaf denna flod, upp-plockande de små-djur, hvilke funnos i dess dy. Och sen han, dermed, mättat sig och lagt till ro sin hunger, gick han, förnöjd och glad, tillbaka till sitt bo. En dag såg han, helt plötsligt, hur en falk, fram-flygande med starke, snabbe ving-slag, förföljde en välmående och hullig vaktel, som han sedan gjorde till sitt rof. En del deraf han åt. En del han lemnade. Och, sedan, flög han, åter, derifrån. Nu tänkte tranan för sig själf och sade: »Hvad! *Denna* skapelse, med en så obetydlig och föraktlig kropp, begĕr sig ut på jagt på fete vaktlar! Och jag, med min så ståtliga och resliga gestalt, jag sitter här och påtar efter kryp! Och är, med dylikt lappri, ställd till freds! Förvisso kommer det sig af mitt sinnes låghet, och af min brist på hugstorhet och mod. Hvi skulle icke, äfven, jag på jagt bege mig efter store fåglar?! Hvi skulle icke, äfven, jag i dagen lägga hugstorhet och kraft?! Det höfves, mig, att, hädanefter, ej befatta mig, med små-kryp. Att, med så skrale kryp, mig icke låta nöja. Men kasta ränn-snaran af ambitión och sträfvan på intet lägre än Den Högsta Himlens tak. På intet lägre än Den Högsta Himla-Borgens Torn!

När molnet törstigt blir, det går till Hafvet;
Det böjer ej sitt hufvud ned för dagg.

De hjertan, som ha lif, som sig mot Himlen svinga,
De flyga högt, på grund af verkningarne af den storsinthet, de fått till skänks af Gud.

THY hörde han, med små-krafs-jagten, upp. Lät maskarne och larverne i ostörd ro förblifva. I stället vände han sig nu, med ifrigt mod, på jagten efter rapphönor och vaktlar. På afstånd, hade blekar'n iakttagit episoden med den falk, som vakteln[1] grep. När, nu, han märkte tranans häpnad och bestörtning, och hur han öfvergaf den jagt som hörde honom till, och mängde sig i jagten af en annan, DÅ kände hans förvåning inga gränser. Han baxnade. Omsider, började han dra på smil-bandet, och le. Han upplät munterhetens och det glada skrattets öga. På grund af ödets skickelse, flög, då, en dufva upp, och tranan flög den efter för att fånga den. Men dufvan flög till kanten af en **523.** ström, och lemnade förföljaren bakom sig. När tranan hann till dufvan fram, föll han omkull på strömmens kant, och sjönk, med fötterna i strömmens djupa gyttja. Båd' fjädrarne och vingarne besmordes af den vämjeliga dyn. Ju mer han sökte krafla sig, ur gyttjan, upp, och flyga upp, dess mera sjönk han NER i denna gyttja. Nu trädde vaskar'n fram, och grep honom, som fånge, och vände sedan kosan mot sitt hus. På vägen, mötte han en vän, som frågade: »Hvad är det som du förer med dig der?» Han svarade: »*Det är en trana, som för afsigt haft bege sig ut på jagt.* Det är en trana, som beslutat öfvertaga jagt-falkens beting, och, som en följd, föll ned i skam och nesa.» Och jag har denna saga talat om för dig, på det du läre dig, att hvar och en bör hålla sig till **SITT** beting, och inte bråka med hvad, honom, intet angår. Och inte bry sig om den hela, vida verld.»[2] När eremiten denna saga lyktat, blef lågan

---

[1] Acc. Obj.

[2] Ne *sŭtor* ultra *Crĕpĭdam*! För »*sŭtor*», läs »*menniska*». För »*Crĕpĭda*», läs den, åt hvarje enskild, särskild menniska, af Skapar'n, gifna *lifs-uppgiften* eller *pligten*. »*Sŭtor*» = »*menniska*». »*Crĕpĭda*» = »*beting*».

af min lystnad bara störr'. Min åtrås eld blef mera brännande och plågsam. Jag gaf, i örat af min insigt och min välkomsthelsning, ej något emottagande åt desse käre ord. Som sprungne voro ur det varmaste med-lidande. Jag gaf, dem, ej uppmärksamhet och tilltro. Förblef i samma vrånga sinnesstämning som förut.[1] Jag lemnade min bod, mitt bageri. Jag lade ned min bagare-praktik, och sänkte ned de små-slantar, jag egde, i inköp af erforderlige jordbruks-implementa. Derhöss, i inköp af ett icke ringa quantum säd till sådd. Och spände, efter sådden, ögat af förväntningen på skörden. Men, under tiden, blef det, mig, och min familj, med hvarje dag, allt svårare att få vår utkomst. Förthy, i bagar-boden, hade, nemligen, **så** mycket, nätt och jemnt, oss, flutit in, genom hvar dags försäljning, att det, oss, gaf vårt dageliga bröd. Och räckte till bestridande af våra utgifter. Men *nu, n u* måste jag förbida ett helt *år,* förrän min inkomst kunde komma mig i handom. Jag sade till mig sjelf: »Du har gjort dumt! Du skulle lyssnat till de kloke orden af de åldrige och vise! Nu står du der, i brist på medel för att täcka löpande, nödvändiga expenser, och vet, dig, ingen råd, hur det skall kunna gå! Hvad du skall ta dig till! Bäst torde vara, att du skaffar, dig, en summa penningar till låns. Och öppnar upp din bagar-bod på nytt. Och vänder åter till din förra syssla.

Eho sin lifs-uppgift förrått, och, från sitt arbet', gått,
För honom, finns ej något visare och bättre än att han vänder om, och knyter hop, på nytt, den sönder-slitna *tråden.*[2]

---

[1] »The man convinced against his will is of the same opinion still.»

[2] » Väl tjugu gånger dagligen går jag och trasslar in min egen Himmel. Väl tjugu gånger dagligen går jag och sliter *tråden* af, *tråden* af min Gemenskap med min egen Skapare. Och härfvan, som jag trasslat in, är svårt besvär för Gud att reda ut. Och tråden, som jag slitit af, är svårt besvär för Gud att knyta hop. Ty härfvan är ej lätt att reda

Följaktligen jag vände mig till en af stadens stor-män. Och lån'te ett belopp. Och satte upp en bod. Och började på nytt med bageri-arbetet. Jag tvungen var att lemna, der, som ansvarig och ansvaring, en slaf. Att sköta boden under mina borta-varo-perioder. Sjelf for och flackade jag hit och dit. *Än* var jag på min farm att sköta jordbruket. *Än* kom jag till bazár'n, till min affär, för att, med ljuset af min närvaro, åt boden, skänka glans. När, på så sätt, förlupit två tre månader, behagade min otacksamme slaf att handla trolöst. Han tog allt hvad i boden fanns, båd' rubb och stubb, och rymde. Och lemnade, i boden, intet qvar af hvad jag, der, lagt ned, af kapital och ränta. Och, samtidigt, begynte olyckor af skilde slag sig hopa på min *farm*. Förfelad *skörden* blef af en och annan orsak. Och ej en tiond'-del af hvad jag afhändt mig, och, på det jordbruket lagt ned, kom, någonsin, mig, mera, i min hand. Jag gick, då till ifrågavarande derwisch, min gode vän och granne, och klar-lade, för honom, huru saken stod. Berättade, för honom, hur jag tagit, mig, två sysslor före, och huru begge två, mig, vållat detriméntum, och förorsakat »tåb». Den gamle pīren skrattade och sade: »*Din* casus liknar fallet af den man, som hade två slags hår, och öfverlät, åt sine vif, om skägget, vården.» Jag sporde honom: »Säg! Hur lyder den berättelsen?»

---

ut. Och tråden är ej lätt att knyta hop. Och många härfvor göra dåligt arbet'. Och många knutar göra dåligt stick-verk.»
(Rutherford, Skotten, som steg upp hvar morgon kl. 3, för att, ur Bibeln, suga Märg och Drif-Kraft.)

Derwischen sade: »Det har, mig, berättats, att, åt en viss man, voro gifna tvenne hustrur. Den ena gammal, och den andra ung. Hvad honom sjelf beträffar, hade han ett skäckigt skägg. Båd' svart och hvitt. En del af håren voro hvite, andre svarte. Han tyckte bra om båda sina hustrur. Och tillbragte hvartannat dygn hos en, hvartannat hos den andra. Och hans sedvänja var, att, när han trädt, hos en af sina hustrur in, han lade hufvudet i denna hustrus sköte. Och der han låg, till dess han somnat in. Nåväl! En dag, besökte han den *gamla* hustrun. Sin vana trogen lade han sitt hufvud uti hennes sköte, och somnade, i denna ställning, in. Den gamla qvinnan fäste blicken på hans ansigte och hår, och sade, för sig sjelf: »Det allra bästa vore, om jag, ur hans skägg, bort-skaffade de många svarte håren, på det att hela skägget hans månd' varda hvitt, och den der unga hustrun måtte höra upp att honom älska. Så snart från henne, han ej möter kärlek, men, tvärtom, vämjelse och motvilja och afsky, skall äfven *hans* förälskelses och kärleks eld bli släckt, och han skall vända hågen BORT ifrån henne, och han skall skänka hjertat sitt åt MIG. Och, *mig*, sig helt och hållet gifva hän.» Följaktligen, hon plockade, ur skägget hans, så många svarte strån, som tiden medgaf, som med besökets tids-längd stämde öfverens.

Upp-plockadt bäst — det skägg,
Som är i qvinno-hand.

Den nästa dagen gick han till sin unga hustru. Sin vana trogen, lade han sitt hufvud uti hennes sköte. Och slöt omsider sine

ögon hop, i sömn. Den unga hustrun varsnade, i skägget, några hvite hår-strån, och sade för sig sjelf: »Bäst är att desse hvite skägg-strån blocka bort, på det att hela skägget hans må varda svart, och synas svart. När han, då, ser sig sjelf med svart och praktfullt skägg, skall han, vid sällskapet af den der andra gamla qvinnan, ledas, och vämjas vid den gamla gummans smek. Sen skall han helt, åt mig, sig gifva hän.» Följaktligen, hon plockade, ur skägget hans, så många hvite skägg-strån ut, som tiden medgaf. När, på det viset, någon tid förgått, begaf det sig, att denne man, en vacker dag, sig strök om skägget. Han märkte då, att der ej FANNS ett skägg. Att der ej fanns, af skägg, *det minsta hår-strå*.[1] Han såg sin skägg-växts skrud, med vinden, blåster bort. Han gaf upp höge skri.[2] Han klagade. Han grät. Men han kom ingen vart.[3] Förgäfves var hans gråt. Förgäfves var hans klagan. Allt, allt till intet gagn! Allt, allt till ingen nytta! Din casus, nu, är jemförlig med hans. Du har gett ut och slösat bort, af kapital och räntan på ditt kapital, *en* del på bagar-boden, *en* del på åkerbruket, och, nu, i dag, den dag som är, ser du ej ut att ha en enda *kaka* bakadt bröd, i lifs-förnödenheternas och uppehällets bröd-ugn. Ser du ej ut att ha en enda *skärfve* skördad säd, från tillvarons och lefnadstidens åker.»

En dag bragt till i ETT, en *annan* i ett ANNAT!
NU, när du ser dig om, har du ej NÅGOT qvar.

När denna saga, denna lexa jag, mig, hade grip't och in-förlifvat, begrep jag *att* hvartenda ord, den gamle mannen talat, slagit in på *mig*. Att allt hvad jag, mig, hade fått till lifs af honom, var vordet, mig, en bister verklighet. *Att* jag, förutom **525.**

[1] För Betydelsen af Hår och Skägg i Gamla Testamentet se Eric Hermelin: »*Swedenborg öfversatt från Latinet*» (Norstedt och Söner, 1920): *Tionde Kapitlet.*

[2] Il fit entendre des cris plaintifs.

[3] Observera likheten mellan det svenska och det Persiska idiomet. Den Persiska Texten har: »*Ba hích djá náh rasíd*».

samvetsqval och skam, ej något fått som resultat af allt mitt arbet'. *Att* allt, jag egde, icke skulle räcka till att klara af mitt lån.[1] Det syntes, mig, i detta läge, bäst att, enligt Ordet: »*Flykt från ehvad olidligt är är sam-stämmigt med sändebudens lagar*», begifva mig på flykt ifrån den staden. Och mitt beslut jag förde ut den samma natt. Jag gick från plats till plats, i skräck och bäfvan. Tillryggalade ena dags-resan efter den andra. Till dess jag kommit långt, långt bort ifrån min utgångspunkt. Då erfor jag, sen många dar förflutit, att mine barn, min hustru lidit af. Att mine borgenärer lagt beslag på hvad, mig, återstod, i afräkning på hvad jag skyldig var till hvar och en. Förtviflande att, någonsin, min hembygd återse, tillryggalägger jag nu dags-resa på dags-resa. Och irrar kring, som vandrings-man och främling, från *en* kārwán-saráy, till en *annan*. Och finner läkedom för smärtan i min själ i sammanträffande med Guds-hängifvne vänner. Och lägger salva på mitt hjertas sår förmedelst umgänge med Gudoms-Hjertats herrar (Hiob 34: 10, 34: 34: »ANSHĖ-LEVÁV»). Och röner svalka efter färdens qval, och hvilans lisa efter resans mödor, när, med en Guds-man, jag får möta samman. Som, nu, med dig. På denna ort. I denna stund. Ty nu har spegeln af mitt arma hjerta, med hjerte-fejar'n af din höghets sällskap, från sorgens rost, polerats ren och klar. Och nu har drycken af min lefnads vin, med sötman af ditt socker-söta samtal, mängts hop och blifvit smakelig och ljuf.

Pris vare Gud! Änskönt jag sorger *sett*,
Så har jag, nu, sett *Dig*. Jag hafver nått mitt Mål.

Och detta är ett utkast och en framställning af mine äfventyr och rön, så som jag, nu, för dig, ställt fram dem, och lagt ned dem.»

En ände hafver gästens berättelse.

---

[1] »*ba qirz, wafá náh mī-kunád*», »skulle, för lånet, icke göra rätt», »skulle mitt lån ej kunna honorera».

Den helge mannen talade och sade: »Jag hafver, ur ditt tal, in andats ljuf en doft. En doft af Sanning och Upprigtighet. Mitt hjerta bärer vittne till att du har talat sannt. Nu, lyss: Om, än, du, långan tid, och under långe dagar, har fått smaka flyktens nesa, vandrings-skapets släp, och förödmjukelsernas och den bittra skammens bett, betänk — min son! — du hafver vunnit, dock, så mycket störr' och rikare erfarenhet. Du hafver samkat oförfalskad, obestridlig kännedom om MENNISKOR! Om menskors sätt och sed![1] Du hafver skilde folk-slags bruk och vanor lärt att känna![2] Och hädanefter kan du lefva lugn och trygg. Med samladt hjerta. Och med stillad själ.

Nu flyktad sorgens natt![3]
Nu randad glädjens morgon![3]

Den gästen vard vid anblicken af slik en värd, som rosen, skrattande och glad. Och värden, *ock,* betraktade sin gäst-väns sällskap såsom stor en glädje. Begynte, äfven *han,* att blifva glad. Han öppnade sin mun i samtal och i glam. Den fromme mannen var en Israël's son. Han var en ättling af den Patriarchen Israël. Han *väl* förtrogen var med Det Hebreiska Språket. Och trots att han förfaren var i mångahanda språk, och kunde samtala och språka på de fleste tungomålen, så var, dock, det Hebréiska hans **Moder**-Språk.[4] Hebréiskan var det

---

[1] och lärt att alla menniskor, trots olikhet i sätt och sed, i hjertat, äro ETT. »Det *finnes* ingen olikhet, Guds slafvar mellan.»

[2] och lärt att alle folk och folk-slag, trots diversitet i bruk och vanor, *likaväl,* i hjertat, allesammans, äro ETT. Det *finns* ej någon olikhet Guds slafvar mellan.

[3] Hoppets Morgon-Rodnad, som var gömd bakom Det Osynligas Slöja, Kan *nu* sig visa fram, *nu* sen den svarta nattens verk ha bragts till ände.» (Khwádjah Háfiz.)

[4] »*SÅ VAR DOCK DET HEBRÉISKA HANS MODER-SPRÅK.*»
Det Hebreiska Språket: vårt — alla menskors MODER-Språk.

Språk, han hade *ärft*. Det Språk, som, honom, gifvet var, af Gud, till *Arfve-del*. Hans stämmas klang, när *Detta* Språk han talade med sine tjenare var underbar. Och hans vältalighet och ord-flods flöde fast förunderlig. Den européiske gästen visste, visserligen, af Det Helga Språket, ej ett grand. Och, dock, han tjusades, då han förnam den Guds-välsignade,[1] på Detta Språket, tala. Han, ofta bad honom derom. Den fromme mannen villfor, understundom, hans begäran. Och, då han såg, hvad glädje det beredde honom, och då han, sjelf, benägen var härför, så öppnade han talets och vältalighetens tunga, och gjorde rättvisa åt sina oratoriska procliviteter SOM ALLRA MEST OCH ALLRA BÄST, i Judisk Oration. Hans gäst förälskad blef i Detta Helga Språket, på grund af sötman af Rabbīnens tonfall och cadence. Derhoss, på grund af *ljufligheten, känsligheten* af cadencerna. Och Rhytmen, som ej någonsin var haltande och falsk. Och Harmoní'n som var likt Bibelns Harmoní. Och

---

»*Gif Mjölk, gif Mjölk, ur Brösten af Förbarmandet!*
Och tag ej, från oss, BORT, Din Nådes Ord!»*

»Du har, af Nåd, oss, gifvit NY en Moder!:
Ditt Allra Sötaste och Heligaste Ord!
Du har Det sändt, oss, ned, för att, PÅ NYTT, oss föda!
Och göra oss till Dine arfvingar och Dine barn!
Låt strömma in, i oss, Din Kärleks Mjölk uti vårt VÄSEN!
Och gör oss till med-arfvingar utaf Dess Kraft!
O *drag* oss till Ditt Ord vår Nya Moder!
Och öppna, *Du*, i oss, det späda, svaga lilla *barnets* rätta mun!
Att vi, beständigt, HUNGRE efter Henne!
Och, ständigt, TÖRSTE efter Hennes Söta Mjölk!
Och, i Den Nya Moderns Kraft, må bli förnyade!
Och födde varde, genom Detta NÅDENS Heliga Hebréiska Ord,
PÅ NYTT!»

* »Gif Mjölk åt oss ur Brösten af Förbarmandet!
Och ryck ej UNDAN, från oss Nådens Bricka!»

[1] »And thou shalt *be* a blessing.» (Guds Ord till Ābraham och Ābraham's säd.).

Melodín — likt Bíbelns Melodíer. Han önskade Det Helga Språket lära. Han angelägen blef derom. Derefter trånade.

Rabbínens läpp, som socker dröp, i samtal, hvar minut;
Förblef, i blidhet och i mildhet, smilande.
När gästen såg de många åsne-lassen utaf socker, **526.**
Blef han, likt papegojan, en *afnämare* och *köpare* af socker.

En tid förflöt. Ceremoniens slöja, dem emellan, lyftes. Och deras egenskap af — för hvarandra — främlingar blef bytt, till egenskapen af förtrogne vänner. Ur det tillfälliga till-samman-träffandets och råkandets premisser, frambragtes en-hetens och enighetens conclusion.

Vi kunna sitta hop, efter vårt hjertas önskan,
När, väl, en gång, ceremoniens slöja, oss emellan, skall ha lyfts.

Frispråkigt, och i bålde ordalag, begynte gästen att sin värd lofprisa och lofsjunga. Han qvad:

O du, hvars Ord är *Nyckeln*[1] — till FULL-ÄNDENINGENS Lön-Rum!
O du, hvars Ord är *Frukten* af Guds Allmakts Kraft! —

Hvad är ej detta för en underbar Förkunnelse! Hvad är ej detta för en glödande vältalighet! I sanning! Aldrig hafva ögonen af synens herrars Vishet beskådat mer fulländad en vältalighet! Och aldrig hafva öronen af Bokstafs-Ordets skole-piltars Intellect förnummit Ord mer klingande än Desse! Det Heliga Hebreiska Språkets[1] Ord!

---

[1] »Das *Hebräishe*,* Welches das Mysterium eröffnet.» (Jakob Böhme: »*Mysterium Pansophicum*»: Der *siebente Text*: Der *siebente Paragraph*. [Jakob Böhme's »*Sämmtliche Werke*» herausgegeben von *K. W. Schiebler*: *Sechster Band*: *Pag. 420*: Leipzig 1846.]).

* Alphabet

Jag vet ej hvad jag KALLA skall slikt Härligt Språk![1]
Jag kan ej kalla Det Prophet-skap eller Prophetia. Jag kan ej kalla Det Förtrollning, Trollkraft eller Tjuskraft.

Jag längtar efter och jag beder dig, att du mig ville värdigas Det Helga Språket[1] lära. Och jag besvär dig: undanhåll mig icke undervisningen i Detta Språk. Jag ber dig enträget: förmena mig ej Lyckan af att inhemta Detsamma. *Då* du, förutan föregående bekantskap med mig, lät, mig, den högsta nåd och ynnest vederfaras, och mig behandlade med aktning och respect; *då* du, *förutan* förspelet af mång-årig bekant-skap, många-årig vänskap och de berättigade kraf, slik vänskap städjer till, mig tog emot, som gäst, med kärligt öppne armar, och mig omhuldade på mångahanda sätt, **NU**, när bekantskaps-kedjan, medelst samman-sittande, har smidits starkare och vänskaps-bandet, genom umgänge, har blifvit stärkt, har jag förhoppningar derom, att du min önskan, nådigst, månd' förverkliga, och min begäran villfara och fylla upp. Och rista lärlings-skapets tecken på min panna, och lärjungs-skapets inscription på sidan af min bok. Och detta icke eftertänksamt och betänksamt, men gladeligt, med lust och håg, med fröjd och gamman. På det det källan månde blifva till en ärlig vänskap, och till ett tacksamhetens gästabud hvarenda dag, och till en tacksamhetens utlösning i fröjd och glädje.»

I sanning! *Dig* beträffande, kan *jag*, blott, tacka dig,
Enär **jag** *slafven* är, af **dina** *håfvor* närd.[2]

Den Guds-hängifne mannen svarade och sade: »För mig, belangande villfarandet af denna din begäran, hvad besvär?! Hvad svårighet?! Hvad hinder?! Jag villfar den med glädje och med lust. Ty, derigenom, jag förhjelpa skall en Ādam's

[1] Se föregående not.
[2] *Så* skulle alle christne säga om Judarne.

afkomling, från okunskapens djup'sta djup, till Vetandets och Vetenskapens Högsta Härlighet och Ära. Och vägleda och leda fram en lärjunge och skole-pilt och sökare, från gropen af den råaste okunnighet, till höjden af den högsta och Gudomligaste full-full-änd-n-ing. Och — dock — det slår mig, att, emellan Det Hebreiska Tungomålet och de vesterländske, finns en mäktig spärr, en väldig bom. Förbjude Gud, att, i ditt hjerta, medan jag dig undervisar, skulle komma *ängslan,* och i ditt sinne, ditt förnuft, på grund af o-igenomträngligheten af Det Helga Språkets Rika Skog, och svårigheten att det samma Språket fatta, och i minnet hålla, der skulle komma hopp-löshet och mod-löshet och blek *förtviflan.* I så fall, blefve bort-kastadt mitt arbete, förspilld min tid.» Qvad gästen: »Hvar och en som sätter foten 527.
fram, och tager steget ut, att något gripa *tag* i, något taga *fatt*, han måste sig befalla kunna göra hardt när DET OMÖJLIGA.[1] Och den som vänder ansigtet emot sin Längtan's Helgedom, sin Åträ's Ká'bah, han får ej TÄNKA på den grymma öknens bistra vedermödor, och dess hemska faror.

När du, af längtan efter Ká'bah, i den grymma öknen, sätter ned din fot,
Spis icke sorg, om dig Acacia-taggen sticker.

I detta mitt beslut är jag förankrader, så fast och till den grad, att, blefve, än, hvartenda hår uppå mitt hufvud till ett svärd, och blefve, än, hvartenda ögon-hår af mine ögon-fransar till ett spjut, jag vände ej mitt ansigte från detta företaget, jag vände ej min blick åt något annat värf.

Eho sin längtan satt till Rikedom och Skatter,
Han måste bära lidanden och qval.

Hvart lidande som genom-gås, på jagt efter Förstånd, skall, uppå ändalykten, föra med sig Hvila. Ej heller skall den veder-

[1] L. Nostalgie de L'Impossible.

möda, som den sanne Sannings-sökaren och Sannings-forskar'n måste gå igenom, på ändalykten, visa sig fåfänglig och förspilld. Och, THY, begaf det sig, att en viss jägare och gillrare, förmedelst de ansträngande och något lite pröfvande strapatser och besvär, som han sig underkastade, för att, sig, vinna kunskap och erfarenhet, och medelst en ovigtig, obetydlig tjenst, som han utförde till en skara vis-mäns fromma, sig, vann en Lycka *Stor*. Sig, vann Fullkomlig Frihet. Och lände an, från nödställdhetens och behofvets trånga pass, till Oberoendets och Öfverflödets Rike Fält och Hvilans tjusande och underbara Blomster-Slätter.» Qvad Juden, som, åt Gud, var gifven hän: »Hur lyder den berättelsen?»

Fjerde Sagan.

Hans gästvän svarade: »Det har berättats, att, der, var, en gång, en fattig man, som brukade att gillra. Han bragte till sitt lif, förnöjd och glad, med gillrandet af fåglar och af fiskar. När efter fisk han var, han gjorde hela kroppen till ett öga, likt en snara. Och när han sysslade med gillrandet af fåglar, han gjorde hvarje hår på kroppen till ett nät.

Ej slapp en *fisk*, utur hans *snara*, ut;
Ej flög en *fågel* ut, utur hans *nät*.

En dag, han hade lagt sin fågla-snara ut. Med tusen svårigheter, hade, honom, lyckats, att bringa trenne fåglar i sin snaras grannskap. Sjelf, satt han, lurande i bakhåll, och väntade, förhoppnings-full och påpasslig, att bringa halsen af de olycksförbestämde uti snaran af sitt, dem, beredda nät. Midt under det att så han satt, steg upp ett sorl. Han hörde ljudet af tumult och gny. Af fruktan för att fåglarne af detta buller skulle skrämde bli och ta till flykten från hans spända nät, steg han, helt plötsligt, ut, utur sitt bakhåll, och såg två skol-lärjungar dryftande en sak. Från ord de kommo till handgriplighet och slagsmål, och jägar'n bad dem, enträget, att bilägga sin tvist. Och qvad: »I gode herrar och höglärde vetenskapare! I stillen Edert larm, att desse fåglar ej må flyga bort, att allt mitt fångst-arbete ej må varda ödelagdt och bort-spilldt.

Sjelf, vågade han knappast andas,
Att icke snarans byte månde fly sin kos.

De båda skol-lärjungarne besvarade hans vädjan. De sade: »Om
528. du lofvar oss att, med oss, dela hvad du fångar, och gifva, åt en hvar af oss, en fågel, sku' vi, med dig, förena oss och ingå ett förbund, och icke längre störa dig med tvist och käbbel.» Qvad gillraren: »Jag är en FATTIG man — I ädle herrar! En fattig man, med hustru och med barn. Och hunger-stillandet af många munnars hunger är afhängigt af desse fåglars fångst. Och, sedan I, med tvenne fåglar, dragit hädan, hur kan jag *tänka* på att styra kosan mot mitt hem. Hur kan jag *tänka* på att, med *en* fågel, mätta *tio* menskor?» De svarade: »Du öfvar detta yrke *hvarje* dag. Vi, deremot, ha ej på länge mött ett tillfälle att, oss, ur denna jagt, beskära nöje och behag. För öfrigt är det ock, hur, *än*, man saken vände, för oss, omöjeligt, från desse fåglar, att stå af, Vi, enten, vele häfva upp ett tjut, ett gall-skri, så att de, alle, samtelige, flyga bort. Om icke, skall, med oss, du träffa aftal, och smidas samman med oss i en helig pact.[1] Och lofva, åt enhvar af oss, en fågel. Att vi dem bringa månde till vår mäster. Och våre skol-kamrater inbjuda som gäster.» Hur mycket än den arme protesterade, och refuserade, och sade: »*Er* pedagog har ej satt ut *mitt* nät. Och *Edre* skol-kamrater ha ej virkat maskorna på *mine* nät. Och *jag* har ej satt ut *mitt* nät på mark tillhörig några philantropinrättningar och fromma stiftelser. Och *jag* har icke strött *mitt* bete ut, med spannmål tillhörig en skola, tillhörig ett undervisnings-institut. Och enligt lagens och rättfärdighetens stadgar, finns ingen paragraph som tvingar *mig* att skänka bort *mitt* byte, i »tredje»- och »två-tredje»-delar, just åt Er.» Ack, ack! det intet halp! Hans ord ej togo skruf. Hans ord ej verkan gjorde. Till sist han lofvade, dem, desse fåglar. Han repet, åt sig, drog. Fick fåglarne i nätet. Med ens, begynte han, ånyo, dem besvärja, sig beklaga. Han qvad: »I hafven, på mig, nåd! I varen, mig, barmhertige! Och hållen lysten-

[1] pactum probum.

hetens, girighetens hand tillbaka, så att I, Eder, ej tillvällen desse fåglar genom våld.» De svarade: »Håll inne med slikt gagne-löst, fåfängligt tal. Fyll upp det löfte, som du, åt oss, gifvit.» Den arme såg, sig, ingen annan råd. Han gaf, åt hvar och en af dem, en fågel. Och sade, slutligen: »*Åtminstone*, sen jag så mycket af Ert våld och tyranni har nödgats utstå, och gifvit, Er, derhoss, en gåfva och en skänk, omtalen, för mig, hvilket ord det var, hvarom I tvistaden och kifvaden. Törhända skall, en dag i framtiden, min vetskap derom varda, mig, till nytta.» De svarade: »Vår controvers sig rörde om den glosan och det uttrycket: »hermaphrodít.» Vi discuterade arfs-lagarne och arfs-bestämmelserna vid hermaphrodítens frånfälle.» Qvad jägar'n: »Men hvad menas, då, med en »hermaphrodít»?» De svarade: »Den sanna innebörden utaf denna term är den, att en »hermaphrodít» är hvarken man ej heller qvinna.» Nätgillrar'n gömde detta ordet i sitt sinne. Han gaf det, åt sitt minne, till förvar. Gick, sedan, hem, i mycken sorg och vånda. Och talte om, för sin familj, hvad, honom, händt. DEN natten måste han och hans familj, med föga mat, sig låta nöja. De bragte natten till med svångan buk. Den nästa dag, då solen: fågelen med guld-belagde vingar, från horizontens näste började sin flygt, och stjerne-hären: fiskarne, med silfver-brynja, af skräck för glansen af densamme solens strålars tråd, på himlahvalfvet, vände sine ansigten på flykten —

Stjern-himlen (subj.): jägaren med gyll'ne nät
Tillfångatog, i nätet, solen (acc. obj.): fisken —

jag säger: nästa dag, tog jägaren, den gamle gillraren och fiskaren, sitt nät. Och vände ansigtet mot läppen utaf hafvet. I full förtröstan på Den Herre Gud. Och sänkte nätet ned i hafvets sköte. Af Ödet förbestämdt, begaf det sig, att, dervidlag, en fisk föll i hans nät. En fisk af skön gestalt och fager skapnad. En fisk så skön att brynje-makar'n: vattnet aldrig

smidt en ring-brynja,[1] och brynje-skjorta [1] mera glänsande och skön än denne fisks. En fisk så skön, att hafsmännen: tritonerna, likt *hans*, en ljuflig leksaks-dock-gestalt, så långt som hafvet sträckte sig, ej nånsin skådat.

529. Dess rena bröst: liksom det rena silfret;
Dess klara blick: likt solens klara brunn.
Dess rygg: likt en chameleóntiskt brokig klädnad,
Besatt en färg-prakt, trotsande beskrifning.

Fisk-fångar'n bländad blef af fiskens form och skepnad. Han sade, för sig sjelf: »Jag aldrig i mitt lif sett fisk af sådant slag. Och aldrig gjort en fångst så tjusande och skön. Det klokaste förfarings-sättet torde vara, *att* jag den bringe, lefvande, som gåfva åt min kung. *Att* jag mitt namn, med dylik hyllingsgåfva, högt öfver mine grannars, göre prisadt och berömdt.» THY kastade han fisken i ett käril fullt med vatten, och vände ansigtet mot höge kungens hof. Nu var det så, att konungen helt nyligen befallt, att, utanför hans kunga-borg och framför framsidan deraf, i högstdensammes enskilda, privata trädgård, just der han plägade sig hvila och sig re-creëra, der skulle göras en fontän af alabaster, en snö-hvit marmor-brunn till hysande af brokig-färg-ad fisk.

Der lekte fiskar, alle glänsande som silfver;
Der lekte fiskar, alles öron tyngd-belastade med ör-ringar af guld.

Och en gondól af skapnad månens lik han låtit göra, på den himmelskt sköna vatten-reservoirens yta, sjö-satt.

Ett skepp, der sam, en farkost gjord af Ālōe.
Ett skepp, likt ny-månen på himlens blåa fält.

[1] »ring-brynjan» och »brynje-skjortan» = »fiskens skrud af fjäll».

Hvarenda dag gick kungen till fontänens läpp, *att* sig förlusta. *Att* sig förnöja med den vackra fiskens lekfulla och muntra simning. *Att* sig, med båtens gungande på vattnet, göra glad. Och, samtidigt,

Han vände blicken på det sköna vattnets spegel;
Han vände blicken på de stjernor och den måne, som, i det vattnets spegel, speglade sig af.

En dag, bäst han der satt, kom fram, till honom, fiskar'n. Han räckte fram, som hyllnings-gärd, den sköne, fagre fisk. Förtjust blef konungen vid anblicken deraf. Af glädje öfverväldigad, befallade monarchen, att, åt den fiskar'n skulle ut-anordnas tusen stycken guld. En af ministrarne, hvars rang och höga embet' tillstadde, honom, gentemot hans Majestät, en viss förtrolighet och frihet, och, i sitt samtal med honom, en viss frispråkighet, tog, till sig, mod och dristighet att lossa tungans band. Han började att varna och förmana. Han sakta hviskade till konungen, och sade:

Må din upplysta själ en Ljusets källa vara!
Och må ditt helgade och lyckosamma hufvud, från allt hvad klander heter, vara fritt!

De fiskare, som fånga fiskar, äro många. De fiskar, som, i hafvet, leka,[1] äro många. Det haf är FULLT af fisk. Om det behagar konungen att skänka bort, för hvarje fisk, som honorär, ett tusen guld-dināre, skall guldet i hans skatt-gemak ej räcka till. Ja hela rikets revenyer torde knappt förslå, men visa sig, för dylike »disbúrsements», blankt inadequáte. Och klart och

[1] **Psalm 104: 26.,** Hiōb 40: 25—32., 41: 1—26.
»*Timshṓk, Līvyāthán be khakáh*?» [»Kan du dra' ut (djefvul'n) Leviāthan med en krok (med en kräkla)?» »Extráhes Leviāthán in hāmo?»] Hiōb 40: 25 »*Hū́ máläk ghal-koll-bēnḗ-shákhes*» [»Han (djefvulen) är alle högmods-(stolthets-)-barnens kung.»] 41: 26.

tydligt är, hvad fisken hans är värd. Och klart och tydligt är,
530. hvad fiskaren bör få. En skänk, en donation bör sig förhålla, hvad dess storlek anbelangar, som storleken af den välgerning, som den frambesvurit har. Och gen-gåfvan bör svara emot gåfvan.»

En damm, som rymmer, lätt, *ett* tusen ton af vatten,
Går sönder, om du låter flyta in, deri, *två* tusen ton.

Qvad konungen: »Jag har, ju, allaredan, *lofvat*, honom, tusen guld-dīnārer! Hur skulle, nu, jag kunna gå tillbaka på mitt ord?» Ministern svarade:» Jag har funderat ut ett knep, en utväg, hvarmedelst du ditt löfte kan bevara o-bräckt, hvarmedelst du din guld-pung kan bevara stinn. Hvad du att göra har är honom fråga: 'Månn' denne fisken är af han-kön eller hon-kön?' Om, då, han svarar: 'Fisken är af han-kön', sku' vi befalla honom bringa hit hans hona, på det att vi må ut-betala, åt honom, hans tusende dīnārer. Och om han säger: 'Fisken är af hon-kön, strax ge vi, honom, order hemta hanen hit. Att han må ta sitt guld, och gå i frid. Förvisso kommer han att, härvidlag, stå hjelp-lös. Sen skole, med en ringa skänk, hans missmod och besvikelse vi, nådigt, mildra. På så vis skole vi hans hjerta bringa i vår hand.» Monarchen godtog sin ministers råd. Han vände sig till fiskaren och sporde: »Månn' denne fisk är man-lig eller qvinn-lig?» Den gamle fiskar'n var en man af insigt. En man af verlds-förfarenhet och mennisko-erfarenhet. Han genom-skådade monarchen och hans råds-man. Förstod hvad afsigten med deras spörsmål var. Han sänkte ned funderingarnes dykare till bottnen af begrundningarnes haf. På det att han till insigt komma måtte om det svaromål, som borde räckas fram på tolkningarnes fat. Till sist, kom, plötsligt, han i håg den glosa, han snappat upp ur skol-lärjungarnes dispýt. Gaf, käckt och frejdigt, svar, och talade, och sade: »Herre konung! Verldenes asyl! Hin fisk är en hermaphrodit, och det vill säga: hin fisk är hvarken qvinna eller man.» Förtjust sultånen blef

vid detta qvicka svar. Han gladdes åt dess fyndighet och slughet. Gaf, sin minister, uppsträckning för hans gemena påhitt. Gaf, fiskaren, ett tusen guld-dīnārer TILL. Så att han fick, inalles, guld-stycken *två tusende*. Men icke nog härmed. Han gjorde honom, till och med, till en af sine nära-stående. Till sin utvalde och förtrogne vän. Och jag har denna saga talat om, för dig, för att, dig, visa, att denne fiskare, med ett, ett enda Ord, som han, åt skatt-gemaket af sitt minne, hade anförtrott, och med två fåglar, som han, tvenne skole-piltar, öfverlemnat, sig, vann två tusen gyldene dīnārer. Och, last not least, i kraft af kungens nåd, till höghet och förnämlighet, vard upphöjd. Och Hjertats herrar, Vishets-Jungfruns lärlingar ha talat:

'Lär känna Visheten,[1] att du må blifva älskad;
Ty utan **Vishets**-Vetenskapen [1] är ej menskan värd ett *grand*.
Förmedelst **Denna** Vetenskap [1] skall du bli lyftad upp till Härlighet och Ära;
Du skall bli flyttad upp, *från* denna verld, der skorna dragas af, och *till* Den Verld, Der Kraften,[1] Majestätet thronar!'»[1]

Israelíten svarade: »Nåväl! Då det, för *d i g*, så angeläget är, och då, *d i g*, lyster att, med bemödandets och ansträngningens fot, i vedermödans och försakelsernas öken, styra färden, och genom-skrida forskningarnes stig, så vill ock, *j a g*, å min sida, hvad görligt är, dig, göra, för att, dig, bibringa den undervisning och det vetande, som talat till ditt sinn'. Och leker, dig,

---

[1] »Den som förhäfver sig, i känslan af sin höghet,*
Skall smaka nedrighetens förödmjukelse.
Den som förnedrar sig, i känslan af sin låghet,**
Skall smaka Guds-Allmaktens Kraft-ingjutelse.»

* styrka,
** vanmakt,

i hågen. Jag vill ej underlåta NÅGONTING, som kan befordra eller underlätta ditt inhemtande af vårt Hebreiska Språk.» Hans gäst-vän grep sig an med detta arbete. Han egnade en långan tid åt Det Hebreiska Språkets studium. Men ack, det brast i hans begåfning och hans läggning. De voro ej anpassade
531. härför. Han var helt oförmögen att Det Helga Språkets *Under* och *Subtiliteter gripa*. Ju mer af undervisning och vägledning som han erhöll, dess mindre var han, Derför, skicklig och beqväm. Dess mindre passande att Denna taga TILL sig. Att, sig, tillgodogöra Den, och, Deraf, draga Vinst. Ju mer han undervisnings-telningen i tankens trädgård satte ned, för att plantera Den och stadigt rota Den, dess mer framträdde, på förhoppningarnes gren, besvikelsernas och missräkningarnes frukt.

Derest, från *Nådens* Skatt-Gemak, en Gåfva ej beskäres,
Fåfänglig är all ansträngning och sträfvan, förgäfves är allt trälande och slit.

En dag begaf det sig att Juden, honom, sade: »Du har dig gripit an med svårt ett verk. Du hafver, på ditt hjerta lagt en väldig börda. Din *tunga* vill ej tala flytande på Detta Språk. Ditt *väsen*, din *natur*: de klinga ej, med Detta Språk, i samklang. Du har, med oss: Hebréer, ingen själa-frände-skap och slägtskap. Dig, fattas sympathí. Congenialitét. THY, hör, med slitet, upp. THY, låt din plan förfalla. Och sätt ej foten på ett fält, der du ej krafter har att foten lyfta *upp*.

Hvad anbelangar det, som ej kan föras ut:
Stor skada vore det och skam att öda lifvet bort på det futila, gagne-lösa, ouppnåeliga.
Gif öra åt de vises råd och sträck ej ut din fot
Uppå en väg, hvars terminus och slut-punkt du ej någonsin kan nå, och hinna fram till.

Att kasta bort sin stam-fars språk, *att* sine stam-förvandters tungo-mål till spillo gifva, *att* ge sig in på språk af annor stam,

att sig försöka *på* beherskandet af *andre* folkslags språk, är fjerran från rättfärdighetens hög-väg.» Qvad gästen: »Sannt du talat. Sannt. Att apa efter hädangångne män, hvad angår deras utslag af förvillelse och dårskap, är höjden af lakej-artad imitation, är höjden af en ap-lik efter-likning. Är höjden af en slaf-lik efter-härmning. Är, af all villo-vandring och begrepps-förvirring, dess essentia. Och *jag*, för *min* del, vill ej ta exempel af en enda *man*. Jag vill ej låna mig åt sycophantisk efter-liknelse. Jag vill ej vika *af* från *Guds* Ords Sannings Lag. Ty Sanningen är EN. Den är GUDS ORD. Och efterliknelsen: *den* är de fräne djeflars kast-rep. *Den* deras fångst-rep är, och deras lasso. *Den* är de fräne djeflars mensko-fångest-lina. Med *den*, de draga menskorna till *sig*. Med *den* de draga menskan ned i helvetsgropen. För helvetet, är den servila efterliknelsen dess Pándaros. Till helvetet är mensko-efterliknelsen dess Nyckel. Men smakandet af *Herrens* Ord och *Sökandet* i Herrens Ord är Ledaren, som leder menskan in på Sanningens och Ärlighetens väg. Och, HÄR, vi finna andemeningen och innebörden af Det Djupa Ordet i Den Heliga Qur'ānen:» *Vi funno, sannerligen, våre fäder vara ense om den tros-bekännelsen, och practiserande och iakttagande densamma.*»[1] Och Detta Djupa Ordet *är*, och *innebär*

[1] *Qur'ānen: Sūrah 43: Āyāt 21—31.*

21. Ils disent: »*Nous avons trouvé nos pères pratiquant ec culte, et nous nous guidons sur leurs pas.*»
22. Il en a été ainsi avant toi, toutes les fois que Nous avons envoyé quelque avertisseur vers une cité, ses plus RICHES (»den rike mannen») habitants leur disaient: »*Nous avons trouvé nos pères suivant ce culte, et nous marchons sur leur pas.*»
23. Dis-leur: »Et si je vous apporte un culte plus droit que celui de vos pères?!» (Say: »What if I come to you whith what is a better guide than what ye found your fathers agreed upon?!») Ils répondaient: »NON. (»Nej! fader Abraham!») Nous ne croyons pas à ta mission.»
24. Nous avons tiré vengeance de ces peuples. Vois quelle a été la fin de ceux qui ont traité Nos envoyés d'imposteurs!
25. Souviens-toi de ce que dit *Abraham* à son père et à son peuple: »*Je suis innocent de votre culte.*

Guds Straffdom öfver ape-barnen.[1] En kindpust och en öron-gnidning för de vilse-ledde barn.[1] *Som leka på imitationens lek-plats.*[1] Och *icke blygas* för att, liksom apor, imitera menskor. En kindpust och en öron-gnidning till den ändan, att desse odygdige, varnaktige barn må komma UT, utur in-bild-ningarnes, och antagandenas och förmodandenas faro-fyllda dunkel, och IN i Öfvertygelsens och Visshetens Palats. Och *i* Guds Sannings Borg, se Ljuset af Hans Stråle-Glans. Och se, med ögat af orubbelig förvissning: »*Gud leder, med Sitt Ljus, ehvem Han vill.*»

Eho sig vänder bort från efter-apnings-skärmen, och springer bort från förödmjukande och neslig mennisko-imitation,

Han skall, uti Guds Ords och Sannings Ljus, se, klart och tydligt, allting som finns TILL.

---

26. *Je n'adore que Celui, Qui m'a créé. Il me dirigera sur le Chemin Droit (Ps. 23: 3.).*»
27. Il (ABRAHAM) a établi Cette Parole comme Une Parole, Qui devait rester, éternellement, après lui, parmi ses enfants, afin qu'ils revinssent, sans cesse, à Dieu.
28. J'ai permis à ceux-ci et a leurs pères de jouir des biens terrestres jusqu' à ce que la Vérité et l'apôtre VERITABLE viennent au millieu d'eux.
29. Mais, lorsque la Vérité leur apparut, ils s'écrièrent: »Ce n'est que de la sorcellerie! Nous n'y croyons pas.»
30. Ils disent: »Si, au moins Le Qur'ān avait été révélé à quelque homme CONSIDÉRABLE (»a man with a POSITION») des deux villes, (*alors*) nous aurions pu y croire!»
31. Sont-**I L S** donc, distributeurs des Faveurs Divines???!!! C'est **Nous,** Qui, leur, distribuons leur subsistance dans ce monde. **Nous** les élevons les uns au-dessus des autres. (Första Samuels-Bokens Andra Kapitels FJERDE, FEMTE, SJETTE, SJUNDE, ÅTTONDE, NIONDE och TIONDE VERSER på Hebreiska eller, i nödfall, på Engelska eller Franska.). En sorte que les uns prennent les autres pour serviteurs. *Mais La Miséricorde de Dieu vaut mieux que les biens qu'ils ramassent.*»

[1] »*Shúmī ast tiflán-e-bāzíchah-gáh-e-taqlíd rá.*»

Emellan den, som häfdar *Sanningen*, och den, som endast repar upp hvad han har *hört*, är klyftan stor.
Den förre är som Dåvid Judah-konungen, som fick af Gud sin Lärdom och sitt Vett. Den senare som ekot, berga-ekot, som bara repar upp, *förutan* Vett.
Den arma menskan har, af efterapnings-driften, störtats i förderfvet;
Må tvenne hundrade förbannelser, på all modernitetens efterapnings-drift, sig ständigt lägra, och beständigt hvila!

Qvad Juden: »Jag har gjort hvad jag har kunnat. Jag fullgjort hafver varnings- och förmanings-pligten, som mig ålåg. Jag fruktar för att ändalykten af ditt sträfvande och företagande skall leda till din ånger och din sorg. Du är, i detta nu, i stånd att göra dig förstådd på Frankiskt språk. Som nu det är, kan du med barn och hustru och med stam-förvandter föra samtal. Det skulle kunna vara möjligt, ja, antagligt, att, *sén* du större delen af din tid begagnat, som Vehículum för dine tankar, Det Hebreiska Språket, det rätta bruket af ditt *eget* språk, dig, blir fördoldt, förvägradt, på samma gång som du, i Det Hebreiska Språket, *aldrig någonsin*, hur än du slita må, kan hoppas ernå någon High Proficiency. Ditt tillstånd kommer att bli snarlikt den der korpens, som lärde sig att efterapa det behagfulla, förnäma trippandet utaf en rapphöna. Men — ack! — förgat sin egen gång, sitt eget skridt!» Hans gästvän frågade: »Hur lyder den berättelsen?»

Rabbínen qvad: »Det hafver, oss, berättats, att, en dag, flög fram, så glad, en korp. Han såg en rapphöna, som fram-skred öfver markene, med sin stoltserande och hög-förnäma gång. Med denna vackra gång, med detta skridt bedårande och hjertetjusande, tog han till fånga hjertat af en hvar, som honom såg.

När, första gången, du fram-trippade, inför mig, stal du bort mitt hjerta, *röfvade* det bort;
O! Kom, ännu en gång, och trippa fram inför mig, att jag må spilla ut och offra upp, för dig, mitt eget lif.

För korpen, syntes rapphönans fram-trippande förtjusande. Och korpen häpnade inför behagfullheten af hans skridt. Derhos, hans spänstighet! Och den elastiska och fjäder-lätta snabbheten och hastigheten. Uti hans hjerta gjorde sig en åtrå gällande, att *sjelf* förvärfva samma lätta gång. Och denna åtrå att så lätt framskrida, blef, med hvart ögonblick, mer djup och varm. Han band, om sina länder, lydnads-bältet, för att, som slaf, på denna rapphöna, få passa upp. Han öfvergaf all tanke på att sofva och att spisa. Han gaf sig hän, helt hän, åt detta mål. Beständigt följde han den rapphönan i spåren. Beständigt gladdes han vid anblicken utaf hans skridt.

O rapphöna! Du skrider fram med stolt och ädel hållning!
Jag, stackare! Jag kommer, haltande, i dine spår!

Qvad rapphönan, en vacker dag, till korpen: »O du, ett spöke liknande! O du af beck-svart hy! Hvi skådar jag dig daglig-

dags omkring mig? Jag månde trippa, promenera, och spatsera, jag månde hvila mig, och ta det lugnt, och sitta stilla, men der är du, beständigt, som på utkik. Beständigt iakttager du mig, utan rast. Hvad är din önskan, och hvad är ditt syfte? Hvad har du, med ditt utkiks-spejande, i kikar'n?» Men korpen svarade: »O du af ädel hug! O du af rosigt anlet!

Din hållning och din gång stal hjertat ur mitt bröst;
Nu går jag, hjelplös, kring, och vandrar, qvald, bakom dig.
Jag häfver bittre skri. Jag gjuter hete tårar;
Mitt hjerta har jag mist. Jag söker det förgäfves.

Vet, att jag undfått ett begär — en ifrig åtrå — att härma efter din bestickande och ädla gång. Det är nu länge, länge sedan jag, beständigt, haft för vana att vandra som en slaf, och följa dine fjät. Jag önskar lära mig att *gå* på samma sätt som du. På det att jag må sätta foten af förnämlighet och öfverlägsenhet på hufvudet af mine stallbröder och vederlikar och gelikar.» Ett hejdlöst flatskratt var det svar, han fick. Qvad rapphönan, derefter: »Bara gå din väg! Ack, bara gå!

Du! Hvar är *du* ifrån?!
Och, hvar'-från, *jag*?!

Mitt trippande och struttande är af naturen. Det är, mig, ympadt in i min natur. Och likaså ditt sätt att gå och ditt spatserande. Ock, DET en gåfva är. Ett med-födt sätt. Och ingenting kan rota ut naturlig fallenhet, natúr-énlige ánlag. Och ingen ansträngning omintetgöra den benägenhet och böjelse, du fått som arf. Min gång, mitt skridt sker på ett visst manér. Din gång, ditt skridt sker på ett visst manér. Det, OCK, men på ett ANNAT vis.

Begrunda *skillnaden* och *divergensen*,
Hvad anbelangar vägens utgångs-punkt och vägens mål.

Hör upp med desse tomme och fåfängelige tankar! Slå detta dåraktiga grubbel, denna narraktiga tanke-villa **bort**, utur din hand!»

533. Hör upp, hör upp dermed, ty denne båge
Är icke afsedd till att spännas af *din* hand.

Men korpen genmälde: »*Initium coget.* När jag, nu, ändtligen, dykt *in* i denna sak, skall intet snack och prat mig tvinga att den lemna. Och tills mitt önskemål skall hafva kommit i min hand, skall jag, på denna väg, åt denna väg, ej vända ryggen.»

Vi sjö-satt hafve tålamodets skepp på lidandenas haf;
Vi fråge *intet* efter skeppsbrott och förlisning. Vi fråge *intet* efter drunkning eller död. Vi fråge *endast* efter möjligheten af att, i vår hand, få taga mot Den Ädla Perlan.[1]

Den stackars korpen följde efter rapphönan, en liten tid, på samma sätt som förr. Men lärde ej hans gång. Förgat sin egen gång. Och kunde aldrig mer, sig, draga den till minnes.
Och jag har denna saga talat om, på det att du må veta, att du hafver gifvit, åt dig sjelf, ett fåfängt släp och slit, och att du mödar och anstränger dig förgäfves. Och sagdt är vordet, att den mest okunnige af alla varelser är *den*, som dyker ned i företag, som, honom, intet anstå, i företag, som med hans slägt och stam ej stämma öfverens. Och denna min berättelse är fullt i samklang med den *du*, mig, täljde, om hur du lemnade ditt bageri, och började att, med agricultúr, dig sysselsätta. Och hurusom, vid terminerandet af jordbruks-verksamheten, såväl

[1] »Again, the Kingdom of Heaven is like unto a merchant man, seeking goodly Pearls.

Who, when he had found One Pearl Of Great Price, went and sold all that he had, and bought **Her.**» (Prov 31: 10.) (The Gospel according to St Matthew: Chapter 13: Verses 45, 46.)

det ena som det andra företagets tråd gled ur din hand. Och hurusom du, allt sen dess, förblifvit qvar i biltoghetens griptång. Och hurusom du, allt sen dess, har tastats an af ensamhetens qval.»

Jag sade: »Jag vill offra upp mitt lif, och komma fram till umgänget med honom.»
Jag *offrade* mitt lif. Men aldrig kom jag dymedelst, på sistone, med *honom*, hop.

Med olust hörde gästen på rabbīnens råd. Consílium illíus aégre tůlit. Åtlydde rådet ej. Och följden blef, att han, på kort tid, glömde sine fäders tungomål, och att han blankt misslyckades i sitt försök att lära sig Hebrēiska.

Det *ena* gled *utur* hans hand och gick förloradt;
Det *andra* kom ej någonsin *uti* hans hand.

Ja. Detta sagan är om *en*, som ej tillvartog, men slarfvade med att tillvarataga och ge akt uppå sin egen sysselsättning. Och åtog sig en annan sysselsättning och ett annat göromål, för hvilket han ej lämpad var, ej passlig, för hvilket, honom, fattades erforderliga qvalificatióner. Och detta ärendes kapitel är af vigt för kungar. Och hänger noga samman med den varsamhet och den försigtighet, som höfves kungar mer än andre män. Hvar furste, som, sig, låter angeläget vara styra riket, vårda undersåtar, gynna vänner, och förinta fiender, han bör, i detta stycke, anse som sin pligt att, deråt, egna det mest allvarsamma öfvervägande och noggranna begrundande. En *sådan* furste, skall det aldrig falla in att gifva tillstånd, åt en ovärdig och illasinnad man, att uppträda som Nēbenbuhler, concurrent och lik-berättigad med den som rättvis är och, i sitt sinne, ren. Ty factum är, att många låge och gemene skurkar FINNAS, som anse sig fullt duglige och competente att, frejdigt, gripa tag uti de tyglar, som endast gripas kunna utaf

storsinthetens män. Af ädelmodets riddare och hjeltar. Af Vīshets-småbarnen på manlighetens fält. Javäl! Javäl! De anse sine stinkande och afskyvärde as complett, perfect i stånd, att, uppå samvetsgrannhetens och pligt-trohetens slag-fält, ta upp en täflings-kamp och kapp-löpning med den som blixten snabbe springaren af storsintheten, beriden utaf jern-sidor och hjeltar, en springare, hvars blotta damm de aldrig toge fatt, nej, icke ens med täte häst-ombyten.

Hur skulle väl ett ler-kärl kunna täfla,
I skönhet, med den gyllne bägaren af kung Djamshíd?!
Hur vore tänkbart detta, äfven för det fall,
Att det med perlor och rubiner blifvit öfver-sålladt?!

Thy, är af vigt att iakttaga denna distinction vid styrandet och administrationen af ett rike. Förthy, derést — hvad Gud förbjude! — ur Codice af rikets rättesnören och regulationer, all ståndS- och värde-skillnad skulle blifva häfd — den låge sitta samman med den medelmåttige, den medelmåttige tillsammans med den rättvise — hvad blefve följden?! Jo, hela monarchíens majestät sku' gå i kras. Och ödeläggelse i statens angelägenheter följa. Af DETTA skäl ha forne tiders kungar för vana haft, och lagt sig derom vinn att öfva upp de värdelöse och de illasinnade och mildra deras sinnelag och håg. Förmedelst īn-planterandet i dem af håg till Bok-lig Id, af håg, hänförelse och böjelse för

BOKEN.

Eho, i denna verld, är verkligt vis,
Bed honom binda hjertat vid Guds Ord, och till Guds Råd och Rådslag låna örat.
En Perla är Guds Ord. En dykare är den, som Ordet läser och ur Ordet talar;

Med möda och med bittra lifs-erfarenheter, han fångar Denna Ädla Perla i sin hand.
Förborgad inom Bokstafs-Ordets Ambra-doftande och Mysk-bemängda Skal,
Der ligger, bäddad in, Den Sköna Ande-Meningens och Innebördens Äkta Perla.

Slut på Den Elfte Boken.

DEN TOLFTE BOKEN

BOKENS BEGYNNELSE

Ånyo vände sig den lyckosamme konungen till den beprisade hakímen och illustre shâikhen, med, såsom socker, söte ord, och utbragte hans lof —

Utbragte, HÖGT, hans lof. Qvad: »Makalöse Pīr!
Ej hafver, såsom DIG, en vis-man skådat tidens öga.

Du har förkunnat, mig, en saga om en man, som, från sitt eget yrke och sitt eget tungomål, sig vändt åsido. Som slagit sig på något, *som* ej, honom, höfdes, eller, honom, anstod. *Som* ej förenligt var med hans natur. *Som* icke lämpade sig för hans tillstånd. Hvaraf blef följden, att hans önskans föremål sig svepte in i obefintlighetens damm, och sig beslöjade och florbehöljde för hans åtrås öga. Hvaraf blef följden, yttermer, att det, för honom, blef omöjligt, att, till sitt förra tungomål och yrke, vända om.

EN sak han släppte ur sin hand, och den försvann;
En ANNAN sak flög aldrig I hans hand. Han aldrig GREP den.

Nu, tälj mig, hvilken är den egenskap, bland alle, konungars förträffelige egenskaper, som är *mest* berömlig, och *närmast*, *säkrast*, leder till en konungs rikes välfärd, en konungs rikes ständiga och ogrumlade lycka. Och till hans rikes lugn, och ro, och fred. Och till en konungs vinnande af undersåtarenas hjertan.»

Så fort den vise hörde detta kungens ord,
UPP lät han, på vid gafvel, Visdoms-Skatt-Gemakets Dörrar.
Qvad: »Khúsrav! Må, båd', denna *jord* och denna *tid*
Den ena som den andra, lyda *Din* Befallning!

Vet, att den allra vackraste af egenskaper är barmhertigheten. Vet att det allra ädlaste af attribut är mildheten. Med *dem*, gör Gud en konung afhållen och älskad. Förskaffar, honom, aktning och den djupsta vördnad. Med *dem* gör konungen sig älskad. Med *dem*, ger Gud, åt kungen, majestät. Han skickar framför kungen, medelst *dem*, en **skräck**. En skräck, förlamande hans ovänner och fiender. Gud talar till propheten i Den Heliga Qur'ānen: »*Om hård du hade varit i ditt hjerta, om du, för grymhet, hyst benägenhet och håg, förvisso hade folket, från dig, skingrat sig och flyktat.*» Och, genom Áhmads, Guds prophets välsignade förkunnelser, få vi att veta, ock, att jordisk
536. trefnad, himmelsk sällhet stå att vinna medelst hjerteligt förbarmande, och mild och manlig hug. Som skrifvet står i Guds Qur'ān: »*Ibland de lyckosammaste och lyckligaste skänker från Den Högste bör räknas den att ha en storsint, vänlig hug. T h y, är den menniska, som tålig är, och långmodig och vänlig, att räknas för en vederlike af en Herrens Guds prophet.*» Ty tapperhet är icke städs af nöden, och, stundom, göres blott vid agonín, af tapperhet, behof. Men mildhet och barmhertighet är, hvarje stund, af gagn.

Eho har undfått storsinthetens kynne,
Han är, i sanning, ilband män, en man.
En menskas skönhet är ej menskans *anlets* skönhet;
En mensko-vänlig *håg* gör menskan skön.

En af de vise hafver lärt och talat: »Om, mellan mig och hela mensko-slägtet vore blott ett hår-strå, och alla menskor det försökte bryta, det vore icke möjligt att det bryta af. Ty om de släppte *af*, jag skulle *draga*. Och om de drogo *till*, jag skulle

släppa *af*. Det uttydt är: slik är min medömkans fullkomlighet, och arten af min böjelse att gifva *till* och ömt förlåta, att jag kan lefva i samstämmighet och frid med hela mensko-slägtet, och draga jemnt med olärde och lärde, och vara vän med brottslingar och oförvitelige.

Jag mig befinner innanför *hans* kast-reps snara;
Han, åter, sträfvar blott att nå sin *sjelfhets* mål.
Om *han* ej finna vill sig i *min* önskan,
Så finner *jag* mig, gladeligt, i *hans.*

Att märka är att värdighet och allvar, stadighet och fasthet, de smycken äro hvarmed *konungar*, i géměn, äro sirade. Men tålamod, medlidsamhet och herzliches Erbarmen: *DE* äro smyckena, som sira *verldens gifvare af Lagar och Befallningar.* Enär de Bud och de Befallningar, de färda ut, hvad angår menniskornas lif och gods och allehanda egendomar, beständigt äro gällande och absoluta, och deras directiv, deras förbud, förutan undantag, ha laga kraft. THY är det möjligt att, om konungar ej svepa sina lynnen om med mildhet, de, med ett enda utslag utaf stränghet, upp-fylla menskorna med fruktan och med skräck.

Hvart bud-ord, som en tidens konung färdar ut, **537.**
Bör färdas ut, först efter djup begrundning.
I ty att, om det icke färdas ut först efter moget öfvervägande och djupt begrundande,
Det torde hända att oräknelig en skada och oändeligt ett lidande deraf blir följden.

Om konungen, med gifmildhetens, storsinthetens vatten, aftvättar nödens och behofvets damm från tidens ansigte, om konungen, med hjeltemodets eld, antänder lifvets skörd mot den, som har sin glädje i att spinna ondt, och sprida ondt, och vålla tiden skada, SAK SAMMA: har han icke, inom sig, Barm-

hertighetens Kapitål, skall han, med *ett,* ett *enda* dåd af tyranni, in, uti ädelmodets källa, bringa turbam, dess vatten göra grumligt och turbera, och, medelst *ett,* ett enda vålds-dåd, väcka upp mång' tusen hätske fiender och afvogs-män. Men, om, å andra sidan, han, på gifmildhet och *fri*-kost, äfven lider *brist,* om han, på tapperhetens fält, än finnes vara *underhaltig,* SAK SAMMA: har han bara, inom sig, Barmhertighetens Kapitål, och visar, allom, vänlighet och mildhet, han skall sitt rikes folk, dock, LIKVÄL, till sig, vinna, och binda sine undersåtars hjertan, vid sig, fast. Och fjettra dem, med kärleks-kedjor, vid sin tjenst, som, honom, tillgifne och hädan-gifne slafvar.

Bäst, att ditt ansigte, som rosen, månde skratta,
På det din blidhets rosen-doft, i rymden, sprides vidt.
För folket skall du blifva som en salfva gjuten ut,
I samma ögonblick som du, med ljufligheten af ditt milda lynne, blir en verldens prydnad.

* *
*

Hat, vrede äro egenskaper passande för vilde djur och rofdjur;
Eho, åt hat och vrede, gifver rum är blott ett djur.
Ditt hat, dig, drypes in af djefvulen i helvetet;
538. Det har, i helvetet, sin rot. Det är, af helvetet, en del.
Det drypes in i dig af djefvulen, som orma-gift och etter;
Det är en fiende till ditt förtröstande på Gud och ditt förtroende för Gud.
Enär du, alltså, är, af helvetet, en del, var bara rädd och darra.
Ty till sitt *hela* gravitera städs det helas *delar.* Till *massan,* graviterar, städs, hvar dess *atom.*

Första Sagan.

Brahmånen talade: »Det har berättats, att, i ett af rikena i Hind, der fanns en konung. Hans namn var kung Hilår. Han egde skatter utan mått och gränser. Han egde rikedomar utan ände, utan tal.

Hans Spjut, Som bragte Rik'dom fram, var, för hans Rike och hans Rikes undersåtar, som Ett Värn;
Hans Svärd, Som bragte Seger fram, var, för hans Dom, hans Verld, en Borg, ett Fäste.

Han hade, öfver tidehvarfvets kungar och sultåner, förmedelst skilde slag af hjelte-dåd och manna-bragder, vunnit öfverlägsenhet, sär-egenhet af rang. Från framgångs-rike kejsare och herrskare, han skilde sig, förmedelst fast oräknelige lysande bedrifter. Två söner hade han. Två söner, sådane, *att* solen, den oss bländade och värmande, från deras ljus-utstrålande och friska rosen-kinder, sitt ljus, sin stråle-glans hemtade, som *l å n*. *Att* månen, den oss lysande och ledande, på himla-hvalfvets fält gick kring, bekymrad, på grund af skönheten af deras fagre anleten, på grund af mjukheten af deras milde anlets-drag. *En* af dem, lik en pil till sin gestalt, drog till sig, liksom hornen af en båge, de som i fyrti dagar fastat i tillbaka-dragenhetens vrå. Den *andre* af dem bragte med sin hår-skruds lockar, liknande de kärleks-sjukes kedjor, till lidandets och éländets hospitium, *d e* älskogs-krankes bojor, hvilka sleto af sitt hår. Vid anblicken af *en* af dem och åsynen af hans bedårande och **539.**

hjerte-vidgande, cypress-lika gestalt, förblef cypressen, med sin fot, på grund af afund, klibbad fast i hätskhetens och hatets gyttja. Vid anblicken, å andra sidan, af den *andre*, och åsynen, af hans förtjusande, som rapphönans så spänstiga och lätta gång, förglömde rapphönan den, lätt, fram-dansande, sitt eget trippande. Förgat sin spänstiga, och graciösa gång.

Den *ene*, liksom en tulpån, med fager kind som sken;
Den *andre*, likasom en ros, med ynde, spridande sin skönhets mantel.

Till råga på den yttre fägringen och skönheten, var, dem, förlänad prydnaden af gode anlag och smycket af en mensko-vänlig complexion. Och deras skönhets unge telning var beprydd och sirad med blommorna af älsklighet och renhet. Skön, mycket skön var deras yttre form. Än skönare och mera hjerte-tjusande var deras Inre Form och deras Innersta Essentia och Väsen.

Ej hade *Ångest-Hjulets*[1] öga nånsin skådat
Så härlig en gestalt, så blid en själ.
Af Gud välsignad vare slik gestalt!
Af Gud välsignad vare slik en själ!

Den *ene* kallades »SUHÁIL-E-YĂMĂNÍ». Den *andres* namn var »MÁH-E-KHĂTĂNÍ». Och deras moders namn var »ÍRÁN-DÚKHT». Hon var en perla utaf älsklighet och skönhet. Af afund öfver hennes fina, täcka kinder, förblef förskansad bakom ångest-florets skydd, förborgad bakom grämelsens och pinsamhetens skärm: den hulda solen: härlighetens brud. Af blygsel öfver hennes svallande och rika lockar, förblef den lockiga och sköna hyacinthen smidd fast i missmodets och hopp-löshetens länkar.

---

[1] »*Ho trokhòs tâs genéseâs.*» (Jakob 3: 6.)

En Guds-afbild, beprydd med yppigt, lockigt hår;
En Guds-afbild, som föremålet var för trängtandet af tusen.
Med rosor, hade hennes kind violer mängt;
Och gjort violen till den rosens väktarinna.
Och hennes lockars ringar, doftande af mysk,
Kring solens hals sitt kast-rep hade kastat.

Monarchens hjerta var, i kärleken för denna maka-lösa perla, i huldheten för desse oskattbare söner, bundet fast. Han åtnjöt ingen hvila i sitt hjerta, han åtnjöt ingen sinnes-frid och ro, förutan anblicken af deras själs-föryngrande och hugnesamma skönhet. Och, vidare, hade monarchen en wazír. Den der de kallade, på sitt språk, för »BALLÁR».[1] Och detta namn betyder, enligt deras tungomål, »VÄLSIGNADT ANSIGTE». Han var en man af hug-stort sinn'. Han var, för fastheten, gedigenheten af sin visdom, känd och erkänd. Han var för sine domars rättvisa beryktad. Och profvet på hans skarp-blick och erfarenhet, och vittnesbördet om hans genom-trängande förstånd, och all-omfattande barmhertighet och mildhet låg, påtagligt och tydligt, uppenbaradt på ansigtet af hans bedrifter och hans dåd. På pannan af hans gerningar och handlingar. Och spåren af hans ärlighet och trofasthet, och frukterna af hans förbindelsers och vänskaps-bands välsignelse — de lågo, allom, skönjbare, i öppen dag. De visade sig fram i hans ansträngningar att hjelpa andre. De tedde sig, i biståndsbragder, fram. Och tidens tunga, prisande hans bragder, gaf uttryck, åt sitt pris, med *desse* ord, och klädde sin beskrifning af hans milda skaplynne med *desse* versers sköna äre-klädnad:

O du, den nya tidens ny-uppståndne Ásaph!
O du, i hvars församling, ångest-hjulets, lifs-hjulets drabanter ej skulle kunna vinna någon hög och ansedd rang!

[1] Ballár = Crystal (Steingass).

Der *dine* skrifvare *ditt* Frihets-Budskap skrifva,
DER nå ej sekternas och tros-bekännelsernas bud Orîon's
herre, herrskare, och konung!

540. Och hans förtrogne skrifvare och klerk, vid namn Kamål, HAN var en scriptor slik, att sjelfve Hermes, stjerne-verldens klerk ej skulle kunna spänna bågen utaf hans beskrifning. Ej heller hade skole-mästar'n, stjern-himlens MUNSHÎ förmått, med foten af begrundningen och efter-tanken, bestiga trapp-stegen, som ledde upp till tornet af hans fingrars aedifícium. Du skulle hafva sagt, att spetsen af hans skaldiska och älskeliga skrifrörs tunga, en GRUFVA vore, ja, en GRUFVA, af Den Förborgade Vältalighetens Hemligheter[1] FULL.

Den Dolda Ande-Meningen af hans Förkunnelser var hjertetjusande;
Hans Skrifters Byggnads Höga Resning gjorde själen glad.
Hans skrif-rörs penn-spets' skrapande på papp'ret
Förstummade, och gjorde prediks-stolens papegoja blyg, försagd.
När talets papegoja började att tala,
Slöt den, vid pennans skrapning, skamsen, munnen till.

---

[1] »Ve nŏthathî lekā Ŏsrŏth khŏshäk. U Matmuné misthōrîm. Le má'an thēdágh ki Anî Adōnâi. Ha Qōré ve shimkā. Elohé Isrāél. Le má'án ghavdî Ja' ghaqŏv. Ve Isrāél bekhirî. Vā äqrā lekā bishmákā. Ákankā vē lō jedaghthánī.»

*

»And I will give thee the treasures of darkness and the hidden riches of secret places, that thou mayest know that *I* (am) The Lord, Calling (thee) by thy name, The God of Ísrael. For the sake of Jacob, My servant, and Ísrael, Mine elect. And I called thee by thy name. I called thee by endearing names. And thou hast not known Me.»

* *
*

Bland sine exclusive och private fortskaffnings- eller befordrings-medel, hade konungen en elephant. En elephant, till färgen, hvit. En elephant, som hastade till stridens bistra slagfält med snabbheten utaf den snabbe vind. En elephant, som sönder-slet, med sine flint-sten-krossande och fruktandsvärde betar, det starka bergets pansar-hårda bröst. I allmänhet och vanligtvis är *jernet* gömdt i *berget*. Han — elephanten —: vände upp och ned på det sed-vanliga. Han — elephanten —: var ett berg, som gömts i jern. I allmänhet och vanligtvis, är, på *ett* ställe, rotadt fast, *förutan* pelare, ett *berg*. Han — elephanten —: vände upp och ned på det sed-vanliga. Han — elephanten —: var ett berg, som sig förflyttade och rörde sig, helt obehindradt, uppå fyra pelare, omkring.

Mot stjern-himlen sig gned och skubbade hans som cinnober,
glänsande och röda hufvud.
Den milda afton-skymnings-färgen erhöll genom detta hufvuds färg, en skiftning, en nyans i rödt.
Hans snabel krullade sig, som en lasso, upp.
Den liknade en drake, fallen ned ifrån ett moln-högt berg.
Hans sköld-aftryckande,[1] förskräckelige fötter
Förtrampade och molo sönder, smått som stoft, den arma
jord, hvarpå de trampade och klefvo.

Derhoss, der funnos elephanter tu, med fjäll (»U dū *píl-e-pashízah* bűdand.»).[2] Förfärligt skräck-injagande och hemske.

[1] Wollaston har »*shield-impressing*», i enlighet med Originalets »*Sipár-angéz*». Och lägger till i en not: »*In allusion to his hoofs leaving a circular impress on the ground.*

[2] »I am not aware what sort of elephant is indicated by the epithet »*pashízah*». A native gentleman whom I consulted was equally at a loss to attach an intelligible meaning to this word, which signifies »*the scale of a fish*». Possibly, therefore, it is an interpolation. It has been suggested * to me that it may, perhaps, mean »*arrayed in armour*».
(Arthur N Wollaston, C. I. E. H. M. Indian (Home) Service.)
* An absolutely Divinely *inspired* Suggestion.

På grund af grof-leken af deras kropps-byggnad och lemmar, likt berget Alawánd vid Hamadán. Med sine snablar, like klubborna i polo-spelet d. ä. tydt: chaugánerna, de gjorde, uppå slag-fältet, utaf de yfverborne fiendernas hufvud, polo-bollar. Med sine fram-ben, liknande kolonner, de trampade i stoftet

---

It is by no means an interpolation, and the suggestion is a very happy one. And a true one. *Cf. Hiob: Chapter 40: verses 25—32* and *Chapter 41: Verses 1—26 in the Hebrew Bible* and *Hiob: Chapter 41: Verses 1—34 in the English Bible,* where we read as follows:

1. Caust thou draw out leviathan (Cf. Ps. 74: 14.; Ps. 104: 26.; The Prophet Isaiah 27: 1.)* with an hook? Or his tongue with a cord (which) thou lettest down?
2. Caust thou put an hook into his nose? Or bore his jaw through with a thorn?
3. Will he make many supplications unto thee? Will he speak soft (words) unto thee?
4. Will he make a covenant with thee? Wilt thou take him for a servant for ever?
5. Wilt thou play with him as (with) a bird? Or wilt thou bind him for thy maidens?
6. Shall the companions make a banquet of him? Shall they part him among the merchants?
7. Caust thou fill his skin with barbed irons? Or his head with fish spears?
8. Lay thine hand upon him!!! Remember the battle!!! Do no more.

* *Ps. 74: 14.:*

»Thou breakest the HEADS of leviathan in pieces (ALLE SUG-fiskens, och BLÄCK-fiskens och DJEFVULS-fiskens hufvud bräcker Du i *bitar.*). (And) gavest him (to be) meat to the people inhabiting the WILDERNESS (Samson and the lion.)».

Ps. 104: 26.:

»THERE go the ships. (THERE) that leviathan, (whom) Thou hast made to play therein.»

The Prophet Isaiah 27: 1.:

»In that day the Lord, with His Sore and Great and Strong Sword (»The Sword of the Spirit, Which is the Word of God» Eph. 6: 17.), shall punish leviathan, the PIERCING serpent. Even leviathan, that CROOKED serpent. And He shall SLAY the DRAGON that (is) in the sea.»

nackarne af dem, som sträckte på sin nacke, och satte foten på de nacke-styfve upprors-männen och rebellerna. Och deras betar, hvite som kristall, fram-bragte floder af korall-rödt blod, ur fiendernas genom-stungne bröst och sidor. Med sine betars elphen-hvita mur-pickor och hackor, de öppnade och bragte

---

9. Behold! The hope of him is in vain. Shall not (one) be cast down even at the *sight* of him?
10. None (is so) fierce that dare stir him up. Who, then, is able to stand before Me?
11. Who hath prevented Me, that I should repay (him)? (Whatsoever is) under the whole heaven is Mine.
12. I will not conceal his parts, nor his power, nor his comely proportion.
13. Who can discover the face of his garment? Or who can come (to him) with his double bridle?
14. Who can open the doors of his face? His teeth (are) terrible round about.
15. (THE SHIELDS OF HIS) **SCALES** (ARE HIS) PRIDE. SHUT UP TOGETHER (AS WITH) A CLOSE SEAL.
16. ONE IS SO NEAR TO ANOTHER, THAT NO AIR CAN COME BETWEEN THEM.
17. THEY ARE JOINED, ONE TO ANOTHER. THEY STICK TOGETHER, SO THAT THEY CANNOT BE SUNDERED.
18. By his neesings a light doth shine (Lucifer). And his eyes (are) like the eye-lids of the morning (O Lucifer! Son of the morning!).*
19. Out of his mouth go burning lamps. Sparks of fire leap out.
20. Out of his nostrils goeth smoke. As (out) of a seething pot or caldron.
21. His breath kindleth coals. And a flame goeth out of his mouth.
22. In his neck remaineth strength. And sorrow is turned into joy before him.
23. The flakes of his flesh are joined together. They are firm in themselves. They cannot be moved.

* »O Lucifer, son of the morning! How art thou cut down to the ground! Thou who didst weaken the nations! For thou hast said in thine heart: »I will ascend into Heaven!» Thou shalt be brought down to hell.» (Isaiah 14: 12.) Lucifer är Uppenbarelse-Bokens sköka, med hvilken jordens konungar ha bolat. Lucifer är folk-upplysar'n, barn-uppfostraren, den christna kyrkan, det är tydt: den krönta sköka.

fram i ljuset, ur grufvorna af fiendernas kroppar, det röda blodets kostliga rubin.

De voro moln. Men deras droppar voro likasåsom spetsarne af dolkar;
De voro torn. Men deras bastioner voro liksom slutne led af strids-beredde män.
Den ENES betar döko ned i hjertat utaf Mars;
Den ANDRES betar kastade en lasso kring Plejåderna.

541. Och, vidare, han hade, i sin tjenst, två Dromedārer. Som ströfvade kring kullar, berg och öknar. Som, på en enda natt, ige-

24. His heart is as firm as a stone. As hard as a piece of the nether (mill-)stone.
25. When he raiseth up himself, the mighty are afraid. By reason of breakings, they purify themselves.
26. The sword of him that layeth at him cannot hold. Neither the spear. Nor the dart. Nor the habergeon. (fr. »'haubergeon». »Sleeveless coat of mail.»)
27. He esteemeth iron as straw. Brass as rotten wood.
28. The arrow cannot make him flee. Sling-stones are turned, with him, into stubble.
29. Darts are counted as stubble. He laugheth at the shaking of a spear.
30. Sharp stones (are) under him. He spreadeth sharp pointed things upon the mire.
31. He maketh the deep to boil like a pot. He maketh the sea like a pot of ointment (Skökans salfvelse-fulla hyckleri och lismeri.).
32. He maketh a path to shine after him (Den föregifna oförvitlighetens »ljusa», högt-ansedda väg.). (One) would think deep (to be) hoary! ((Man skulle tro att afgrunden var »ren (»I thank God for a clean heart» [Salvation-Army testimony overheard a hundred times]) och »hvit som rimfrost».))
33. Upon earth there is not his like. Who is made without fear.
34. He beholdeth all high (things). He (is) a king over all the children of pride. (Djefvulen är kung öfver alle stolthetens barn. Djefvulen är alla personligheters konung. Han: Satan, Djefvulen är alle kaxars, kärn-karlars, och karaktärers kung.)

nom-reste hele kunga-riken. Än mer: som, på en enda natt, igenom-reste hela verlden. Hvad angår deras hals och deras öron, så minde desse på om båge och om pil. Hvad angår deras ben och deras bröst, så minde desse på om strids-yx och om sköld. Så snart de satte sig i gång och började att springa, strax böjde de den hela jordens yta som en sköld. Så snart de satte sig i rörelse och började att ila, de buro bort, med benen — likasom med en changān, en boll-klubba i polo-spelet — från månen — hastighets-prisvinnar'n, vind-fots-Kabinetts-Kurir'n — den stolta segerns mång-åtrådda Boll.

De skuro genom öknen såsom berg;
Med ro-fylldt hjerta bärande sin börda.
De buro sina bördors last, den hela natt, allt intill ljusan dag.
De tuggade sitt törnes spis, den hele dag, allt intill dess att nattens mörker fallit öfver dagen.

Han hade, äfvenledes, ock, en vind-snabb springare. En häst, hvars hof ej ilade, men flög. Hvars hof var silfver, och hvars tyglar: guld. Som, när hans tyglar slaknade och släpptes, sprang fortare än sjelfve östan-vinden, den der, i sine armar, famnar hela verlden. DEN hästens damm förmådde icke nordan-vinden, som kring-ströfvar jordens alle zoner, nå fram till, när, i fullt galopp, det rördes opp. Så länge himla-hvalfvets röde fux kring jordens glob har snurrat kring, har ingen, nånsin, maken skådat till DEN hästen. Så länge skäckig, brokig, olik-färgad tid, kring periodernas och tidehvarfvens fält, utstakat måtten, har ingen, någonsin, beskådat slik en häst.

Stjern-hjulet kretsande omkring och inne-slutande. Jord-globen löpande omkring och samman-fattande.
Ur solens källa, han sitt vatten drack.
Hvar gång han dränktes i sin egen svett,
Föll *regnet* som en skur, och *åskan* dånade.
Hvar gång han ilade till slag-fältet för örlig,
Han famnades af hundra-faldig morgon-grynings-fläkt.

Han hade, ock — den kung — ett perl-besmyckadt svärd. Ett svärd beprydt med kostlige juveler. Man skulle hafva sagt om detta svärd: »Förvisso är det ängens gröna gräs, som har, med dropparne af Himmels-daggen sirats! Man skulle — ännu lyckligare — hafva sagt: »Förvisso är det vidderna af himlens blåa fält, som ha, med stjerne-skarans fursteliga perlor blifvit daggbestänkta. De svarte märkena af dess ursprungeliga vilda mod — de tedde sig på dess, som diamanten, blixtrande och eldsgnist-sprakande och heta klinga, liksåsom fötterna af myror på ett berg. Och, på dess damascérade och stål-blå, blanka klinga, der syntes liksom vingar af små kryp. Det var ett svärd ej ALLS, det var ett STORM-MOLN. Ett storm-moln, destillérande, i vattendroppars ställe, floder utaf blod. Ett storm-moln, spridande, i ljuflig regn-skurs ställe, de vreda lågorna af gulsvedt hat.

Likt stjelken af en lök, i yppig, frodig grönska;
Men, på batáljens fält, likt araghwånens gren.
I vattnet döljer sig, i allmänhet, den hvita, vattnets lilja;
Men, hör — hur underbart! — Här hafva vi en vatten-lilja,
i hvars sköt' det hvita vattnet sig förborgat har, och gömt.

Den höge kungens hjerta var, i allom dessom, som vi nu ha räknat upp, verliebt, bound up. Beständigt brukade han, då han sammanträffade med andre Hindustánske kunga-rikens kungar, sig breda ut deröfver, och sig göra stor, och, öfver denna enastående och underfulla samling, yfvas. Nu var det så, att, i hans rike, funnos icke få Brahmåner. Som svurit undersåtlig tro- och lydnads-ed till Bráhmā. De honom dyrkade som ledare och som prophet. De vände ryggen åt Den Sanna Läran. De vände ryggen åt Guds Ords och Sannings Väg. De vilseförde folket med sin dårskap. De ledde folket in i vilsefarelsernas öken. De vroko folket, hufvudstupa ned i galenskapens grop. Hur mycket, än, den store kung Hilår, dem, det

förbjöd, och bjöd dem, att, med vilseledandet af folket, höra upp, det intet halp. Hur mycket än han näpste dem, och dem befallde höra upp med folk-bedrägeriets väl-aflönade prostitution, de foro fort, — hans på-bud obeaktande — att föra folket vill, för mutor och för lön. De skrattade, och gäckade hans påbud. De spottade på hans befallning och hans hot. Till 542.
slut kom saken till en sådan passus, att kungen, i sin nitälskan för Domen, att kungen, i sitt svartsjuka försvar för Herrens Ord, drap tu och tio tusen Ord-försmädare och Ord-bespottare. Och deras hus han öfverlät till plundring. Och deras barn och qvinnor fördes bort som fångar. Men fyra hundrade af de Brahmåners skara, som voro sirade med vetenskapens skönhet, och smyckade med kunnighetens attribut, dem gjorde han till satellíter, hof-uppvaktande, att de, vid foten af hans kungadömes säte, hans Lag och Vilje skulle vänta in och vakta af. Och desse virade — om äfven mot sin vilje — med slafveriets gördel sina midjor. Omgjordade, med lydnads-bältet, sina länder. De slogo in på hörsamhetens väg. Men bidade på tillfälle för hämnd. Och hoppades på lägenhet till vedergällning.

Så stodo sakerna, då, genom ödets skickelse, helt plötsligen, en natt, sultånen, som sin hvila tog, i lugn och ro, på fridens hviloläger, förnam sju gräslige och fruktanvärde ljud. Af skräck deröfver, vaknade han upp. Försjönk i grubbleri och ångestfullt begrundande. Midt under sitt begrundande, greps han, på nytt, af sömn. Han såg, uti en dröm, två röde fiskar. Af deras färg-prakts glans blef ögat blindt och bländadt. De stodo, upprätt, uppå sine stjertar. De utbragte, för kungen, sitt välkomnande »Salåm!». Ånyo vok han upp. Försjönk i tankar. Föll i en lång och lång-utdragen kedja af begrundande, funderande, och grubbleri. Greps åter utaf sömn och fjettrades af Morphei skonings-löse armar. För andra gången drömde han, och — si! — han drömde sig se tvenne brokig-färgade och färg-prakt-granna ankor, och, efter dem, en väldig gås, som flög dem efter. De slogo sig, för kungen, ned, och började, deréfter, att,

för kungen, sända upp välsignelser och böner. De bådo om lycksalighet för konungen. Ånyo vok han upp. Han stannade förlägen och förvirrad. Han kunde intet af alltsamman reda ut och tyda ut. Han hamnade ännu en gång i sömnens hamn. Han såg en orm, till färgen grön, med hvite och med saffransgule fläckar. Den ringlade och rullade sig kring hans fötter. Och denna afskyvärda, vedervärdiga reptil omarmade ett stycke sándal-trä. Af fruktan och förfäran, vaknade han upp. Han blef, af ångest, full, och af förskräckelse, på grund af desse hiskelige järtecken, hvars innebörd för konungen var dold. De voro phantasiens gyckel-verk och lek-verk. De voro aningarnes, förutsägelsernas spöken, som siade om hvad som ännu låg i mörkrets slöja. Ånyo drog honom, så småningom, till drömmens rike, den obevekeliga sömnens commissár. Men, *denna* gången, såg han sig, i drömmen, blod-besudlad. Från topp till tå, liksom en röd korall. Prydd — så att säga —, ifrån kronan på sin hjessa, alltintill fotabjellet, med en skrud af blodig-färgad Badakhshánsk rubin. Ur sömnen spratt han upp, förskräckt, förfärad. Han började att ängsla sig och vándas. Han önskade att kalla till sig några af seraljens officerare och kamerérare, då sömnen, plötsligt, honom, öfvermäktigt, grep. Nu, denna gången, såg han sig som ryttare, på hvit en mula. En mula sådan, att den genom-ilade, med blixtens hastighet de högste berg. En mula, slik, att den gled fram, som söta lifvet, gladeligt, och omärkligt, och tyst. Han vände mulans tyglar emot Öster. Han red ensam. Hur mycket än han såg sig om, han ingen såg af sine tjenare och svenner, förutom tvenne mattutbredare, som skredo fram till fots. Af skräck, på grund häraf, han vaknade på nytt. För sjette gången sjönk han ned i sömn. Han denna gången, såg en eld, som antänd var på toppen af hans hjessa. Och eldens sken och strålglans var så stark, att den omringade och omslöt alla jordens regioner. Då detta han, i drömmen sin, bevittnade, begynte han att darra och att bäfva. Han baxnade. Han vaknade. Berusades, på nytt, af sömnens

vin. Och sjönk, på nytt, för sjunde gången, ned i sömnens dvala. Nu såg han, på sitt hufvud sittande, en fågel. Som hackade och pickade, med näbben, på hans ögonbryn och panna. Men, 543.
denna gången, skrek han, ljudeligen, ut. Han sände upp hjertslitande och ynkelige hjelp-rop. Hofmännen, som befunno sig i kunga borgens för-gård: de hastade, vid kungens rop på hjelp, till hjelp. De skyndade, till kungens undsättning och bistånd. De sprungo, ängsligt, fram, bestörte och förskräckte. De skyndade sig fram till Majestätets säng. Monarchen gaf, dem, hjertetröst och hugnad. Befallde dem att gå, att gå i frid. Af skräck på grund af desse fruktansvärde drömmar förblef han som en orm med svansen skuren af. Förblef han som en man, af ormens gift-tand biten. Han skrufvade och vred sig, och han tänkte: »Hvad ÄR, dock, detta för en *serie* olik-färgade och hemska syner, som Maktens Penna ristat in och visat fram!? Hvad ÄR dock detta för en *här* af hemska fasor, som, på hvarandra följt och störtat sig på mig!»

Förr'n ETT tumult sig lagt, UPP springer ny en fasa;
Förrän EN skräck-syn gått, FRAM träder nytt ett spöke.

O ve mig! Trefaldt ve! Åt hvem kan jag det tälja?! Åt hvem kan jag detaljerna af hvad, mig, timat hafver anförtro?! Af hvem kan jag, i lit till hans erfarenhet och visdom, mig, utbedja en lösning och förklaring?! En tolkning af min svår-uttydda gåta?! Hvem kan jag göra till min hemlighets-delägare och min förtrogne vän?! Med hvem kan jag, väl, våga slå det *tärnings-kast*, som descriptionen af min drömma-syn bär inne och betyder?!

Min sorg, åt hvem kan jag den, väl, förtro?
Min bot, af hvem kan jag mig drista den utbedja?

Kort sagdt, han bragte återstoden af den natten till i tusenfaldig ångst. Allt intill dess att, sent omsider, dagen randades.

Han bittert sig beklagade, och klagade på denna mörka natt, med anledning af dess osägeliga dysterhet och långsamhet och fasa. Han skriade:

»O *Natt!* Om du ej är, i sjelfva verket, Dome-*Dagen,*
Hvi skrider du ej *fram*, och smälter *bort*, mer *hastigt* och mer *snabbt*?
O Morgon-Stund! Hvi halstrar du mitt hjerta så på elden?
Gif mig en enda ande-drägt, åtminstone, om du en gnista hafver af förbarmande!»

Så höll han på, till dess att Rosen-kinden af Den Rosiga Aurora, från bakom mörka nattens glänsande och svarta lockars svall, begynte skina fram och bringa hugnad. Till dess att Solen's kampher-hvita Boll, i stället för den amber-färgade och gråa natten, sig tedde, på det azur-blåa himmels-fältet fram.

Jord-klotets hjerna, genom solens hetta,
Vok, från den dårskaps-mängda dvale-sömnen (Jesajah 29: 10: »TARDEMĀ») UPP.

Så snart Allmaktens hand drog undan mörkrets slöja från framför fägringen och skönheten af UNGE DAGEN, Som illuminerar och upplyser hela verlden; och stjernornas monarch: DEN VIDT-BERÖMDA SOLEN bestigit Himlens Perl-infattade, Juvel-beprydda Thron, och hugnat öronen af olycks-slagna menskor med sin förkunnelse om Rättvisa förutan vank, med sin förkunnelse om Rättvisa som skänker Ljus, UPP steg den store kungen på sin thron.[1] Han kalla lät till sig de brahamåner, som voro öfvervinnare af svårigheter af hvart slag. Som voro

[1] I en not, skrifver Professor Eastwick, om detta ställe, i sin öfversättning: »When the king mounts his throne in public, the crier announces that the royal court is opened for the administration of Justice. In the same way, light is dispensed when the sun takes his seat on the throne of the sky. Such is the comparison.»

snälle tydare af spådomar och drömmar. Och konungar i det occultas verld. Och, UTAN att en tanke gifva åt sin handlings ÄNDALYKT och FÖLJDER, beskref han, för dem, alle sine drömmar, precis som han dem hade drömt och sett. Då brahamånerna de skräckeliga drömma-synerna förnummo, och lade märke till, och gåfvo akt på spåren af alarm och fasa uppå kungens panna, strax hade de sin strategi, för sig, perfect och klar. De talade: »Förvisso! Fast fasansfulle äro desse drömmar. Ej hafver någon, någonsin, sett slik en gräslig dröm. Ej hafver örat af en drömma-tydare och varsel-tolkare förnummit sagan om en sådan varsel'ns dröm. Om konungen behagar hedra oss med sin tillåtelse, sku' vi, som äro kungens under- 544.
gifne slafvar, tillsammans komma, att, i saken, pläga råd. Vi skole rådfråga de Sibyllin'ska böcker, som skrifna vordna äro, för att till botten gå i drömma-tydnings-konst. Vi skole dem, med noggrannhet begrunda, och ängsligt öfverväga hvad, der, skrifvet står. Och, sedan, skole vi, i ljuset af **de** skrifternas anvisningar, de hemska drömma-synernas *betydelse* och *innebörd*, för kungens fötter, underdånigst, lägga fram. Och, så, omsider, tänka ut en plan, och koka hop ett mot-gift, hvarmedelst faran för Ers Majestät kan värjas af.»

En vis man talar efter moget öfvervägande;
Ty tal förutan föregående begrundande är värde-löst.

Hans Majestät gaf, dem, tillåtelse och tillstånd. De gingo ut, från framför kungens anlet. De kommo samman i ett enskildt rum. Der läto de, i smutsen af sitt hjerta och i falskheten och hatfullheten af sin håg, i rassel sätta hämnd-begärets kedja. De tisslade och tasslade och sade: »Den lede och blod-törstige tyrannen! Dräpt har han, för oss, för ej längesedan, väl tu och tio tusen män utaf vår stam! Vår egendom, vårt gods han hafver plundrat! Och gifvit all vår rikedom till sköfling! Nu söker han, utur *vår* hand, sin hjelp! Nuväl, *i dag* är trådens

ända fallen i *v å r* hand! *Härmedelst* kunne vi vårt hat, vi skickat fram förut, sen det sin verkan gjort, tillbaka-kalla.[1] *Härmedelst* kunna vi angústas nóstras rés på-nytt-upp-bygga! Vårt tillstånd bättra upp! Vår ställning resa upp! Vi skole honom för hans blodiga tortyr och tyranni, väl, qväsa! Han hafver OSS släppt in i SITT förtroende! Åt OSS, han har betrodt att SIN dröm tyda! Att dess betydelse och ande-mening daga upp! Vi måste detta tillfälle ej låta glida oss ur händerna. Vi måste hasta att vårt hat, som vi, för länge sen, likt ett avantgarde, likt en dödens för-trupp, sändt i förväg till hans fall, tillbaka-kalla.[2]

Med röken[3] ur sitt bröst, är fienden till fånge gjord i vedermödans hand, och qväfd, och gripen.
Drag, ur hans hjerta, rök.[4] Och räkna tillfället för rof. För rof! För byte!

Den bästa kosa, som vi kunna taga, den bästa väg att, deruppå, slå in, är att vi tala utan krus med kungen. Och skrämma honom med det skräckfullaste hot. Och tala honom till, och, honom, säga: 'De drömmar, som du sett, de äro järtecken, som förebåda dig sju fruktansvärda fasor. Af hvilka hvar och en är slik, att den, dig, medför fara för ditt lif. Och dessa fasor kunna värjas af på sätt som följer: Låt hela skaran af ditt rikes pelare, och hela skaran af ditt kungs-hofs ädlingar, och alle dine enskilde, private gångare och hästar, och alle dine utvalde, förnämligaste springare och fålar, med svärdet, med det blodslusts-blixtrande och skarpa svärdet, i hast, bli slaktade, och, genast, ljuta död. Låt, sedan, deras blod, i stort ett bad-kar, tömmas. Må, sedan, konungen, i karet, taga plats. Och sitta, der, en stund. Allt under det att vi incantationer läsa. Och

[1] På Persiska: »*Ba-d-ín wasíleh kínah-e-khwēsh bāz tuwánim khwást*».
[2] På Persiska: »*Dar bāz-khwástan-e-kínah-e-derínah ta'adjíl báyud namúd*».
[3] sucken
[4] **FRAM** bringa suckars rök utur hans svedda hjerta.

sjunga troll-sånger. Och föra ut magi. Och andas på vår konung med vår ande-drägt. Och smeta *på* honom en del af detta blod. Och honom dermed gnida, tills han varder röd. Vi vele, derefter, sen kungen vi ha tvagit, och, med kristall-klart vatten, ren-gjort kungens hud, med ren och kostlig olja, honom smörja in. Och honom, sisteligt, till hofvet föra åter, förnöjd och frisk och glad; och fri från sorg och qval! *Sålunda* vilja vi till majestätet tala. Och *s e n*, sen vi, med detta stratagēm, beröfvat konungen hans vänner och ministrar, och hans anhängare och följeslagare ha färdat af, SEN skole vi, efter en tid, då han är ensam, vårt mellanhafvande med honom, *fuller*, liqvidera, och gamla räkningar, med honom, göra upp. På så vis finns det hopp om, att, ehuruväl, allt hitintills, och under hela denna tid, vårt hjertas fot af taggen af hans tyranni har blifvit stungen, vi skole få, en gång, med åtråns hand, vår längtans rosa plocka, och släcka glöden af vårt heta hat. På så vis finns det hopp om att vår hänsynslöse ovän skall sjunka ned i nederlagets dy. Att vi, med lust, se skola huru det, för honom, vedergullet varder.»

Ehuru hjertat har sett våldets och tortyrens törne-tagg,
Finns hopp, finns hopp derom att, uppå ändalykten,
I önskemålets och begärets rosen-trädgård,
Vår längtans ljufva rosa skall slå ut och blifva plockad.

Följaktligen — med slikt bedrägeri och slikt förräderi — de **545.** gaddade sig samman. De sammansvuro sig, i otacksamhet, mot sin kung. Till kungen gingo de, och talte honom till, och sade:

»O konung! Må din thron, ditt välde vara evigt!
Må lyckosamme vara dine månader och dine år — och ärokrönte!

För kungens upplysta förstånd är det, i sjelfva verket, klart och tydligt, att tydningen på desse drömmar intet annat ger

som resultat och visar fram som frukt, än olyckornas stormanfall, och qvalens. Och lidandenas och förskräckelsernas invasion uti hans land. Emellertid, ha vi tänkt ut ett effectivt och kraftigt verksamt medel att dessa fasors fruktansvärda följder, med berg-fast säkerhet och visshet, värja af. Om kungen värdes vårt förslag — som sprunget är ur renaste tillgifvenhet och har sin rot i välönskningens sjelfva väsen och essentia — acceptera, och, dertill, låna samtyckets och gillandets och välbehagets öra, skall, säkerligen, utan minsta tvifvel, ofvan-nämnda fasor, som med desse drömmar hänga samman, blifva motade och, lyckligt, värjda af. Men derest konungen vår föreskrift föraktar, och icke vill gå in på vårt förslag, då måste han förbida fruktansvärda lidanden och olyckor, ja, han kan vänta, sig, förlusten af sin thron, ja, han kan vänta sig förlusten af sitt lif.» Förskräckt blef konungen vid desse deras ord. Han föll i cirkelen af häpnad och bestörtning. Hans hjerta nästan upphörde att slå. Han skriade: »I måsten desse ord, med noggrannhet, förklara, och lemna mig en detaljerad upplysning om deras innebörd och märg. På det att jag, på hvarje sätt, med alle medel, hvilke ligga inom möjlighetens region, må mig befatta med att leta upp ett botemedel och en hjelp.» Nu sågo ränke-smidarne försåtets bak-ugn glöd-het. De hastade att skjutsa in, deri, förräderiets deg. Och foro fort, och lade till, och sade: »De tvenne fiskarne, som stodo på sin stjert: de äro Majestätets tvenne söner. Och ormen, som, kring Majestätets fot, sig ringlade, är Irán-Dúkht. Och de två ankorna af brokig, olik-artad färg: de äro de två elephanterna med fjäll af fiskar. Den store gåse-bonden är den hvite elephanten. Den snabba, vind-fotade mulan är den snabbe springaren, hvars hof ej *ilade*, då han sprang fram, men *flög*. De tvenne matt-utbredarne, som skredo fram till fots: de äro kungens tvenne, baktriánske dromedårer. Och elden, som, på kungens hjessa, blifvit tänd, och sken: det är Ballår, hans Majestäts wazír. Och den der fågelen, som stack sin klo i Majestätets hufvud, är Kamál,

den höge kungens clérk. Och detta blod, hvarmed sultānens kropp blef smetad ned och fläckad: det verkningarne är och resultatet af det blanka svärdets arbete och slöjd. Det svingades mot Majestätets hufvud, och Dess hela kropp blef, thy, och derigenom, fläckad ned och blod-besudlad. Nåväl. Nu hafve vi en plan gjort upp till Majestätets fromma och till afvärjande utaf de skadeliga följderna och verkningarne utaf desse onde drömmar. Och denna plan, den lyder, i all korthet, se så här: 'Må kungens söner två och deras moder, må kungens sekreterare och hans minister, må kungens elephanter och hans häst, må, sluteligen, kungens dromedarer två bli slaktade! Må alle desse, samt och synnerligen, lifvas af med kungens svärd, och döden dö! Må, sen, en del af deras blod bli tappadt ut och samladt, och gjutet in i ett och samma kar. Må svärdet, sen, bli bräckt, och, samman med de döde, gömdt i jorden. Må blodet bli, med vatten, mängdt och hälldt uti ett kar. Må kungen sätta sig i karet ned, så skole vi, för honom, Sjunga trolle-sånger. Så skole vi, för honom, bedja böner. Och derefter, på kungens panna, med det *rena* blodet, skrifva trylle-formulär och tecken af magi. Och, med det *vatten-mängda* blodet, två hans skuldror och hans bröst. Derefter skola vi förlöpa låta trenne timmar. Och, sedan, med friskt vatten från en källa två hans hufvud och hans hela kropp. Och honom, sedan, torka. Och honom, sedan, smörja in med oljo. Med oljo af Den Renaste Oliv. På det det onda månde, grundligt fjermas. Förutom *denna* bot, finns ingen bot.»

Att värja ondska af — må det ej *din* lott blifva! —
Finns endast detta sätt, som, nu, för dig, jag nämnt.

När kungen hörde desse grufvelige ord, blef han bestört. För- **546.**
fasades. Förskräckelsens och häpenhetens eld förbrände hela fonden af hans tålamod och jemn-vigt. Tumultets storm-vind gaf hans skörd af mildhet åt till-intet-görelsen. Han qvad: »O

fiender, med ansigtet af *vänner*! O *menniskor*, med skap-lynnet af *djeflar*! Jag DÖDEN föredrar framför de djefvuls-planer, som *I* smidt ihop. Jag föredrager dricka bolmörts svarta gift framför att samtycka till det förslag, som Satan hafver gjutit in i Eder! När jag skall hafva hela denna skara dräpt, af hvilka *somlige*, för mig, detsamma äro som min egen ande, af hvilka, *alle* äro axelen, kring hvilken omtanken om hela rikets väl och ve sig hvälfver, och medelen till min regerings värdighet och fasthet, hvad skall jag, **sedan**, ha för *glädje* i mitt lif? Hvad skall jag, **sedan**, ha att *lefva* för, hvad *lifs-mål*?

För mig är lifvet blott ett medel till att komma i förening
med min älskans-värde Vän;
Om DENNA Härlighet, mig ej beskär's, hvad har jag,
SEDAN, af mitt lif, för nytta?

Måhända hafven I ej låtit, Er, berätta om kung Sålomo — på honom vare Guds, DEN Allrahögstes Frid! —? Måhända hafven I ej hört den sanna lydelsen af samtalet emellan Sålomo och hägern?!» Qvad hela skaran af de falske brahamånerna: »Hur lyder, månne — säg oss! — den berättelsen?»

Andra Sagan.

Qvad konungen: »Jag hafver hört, att Sålomo — *må Guds Välsignelse och Frid, på honom och uppå vår Budskaps-bärare Muhàmmad städse hvila!* — en konung var, hvars vördnadsvärde påbud och befallningar beprydts med äran af att tränga genom alle hinder, och äran af att, oförhindradt, föras ut. Demóner, djínner, menskor, djur, och fåglar —: de hade, ALLE, sina länder gjordat om, i underdånighet och hörsamhet för denne store kung. Med lif och själ de bundit lydnads-bältet om sin andes midja. Allmaktens, Förbestämmelsens Munshí hade diplomet af hans kungliga mandåt prydt med Sigillet: »*Gif, mig, ett Rike, som ej någon, efter mig, besitta månde (Qur'ānen 38: 34).*» och Kraftens Så'is[1] hade väldets sadel lagt på ryggen af den Springare, Hvars namn är Östan-Vinden, som beskrifven står i Guds Qur'ān, med Orden: »*Vi gjorde Vinden till en undersåte under Sålomo. Den blåste för en månad hvarje morgon. Den blåste för en månad hvarje qväll*".

Hans träl var firmamentet. Och solen var hans slaf.
Och inställsam var tiden. Och verlden var hans dräng.
Med lif och lust, hans tjenare: så andar som, ock, män.
I led, omkring hans porthvalf: så fåglar som, ock, djur.

En dag kom, till honom, att honom se och helsa på, en af qerōberna, cherúberna, de, Gudi, nära-stående i Himmelrikets Guds-

[1] stall-knekt; fr.: »palefrenier».

Tillbedjans-Celler. Han räckte fram, för Majestätet Sålomo, en Bägare. En Bägare, med Lifvets Vatten, Bräddad, Full. Med Orden: »*Herren, Den Som ÄR, Den Ende Varande, Den allting Skapande — Må äradt vara Hans Förskräckeliga Välde! Må prisad vara Hans Förskräckeliga Makt!* — har lemnat, dig, ditt fria val, och rättighet att, som du vill, bestämma. Om så du önskar, Bägar'n TÖM, och, intill tidens ända, skall du aldrig smaka nödgas den sherbétt, som heter: »*Hvarje själ skall smaka döden (Qur'ånen 21: 36.).*» Men, om du föredrager, om du hellre vill, lyft ögonblickligen din fot, och flytta öfver, ifrån skräpvrån utaf mensko-slägtets fängelse, till Guds, Den Allrahögstes Rena Paradis, till Guds Den Allrahögstes Vida Slätters Rena luft.» Betänksam blef kung Sålomo — på honom Frid! Han tänkte: »Det kontanta myntet af en menskas lif är stort ett kapital, och stor en värde-källa. Dermed, derur kan man, på
547. Domens Dag och på Uppståndelsens, förvärfva, åt sig, öfverflödande profit.» Han tänkte, vidare: »Tillvarons rum och existensens rymd är som ett fält, en åker, hvari man så kan Härlighetens Frö för begge verldarne. Hvari planteras kan Den Eviga Lyck-Salighetens Träd.

Men DENNA tidens hand är alltför svag och bräcklig,
För att nå fram till SLIK beståndande och evigt hållbar Fröjd.

THY, måste, ock, från hvarje syn-punkt sedt, ett fortsatt lif att föredraga vara framför den bestickande förintelsen af existensen. Och framför lockelsen af dödens eviga hugsvalelse och frid. THY, måste, ock, de dagar två och tre, som stå, oss, qvar, de dagar två och tre, då anståndets och straff-uppskofvets tömmar, ännu, ligga i vårt fria vals, vår sjelf-bestämnings hand, förvaltas väl och noga, i syfte att, med ansträngning och möda, i syfte att, med arbete och fasta, förvärfva Guds Den Allrahögstes Gunst.»

DET kallas kan ett »LIF», **DET** »LEFVA» kallas kan:
Att bringa lifvet till i bränn-hett törstande och trängtande efter Den Älskade.

Åter, det slog honom, och föll, i honom, in: »De andars och de menskors höfdingar äro tillstädes-varande. Och höfvitsmännen för båd' djur och fåglar äro, här, tillstädes. Med dem, det höfves, mig, att pläga råd och öfverlägga. Med dem, det höfves, mig, att saken dryfta. Att rådslå med dem uti denna sak. Hvadhelst de, sam-stämmigt, i denna sak, besluta, det vill jag göra till mitt rättesnöre och min lag.» THY, rådslog han med djínner och med menskor. THY, rådslog han med fåglar och med djur. Inhemtade, af alla, deras åsigt, beträffande insupandet af ändlöst lifs sherbétt. Och alla rådde honom att den supa in och tömma. Enträget honom de förständigade att så göra. Ty tacksamme och glade voro de, vid tanken på att ändlöst skulle bli hans lif. Ty menniskornas, verlds-invånarenas välfärd låg innesluten i utsträckningen af frids-monarchens lif.

"Drick, i dig, evigt lif!" "Sup, i dig, evigt vara!"
Så lyder morgon-bönen och så lyder afton-bönen af hvar gubbe och hvar pilt.

Qvad Sulaimán: »Månn' der en enda undersåte finnes i mitt rike, som, här, i denna sammankomst, ej är tillstädes?» De sade: "Ja. Till denna sammankomst har hägern icke kommit. Han har ej varskodd blifvit om vårt möte.» Kung Sålomo — på honom, Frid! — afskickade en *häst* att honom söka. Och hästen gick. Och hästen hägern fann. Men hägern vägrade, med afsky, följa hästen (»*Equus significat intelligentia*». [Swedenborg.]). För andra gången skickade kung Sålomo ett bud. Han skickade en *hund,* den andra gången. Befallde hunden gå och hemta hägern. Och hunden kom, till hägern, fram. Och hägern fogade sig i den hundens ord, och ställde fram

sig inför konung Sålomo — Qvad Sålomo: »Jag hafver något litet, hvari jag inhemta skulle vilja få ditt råd. Men innan, *derpå,* jag mig gifver in, och innan jag *den* saken lägger fram för dig, lös, mig, en svårighet. Och tyd, för mig, ett svår-uttydt problem. Och tolka, mig, en svår-uttolkad gåta.» Men hägern ställde fram, för konungen, sin svaghet. Och sin ENFALD. Och sin incompeténs att gifva, kungen, råd. Och qvad:

»*Jag!* Hvem är *jag?!* Att det, blott, kunde *tänkas,*
Att kungens vällukts-spridande och rene ande, blott, kunde draga sig till minnes att jag finnes *TILL!*

För mig, mig arme slaf, ej makt eller förmåga, så att *jag* någon svårlöst gåta skulle kunna lösa. Jag är ej sådan, att en kung som du mig skulle hedra med en anmodan att gifva honom råd. Det är ej underligt och märkeligt, emellertid, att män af hög en rang sig låta *ned,* och sänka *ned,* och, huld-rikt, göra sig, om saker och förhållanden hos deras lägste underlydande och slafvar, underkunnige.

548. En *sol* är *du. Jag:* ett föraktligt *damm-korn.*
Är det ej fast förvånande och märkeligt, att se ett dammkorn fostradt af en sol?

Om Härlighetens Prophetias sändebud behagar svårighetens dunkla gåta daga upp för mig, skall allt hvadhelst, i mine tankar, faller in och kommer före, för Majestätets, fötter, sedan, läggas fram.» Kung Sålomo — på honom, Frid! — till orda tog, och sade: »Näst efter menniskan, är, af allt skapadt, allra ädlast: hästen. Af allt hvad skapadt är, är allra orenast och mest föraktadt: hunden. Hvad visdom låg deri, att du, vid budet af det allra ädlaste bland djur, ej ville komma? Att du, vid budet af det allra smutsigaste ibland alle djur, lopp till och kom?» Qvad hägern: »Ehuruväl, åt hästen, gifven är, i

ögonskenlig grannlåt, *hederns* skönhet; och *ärans* fulla glans, hos honom, lyser fram, så har han dock, på trofasthetens och på Guds-tillitens betes-äng, ej gått på bete. Ej heller smakat hafver han en enda droppe af det Vatten, som från tacksägelsens och tacksamhetens Källa, porlar fram.[1]

Förvänta dig ej trofasthet ifrån en häst.
Hvem såg en trofast häst? Hvem såg en trofast klinga?

Nuväl! Hur mycket än en hund är ökänd för sin orenhet, och bragt i van-rykte för sin orenlighet och smuts, han har, dock, spisat trofasthetens beta. Han har sig vant vid tacksamhetens sed.

En hund i örat bär tillgifvenhetens ör-ring.
Han glömmer icke bort en *b i t*, som han har fått.

Och jag, hvad mig beträffar, ville icke lyssna till ett budskap fram-fördt af en trolöshetens och förräderiets måls-man. Besynnerligen icke då det gällde en Inbjudning från Ers Majestät, Som är, af Allan Trofasthet och Är-lighet, Dess Källa. Som är, af Renheten och Sanningen, Dess Convergéns och Confluéns. Jag antog, deremot, Inbjudningen, då den förmedlades utaf en Budskaps-bärare, för hvilken Guds-tillit och Trofasthet ej brast.» Kung Sålomo gaf, hägerns ord, sitt gillande. Han anförtrodde, honom, hemligheten om Guds anbud. Han yppade, för honom, att han blifvit erbjuden att dricka änd-löst lifs sherbett. Qvad hägern: »Gäller detta erbjudande endast dig, dig *ensam?* Skall du, *allena,* dricka, eller skole dine vänner, ock, och dine stam-förvandter deraf blifva med-delaktige?» Qvad Sålomo: »Gud hafver sändt det uteslu-

[1] »Equus significat intelligentia.» (Swedenborg.) »Equo ne credite, Teucri!» (Virgilius.) »A malevolent set, besotted with intellect.» »Ett illa-sinnadt pack, förnuft-förfäadt och intelligens-brutaliseradt.» *Ki Adonái yitén Khōkmáh*» (»*Ty Den som Är gifver Vishet*» (Prov. 2: 6.).

tande för mig. Åt androm, har Gud gifvit hvarken lott ej heller del i denna gåfva.» Till orda hägern tog, och talade, och sade: »O Guds prophet och bärare af Budskap! Hur håller *detta* streck? Hur kan sig *detta* rimma?, Att *du,* allena, skulle lefva qvar och alle andre — ja, hvarenda **en** af dine själs-förvandter, anförvandter, vänner, ja, hvarenda **en** af dine följeslagare och tjenare och barn — *dig* före, inför *dine* ögon, skulle ryckas bort och dö? Jag skulle icke tro, jag kan ej tänka mig, att du, ur slikt ett lif, sku' hemta någon glädje. Att i ett lif, som helt och hållet bringas till i skiljemessans skugga, det skulle kunna finnas någon lycka, någon frid.»

O räkna vänners, själa-fränders umgänge för rof. Ty det kontanta myntet af vårt jorde-lif
Är endast gifvet oss, som glädje-frö, att utsås ibland vänner.
Ljuft är vårt söta lif, vid iakttagandet af Rosen-Gårdens Ljufva Doft och Sköna Prakt.
Men DETTA, endast, när det försiggår i kära vänners sällskap.

Qvad Sålomo — på honom, Frid! —: »Sententiam tuam video proboque». Från tömmandet af skiljemessans gift-beblandade sherbétt han höll sig af. Han afstod från att dricka
549. lifvets vatten. Ville det ej smaka. Sände det tillbaka Dit, Hvar'från det, honom, bragts.

Och jag har denna saga talat om för Er, för att, Er, visa, att jag ej ÖNSKAR något lif, från mine vänners, skildt. Att jag ej VARSNAR någon skillnad mellan egen död, och mine vänners. Förvisso! Ja, förvisso! Hvart välde afsedt är att, EN gång, ramla ned. *Hvar* »*KONUNG*» (»Et reges terrae gloriam et honorem suam in illam adferent» Apocalypsis 21: 24. »Si quis abstulerit de Verbis Libri Prophetiae hujus, illius partem auferet Deus ex Libro Vitae». Apocalypsis 22: 19.) *står på afresans* (Jesajah 57: 1.) *och på trans-migrationens* (Jesajah 57: 1.) *höga härlighet och höjd.* Hvar menska måste, slutli-

gen, tillryggalägga denna faro-fyllda väg. Och sofva här, i denna skräckens byggnads grafve-kammare. Hvi skulle jag, för två, tre dagar af försvinnande, bedrägligt lif, vidtaga slik en faro-fylld och skräck-fylld åtgärd? Och, med min egen hand föröda och i grus och spillror lägga all min äras boning, all min glädjes grund? Om dertill I förmögne ären och i stånd, så hitten på ett annat knip-slugt knep och gören upp en annan fyndig plan. Och koken hop en annan bot för denna sot, som ej är fullt så svår att taga in och svälja.»

Förthy, med *denna* uppgift, går jag ej i land.

Men honom svarade Brahmånerna och sade: »Herre konung! Må kungens lif bli evigt och evinnerligt! De Ord (obj.), Som *Sanning* (subj.) talar, äro bittre. De råd (obj.), som *Troskap* (subj.) talar, synas beske. Förunderligt! Ett intellekt som konungens! Ett intellekt, som pryder hela verlden! Och, likväl räknar kungen andras lif och väsen såsom jemnbördigt och likvärdigt med sitt! Och öfverger, och afstår från sitt eget dyra lif och från sitt eget faders-ärfda kungarike, blott för att trygga deras lif och lem! Han måste lyssna till förmaningen af sine vänner! Han måste hörsamma och sätta tilltro till de råd och varnings-ord, som hans oegennyttige, osjälfviske väl-önskare bestorma honom med! Han måste anse och betrakta *sitt* omätligt dyrbara och oskattbara lif och *sitt* all verlden omfattande, faders-ärfda rike såsom *mer* än en compensation för alle desse frånfällen och lifs-förluster. Han måste, härvidlag, i denna sak, som källan blifva kan till hela verldens glädje och orsaken till sinnes-frid och ro för hög och låg, till verket gå, med kraft och mod, och utan ängslig tvekan. Förvisso: hvarje man med sundt förnuft betraktar hela menskoslägtet skapadt blott för sin skull. För öfrigt är, för kungen, icke doldt, att menskan kommer, genom mycket lidande, till absolut och oantastad myndighet: Han vet, att nyckelen till maktens skatte-kammare, i obegränsad möda, är till finnan-

des. Att nyckeln, blott, med omätlig ansträngning, kan, nånsin, komma i en menskas hand. *Alltså:* att taga afsked från det ljufva lifvets värdighet, och ge på båten kunglighetens thron, och ringa akta framgångens 'standår, tycks fjerran vara från en *klok* mans stig. Och, bara *kungen* finnes qvar vid lif, ej skall det tryta qvinnor, tryta barn. Och bara *riket* qvar-blir, muradt fast och starkt, skall det, på lifs-förnödenheter, öfverflöds-artiklar, prydnads-föremål och lyx, skall det, på snälle skaffare och trogne tjenare och redelige svenner, icke tryta.»

Om ingenting der finnes, intet ALLS,
Om DU, blott, finnes der, finns allt och alle.

När kungen desse, deras ord förnam, och iakttog den båldhet, hvarmed de desamme orden presenterade, blef han bekymrad. Från hofvets salar, han begaf sig till sitt enskilda gemak. Han vände ansigtet, ifrån palatsets thron, och drog sig undan bort till sorge-husets tår-omflutna vrå och gråte-kammare.

550. När jag ej mäktar min bedröfvelse, med någon, dryfta,
Vill jag bege mig till min smärtas dolda cell. Der vill jag samtala och rådslå med mig sjelfver.

THY, lade han, på jordens stoft, den bittra nödens kind. Han ut-göt, ångest-fullhetens och sorgens tårar. Hans hjerta sargades och halstrades, liksom kabåb, på missmodets och hopplöshetens eld. Han gaf sin skörd och sitt förråd af tålamod och sans åt ödeläggelsens och undergångens vindar. Han skriade: »Men hvadan KOMMER detta fasans moln, som låter regna ned, uppå mig, olyckornas, ödeläggelsernas skurar?! Igenom hvilket PASS har denna sorge-här trängt in, som bärer bort som rof och byte, från mig, sjelfva LIFVET's tillbehör och instrumenta?!

DER satt jag, sjelf! DER var min vrå! DER satt min vän!
DER klang min sång!

Hvem gaf, åt sorgen, min ADRESS?![1] Hvem gaf åt olyckorna, TÍDENDERNA eller ÚNDERRÄTTELSERNA om mig?![1]

Men, hur som helst, hur kan jag säga att aflifvandet af mina älskade är sak af ringa vigt, är något lätt att bära?! Hvad glädje kan jag hemta ur mitt lif, min existens, förutan mine söners, mine själs-förvandters skönhet?! Hvad gagn, hvad nytta skall jag hafva af min krona och min thron, förutan mine barn, som äro mine ögons ljus och frukten af mitt hjerta?! Som äro, här, i *detta* lif, min hjelp! Som äro, EFTER detta lif, sen jag har vandrat genom dödens skuggas mörka dal, mitt hopp[2], mitt, hoppets ankare![2]

---

[1] »Non tranquillus fui. (Non habui pacem.) Neque quiévi. Et non RE-quiévi. ET venit PAVOR.»
»I was not in safety. Neither had I rest. Neither was I quiet. Yet TROUBLE came.» (Hiōb 3: 26.)

[2] »Mitt hopp, mitt hoppets ankare, att, genom *deras* böners hjelp, få komma, snabbare och smärt-friare, ut ur skärs-elden!» (Se, nedan 19de kapitlet: 56tte paragraphen.)

Jakob Böhme: »De Tribus Principiis.»
Kapitel 19: Paragrapher 51—56.

51. »So du gleich betest, so hast du dein finster Kleid an, das ist besudelt mit eitel Lastern, mit Wucher, Geiz, Hochmuth, Unzucht, Hurerei, Zorn, Neid, Diebstahl; ist mörderisch, neidisch, boshaftig. Du schreiest zu Gott, Er soll dich hören, und du willst doch diesen Pelz* nicht ausziehen. Meinest du, dass ein solcher Teufel in Gott gehe, dass Gott einen solchen rauhen Teufel in sich lasse? Dein Gemüth stehet in einer Schlangenfigur, oder in eines Wolfes, Löwens, Drachens oder Kröte; so du zierlicher aufzeuchst, so bist du kaum ein listiger Fuchs. Wie deines Herzens Wille und Quaal ist, also stehet auch deine Figur, eine solche Gestalt hat deine Seele. Meinest du, du willst ein solch Thierlein ins Reich Gottes einführen?

52. Wo ist deine Bildniss nach Gott? Hast du sie nicht zu einem

* »denna *pels*»; »denna *hud*»; »detta *skinn*»; »detta *skal*»; »denna *mask*»; »denne *döljare*»; »denne *Mr Hyde*»; »*this Mr Hyde, who is the hideons hider of your hidden, awful self.*»

Af intet, har fadern mera behof,
Än af en afkomling värdig och god.
Af intet har fadern mer nytta och gagn,
Än af barn, som, i bönen, stå, honom, till hands.

---

scheusslichen Wurm und Thiere gemacht? O, du gehörest nicht ins Reich Gottes, du werdest denn neugeboren, dass deine Seele in der Bildniss Gottes erscheine; denn so ist Gottes Barmherzigkeit über dir, und decket das Leiden Christi alle deine Sünden zu.

53. So du aber in deiner Thiersgestalt beharrest bis ans Ende, und dann stehest und giebst Gott gute Worte, er soll dein Thier in Himmel nehmen; da doch kein Glaube in dir ist, sondern dein Glaube ist nur eine historische Wissenschaft von Gott, wie der Teufel das auch wohl weiss: so bist du nicht am Bande Jesu Christi angeknüpfet, und bleibt deine Seele im Wurm und Thier, und träget nicht die göttliche Bildniss: und wenn sie vom Leibe scheidet, bleibet sie im ewigen Fegefeuer, und erreichet nimmermehr die Thore der Durchbrechung.

Die ernste Pforte vom Fegefeuer.

54. So spricht das Gemüth: Mag denn nicht eine Seele aus dem Fegefeuer durch menschliche Fürbitte rantionirt werden? Mit diesem hat Antichrist viel Gaukelspiel getrieben, und sein Reich darauf gesetzet, aber ich werde dir den Zweck weisen im Licht der Natur hocherkannt.

55. Die menschliche Fürbitte haftet also weit, so ferne die Seele am Faden der Wiedergeburt hanget, und nicht ganz ein Wurm oder Thier ist, dass sie mit Begierde zu Gott eindringt; und so denn rechte Christen sind, die da ernstlich in der neuen Geburt stehen, und ihr Seelen-Geist am Faden des Bandes der armen Seele, mit der armen Seele in ihrer inbrünstigen Liebe gegen die arme Seele zu Gott eindringet, so hilft sie ja der armen gefangenen Seele ringen und die Ketten des Teufels zersprengen.

56. *Vorab wenn dieses geschieht vorm Abscheiden der armen Seele vom Leibe, und sonderlich von Eltern und KINDERN, oder Geschwistern oder Blutfreunden: denn in denselben inqualiren ihre Tincturen, als die von einem Geblüte sind erboren; und gehet ihr Geist viel williger in diesen grossen Kampf, sieget auch eher und mächtiger als Fremde; so fern sie nur in der neuen Geburt stehen: aber ohne dieses wird nichts erhalten, kein Teufel zerbricht den andern.*
(Jakob Böhme: »*De Tribus Principiis*» *19: 51—56.*)

Och hvad beträffar **Irân-Dukht** — som *sådan* är, *att* källan af den skinande och klara solen blott är en droppe, hemtad upp ur hennes hakas brunn, som *sådan* är, *att* ljuset af den uppåtstigande och milde månen blott är ett glitter, hemtadt fram ur hennes strålande och sköna anlets åter-spegling, som *sådan* är, *att* hennes kind är, liksom glade framgångs-dagar, frisk och dagg-bestänkt, som *sådan* är, *att* hennes lockar äro, liksom ofärds-nätter samman-flätade, och svallande och svarta —

— Som solen: hennes kind. Som solen, himlens makalöse konung;
Som silfver-ny-månen: de hvälfde ögon-brynens stolte båge.
Af *hennes* ansigte, fick solens ljus sin glans;
Af *hennes* läppar, fick rubinens ädelsten sitt röda skimmer. —

Ja, hvad beträffar Irân-Dúkht, **är hennes sällskap** hjerte-tjusande och fängslande, och hennes närhet lifs-föryngrande och kraft-förlänande, och, utan henne, finns ej någon glädje, mer, för mig, på jorden all. Och hvad beträffar min wazír: **Ballár** — hvars vise omdömen och kloke råd, hvar mörkrets olycksnatt, är som en sol, för mig, en sol som sprider ljus, en sol, hvars insigts vax-ljus' milde stråle är, mig, som en stjerna, en stjerna, i hvars sken jag hittar *fram,* en stjerna, som tillintetgör och dräper mörkret rundt omkring mig —

— Förutan hjelpen af hans penna, rast-löst skrifvande, och aldrig hvilande,
Ej skulle, längre, »KONUNGARNES» (Apocalypsis 21: 24.; Jesajah 57: 1.) thron stå fast. —

Ja, hvad beträffar min wazír, **är han så värdefull för mig,** att om han icke stode fram, inför min äras thron, hur skulle kungarikets byggnad hålla hop och ha bestånd och stadga? Hur

skulle glansen af min styrelse och min regering stanna oförd-unklad? Hur skulle fyllandet af mine skatt-gemak och skatt-hvalf pågå oförhindradt? Hur skulle ökandet af mine landa-märens rikedomar pågå, oafbrutet?

551. Och om de sidor utaf rådslag och af råd, som skrifvits af **Kamāl,** min clerk — hvars fingrars lärjunge är himmelens illuminerade Mercurius, hvars tolknings-matbords-bröd-smul-ätare den silfver-tungade Mercurius är, den der, ock, Hermes kallas, hvars hvarje ord är tjusande och hjerte-lyftande och glänsande liksom ett hals-band sammansatt af oskattbara, äk-ta perlor, hvars skrifter kunna mäta sig med glädje-spridan-de juveler —

— Hans ord, som skänka fröjd, hop-mänga *eld* och *vatten.*
Hans skrift med rytmisk klang, hop-mänger *ljust* och *mörkt.*[1] —

Om *dessa* skrifter icke städse vore ställda fram, inför mig, hur skulle angelägenheterna och ärendena af de ute-liggande och fjerbelägna regionerna, hur skulle händelser, som tima i angrän-sande och närbelägna trakter och provinser komma till min kännedom, såsom sig bör? Hur skulle jag få reda på min oväns ställning? Hur skulle bud mig nå om fiendernas stämp-lingar? Så snart förderfvets inscription skall hafva ristats in i desse mine trogne vänners (Ballår's och Kamål's) lefnads lifs-band, som äro mine redelige gifvare af råd, som äro mine upp-riktige och hängifne höfvitsmän, som äro — så att säga — rikets hjelpande och starka hand, och rikets vakande och skar-pa öga, DÅ skola genast verkningarne utaf deras goda råd, och frukterna af deras djupa stats-mans-visdom falla från och uteblifva. I SÅ fall bort med glansen af min styrelse-method

[1] »En verlden i Ruiner
Har Smertens bitre Trang
Till *lyse* Violiner
Og til den *dybe* Sang.» (»Khidōth mini Kādäm.»)

och skarp-synt-heten af min anordning och min förvaltning! Alltsammans bort-förvisadt till omöjlighetens, obefintlighetens land!

Och, vidare, beträffande **den hvite elephanten**, *hvars* stolte kropps-gestalt, likt måne-globen, skiner, *som* härlig är att se och ståtlig att betrakta, *som* rör sig likasåsom stjerne-himlens hjul, som hvälfver sig omkring —

— Omgjordad, likt en faster borg, uti ett nät af jern;
Hans betars dråp-slag mäkta faste borgar välta neder —
välta neder. —

hur skulle, utan honom, fienden jag våga skåda an och möta? Och **utan mine elephanter två MED FJÄLL,**[1] som under krigs-tumultet, äro som två strömmar, hvilke brusa fram och rasa, och kasta fienderna, obetvingligt, ned; som äro likasom två väldiga cycloner, som lyfta fienderna, likt små damm-korn, upp —

— Af sine snablar göra de sig kast-reps-ringar;
Med dem de draga nackarne af tappre hjeltar i sitt rep. —

förutan dem, hur skulle jag, på stridens dag, på slagets fält, min oväns krigs-led kunna bryta mig igenom? Hur skulle jag min fiendes attack stå mot, och vedersakarenas framstöt kunna resistera? **Och utan mine snabb-fotade, snälle dromedårer,** vid hvilkas uppbrott morgon-budskaps-bäraren ej mäktar *se* för bara damm, för deras klöfvars damm; och Nordan-Vinds-Bud-bärar'n ej kan *tänka* på — en gång — att springa *kapp* med, nej, att hinna *fatt* de damm-moln, som bölja upp från deras il-färds väg —

— Liksom en eld som bränner törnen upp och, öfvermodigt,
sträcker på sin nacke;
Liksom en vind, som sveper genom öknen. —

[1] Se ofvan.

hur skulle jag, förutan dem, *om* mine ute-liggande och fjerr-belägne landamären undfå underrättelser? Hur, *med* dem, hållas i för-bindelse och i gemenskap? Hur, *till* dem, sända mine kunglige mandat? Och, **utan min, som vinden, snabbe springare,** hvars nerver äro stål, hvars lopp är liksom blixtens, hvars hastighet förvirrar, hvars kinders blixtrande, hvars näsborrs frustande uppväcker afundsjukans eld i *Rústam's fåle* **Rikhsh**, hvars glidande och ilande celeritet uppväcker grämelse i Khúsrav's snabbe springare: »*Shab-Díz*», och låter regna, från hans ögon, sörgens rosen-tårar —

552. — En springare, som, med ett enda språng,
All ödemarken skulle kunna springa öfver. Ja, vore den, än, lika lång som hoppet långt är; Det hopp, som, evigt, lefver i en menskas hjerta. —

Ja, utan honom, huru kan jag mig, i förväg, glädja åt behaget att få sjunka ned i njutningarnes mjuka mattas bädd af rosor? Hur kan jag, med chaugánen af beslutsamhetens fröjd, från tillfredsställelsens och munterhetens boll-fält, upp-hemta sällhetens och salighetens boll? Och, **slutligen, mitt bitande och hvassa svärd förutan** — mitt svärd, som vatten, blankt, *hvars* flamma, med den fasa som den inger, blankt dränker seditionens och conspirationens eld. *Som* eldigt är i bödels-verkets act. *Som* upprätthåller kunga-dömets ära. *Som* håller uppe rikets majestät —

— Ditt stål-blå svärd har, med sin klingas skarpa egg, bevisat halten af sin Härlighet och Ära.
Likt droppar utaf dagg, på blomstrande violer —

hvad verkan och effekt skulle, väl, jag utöfva kunna, då, i fält? — Och, **sen** jag, väl, från alle desse mine bundsförvandter, blifvit bortskild, och skild från deras bistånd, deras hjelp, och **sedan** jag, med egen hand, gjort mine undersåtars antal, hvad *mig*

anbelangar, obefintligt och deras myckenhet och mängd, för *mig*, till intet gagn, hvad nytta kan jag draga ur mitt rike, hvad glädje kan jag hemta ur mitt lif?

Ett lif, på så vis bringadt till, har intet värde.

I korthet sagdt — och för att sammanfatta alltihop och rekapitulera — en hel natt och en hel dag, dränkte kungen sig uti ett haf af tankar. Och likväl fann han icke — medelst allt sitt dykande, i hafvet, ned — *den* tankens perla, hvarmed han, med visshet, bringa kunna skulle handen sin till hoppets tråd. Berättelsen om kungens häpenhet och grubbel blef spridd och kolporterad ut bland alle statens pelare och högste embetsmän. Och kungens hjerte-ångst och djupa sinnes-oro blef klar för allom dem, som hade tillträde till kungens lön-rum och sanctórum sanctum. Ballår, ministern, kungens privy councillors' ordförande, fundersam blef, och tänkte: »Om jag den förste blir som gör en hemställan och anhållan hos kungen, att han de ting, som honom tynga, ville täckas daga upp, och börjar snoka i hans Majestäts privata sorger, och — *innan* han, mig, gifvit någon uppmuntran och något tecken — med spörsmåls synål öppnar upp hans sorge-orsaks böld, förvisso, fjerran vore det från hvad belefvenheten kräfver, och fjerran från den vördnad och respect, som kommer, kungen, till. Å andra sidan, om jag töfvar eller dröjer, och väljer vårdslöshetens, tröghetens och procrastinationens väg, så torde detta knappast svara mot den ärlighet, lojalitet och trohet, som konungen har rättighet att utkräfva af mig.» Följaktligen, begaf han sig till Irân-Dukht, till kungens **MAKA,** och sade, sedan han det öfliga lof-prisandet, till henne, burit fram:

»O du, som, in Excelsis, hafver lyftat upp din *Kyskhets*
konungsliga slöja!
Allt under det att Gabriel, Den Trogne Anden, *lyfter* upp,
och *håller* lyftad upp, din *Äras* konungsliga Flor!

Det är, ditt Guds-upplysta sinnelag, ej okändt och förborgadt, att, allt ifrån den dag, då, mig, beskärdes äran af att bli en länk i kedjan af de uppvaktande slafvarne af detta höga hof — hvars pomp och prakt har Ähnlichkeit med sjelfve höge himlens — och intill denna dag och denna stund, som *är*, har kungen ej förborgat någonting för mig. Ej heller har han tillstadt, sig, och ansett rådligt, att NÅGOT företaga och sig gifva in uppå och låta in sig på — det vare stort, det vare smått — förutan inhemtande, först, af *mitt* utlåtande. I går, emellertid, befallde han, ej *en* gång utan *flere* gånger, *Brahamänerna* till sig och talade och conferërade med *dem*. I dag har han tillbaka-dragit sig, i ensamhet. Och sitter, tankfull och bedröfvad, för sig sjelf. Nuväl, *du* är hans lycko-ödes drottning! *Du* är hans konungsliga hjertas innerligaste hugsvalare och vän. Och folket: undersåtarne i allmänhet — och hela hären, ha ställt sitt hopp och sitt förtröstande — näst efter deras hopp om *kungens* nåd — på DIN bevågenhet och ynnest. Och de betrakta *dine* order och befallningar, i hvad beträffar lösande och bindande, som öfverträffade, allenast, blott, af
553. Majestätets. Tillrådligast och klokast synes vara, att du, hos kungen, Majestätet, träder in. Att du, dig, skaffar kännedom om hvad som timat. Att du *oss*, derefter, derom, i nåder, täckes göra underkunnige. På det att vi, så snart som möjligt ske kan, börje saken dryfta, och söke finna bot mot denna sot. Ty listige och arge äro desse Brahamåner. Förrädiske, bedrägelige skälmar äro de. Beredde till försåt och perfidíe. Och jag, för min del, fruktar grufveliga för att kungen, genom deras hale tale-sätt och lismeri, skall ledas till en act, en ödes-diger åtgärd, hvars resultat och följd blir ruelse och skam. Och, som vi nogsamt vete, så snart en händelse egt rum, ha ruelse och skam ej längre någon talan. Ge ruelse och skam ej båtnad eller bot.»

Den bot, som du, emot det onda, önskar bringa,
Den bör du bringa an, förrän det onda HÄNDT.

Qvad Irān-Dukht: »Emellan konungen och mig ha vexlats skarpe ord. Förmaningar och förebråelser ifrån min sida ha ej saknats. Förmedelst tr̄oper, metaphōrer, allusióner, ha vankats, för monarchen, skarpe hugg. Och under slike, dylike förhållanden, bär det, mig, *mot* att kungen, i hans lön-rum, komma när. Att spörja kungen ut. Att lossa tungans band, och anställa förhör med konungen i detta ärende. Kort sagdt: *att lexa kungen upp.*» Wazīren genmälde: »O drottning! Hela verldens herrskarinna! *Tillrättavisning är en* **vännners vänskaps**-*gärd.* Och förebråelse är orsaken till vänskaps-aedificii-grundens stadga. Och *medlet,* hvarmedelst förbindelsens, samhörighetens bas förblir beståndande och icke vacklande, den heter *rättvist och oegennyttigt klander.*

DIG, hörer huldhet till. Mig, förebråelser.
Förutan förebråelser och huldhet, finns ej vänskap TILL.

Men DENNA gång bör du *å sido* lägga förebråelser och klander. Ty, när en kung fördjupad är i tankar, när långvarigt och plåge-samt begrundande hans hjerta sargar, då våga ej hans tjenare och slafvar, mot honom, lägga oförvägenhet i dagen. Och, dig förutom, finnes ingen som, på lämpligt vis, med välvishetens nyckel, mäktar öppna denna dörr. Jag hafver, mången gång, hört konungen: min herre säga: 'Närhelst, inför mig, träder fram min drottning, Irán-Dukht, glad varder jag, änskönt, tillförne, sorgsen. Och genom hennes lyckosamma, hugnesamma när-befintlighet, befrias jag från modfäldhetens och nedslagenhetens bojor.' THY, gack — o drottning! — gack! Ja, gack i denna stund! Och forska ut hvad detta svårmod döljer. Och skänk, dymedelst, åt det hela hof, ett oskattbart, omätligt nådes-vedermäle.» Till kungens majestät kom Irán-Dúkht. Hon bragte ut de öfveliga helsnings-riterna. Nedkallade, på konungen, välsignelse, och sade:

»Må sorg dig icke nå! Dig, vare ångst en främling!
Må lidande och qval, för dig, fly bort, i skräck!

Mitt hjertas frid du är. Äst, af min själ, dess balsam.
Du är min andes ro. Äst, af min ångst, dess bot.

Hvad månde vara orsaken till din förlägenhet? Hvad skälet till din häpnad och förvirring? Hvi denna tankfullhet och dysterhet och detta grubbel? Om du har något hört från Brahamånerna, bör du det meddela åt dine tjenare och vänner, på det att desse, hjelpande sin kung, må uppfylla de pligter, som, dem, ålagts. De pligter, som utgöra tjenar-skapets förutsättningar och vilkor. »Qvad konungen: »Det höfves ej anställa spörsmål om en sak som sådan är, att svaren på desamme spörsmålen sku' vålla smärta. Som skrifvet står: »*Bed råd, dig, icke ut i slik en sak, att gode råd den saken anbelangande, dig, skulle vålla smärta, vålla pina.*» »Qvad Irân-Dúkht:» Om denna pina endast drabbar dine *underlydande och undersåtar,* spis ej sorg. Ty Välfärden och Välgången af *konungens* välsignade person är, mot all folkets olycka och pina, ett beprövadt läkemedel.

554. Må tusen dyrbare och värdefulle lif
För DITT lif offras upp som räddnings-offer!

Derest — hvad Gud förbjude! — saken angår Majestätets oskattbara lif, så finnes, LIKVÄL, intet skäl för konungen att låta detta bringa sig ur fattningen, blankt intet skäl att, DERFÖR, bli bestört. Ja, jag går längre — till och med — än SÅ. Jag påstår, att en manlig, karlaktig beslutsamhet, som angifves med Ordet: »*Fast beslutsamhet hör kungaskapet till*», bör visas fram. Och DETTA genom en framträdande perseverántia i tålamod och fasthet. I ty att klagan endast ÖKAR pinans smärta. Och bristande resignatión blott ÖKAR fiendernas skadeglädje och förtjusning. Den låter sorge-tårar falla ned på vänners kinder. De falla droppar likt af smällt metall. I ALLT hvad hända kan och drabba kan en menska, om, blott, hon håller fast sitt grepp om tålamodets hand-tag, skall hon,

på sistone, få skåda »*Vännens Ansigte.*» Och, af allt önskemål, som mensko-barn kan hysa, är bäst det önskemål, som ej för med sig spillandet af Guds, Den Högstes Nåd.

O hjerta! Tåligt var! I alla lifvets sorger!
Var tåligt och förnöjdt! Ty ljuft skall blifva, genom tålamod, ditt lifs-arbetes slut.

För öfrigt höfves det och anstår det en konung, att, *när*, för honom, något allvarligt har träffat in, och han af någon olycka har drabbats, han genast ombesörje, med fullkomlig sinnesjemvigt och med öfverflödandet af sin sagacitet, att medlen att densamma bota och rectifiëra ej mände hållas dolde eller obegagnade. I synnerhet som intet finns som fattas eller brister, beträffande hans makt-befogenhet och kraft. I synnerhet som alle medel finnas *till*, och ligga färdige, och redde *till*, och utarbetade att drifva *bort* nedslagenhet och ängslan, och plåna gnagande och tärande bekymmer *ut*.»

Du hafver guld, du hafver guld och slafvar!
Du hafver kunglig makt, en kunglig rétinue!
Sätt ut, ifrån tillbaka-dragenhetens cell, din fot;
Lyft upp, på hela verldens tak, din äras fana.
Vänd, mot ditt önskemål, din blick, ditt anlet;
Förjaga, från ditt ansigte, din ångst, din sorg.
Gör, med din glädje, glade dine vänner;
Lägg ned, ifrån din själ, din ängslans last.

Qvad konungen:» Om, utaf det, som Brahamånerna, mig, höllo fram, och pekte ut och före-ställde, en enda stafvelse blef hviskad in i örat på ett berg, strax skulle berget, liksom Härlighets-Förklarings-Berget Sínaï, i sönder sprängas, och remna, hasteligen, midt i tu. Då skulle Ordet: »*Kullarne skola i sönder-slås och sönder-sprängas*» sig visa såsom naken verklighet. Och om en ringa antydan derom, åt klare Dagen, gåfves, sku' Dagen, af förskräckelse och oro, få färgen af den svartaste och

mörkste natt. Och Ordet: »*Mörker! Skuggor! Skuggor I hvarandra*» sku' te sig fram i verklighetens ljus

Det vore skammeligt, om månen sig ej dok-behöljde, sig icke klädde svart, i svartan sorge-skrud;
Det vore skammeligt, om molnet, vid den sorg-bebådelsen, ej gräte, och göte tårar som ett regn af blod.

THY, yrka ej på svar i denna sak. THY, ligg ej öfver mig med böner att, med svar, dig tillfredsställa. Och sök ej, sjelf, att saken forska ut. Ty hvarken har *jag* kraft att, derom, *tala*. Ej heller har *du* kraft att saken *höra på*.» Men Irân-Dúkht förnyade sin vädjan. Bad kungen, *än* en gång — och enträget och brinnande — att lemna, henne, om sitt hjerte-qval, besked. Att, henne, gifva *ro*, att hennes hjerta *lugna*, beslöt sig kungen för att yppa något litet af sitt hjertas hemlighet för henne, och tala om, för henne, något litet af hvad, honom, händt. Han talade och sade: »Under flera nätter har jag sett en spök-syn. Och, för dess fasa, har mig gripit skräck. Och skräcken har mig klöst med ångstens klo. Att denna syn få klarlagd och interpreterad, jag vände mig, till Brahamånerna, som råd-begärande. Och lade fram min skräck-syn inför dem. Och desse Guds-förbannade och afskyvärde skälmar behagade det finna
555. passande och lämpligt, att du, såväl som, ock, de tvenne älskade och lyckosamme: dine ädle söner om lifvet skulle bringas för min välfärds skull. Derhoss, min oförvitlige, oegennyttige minister. Derhoss, min clerk, som elegánter skrifver. Derhoss, min elephánt, min hvite elephant, som, ledigt, kastar, ned på marken, hjeltar. Derhoss, de andre elephanterna: de berggestaltade, och fält-härs-sönder-smulande. Derhoss, de dromedårer — öken-genom-vandrande och törne-spisande. Derhoss, min ädle häst, af lätt-bevingad fot. De, alle, skulle, med det perle-skinande och skarpa svärdet, rättas af och mördas. I syfte att min mardröms fasor värja af och jaga bort.» När Irân-

Dúkht, från kungens läppar, desse ord förnám, steg ångstens suckars rök, från hennes hjertas elds-hus, till hennes hjernas ingångs-portars hvalf. Och NÄRA var det, att, från hennes ögons tåre-källa, der hade strömmat tårar ned af bittert qval. Emellertid, enär hon sansad var och full af insigt, bemästrade hon sine ångest-qval, som smälte hjertat, och svalde *ned* sin ängslan och sin sorg. Hon förde hjertat icke från dess ställe (»Dil az djáī na búrd.»). Med lugn, hon talade till konungen, och sade:

Om jag, på grund af kärleken till dig, sku' ges till spillo,
Stor sak, så länge *du,* blott, blifver qvar vid lif!
Må tusen *mine* lif, och hundra-tals af *andres,*
Som frälsnings-offer, offras upp för *dig!*

Må konungen, för DEN skull sig ej gräma. Ej offra tårar upp för min och barnens skull. Ej heller för förlusten af ehvad hans eget är, och, honom, hörer till. FÖRTHY, om kungens slafvars lif ej gifvas *hän* och offras *upp* för *hans* beqvämlighet, hvad nytta och hvad gagn af kungens slafvars lif?! Låt, bara, kungens höga lif få fara fort och existēra, låt, bara, väldet af *hans* höga värdighet och kraft stå rotadt fast och frodas, och der skall icke råda brist på vif och barn. Ej heller skall der fattas tjenare och slafvar. Ej heller skall der tryta åtkomst-möjlighet till kunglig pomp och ståt. Till kunglig prakt och glans. Men SEDAN! SEN de olyckor, som drömmen förespått dig, bragts ur vägen, och vägen jemnats för din frid och ro, och fritt från dessa sorger vordet är det konungsliga, lyckosamma sinnelaget, **DÅ** måste konungen ej längre sätta tro till detta listiga och vämjeliga pack. Om, SEN, de mana kungen till att slakta mensko-hopar, bör han ej, obetänksamt, och i hastigt mod, gå in derpå. FÖRTHY att gjuta blod är något ödesdigert. FÖRTHY att ödelägga och att välta kull den grundval, på hvilken hvilar menskans existens och vara, är något fruktansvärdt och sorg-bemängdt och gräsligt. Och SKULLE det — till Gud, från

slika marga vederstyggligheter, taga vi vår Tillflykt! — dervid, ock, spillas ut *oskyldigt* blod, skall ändalykten på ett sådant brott bli fasa-väckande. Och straffet för ett sådant brott bli evig pina. Och ånger, samvetskval, och ruelse till intet gagn. Och sorg och grämelse till ingen hjerte-bot. Till ingen båtnad. Ty — VET — omintetgöra det som, *en* gång, gjordt är, och göra lefvande en man som, *en* gång, död är — står utanför den cirkel, som är dragen upp för mensklig makt.

Det der gör hvarken du ej heller jag.

Betänka måste konungen, att Brahamånerna ej nära någon vänskap för hans Majestät. Ehuruväl de ha dykt ned i vetenskap och bok-vett, och, efter den, af Gud, dem, gifna gåfvan och förmågan, ha knuten löst på talrike problem, FAST står, likväl, OVEDERSÄGELIGT, att alle Hjertats konungar och herrar och alle älskare af Guds, Den Högstes Dom, i DENNA UTSAGO, stå enige och hålla samman: »*Den som är oren och af ond essentia kan ej, med något smycke, göras täckelig och skön. Och bok-lärdom och vetenskap och guld kan honom ej, med trofasthetens och barmhertighetens prydnad, sira.*» Ty om ett halsband utaf guld med, deri, innefattade juveler, kastas omkring halsen på en hund, blir hundens orenhet ej derigenom ändrad. Och hundens hals ej derigenom tvagen. Och om du höljer och förgyller galtens betar med rent guld, går ej för den skull, bort från galten, hans orenlighet. Och Ordet: »*Lik en åsna med ett bok-lass på sin rygg*»: **Det Ordet** passar in på och **Det Ordet** illustrerar denna Sanning.

556. En Vän: Den Vetenskap, Som hjertat slår och når, och rör ditt hjerta;
En orm: den vetenskap, som kroppen slår och når, och rör din kropp.

Liksom ett svärd är kunskapen och vetenskapen. Ty, dermed, kunna alla menskor bringas om. *De* menniskor, som äro af

rent sinnelag och ärligt kynne, de kunna, med det svärdet, bringa död på sina lustar och begär. Och värre fiender än desse hafver ingen menska. *De* menskor, åter, som, i stoftet, kräla, *de,* som, för andra menskor, krypa som servile hundar, *de* hvilkas håg år låg, *de,* hvilkas känslo-väsen är gement och orent, **de** bruka samma svärd till att *förtrycka* rättvisa och visdom, förutan hvilke ingen menniska kan komma fram till något värdigt mål. THY, se vi, att det vapen, hvarmed vi fördrifva fiender, förvandladt varder till ett vapen för att skada vänner. Och den fullt ändade och full-full-ändade Guds-älskar'n *Maulavî Djalálu'd-Dîn* [1] ger uttryck häråt på det ställe, der han säger:

Att lära en, i sin essentia, ond man vetenskap och konst
VET!: det är som sätta svärd i handen på en stråtens
röfvare, en stigman.
Långt bättre sticka svärd i handen på en redlöst drucken
Nĕger,
Än bibringa, åt den, som ingen känsla har för menskans
höga värdighet, den minsta lärdom.
De, som, med lust och lif, uppsuga *i* sig, och insuga *i* sig
ränkers list och knep,
De fräta, sisteliga, upp sin egen lefver.
De lära sig att föra ut, mot menskor, skammelige nidings-
dåd och vålds-dåd.
De lära sig att PRÅLA med sitt våld och tyranni.

Och desse Brahamåners afsigt med sin interpretation af Majestätets drömmar är, helt simpelt, den, att de, sig, vilja tillförsäkra tillfälle till tillfredsställandet och släckandet af gnagande och gammalt hämnd-begär. De önska lisa, åtrå salva för de bittre sår, som kungens åga lemmat qvar i deras hjertan. Med denna sluga trick, åt hvilken de ha gifvit namnet »CÚRA SALUTÁRIS», ha de för afsigt draga kungen i sin klo. De vilja, först

[1] *Djalálu'd-Dîn Rûmî*, som skrifvit »*Mesnavî*».

och främst, sig, göra af med kungens söner, som äro sjelfve kungen upp i dagen, och kungens storsinta personlighets eqvivaléns. På så vis, lemnas kungen utan arfvingar. De vilja, vidare, sig, göra af med alle kungens store män och trogne tjenare, som äro Rikets Pelare och Stöttor. På hvilkas klokskap, insigt och intelligéns beror det hela kungarikets välfärd. Beror riks-skatte-kammarn's öfverflöd på pengar. På det att folket månde blifva upprors-lystet. På det att hären månde blifva modfälld. De vilja, vidare, beröfva kungariket alle makt-resurser. De medel, hvarmed kungarikets makt och ära hålles upp. Kameler! Elephanter! Hästar! Vapen! På det att kungen, sisteligt, månd' se sig händicapp'd och krympt. Månd' se sig ensam som en pelikån i öknen. Hvad mig beträffar, mig — jag är ju blott en hus-träl! Af ingen vigt är *jag*. Jag är af intet värde. Och många, like mig, till finnandes der äro i den höge kungens tjenst. Men — låt mig tala öppet, utan omsvep! — så snart de se, att kungen sitter ensam, då skola de, när tiden inne är, i tidernas fullbordan, till synes låta komma det som slumrat under åratal i deras bröst. Och hämnd-begäret skall sig låta höra af och visa. Allt intill nu ha de blott tittat *på* i hjelplöshet och vanmakt. Men när de skola hafva skansat till sig makt, när maktens tömmar skola hafva fallit ned i deras händer, då skola de bemöda sig att väcka upp tumult. De skola tända upprorslågans fackla uti dine länder. De skola öppna portarne till strid. De skola öppna damluckan till krig. Och, alldenstund Ers Majestät skall hafva lifvat af och gjort sig af med sine trogne vänner och vasaller, skall krigshär'n tappa mod och mista hoppet, och folket: undersåtarne bli misstänksamme och begynna ana oråd. Och när, så, både folk och här, väl, hafva blifvit dubbel-hjertade och tio-tungade, skall detta, vedersakarènom, förorsaka glädje och
557. triumph. Och derest detta fallet blir, skall guld och gods, och land och rike, snart glida bort ur Majestätets hand. Och kungens lif och ande kastas bort för vinden. THY höfves det

ej, konungar, att vara oaktsamme. Och liknöjde för fiendernas list. Och utan skräck för deras lismeri, spioneri, och ränker.

Sitt icke trygg inför en fiende, som älskar orättvisa;
Ty svek är, honom, kärt. Och oren är hans hug.
Utvändigt, andas han försonlighet och freds-benägenhet;
Invändigt, bankar han på trolöshetens port.

Och, dock, trots allt hvad, nu, jag sagt, och detta oaktadt, om, der, för kungen, skulle ligga någon vederqvickelse och tillfredsställelse och glädje i de åtgärder och botemedel, som, för honom, Brahamânerna ha visat an, så säger jag: »Må de bli vände an, förutan tvekan eller töfvan! Men FINNS der möjlighet se saken AN, och FINNS der tillfälle till öfvervägande och uppskof, så återstår ännu, för oss, att använda, en klokhets-procedûr: en åtgärd af försigtighet och varsamhet. Om kungen så befaller, kan den dagas upp, och bli, för kungen yppad». Befallning kungen gaf, och talade, och sade: »Hvadhelst du säger är, såvidt jag ser, från smutsen af tvetydighet och tvifvel, fritt och ren-gjordt. Och ditt förslag skall, visserligen, tagas mot och approbêras. »Qvad Irân-Dúkht: »Den store Vishets-älskar'n Kārīdûn, *som* grundat Är-bare Er-nåendens Palats, *som* är en vandrings-man på storsinthetens vägar, *som* har begåfvats, af Den Högste, med en hug, som ett förrådshus är af Guds fördolda Vishet,[1] *som* har begåfvats, af Den Högste, med en insigt och ett sinnelag, som är en guld-grufva af manifestatiônernas och uppenbarelsernas Guld —

Hans skarpa blick initiêrad är och smord med smörjelse till lyftandet af förlåten, som döljer Ödets För-Bestämnings Hemligheter.

Hans rene ande gillad är, i Guds, Den Högstes Ögon —:

[1] »But *we* speak the Wisdom of *God* in a *Mystery*, (even) the Hidden (Wisdom), Which God ordained, before the world, unto our Glory.

Which none of the princes of this world knew. For HAD they known (Her), they would not have crucified the Lord of Glory.» (The First Epistle of Paul the apostle to the Corinthians: Chapter 2: Verses 7 and 8.)

för närvarande hafver han behagat draga sig tillbaka till en grotta i ett berg. Det berg Khazrâ. Der iakttager han, beständigt, En-hets-dyrkandet och sjelf-hets-späkandet. Änskönt hans rot, hans stam, med Brahamånernas, är när-beslägtad, är han, likväl, i ärlighet och rakhet, i rättvisa och trohet, deras öfverman. Hans blick mer öppen är för alltings ändalykt. Hans dom mer rättvis är. Hans goda omdöme mer vidt-omfattande och upplyst: beträffande fördrifvandet af faror, beträffande afvärjandet af krig. Om kungen, så, i nåder, täcks befalla, behagade han hedra denne vise man, *med* att, af honom, göra sin förtrogne vän. *Med* yppandet, för honom, af den hemske dröm, han drömt. *Med* uppenbarandet, för honom, af de drömma-tydningar, hvarmed de Brahamåner stått till tjenst. Förvisso kommer han *att,* ärligt och upprigtigt, kunnog-göra allt hvad som sannt är om den drömmen och den drömma-tydningen. *Att* ej fördölja en atom af dess förklaring. *Att* ej tillbaka-hålla eller undan-hålla, för den höge kungen, ett enda grand af hvad som hafver händt. Derest hans tolkning stämmer med de Brahamåners, då är hvart tvifvel undan-skaffadt och blåst bort. Då blir det nödvändigt för konungen att ex-seqvëra de åtgärder och mått och steg, som de förordnat hafva, och den dom, de hafva fällt. Men, skulle motsatsen bli fallet, och skulle kungens dröm han tyda annorlunda, då lemnas saken, för afgörande, åt kungens upplysta förstånd. Att, dervid, skilja mellan hvad som orätt är och hvad som rätt är. Att, mellan godt och ärligt menadt råd och falskt och svekfullt menadt råd, discriminëra. Att agnarne, från hvetet, skilja sär.» Förträffligt ansåg kungen vara detta ord. Strax, steg han, så, till häst. Begaf sig, hasteligt, till Vishets-älskar'ns boning. Der hade han den lyckan honom träffa. Han såg den store uppenbarar'n och propheten, som var all nåds och visdoms aggregåt. Med vördnad, bragte han, för honom, fram sin helsning. Och Kārīdûn, han ock, bar fram, för konungen, sin öfveliga gärd

af aktning. Bar fram, för konungen, sin helsning, sitt »*Salâm!*» Han qvad:

»Min cell ett *Paradis* är vorden, *nu,* sen Himlens Herre anländt;
Mitt öga: *upplyst* vordet, *nu,* sen, mig, af Joseph ifrån Cánaan, har nått hans doft. **558.**

Hvad månde vara orsaken till denna procession utaf en skara ryttare, som bådar lycka? Om, blott, befallning hade färdats ut, jag skulle, sjelf, begifvit mig till hofvet. Ty *mera* höfves det, en tjenare, att hembära sin hyllning åt en konung, än, för en kung, att hembära sin hyllning åt en slaf.

Betro, *mig,* med uppvaktning och med gärd af hyllning;
O Herre Gud! Och var — Du, Sjelf! — min Kung!

Och märken utaf sinnes-rörelse och oro stå präglade uppå din pannas höge hvalf. Och tecken till bekymmer och bedröfvelse stå till att läsa på din rena kind. Ers Majestät bör, för mig, uppenbara, huru saken står och hvad som förefallit. Och daga upp, för mig, sin hjerte-ängslans grund.» Hans Majestät beskref, för Kārīdûn, den hemske drömmen. Beskref, för honom, Brahamânernas ut-tydning eller interpretatiôn af denne dröm. Förvånad, häpen, började sitt hufvud Kārīdûn att skaka. Bestört, begynte han, med tanden, bita häpenhetens hand. Han talade, och sade: »Konungen har, härutinnan, varit loj och efterlåten. Och gjort sig skyldig till ett förbiseende, ett fel. Han DENNA Hemlighet, för DETTA pack, ej yppa bort. Och DENNA Saga hade han, för DETTA följe, ej bort tala om och uppenbara.

Hur skulle hvarje öra vara värdigt, att, med Coelestibus Arcanis, bli betrodt?

För kungens verlds-beprydande förstånd, är det ej doldt, att desse sig så kallande uttolkare af argan list, ej makt och insigt

ha att *drömmar* tolka eller **NÅGOT** tolka,[1] i ty att de ej ha den Visdom, som behöfvas skulle för att leda dem på Vägen. Ej heller hafva de den ärlighet och trohet, som behöfs för att, på Vägen, stanna kvar. Men detta blott i förbigående: alltnog: den dröm, som kungen talat om, den borde kungen få att spritta till af glädje, och göra kungen mera glad än någonsin förut. Af tacksamhet för denne dröm, han borde strö omkring sig rike skänker, och strö ut almosor, åt hjelp-behöfvande, förutan mått. I ty att prof och förebåd på lycka, honom, gifvits. Och vittnesmål om härlighet och makt. Klart ligger lagd, på denne drömmens prophetias sidor, för drömmens sanne tolkare, dess andemenings märg. Från stund till stund, skall kungen få bevittna, hur händelserna foga sig hans önskan efter, i sitt lopp. Och, med hvart ögonblick, med hvarje timme, skall kungens framgång och magnificéns bli ökad på, och ökad på, liksom man träder perlor på en tråd.

Dig, stjerne-himmelen: en följe-sven och underlydande!
Dig, lifs-hjulet och födsel-hjulet: som en slaf!
Dig, himmels-spheren: som en ödmjuk tjenare!
Dig, underkastadt: ödet, i dess makt!
Dig, sultanátet: hängifvet och troget!
Dig, gunstigt stämd: din hela lefnads-tid!

Jag vill nu repa upp och repetera allt hvad du hade sett uti din dröm. Jag vill, dig, ställa fram dess rätta tydning. Jag

---

[1] Cf. »Bibel-'**förklaringar**'
»*Bibel-'**förklaringar**'*»
»Vos, autem, ne vocémini »Rabbi».* Unus, enim, est Doctor vester, (nempe) Christus. Vos, vero, omnes fratres estis.»
»I, deremot, mån icke kallas »Rabbi».* En, nemligen, är Eder Lärare, (det tydt är) Christus. I, i sann mening,** alle, bröder ären.»
(Matthaeus Evangelium 23: 8.)

* »Rabbi» = min lärare (»*Rabh*» lärare + pronomen-suffix).
** ‚sannerligen,

vill, dig, visa *på* de falske skälmars lögn. Jag vill, med skölden af min djupa visdom, dig skydda för bedragarenas pil.

Har *du*, mot mig, en poppel-pil i handen,
Har *jag*, till skydd mot denna pil, min trogna sköld.

Att börja med: De tvenne röde fiskar, som stodo upprätt på sin egen stjert: *de* fiskar äro två ambassadörer, som skola, komma, på beskickning, till dig, ifrån Sarandíp.[1] De skola, dig, förära tvenne store starke elephanter, och fyra hundra »*ritl*».[2] **559.** af de rödaste rubiner. Rubiner sådane, att hjertat af granatäpplet, på grund af afundsjuka öfver deras färg och glans, sku' hafva blifvit genom-dränkt af blod. Rubiner sådane, att eldens klot, i sin förtret på grund af deras strålars skimmer, sku' sig förborgat ha i stenens dolda vrå. De tvenne ankorna och den der gåsen, som *efter* kungen flög och slog sig ned inför hans ansigte: de äro tvenne hästar och en mula som Maharádjah'n af Dihlí[3] för afsigt har att, som en äre-skänk, till Eders Höga Majestät, försända. Och desse tvenne hästar äro sådane, att, liksom åskans dån, är deras frustande, att, liksom blixtens hastighet, är deras hofvars snabbhet, att skarpt är deras vett, och oslitbare, outtömmelige deras mod och styrka.

Af deras hofvars cirkel: jordens yta märkt;
Af deras örons skärpa: spjut, i luften, höjde.
Ej drabbas deras leder af förslappning genom stigbygelns förtryck;
Ej drabbas deras kynnen af beklämning genom hårdt-åtdragne tyglar.

---

[1] Ceylon

[2] 1 ritt = $^1/_2$ »mann». 1 »mann» = »a weight which varies, according to the custom of the country from 40 to 84 lbs (pounds)». (Steingass.) 1 pound (english) = 453 gram.

[3] Delhi.

Och mulan är en börde-bärare, ett last-djur, som, vinden lik i snabbhet och elden lik i glöd, med blixtens fart, far öfver brante stigar, trånge pass. Och, likt en åskvigg, bringar fram, med slaget af sin hof, ur stenen, eld.

Dess hof är silfver, och dess tyglar guld;
Dess skridt är snabbhet, och dess lopp är hast.
Dess Bostad och dess Residens är Himmels-Spherens Lustgård.
Och Solens Källa är dess Dryckes-Horn.

Och den der ormen, som, kring kungens fot, sig slingrade: den är ett blixtrande och eldigt svärd. Ett svärd, *som* ur sin klingas stål-blå källa, i strömmar låter flöda flytande rubiner.[1] Som strör, uppå sin yta, klar som diamanter, particlar af cornèlior och smulor af korall.

Triumph och seger stå förbidande ditt vreda Svärd[2];
Nej! Nej! Jag sade fel. Ditt Svärd[2] är **all** triumphs, **all** segers sammanslutning och förkroppsligande.

Och det der blodet, hvarmed kungen fann sig nedstänkt och befläckad, en äre-klädning är, ornamentèrad, prydd, och lätt besatt med perlor och juveler. Den skall bli bragt från hufvudstaden Ghâznah, som en present och en tribut till Majestätets klädes-skåp och klädes-kammare. Den hvita mulan, kungen såg, på hvilken kungen red, är en hvit elephant, som Mahârâdjah'n af Bîdjânagar, till kungens tjenst och fromma, ämnar sända. Ers Majestät skall njuta af att rida på den elephanten. Den är, till skapnad och gestalt, liksom ett moln. När den sig kastar, in i striden, in i fiendernas led, gör den, med hjeltefiendernas blod, sin, som smaragden, gröna snabel till en glän-

[1] Scilicet: blod.

[2] »The Sword of the Spirit, Which is the Word of God.» (Ephesians 6: 17.)

sande rubin. Allt under det dess drake-dödande och fruktansvärda tänder, hop-bundna som de äro med ett berg af jern, på en sekund, förpassa hela verlden till förintelsen.

Dess skräck-injagande gestalt var som en vildmark;
Den UTAN stöttor var. Och, dock, den rörde sig och flyttade
sig fram, FÖRMEDELST fyra stöttor.

Och det, som sken kring konungens välsignade och smorda hufvud likt en eld, det är den krona hvarmed kungen af Sailâb för afsigt har att söka vinna Majestätets ynnest. Och denna krona sådan är att ornamenta uppå kronans topp med höga 560.
himlens högsta regioner kunna ta upp täflan. Och ymnigheten af dess perlor och juveler, och glansen, som, från dessa, strålar ut, gör hvarje hårstrå af den kung, som bär den, ett hals-band likt af perlor och af guld.

Den åter-glans som utgick ifrån denna perl-besatta krona,
Såg ut som skenet ifrån månens orb. Såg ut som skenet
utaf månen af Mukánna'.[1]

Och hvad den fågel angår, som, på kungens hufvud, djerfdes picka, så medger jag, att konungen, af detta, bör förvänta sig en viss olägenhet och ett visst obehag. Men ingen farlig olycka skall springa fram derur. Och ingenting af vigt eller betydenhet. Det värsta blir, att konungen, för några dagar, sitt anlet' måste vända bort från och stå af från sällskapet af en kär vän och umgänget med en hängifven själs-befryndad. Men ändskapet blir lyckosamt och godt. Och ändalykten seger och triumph.

---

[1] A celebrated Magician, who produced a certain luminous appearance in the sky.

(Wollaston.)

Slik är, således, redogörelsen för interpretatiónen på den konungsliga drömmen. Och DET förhållandet, att du den drömmen såg och lefde upp *SJU* resor, är ett bevis och prof på att de sändebuden och beskickningarne skola komma, resor *SJU,* till kungens lyckosamma Hof, med sine härlige och konungslige skänker. Ers Majestät skall genom ankomsten af dessa gåfvor och genom vinnandet af denna rika skatt, bli, i sitt sinne, glad, och, i sitt hjerta, munter. Derhoss, skall han, ock, DERUR, hemta glädje, att FAST skall bli hans Thron, och LÅNGVARIGT hans lif.

Nu höfves det, emellertid, allt hädanefter, att Ers Majestät, den hela verldens konung ej släpper in, på lifvet, på sig, obehörige och skälmar, ej heller gör dem med-delaktige af de, för *honom*, ensam, uppenbarade Arcåna och Mystêria, som, af Den Högste, ha andvardats öfver åt hans vård. Att han ej tager råd utaf en enda menska, tills han fått reda på att menniskan är vis. Tills han, med Bibelen som Pröfvo-Sten, på halten af hans »Visdom» tagit prof.

En man, som icke, hundra gånger, aflagt prof, en man, som icke, hundra gånger, har, med seger, gått igenom Profvet,

Släpp aldrig HONOM in, inför ditt ansigte! Släpp aldrig HONOM in i dina Hemligheter! Gör aldrig HONOM till en, din förtrogne vän!

Af allan Visdom, DETTA är Dess Kärna: I: Att helt och hållet anse det såsom sin pligt och skyldighet att sky och fly och undvika allt samröre, all pakt med fräcka, oförskämda menniskor. Med icke tvagna, icke rena menskor. Med menniskor af dålig hug och dålig complexion. Med menniskor af surt och fult och vederstyggligt lynne. II: Att icke hänga upp den oskattbara Perlan af Sin egen dyrbara och dyra själ på tråden af omtöcknade och sure! På tråden af föraktlige och trumpne! På tråden af servile och gemene!»

Gif akt på vattnet! Hör, blott, hur det qvider!
Hör, hur det qvider, ömkeligt, hvar gång det kommer i kontakt med, hvassa, ohandterliga och yfverborna klippor!

När konungen till desse orden hade lyssnat, strax föll han ned i tillbedjan inför hans fot. Han sig förnedrade, i ödmjukhet och tacksamhet. Han utbad, sig, den Guds-välsignade och Guds-upplyste shaikhens tillgift. Han utbad sig den höga shaikhens nåd. Bar fram sin erkänsla för denne store Guds-man, Som, Christus-lik, hans döda hjerta, gifvit lif. Som, Christus-lik, bestänkt hans vissnade och torra själ med glädjens dagg. Och detta till DEN grad, att, medelst shaikhens Guds-benådade och lyckosamme ande, hans vedermödors qval, nu, flyktat bort. Och utbytt blifvit och förvandladt, nu, till fridens hvila.

»Mitt hjerta, af sin sorge-börda, nära brast;
Då sände Gud Messias' Ande till mig, och min sorg förflyktigade. Messias' Ande blåste sorgen bort.

Nu prisad vare Gud! Beständigt! Oaflåtligt!» Med desse orden, **561.**
och med fröjd-fullt hjerta, förlänade sultānen åt regeringssätet, den stora äran af att neder-stiga här. Han hit förflyttade regeringens och stats-maskineriets säte. Och, under dagar sju i rad, anlände dit ambassadörer, sändebud, beskickningar med gåfvor och presenter, som de, på samma sätt som shaikhen oförtydbart förutsagt och förebådat, framburo och framlade inför kungens fot. De förde, äfven, ande-meningen och innebörden fram af desse furstelige hyllningstecken och förläningar. På sjunde dagen lät sultānen kalla till sig sine begge söner. Samt Ballår, ministern. Dérhos', Irân-Dúkht. Och, dérhos', secreteraren och clerken. Han talade dem till och sade: »Jag hafver illa gjort, i det jag inberättade min dröm för mine fiender. Och hade ej Gudomlig Nåd, mig, blifvit ett beskärm mot

deras ränker, och hade icke Irân-Dúkht's förslagenhet, mig, öppnat botens hand, DÅ skulle desse Guds-förbannade gemene skälmar åväga-bragt ej blott min egen död, men alle mine följeslagares och själs-förvándters. Men den, som har Gudomlig Lycka till sin Vän, och den, som har Gudomlig Vishet till sitt Stöd, och den som, tacksamt ẽmot-tager Rådet af Guds Vishets-Jungfru's lärlingar, som Fritt är ifrån sjelfviskhet, och egennytta, och beräkning, han dyker icke ned i företag och påhitt, förrän han tänkt sig för, och gjort upp kostnaden. Förrän han meditẽrat öfver de eventuella, olycksdigra följderna och resultåten. Han öfvergifver icke varsamhetens region. Han lemnar icke vaksamhetens post. Ty sagdt är vordet:

»Eho i gång sin handling sätter utan Vishets-Jungfruns Råd,
Han skall, på ändalykten röna föga glans och mycken nesa».

Sultånen gaf, på grund häraf befallning, och förkunnade, att, alldenstund hans vänners hjertan, som en följd af hvad som förefallit, varit sorg-betyngde, det rätt och billigt var, att desse skänker, bland dem, skulle delas ut och skiftas ut. Och att en särskild andel skulle delas ut till Irân-Dúkht, som kommit fram med ett förslag till botemedel, för att, på allt eländet, råda bot. Qvad konungens wazír Ballâr: »För DEN skull, till DEN ändan äro slafvar TILL, att göra sig för deras herre, till en sköld. En sköld att af-värja och mot-tå' olyckornas pilar. I detta syfte måste de ej undanhålla, ens, sin egen lefnad och sitt eget lif.

Den som **ditt** hufvud tagit hafver i **sitt** värn,
Får icke SE på eller BRY SIG OM sitt EGET hufvud.

Om någon, genom lyckans bistånd och ett gunstigt Ödes hjelp, den *nåden* får att, på det sättet, bispringa sin benefáctor och sin herre, med råd och dåd, med gods och guld, har han ej

rättighet att, af den anledning, förvänta sig den minsta lön eller belöning. Ej heller anstå, honom, skänker och presenter. Men tidens drottning Irán-Dúkht har mycken möda gifvit sig i denna saken och mycket arbetat och ansträngt sig för att den få i hamn. THY, höfves det, att endera af desse konungslige skänker, den sköna perl-beströdda kunga-kronan, eller, ock, den sköna röda, med juveler, prydda manteln månd', utaf konungen, åt henne, bli beskärd». Befallning kungen gaf, att båda skulle bäras in uti ett enskildt rum, och han, han sjelf, gick in deri med sin wazír Ballár, den store stats-ministern.

Nu var det så att, i hans Majestäts Harím, der fanns en tärna. Den tärnans namn var »*Bazm-Afrúz*». (»*Banquet-illuminating*».) Hon sådan var att Österns Sol, af blygsel öfver hennes anlets skönhet, SITT anlet dolde bakom skärmen af Det Ordet uti Guds Qur'án: »*Förborgad under Slöjan*».[1] (Qur'ánen 38: 31.) Hon sådan var, att rosen-trädets friska, röda blad, af blygsamhet och blygsel inför hennes skönhet, sig drog tillbaka och fördolde sig inunder slöjan af detsamma rosen-trädets, som smaragden, gröna gren.[1] (Qur'ánen 38: 31.)

Med liten mun, och ansigtet ovalt! **562.**
Med ögonbrynen, liksom bågar, hvälfde!
Med kinden som en röd ros på en grönan gren!
Med socker-skrattet sött som nya socker-röret!
Med skälmsk och lekfull blick, med ystert, glädtigt sätt!
Med skönhet, ljufhet, mildhet och behagfullhet!
Hvart smil, som sprang, på hennes läppar, upp,
Med salt beströdde såret af de hjertan, som hon krossat.

För henne hyste kungen kärlek. Med henne hade konungen fullständig hjerte-samman-bunden-het. (»Malik bā ú dil-bastagí-e-tamám dāshtī.») Och trots att Irán-Dúkht, i skönhet och i

[1] »Disparu sous le voile». (Kasimirski.)
»Hidden by the veil». (Sale.)

fägring, var en verldens hjerte-krosserska, och trots att Irán-Dúkht, i charm och ynde, var en verldens upprors-makerska, gaf kungen, tärnan, tillfällen till sam-varo och sam-förening. Och plägade gå *till* henne, hvarannan natt. Nu, denna dag, vid detta tillfälle, befallde han att Bazm-Afrűz sku' blifva bjuden in. Att kronan samt med manteln, skulle blifva hemtad. Derhoss befallde han, att hvilkendera af de två, som, mest, föll Irán-Dúkht i smaken, densamma skulle hon få välja ut och få till sin. Den andra skulle falla Bazm-Afrűz till del, som lott och egendom. För Irán-Dúkht, stod hågen mest till kronan. Ty denna krona, perl-besatt, och prydd med glänsande juveler, skinande som stjernor, drog till sig, o-mot-stånd-ligt, hennes håg. Sen hon, för kronan, sig bestämt, och kronan, sig, valt ut, gaf hon, wazír'n, en blick, för att utröna, om det valet möttes af hans gillande. Ballår, wazíren gjorde, med sitt öga, ett förstulet tecken, pekande på manteln. Midt under detta mellan-spel, gaf kungen härpå akt. Och Irán-Dúkht, å *sin* sida, lad' märke till, att *konungen*, härtill, lagt märke. Hon kronan tog på det att kungen, om wazírens stumma råd, ej något skulle ana. Wazíren, å *sin* sida, sänkte blicken, skelade med ögat. På det att kungen hans förslag ej skulle blifva varse. Och, efter, denna händelse, under de fyrti år hvarunder, sedermera, han sin tjenst åt majestätet egnade, behöll och bibehöll han samma strabism och samma skelande med ögat. På det att kungens misstankar ej månde bli bekräftade. Och, hade det ej varit för ministerns qvick-tänkthet och hennes egen rådighet och slughet, för vinden hade begge nödgats ge sitt lif.

Eho sin handlings medelpunkt, på Visdoms-grundvalen och Vishets-grunden, lägger,
Skall, utan tvifvel, från förnedringens och skammens fjettrar, slippa lös och varda fri.

På samma sätt som Irán-Dúkht, förmedelst kronans emot-tagande, blef lyftad upp och upphöjd, på samma sätt fick, äfven,

Bazm-Afrûz, förmedelst valet af den röda manteln, kinden röd och hjertat glädje-fullt. Som ofvan om-nämnts, bragte kungen *till* hvarannan natt, till morgon och från qväll, med Bazm-Afrûz. Och bragte *till*, med Irân-Dúkht, hvarannan. Då hände sig, en qväll, då turen var, för kungen, att besöka Irân-Dûkht's gemak, att han, sin vana trogen, muntert skred framåt, och styrde dit sin kosa. Och togs emot af Irân-Dûkht, hvars ansigt' sken, hvars lockar svallade och tjusade och grepo hjertat.

Med Mysk, ren Mysk: hvart, hennes hår-strå tvaget; **563.**
Med Vatten, Lifvets Vatten var begjuten hennes kind.

Och Irân-Dūkht bekrönte sig med den juvel-besatta kronan. Och Irân-Dúkht tog i sin hand ett guld-fat, fullt med ris. Hon ställde sig för konungen med fatet. Och konungen tog, *för* sig, något lite derutaf. Han njöt af hennes stimulerande, föryngrande umgänge. Han gladde ögat af sitt hjerta med den ljufva anblicken af hennes skönhets glans. Med ens, helt plötsligt, gled förbi dem Bazm-Afrûz, i röda, arghawânska högtidsskruden skrudad. Med kinder som en Ros nyss slagen ut. Med ansigte som anletet utaf en måne. Som anletet utaf en måne af två veckor.

En aramanth-röd klädnad öfver barmen;
Man skulle sagt: 'En grön cypress-gren, sirad med tulpān'.
Två mörke ögon, lurande på hjertan;
Två ögon-bryn, hvars bågar sköto pilar mot vår själ.
Två kinder strålande och skinande tvärs genom svarte lockar.
Likt månskenet, en mörk och dyster natt.

När kungen henne såg, tog han sin hand från maten. Ett o-motsägligt kraf drog kungen henne TILL. Ett öfvermannande och allt besegrande begär att komma TILL henne drog tyg-

larne af sjelf-beherrskningen ur kungens hand. Och ryckte tömmarne af återhållsamhet och afhållsamhet, med ens, med ett, ur hans optiónis grepp. Han följde tärnan Bazm-Afrúz i spåren. Lät upp beprisandets och lofordandets tunga. Och öppnade sitt smeks och smickers mun. Han qvad:

»O ljufva, stolt fram-skridande Cypress!
O dagg-bestänkta, ny-utslagna, rosa!
O min narciss! Min ros!
O min Cypress, hvars like ingen skådat hafver ens,
i *drömmen!*

Du hafver, med din ankomst, öppnat salighetens portar i mitt hjerta. Du hafver, med din hållning, med din växt, för vinden strött min skörd af tålamod och sjelf-beherrskning.

Dig, hell, o lycko-bringerska! Dig, hell!
Du hafver, med din ankomst, gjort mitt öde lyckligt!»

Derefter vände kungen sig till Irân-Dúkht, och sade: Den krona, som du burit bort och lagt beslag på, är värdig ännet af en Bázm-Afrúz. I det, du, dig, den utvalt hafver och tillegnat, har du dig skyldig gjort till af-fall; dig skyldig gjort till fall från nådens väg. Och återfall till onådens och ogunstens.» Den svartsjuka, som kärlek föder fram, bemäktigade sig, vid desse ord af onåd, hennes mantel. Och afundsjukans elds-flamma och -låga föll ned i eld-staden af hennes qvalde barm. Hon rodnade af harm, och, liksom *en* utóm sig, hon hvälfde fatet fullt med ris rakt ned på kungens hufvud, och fläckade dermed hans anlete och hår. På så vis fylldes upp den prophetia rörande uttolkningen af drömmen, hvarmed derwischen bragt, åt kungens sinne, ro. I vreda lågor tog sig kungens vrede utlopp. Han kallade och lät befalla, till sig, sin wazīr. Förklarade och redogjorde för den förolämpning, som han, ifrån Irân-Dúkht's sida, varit utsatt för. Och hasplade och vindade sin klagan

upp, med desse orden: »För *bort*, ifrån mitt anlet', denna tolla qvinna! Och hugg, med bilan, hennes nacke af. På det hon läre sig och må det få, sig, klar-gjordt, att sådana som *hon* ej ha den vigt och póndus, att de må töras sätta foten ned, 564.
och taga stegen ut, på slikan oförskämdhet, och räkna på att vi, dem, skulle gifva *till*. Ballår tog med sig drottningen, och tänkte, för sig sjelf: »Att, härutinnan, visa hast och brådska: det vore ej, med varsamhet, förenligt. Ty denna qvinna är förutan like, beträffande vältalighet och ordets rätta bruk. Och denna qvinna är förutan make, beträffande förståndighet och bruk af kloke dåd. Monarchen skall ej tåla och fördraga att aldrig mer få hennes åsyn se. På grund af hennes rene andes lyckosamma verkan, på grund af hennes upplysta, välsignade förstånd, ha många, många menniskor, den dag som är, undsluppit dödens strömhvirfvels och marströms fasor. Törhända torde kungen neka till, att ha befallat hennes bråda död. Och, hursomhelst, och oafsedt om kungen skulle vredgad bli och öfverhopa mig med förebråelser och klander, det förefaller, mig, ej rådeligt och täckligt, att, i ett fall som detta, bruka hast. För mig, finns intet visare och bättre, än lägga detta ärende på varsamhetens grund. På det att jag, när räkenskapens och förhörets timme stundar, ej må behöfva, rodnande af blygsel, sänka hufvudet med skam.

Om domar'n, med begrundande och moget öfvervägande, sitt dom-slut skrifver ut,
Skall han ej nödgas skämmas inför myndige och mäktige turbān-bepyntade.

Jag måste, under två, tre dagar, med min uppgift, töfva. Och, under denna tid, se tiden an. Om kungen visar ruelse och ånger, har jag, åtminstone, allt framgent, tillfälle att reda saken ut. Och skaffa öflig bot. Och tillfälle till lyckligt slut och lycklig ändalykt har, på det viset, ej försuttits eller gjorts

omöjligt. Om, deremot, han ändteligen VILL ha henne dräpt, blir DET en enkel sak. Förmedelst slikt ett uppskof vinner jag *tre* ting. Pro *primo:* Jag vinner lönen och belöningen för att ha räddat ett oskyldigt mensko-lif. Och, pro *secundo:* Jag vinner nåden af monarchen's gunst och ynnest, *så vida,* nemligen, han åtrar sitt beslut att henne rätta af. Pro *tertio:* Jag vinner tacksamheten och välsignelsen af alle rikets innebyggare, i ty att jag förskonat har och hållit har vid lif en drottning, *hvars* goda gerningar, åt allom, sträcktes ut, *hvars* mildhets almosor, åt allom, räcktes ut, *hvars* fromma hjelte-daters, kärleks-bragders resultat och följder skola lefva evigt.» THY, tog han henne till sitt eget hus. Och, jemte henne, en hel flock af trofasta, pålitliga personer, som, länge, varit anställda i konungens *harím.* Och dem befallde han, med henne, fara varliga. Behandla henne med den yttersta respéct. Omhulda henne med den kärligaste ömhet. Och henne skyddad hålla, med den öm'sta vård. Derefter gick han, att aflemna sin rappórt till hofvet. Medtagandes ett svärd, som dröp och stank af blod. Han gick, liksom en sörjande, med nedsänkt hufvud. Han gick, liksåsom en, den der förkrossad var af sorg. Han mälde an: »Jag hafver konungens befallning verkställt. Jag har, till straff och vedergällning bragt den fräcka, som vågade, på dristighetens matta, sätta ned sin fot.» Nu var, emellertid, vid detta lag, all kungens vrede bort-blåst. Hans heta raseri: med vinden svunnet hän. Och ytan af hans onåds haf var icke mer af vredens böljor piskadt. Var icke *krusadt,* ens, af vredens vågors sqvalp. När han förnam de sorgefulla tidenderna om sin älskling, och, sig, till minnes, hennes *skönhet* drog, och hennes *trohet,* hennes *vishet,* hennes *renhet,* bestört han blef, af ångst, hardt när, förintad. Men skämdes för att visa obeständighetens prof och vankelmodets tecken. Han blygdes för att, inför allom, framte, från sin sida, en combination af kärf beslutsamhet, och känslig böjlighet, och ödmjuk sorg. Förthy en slik combination, en slikan samman-blandning och förening utgöra och ut-

visa motsatsernas parning. Han började att förebrå sig sjelf, och sade: »Du hafver illa gjort, i det du res-pass gifvit har åt varsamhet och mildhet, och, för ett enda litet fel, som borde förbisetts, så snart det *hände*, din egen älskling gifvit *bödelen* i handom, *som leksak åt hans grymme vapens spel.* Jag borde ej, för denna lilla lekfullhet och ysterhet och djerfhet, en slik befallning hafva färdat ut. Med nådens och miskundsamhetens **565.** vatten, jag borde vredens heta låga hafva släckt.»

En elds-låga: den man, som, fylld af våldets lågor,
Med ande-drägten, låter torna upp, mot himlen, hatets eld.
Den man är idel eld, och eld förutan måtta,
Som aldrig, för de lidande, har uppsändt öm-sinthetens rök.

Men när wazíren märkte spåren af bedröfvelse och ånger på monarchens panna, tilltalade han honom, sägande: »Det höfves ej att konungen är sorgsen. Förthy den pil, som lemnat strängen, kan ej åter-bringas. Den ménniska, som döden ljutit, kan, med makt och guld, ej åter-vinna lif. En sorg, som ingen nytta med sig hafver och till intet gagnar, gör kroppen tunn och tärd, gör själen sjuk och svag. Och intet vinnes dermed utom sorg och grämelse för vännerna, och fröjd och skadeglädje för motståndarne och vedersakarne. Då skulle hvar och en, som hört, att kungen har utfärdat en befallning, att kungen till verkställighet den bragt, och, SEDAN, grämt sig déröfver och saken ångrat, begynna misstänka, att kungens klokskap och tenácity of púrpose ej var äkta. Det hade *mera* höfts, att kungen härutinnan, visat mildhet, att kungen sig åsido vändt från skarp och bitter dom. Att kungen, likt den bref-mottagande monárchen, sin vrede hade tämjt, sin ilska hade kufvat. På det att ruelse och samvets-qval och ånger ej hade mörk-belagt hans hjertas atmosphér. Om det behagar konungen, skall jag den sagan tälja.» Qvad konungen: »*Naturligtvis*, vill jag den sagan höra. Så säg, mig, då, hur lyder den, hur lyder den?

Den Tredje Sagan.

Wazíren, kungens gifvare af råd, gaf svar, och sade: »Det hafver till vår kunskap kommit och berättats att, der, i hufvudstaden af Samán, regerade en kung. En kung af upplyst själ. En kung af moget omdöme. En kung af lycka, ungdomlig och skön. Och ögat af den hastigt sig omhvälfvande stjérnhimlen såg aldrig, under sina fast oräkneliga resor, i Kungadömets Sphér, en sol mer klar än denne. Och örat af den menskopröfvande och -utransakande förut-bestämmelsen, förnam ej någonsin, i tidehvarfvens alle skeden, berättelse om en monarch, än denne, mera Guds-benådad och mer from.

En sol vid gästabudets bord, som lyste upp hvar kind;
På slag-fältet, en drake: verlds-uppfrätande.
Med rättvisa och gifmildhet han gjorde verlden spak;
Hans slaf var tiden, och hans träl var stjérne-verlden.

Nu var det så att kungen älskade att jaga. *En* dag, på jagtmarken, han lät sin glädjes ystre fåle galoppera hvart han ville. Hit och dit. Till höger och till venster. Åt hvarje håll, höll kungen utkik, spanande och spejande, i undran. Förthy han varsnade ej någonstans ett rof, ett byte. Han såg ej villebråd på mark, i luft. Ej heller något djur, som värdigt vore falla för en konungs jagt-spjut. *Förvånad*, häpen häröfver, såg kungen *ännu* mera noga sig omkring. På grund af Ödets förbestämning, gick en samlare af törnen och en huggare af ved omkring i samma nejd. På grund af öfvermått på fattigdom

och armod, han hade sig betäckt och höljt sig öfver med klä- 566.
desplagg som gjorde voro utaf hjortars hud. Han hade, i den ödemarken samlat mycket ved och bränsle. Han mycket törne hade huggit ned. Nu var han trött af arbetet och mödan. Han stod och stödde sig emot en sten. På honom föllo kungens ögon ifrån fjerran. Och kungen trodde, att han var en hjort. En pil, som hjertat klöf, han sköt emot honom. Sköt af en pil, som gick, i hjertat, in.

En låga af den pil, som ut-drog hjertats safter,
Föll, som en blixt, på den, hvars lifs-skörd brunnit upp.
Ej visade respéct, för sorge-offret, sorgen;
Och sorgens pil sköt prick. Och sorgens pil sköt bom.

Kort sagdt, när kungen kom, till bytet, fram och fann en menniska med sönder-klufvet hjerta, en menniska med hjertat dränkt i blod, bestört han blef, och svårt, af ångest, slagen. Med nageln af tillvitelser och förebråelser, han klöste sönder samvets-qvalets kind. Han sörjde innerligt, i djupet af sitt hjerta. Han ångrade sin tank-löshet och hast. Som förorsakat denna ruelse och pina. Han uttryck gaf åt böner om förlåtelse. Som salve-böter, han beskärde honom tusende, det röda guldets klingande dīnārer. Derefter vände han, mot hufvudstaden, hästens tyglar. Och täcktes stiga af vid dörren till en Guds-enstörings låga tjäll. Det var en eremit som bodde der, en eremit, som ryktbar var och känd i hela staden för djupet af sin Gudshängifvenhet och religion. Än mer: han var, i hela, vida verlden, känd och frejdad, för *rätt* Väg-visar-skap och *sanne* Directiv. Monarchen bad sig ut, af eremiten, råd och ledning, och upplysning om HUR han skulle kunna göra störr' sin värdighet i *denna* verlden, och HUR han skulle kunna sina synders skuld, i *nästa* verlden, plåna ut. Såsom förklaring och som tecken på sin huldhet, gaf eremiten, kungen, detta svar: »O du min kung, den egenskap som innefattar sällhet här, i denna

verld, och salighet och lycka i den nästa, är egenskapen att sin vrede kunna svälja ned. Och att, på SAMMA tid som ursinnets och raseriets heta vredes-flammor rasa, utöfva kärleksverk och praktisera herzliches Erbarmen.»

Af den, som vredens lågor tänder an och tornar upp,
Förvänta, dig, ej minsta spår af manlighet.
När vreden gör din vilde fåles hämnd-lust het,
Drag, du, hans tyglar åt dig, du, dersammastädes, till dess
han hunnit lugna sig, och blifvit spak.

Qvad konungen: »Jag fuller vet, att smaken af den gift-beblandade sherbétten af långmodighet, fördragsamhet och tålamod, för Guds-ingjuten Vishets gom, är åtråvärd och söt. Men, sjelf, förmår jag ej, då vreden bränner mig, till herrskare och guvernör för mine lynnes-utbrott och min jorde-bundna complexion, insätta Mildheten. Så snart mig hatet gripit an, och fått uti sin makt, kan jag ej öfverlemna mig som tåligt rof, åt tålamodets bojor.» Qvad eremiten: »Jag skall skrifva, till din fromma, trenne bref. *De* brefven skall du gifva åt en utvald tjenare. Åt en bepröfvad, pålitlig, och trofast officer. I syfte att, så snart han varsnar och bevittnar sinnes-rörelsens och lynnes-skiftets spår uppå din panna, och ser din häftighets och vredes lågor flamma upp, må kunna, dig till fromma, ett af desse brefven recitera. Törhända blir det gagne-rika resultatet af hans bref-uppläsning evident. Törhända stilla sig passionens
567. vreda vågor. Men, *skulle* så ej vara, och han skulle märka, att elden af ditt hat ÄNNU ej blifvit släckt, och att hans manings rena ström förgäfves runnit, **då** måste han, till hjelp, ta till sitt bot-bref nummer två. Och om ditt nacke-styfva sinnes känslor icke tämjas kunna af *det* brefvet HELLER, låt honom läsa upp, för dig, sitt tredje bref. Jag hoppas och jag hyser full förtröstan på att, sen DET brefvet upp-lästs, din olycksaliga och lätt-antända complexion förvandlad blifva skall, från eld-

fängdhet och hetta, till hjerte-mild barmhertighet och sinnesfridens sans. När mörkret af förtörnelsen skall hafva drifvits bort, IN träder, i dess ställe — det är visst och sannt — miskundsamhetens och barmhertighetens milda stråt-glans»

När djefvulen gått *ut, in* träder, strax, en engel.

För konungen blef tiden ljuflig-gjord af desse ord. Och eremiten skref, för konungen, tre bref. Dem anförtrodde han åt en af kungens trogne svenner. Det FÖRSTA brefvets innehåll var följande: »I tid af kraft, och makt, gif icke maktens tyglar hän åt *ensam*-herrskar-lystnadens och makt-begärets fåle, som skall dig kasta neder i det eviga förderfvets vatten-hvirfvel och sänka dig i osällhetens grop.» Det ANDRA brefvets innebörd var följande: »I tid af raseri, tag hänsyn till de menniskor, som stå inunder dig, på det att dine öfverordnade, som stå *dig* öfver, i tid af vedergällning, må, *dig,* visa nåd.» Det TREDJE brefvets märg och ande-mening var som följer: »När helst du skipar dom, vik icke af från Ordets, Lagens stränga Bokstafs-Lydelse. Och öfvergif ej, under hvad förhållanden som HELST, Rättvisans, Billighetens och Barmhertighetens Bud.

Om än din makt är stor, och gångbart är ditt makt-språk;
om än ditt ord är lag, och lödig är din lag,
Föröfva icke våld! **DITT** gift är **MENSKOR'S** pina.
Lägg höge later bort! Hur mycket än din läpp, som rosenknoppen skrattar:
— TY VET, ATT ÖGONEN AF DINE PINTE MENSKOOFFER, DIG, ÄRO MENSIS MARTII STORM-MOLN, HAFVANDE MED OVÄDER OCH STORM.
YFS ICKE ÖFVER ROSEN-GÅRDEN I DIN ÖFVERMAKTS PALATS!
TY SNART DU LEMNA MÅSTE DITT PALATS, OCH BLI TILL ASKA.

Af eremiten tog monarchen afsked. Han återvände till sitt rikes hufvud-stad. Beständigt, sedermera, under doms-förhandlingarne, besynnerligen när han råkat brusa upp i ifrigt mod, blef innehållet af de trenne brefven, honom, föreläst, och tack vare hans tilltro till de brefvens ande-menings sanning, gafs, honom, vedernamnet: »*Konungen som ägde bref*». Nu hade kungen en slafvinna, skön att skåda, ren till sinnes, rak till växten som den rakaste cypress. Med kinder skinande som månen, och med läppar röde som rubin. Med haka glänsande som silfver, och med gång liksom en vaktel, trippande framåt. Och, i sitt tal, som papegojan, söt och ljuflig.

Mån-ansigtad. Mysk-doftande. Hjerte-tjusande.
Själs-upplyftande. Hjerte-snärjande. Måne-liknande.

Förälskad var narcissen, den berusade narcissen i hennes smäktande och underbare ögon. Den röde chalcedónen från Yamán var, i sitt hjerta, dränkt i blod, på grund af sockret utaf hennes läpps rubin. De fagre tjusarne ifrån det land Khatá: till-fånga-tagne af den skönas snärjande och svarte lockar. Och säljarne af smickrets socker från Kashimír: af kärlek för de doftande och täcke lockars kedjor, med foten af sin själ i bojor och i band.

568. O Skönhets-bild! Hvad fägring FINNS, som DINA kinder ej besitter?!
I konsten att förtrolla hjertan, hvilket konst-grepp FINNS, i hvilket DU ej är förfaren?! Med hvilket DU ej är förtrogen?!

Af blygsamhetens skönhets-märke undfick hennes tillstånds fägring ökad glans. Och brud-gemaket af den älsklingens behag var prydt med kyskhetens och blygsamhetens smycke. Af hennes gode egenskaper var monarchens hjerta så tillfångataget

och betaget, att han sig drog tillbaka från föreningen med sin gemål, och från bekantskapen och samröret med sina många concubíner. Den kungliga gemålen göt, af svartsjuka och afundsjuka, salte, blod-bemängde, hopp-löshetens tårar. De voro tårar frätande som etter. De voro tårar, svidande som smält metall. Beständigt hittade hon på stratagẽm, och gjorde anslag upp, för att sin vredes eld, sin afundsjuka släcka. Och för att sin medtäflarinna få, från hofvet, bort. Och blifva henne qvitt. Kort sagdt: hon täljde sagan om sin svartsjuka och hätskhet för en tjenste-flicka. För en påklädarinna och uppassarinna vid hans majestäts Harím. Hon sökte hjelp, från henne, för att kungen dräpa, och göra af med föremålet för hans kärleks eld. Qvad smyckarinnan och påklädarinnan: »Berätta, för mig, HVAD det är, i flickan, som, så, väcker konungens förtjusning. Och säg, på hvilken *kropps-del eller lem* af henne är det, som han rigtar MEST sin blick.» Stor-concubínen svarade och sade: »Jag har lagt märke till att han, gemenligen, på hennes äpplelika haka, när de komma samman, trycker, MEST, sin kyss. Ty hennes haka är, i obefläckad renhet, liksom en klase drufvor hängde ofvanför Odödlighetens Brunn. Ja, den är — så att säga — som en qvitten, delikat och läcker, som Allmakts-handen lagt på hennes strupes svällande oránge. Och, härom, säger skalden, i förtydligande:

O helge man! Inbjud mig ej till paradiset!
Ty hennes hakas äpple är, för mig, långt åtråvärdare än
paradisets lustgård!»

Qvad hennes ábigail: »Jag har funderat ut ett enkelt sätt att, hasteligen, undanrödja kungen. Det rätta sättet är, för dig, att fly, mig, i min hand, en droppe dödligt gift, att jag, med índigo, det månde mänga samman. Sen skall jag, oförmärkt bege mig till den skönas sof-rum. Och göra, derutaf, liksom ett skönhets-märke, som jag placerar någonstans på hennes

haka eller strupe. När kungen, sedan, mer och mindre rusig, på detta skönhets-märke, trycker, kärleks-fullt, sin kyss, skall, strax, han lida af, och du skall fri-gjord bli från lidande och smärta.» Stor-concubínen blef förtjust, vid desse ord. Hon gillade i högsta grad förslaget. Anskaffade hvad hennes kammerska begärt. Den senare, på sätt som ofvan om-nämnts, beredde en mixtur af skadelige gifter och lade den i svekets och bedrägeriets skrin. Sen gick hon till den sköna tärnans sof-rum, och fästade, på denna måne-skönas haka, fast, ett märke. Och gaf, åt Hárút — den af Gud förbannade, fördömde engelen, den svart-ansigtade — på Bábel's källas brädd, en hvilo-stad, en bädd.

Det skönhets-märket fallet är, på hakan, som en snara;
O Gud! Bevara honom, Du, för stjern-verldens förnuft!

Nu var det så, att denne konung hade, såsom en sin egendom, en slaf. Som ingång hade och entrée till Konungens Harím. Af Guds Förut-Bestämmelse, det skedde, så, att denne slaf, från bakom ena förlåt, hörde samtalet emellan kungens concubín och hennes kammar-tärna. Han, vidare, bevittnade, hur denna kammartärna smög sig in i kungens älsklings rum. Och hur hon tryckte det med gift bemängda skönhets-märket uppå hennes haka. Den trofasthet och den lojalitet, han gjorde anspråk på, betvang honom. Och tvang honom att, för den sköna flickan, yppa detta svek. Men ej på något vis fann han ett tillfälle dertill, en utväg. Och kungen, som vid detta tillfälle, var starkt berusad, skulle varit oförmögen taga *mot* och *fatta* denna hemlighet, om, honom, den betrotts. Till sist gick konungen, sin vana trogen, in till flickan. Men, drucken, som
569. han var i högsta grad, föll han i sömn. Nu grep, emellertid, mild tacksamhet och erkännsam tillgifvenhet i slafvens mantel. Och han smög, sakta, fram till tärnans hufvud-gärd. Med kanten af sin ärm aftorkade han märket. Han plånade, från

hakan, bort hvartenda spår af giftets indigo. Midt under det han detta förehade, vok monarchen upp. Han såg, hur slafven sträckte fram sin hand och rörde vid monarchens älsklings haka. Ursinnig vredes glöd vrok kungen upp på högsta toppen af all gul-svedd svartsjukas och hätskhets eld. Han grep ett svärd med stål-blank klinga i sin hand. Beredde sig att genomborra slafven. I väg sprang slafven. Ut ur sof-gemaket. Och kungen efter, med sitt dragna svärd. Men utanför stod en af konungens förtrogne tjenare. Han hade de tre brefven i sin hand. Så snart han kungen såg, utom sig af förbittring och med det nakna svärdet i sin hand, steg han, för honom, fram, fram-tagandes, dervid, det *första* brefvet. Men hafvet af hans raseri och ursinne for fort att svalla. Dess vågor ville sig ej lägga eller lugna. För *andra* gången gjorde kungens kammarherre ett försök. Han läste upp, för honom, ock, det *andra* brefvet. Hans ilskas eld blef, LIKVÄL, icke släckt. Blef, LIKVÄL, icke släckt. Men när han framtagit och uppläst, ock, det *tredje* brefvet, lät kungen sig, en smula, lugna och pacifiëra. Han svalde *ned* sin vredes bittra drogue. Han sände efter slafven sin, med vänlighet. Han talte honom trösteliga till och sade: »Hvi hafver du så dristeliga handlat?» Korrekt och Sannings-enligt redogjorde slafven för, hur det förhöll sig. Till sig lät konungen befalla Concubinen. Han mödade sig öfver allan gräns och måtta i undersökningen af hennes svek, i efterfrågningen om enskildheterna af hennes majestäts-förbrytelse. Hon blankt förnekade hvartenda ETT af slafvens vittnes-ord. »Den slafven ljuger!», skrek hon. Och det är ej första gången. Jag ofta märke lagt till samma sak. Jag hafver ofta nödgats lägga märke till hur denne slaf, med denna tärna, spelat under täcke. Men jag mig skämdes för — för kungens skull — att denna fräckhet öppet proclamëra. För öfrigt, kunde mången ha förmodat, att jag, af svartsjuka och afundsjuka drifven, dem, orättvist och orättfärdigt, hade klagat an. Men, NU, — pris vare Gud! — har KUNGEN

sett det. Med egne ögon hafver han bevittnat förhållandet emellan tärnan och den slaf. Om kungen skjuter upp med hans bestraffande, skall kungens ära falla ned i glömskans pöl. Ty vrede, när den rättvis är och väl-berättigad, är mera hedrande än ömsinthet och nåd.»

Det törne, som, för elden, är beqvämt,
Är icke på sin plats omkring din nacke.

Nu vände konungen sin blick mot slafven. Denne sade: »Store Herre Konung! Du, hela denna tidens trygghets-källa! Du, hela detta tid'-hvarfs hopp om fred! Det möjligt är, att återstoden af den gift-bemängda índigon finns qvar i kammartjenarinnans lilla skrin. Om konungens befallning blefve färdad ut, att henne hit-förpassa, då skulle sista *spår* af tvifvel rödjas bort.» Befallning kungen gaf, att kammar-tjenarinnan skulle blifva hemtad, med sitt skrin, och, hemtad, tvungen blifva att inmundiga en smula af den gift-bemängda índigon. För henne,
570. att, af giftet, smaka, och att döden dö, var samma sak. När sanningen, för kungen, dagats upp, han fängslade den stora concubinen, han gaf, åt slafven sin, manū-missiónem, och gjorde honom, öfver några af sitt rikes landamären, till amír. Enär *den* konungen, *den* verlds-beskyddaren sitt kungadömes angelägenheters anlet gjorde strålande och rosen-fagert genom Mildhetens och Medömkandets Smycke, THY drabbades han ej af den försåteliga kammartärnans anslag. Och, genom sjelfbeherrskningens och tålamodets lyckosamma verkan, förblef han oberörd af hennes svarta svek. För honom, vard slik öfverhängande, förborgad fara yppad, och han blef satt i stånd att skilja mellan fiende och vän. Och han blef varse tillståndet hos fiende och vän. Och jag har denna saga talat om, med DET som syfte, att, i monarchens klara omdömes och domsförmågas spegel, DEN sköna tanke-bilden måtte lysa fram, att kungar aldrig någonsin — hvad än som hände och hur än man saken vände — böra visa hast. Att de, förutan moget öfver-

vägande och djupt begrundande, ej böra gifva order om en doms execution.»

En kungs befallning är likt eld och vatten;
Ty, på ett ögonblick, kan den föröda och i grus och spillror lägga en hel verld.
THY, höfves det ej, att en slik befallning,
Af kungen, färdas ut, när kungen är bragt upp.

Qvad konungen:» Jag hafver illa gjort. Jag hafver felat. I det jag denna order hafver färdat ut. Och låtit orden löpa öfver tungan ut, då jag var vredgad. Och intet aktade på *HVAD* jag gjorde eller sad'. Men, *du* — åtminstone — *du* borde visat úrskillning, och — såsom man förvänta hade kunnat af en råds-herre — i dagen lagt betänksamhet och sans. Och det är fast förvånans-värdt och fast förunderligt, att du slik slöhet visat och slik brottslig slapphet, och slängt, i dödens käftar in en dylik oförliknelig och ojemförlig qvinna.» Ministern svarade: »Ers Majestät bör icke taga, fullt så hårdt, det, ÅT sig. Låt icke sorgen öfver frånfället af *en*, en *ensam* qvinna, till kungens Guds-välsignade och Guds-upplysta hjerta, finna väg. Att han sig ej förlustig göre eller, sig, beröfve åtnjutandet af umgänget med alla ANDRA, kungens tjenarinnor och slafvinnor, de der hans ynnest eftertrakta i det kungliga Harím.»

Har, än, *Cypréssen* gått, qvar står, dock, *Körsbärs-trädet!*
Finns ej *Tulpánen*, qvar, der doftar, dock, *Jasmín!*

För kungen, blef det, genom, tanke-gången, ande-meningen af hans ministers ord, fullkomligt klart och tydeligt, att dräpt var Irán-Dúkht och offrad upp. En suck sig trängde fram utur hans bröst. Han föll i missmodets och hopplöshetens marström. Han började att mumla, för sig sjelf:

Brinn, gladeligt, — mitt bröst! — Brinn *upp,* af sorg för henne!
Förthy mitt hjerta, likaså, har, till förbrännelse, sin midja gjordat om!

O ve! O sorg! För all, den ljufva ungdoms-tidens blomsterträdgårds sköna glans och fägring! Som, liksom lifvet af en ros, blott har, sig, tillmätt fått en knapp, begränsad tid. O ve! O sorg! För lyckans lustgårds unga telning, som, genom olyckan af skiljemessans höst, är vorden utan löf och utan frukt!

Din resliga, cypress-lika gestalt! Inunder stoftet fallen! Ve mig! Ve mig!
Ditt rena väsende, din fläck-fria esséntia! Inunder stoftet fallen! Ve mig! Ve mig!
571. Det ställe, som var ditt, det var mitt öga!
Du flyttade! Och du tog upp ditt ställe under stoftet! Ve mig! Ve mig!

Derefter vände han sitt ansigte emot wazíren, sägande: »Jag sorgsen vorden är, sen Irán-Dúkht gått bort.» Wazíren qvad: »*Tre* slag af menskor äro städse sorgens fångar, och snärjde in i ångest-qvalens band. Det *första:* de menniskor, hvars sträfvande går ut på att tillfoga, androm, mén. Och vålla, androm, skada. Det *andra:* de menniskor, som, när de hafva kraft och tillfälle att göra godt, *försitta* tillfället och *spilla* kraften. Det *tredje:* de menniskor, som, utan öfvervägande och eftertanke, handla. Och draga följderna af detta handlings-sätt, på ändalykten, i gagn-lös ånger och i namn-lös ångst.» Qvad kungen: »O Ballår! Du sköt ej upp med hennes afrättning, ej heller hejdade du den. Du lade ej, der'mót, två strån i kors. Det var, på grund af din besinningslösa ifver, som hon så hasteliga spillde ut sitt blod.» Wazíren svarade och sade: »Fåfängligt är, af *tre* slags menskor, arbetet och verket. Det *första:* de menniskor, som skruda sig i linne, och syssla med att blåsa

kupiga och svullna flaskor utaf glas. Det *andra:* de menniskor, som stå, till midjan upp, i vatten, beklädda med de kostsammaste kläder, och syssla med att vaska smutsig tvätt. Det *tredje:* de köpenskapare, som, sig, förvärfvat ha en skön och fager maka. Och lemna henne qvar i hennes fäders land. Och välja, åt sig, ut att sig begifva af på långa resor. — Det var ej *jag,* som sträfvade att spilla hennes blod. Jag, bara, *åtlöd* konungens *befallning.* I detta fall, är det Ers Majestät, som har förtjenat klander. I ty att konungen, änskönt hans insigt, hvad beträffar pejlandet af utgången och följden af en gerning, på intet vis, som medelmåttig eller svag, kan describeras — i ty att kungens blick af vishet och erfarenhet ser rakt *igenom* alltihop, och omfattar *hvar* handlings resultat och verkan — ej desto mindre täcktes visa svek emot sitt sunda omdöme, och stal dess öfver-vägning och begrundning bort. Och täcktes visa Trŭg emot sin tanke-skärpa, och den bestal på hvasshet och på bett.»

En kungs befallning måste, honom, först dikteras af Guds Helga Vishet;
Om Vishets-Jungfrun kungen styr och dominèrar, kan något dylikt aldrig träffa in.

Qvad konungen: »Hör upp med dylikt snack och dylikt vrövel. Försök att få, dig, denna saken klar. Försök att tänka dig, i saken, in. Mig, är, i denna stund, i hjertat, ångest. Ty åtrån att få se henne gör hjertat krympt. Och jag vet ingen salva för min smärta. Jag vet, mig, ingen bot för denna sot.» Ministern svarade: »Ej vidrör botens hand din snöda gernings mantel. Ej hjelper, härvidlag, ett tår-fylldt ögas gråt. Eho, förutan öfvervägande och kymmer-samt begrundande, i en ömtålig handling, ŭnbesonnen, dyker ned, och ger sig in i en affär, der ruelse, på ändalykten, intet hjelper, han drabbas skall af samma slag, som det, hvaraf blef drabbad, hårdt, en dufva.» Qvad konungen, som svar: »Hur lyder den berättelsen?»

Fjerde Sagan.

Wazíren svarade: »Det har, oss, omförmälts, att ett par dufvor, just i sommar'ns början, tillsamman bringat hade några korn af säd, och gömt dem undan i en afskild vrå, till föda och till mat-förråd för vintern. Nu var, emellertid, det kornet fuktigt. När sommar'n tröt, och värmen var till ända, DÅ hade denna sommar-värme och den heta atmospheren lemnat spåren qvar. I det den torkat upp de sädes-kornen. På grund hvaraf det korn-förrådet syntes mindre än det var förut, i förstone. Och, under denne tid, var dufvo-hanen bort-rest. Han fjerran
572. var ifrån sitt nästes tjäll. När han tillbaka kom, och såg, hur kornförrådet hade blifvit mindre, begynte han att kifvas med sin maka. Att henne klandra. Henne, falskhet vita till. Qvad: »Korn vi hade lagrat ned, som spis för vintern, så att, när köldens stränga skärpa oss antastade, och när, på grund af massorna och drifvorna af snö, ett enda sädes-korn, oss, icke möjligt var att bringa upp i öknen, vi, på det korn-förrådet, skulle kunna existera, och, i det korn-förrådet, ha vårt uppehälle och vår bergning. Nu, deremot, i denna ljufva tid, då berg och dal, på strö-korn, flöda öfver, hvi går du, der, och äter upp vårt korn? Hvi viker du, från varsamhetens och försigtighetens kungs-väg? Månn' du ej hört hvad vise män ha sagt:

»Gack, *nu*, till verket, *nu*, i tid af riklig frukt, i tid af lummigt löfverk;
Lägg upp ett mat-förråd, för hungers-nödens dagar, åt dig sjelf.

Qvad dufvo-honan, i replik och sjelf-försvar, så här: »Jag hafver, af det korn-förrådet, ICKE ätit. Jag har ej smakat och förtärt ett enda korn. Men, då, nu, dufvo-hanen *såg*, att minskadt var förrådet, beskärde han, åt dufvo-honans »Icke-Skyldig!», ingen tilltro. Begynte henne picka och, på henne, hacka, tills hon dog. När, sen, i vinterns årstid, det ena regnet aflöste det andra, och spår af fukt och fuktighet, på vägg och dörrar, tedde sig förnimbare, i påtaglig gestalt, DÅ började, ock, korn-förrådet blifva vått och svälla ut, och återvända till sin förra frodighet och fetma. Och dufvo-hanen upptäckte hvad skälet var och orsaken till den, af honom påpekade brist och déficit, som han, sin hustru: dufvo-honan, hade vitat till. DÅ började han jemra sig och klaga. Och sörja skiljemessan från sin kära vän. Med tårar rinnande, och stönande af smärta, han ropade: »Svårt är att vara skilder från sin vän. Men ännu svårare att veta att den sorg man, öfver skilje-messan, bär, till intet båtar.

Betänk och tänk på hvad du gör och förehafver, ty, genom häftighet och hetsighet och brådska,
Skall du, dig sjelfvom, laga till och förbereda mẽn. Och det finns ingen bot för slikt ett mẽn. Det finns, för sådan skada, ingen salva.

Och sens-moralen af den saga, jag, dig, täljt, är DEN, att en vis menniska bör vara långsam, varsam, och försigtig, när hon straffar. På det hon ej, likt dufvo-hanen, som vi talat om, må blifva öfvervåldigad af skiljemessans pina.» Qvad konungen: »Om JAG, ock, har, i *tal*, förfarit brådstörtadt och öfveriladt, har DU så mycket mera brådstörtadt och öfveriladt gått till väga i ditt *dåd*. Du hafver mig i denna ångest-pina slungat neder.» Ministern sade: »*Tre* personer draga pina på sig sjelf. Den *förste:* den är, som, i stridens larm, i krigar-skarans led, sig icke tar i akt, men är bekymmerslös och vårdslös om sitt

eget lif, sitt eget vara. Så att han drar, sig sjelfvom, *till* ett blodigt, farligt sår. Den *andre:* den är, som är utan bröstarfvinge och arftagare. Och samlat, sig, sin rik'dom hop på ett, mot Lagen, stridande, förbjudet sätt. Så att densamma rikedomen, THY, af olyckornas marodörer, sopas bort. Så att densamma rikedomen, THY, för honom, blir, i Evigheten, till en pina. Den *tredje:* är den åldrige och ålderstigne man, som tagit en ovärdig och ungdomlig mö till äkta. Som all, sitt hjertas kärlek bundit fast vid henne. Allt under det att hon, hvarenda dag, till *Himlen* ber, till *Gud,* att han, dock, måtte *dö.* Och intet samröre och samlag gitter hafva med honom.» Qvad konungen: »Ur denna sorgeliga procedur, ur detta grymma och beklagansvärda dåd, ha vi ett *prof* på ditt brådstörtande, och öfverilade till-väga-gående att hemta.» Wazīren genmälde: »Ett brådskande till-väga-gångs-sätt röjer man i rörelserna och åtbörderna af *två* slags menniskor. Det *första:* de menniskor, som anförtro sin egendom åt någon, de ej känna. Det *andra:* de menniskor, som välja ut, åt sig, och sätta in, åt sig, en, med Guds Lag och Vägar, obekant person att döma mellan sig och sine fiender. För öfrigt, har jag mig ej saker gjort till brådskande och hast i denna sak. Det *mesta* man kan säga är att jag bemödat mig att lyda kungen. Det *värsta,* man kan säga om mig är att jag har låtit konungens befallning ända mig till efterrättelse.» Qvad konungen: »Mig grämer, *svåra,* bortgången och frånfället af Irán-Dúkht.» Ministern svarade: »För
573. *fem* slags qvinnor, är det på sin plats att spisa sorg. Det *första:* de, som ha ett mild-rikt väsen, och en kärleks-full essentia, och en fägring vinnande och hjerte-tjusande, och en kyskhet ren och utan vank. Det *andra:* de, som äro visa och i lidande fördragsamma och tåliga, i ärlighet och trofasthet beständiga, i hjertat gifna hän åt endast En. Det *tredje:* de, som, alleständ's, ehvad som händer, försöka göra hvad som rådligt är och rätt. Som äro vänliga och vänsälla och miskundsamma, så i din närvaro som när du borta är. Det *fjerde:* de, som

skruda sig med undergifvenhet och lydnad, i gode dagar och i onde dagar, i medgångs-tiden som i motgångs-tiden, ej blott på ytan men i själ och märg. Det *femte:* de, som förebåda Lycka. De, hvilkas ande Herren Gud välsignat. De, hvilkas fot-stegs lycko-samma verkan, för deras make, har gått upp och dagats upp. Och Irân-Dúkht benådad var med alle desse egenskaper. Med dem, hon smyckad var, med dem, beprydd. Om konungen, för *hennes* skull, nu, känner smärta, är det blott passande och som sig bör. Ty, utan sällskap och gemenskap med en trofast Vän, är hela lifvet icke värdt att lefva. I lifvet: ingen fröjd. I varat: ingen hvila.»

På glädje, tomt: vårt lif, förutan slik en vän;
Förutan slik en vän: på glädje, tom vår lefnad.

Qvad kungen: »O Ballár! Du talar bålde ord. Du öfverskrider gränserna för vördnadens och höfviskhetens lagar. Det synes, mig, som vore det, mig, värdigast dig lemna. Det synes mig mest passande dig sända bort.» Wazíren qvad: »*Två* slag af menskor är det klokt att lemna. *Två* slag af menskor: klokt att sända bort. Det *första:* de, som, mellan godt och ondt, anbringa likhets-tecken, och bilda in i sig att Evighetens Lön och Evighetens Straff ej finnas TILL. Det *andra:* de, som kroppen icke hålla ren från det förbjudna, och själen icke hålla ren från allt, som Gud belagt med interdict.» Qvad konungen: »Hvad! Synas vi föraktlige i dine ögon, att du det räknar ofarligt och rådligt, oss, tala till med slike bålde ord?! Att du dig dristar föra sådant språk?! Wazíren svarade: »Guds stormän väga lätt och aktas ringa i ögonen af *trenne* slag af män. Det *första:* hänsyns-löse, oförsynte slafvar, som, vare sig det passar eller icke passar, som, vare sig de slå sig neder eller upp-stå, i tid och otid, lika godt vid qvälls-mål som vid frukost, tillsammans med sin herre, taga plats. Som positionen af sin herre usurpera. Allt under det att deras herre, han, OCKSÅ,

med dem, förlustar sig och, med dem, skämtar. Och finner smak i deras oanständigheter. Och deras smutsighet och liderlighet tycker om. Det *andra:* den gemêne tjenar'n och förvaltar'n, som fått kontroll och uppsigt öfver allt, sin herres gods, och utsträckt armen af försnillningen och stölden, och öppnat handen af förskingringen på herrens egodelar. Så att, på kort tid, förr'n man hunnit blinka, förvaltar'ns rikedom är större än hans herres! Och dennes egendom, i fogdens buk, svald ned! Och fogden räknande sig sjelf som, af dem två, den bäste! Som bättre än välgöraren och ynnest-gifvaren! Det *tredje:* den befattnings-innehafvare, som, utan all förtjenst, sin herres till-tro och förtroende har vunnit. Som, med sin herres alla hemligheter, är betrodder. Som yfves, bröstar sig och pöser, i ty att slikan värdighet är vorden hans.» Qvad konungen: »Jag hafver pröfvat dig. Har, *strängt,* dig pröfvat. Det bättre varit, om jag *ej* satt dig på prof.» Qvad hans minister: »*Åtta* slag af menskor kan man pröfva: *allenast, blott,* vid *åtta* tillfällen. 1:o: Den tappre krigaren, i krig och örlig. 2:o: Den trägne brukaren af jord, vid jordens bruk och skötsel. 3:o: DEN VISE MAN, DEN TID, DÅ HONOM VREDEN BRÄNNER. 4:o: Den sluge köpenskaparen, vid räkenskaps-uppgörelsen. 5:o: Den trogne vännen, i behofvets tid. 6:o: Den SANNE mannen, i hans motgångs-tid, när qvalen slå och fienderna snattra. 7:o: Den FROMME mannen, då han tar emot sin Lön i Evigheten. 8:o: Den lärde, då han talar något eller något dryftar.» Med ett ord: sak samma, *huru* tydligt kungen, än, i termer, uttryckande afsky och förakt, för sin wazír, tillkännagaf sin, mot wazírens, stridande och afvikande mening, städs' gaf, honom, wazíren svar på tal. Och skarpare: hans svar, än skarpe strids-spjuts-spetsar, som hade doppats ned i dödligt gift. Och hvassare än svärd af härdadt stål — stål hårdare än hårde diamanter — de svaromål, wazíren hväste fram. Och
574. konungen fördrog alltsammans, mildt och tåligt. Han svalde ned den illa-smakande och vedervärdiga sherbétten.

Fördragsamt, tåligt, bär sin börda hvar och en, som Gud har gjort bekant med Vishets-Jungfrun (Proverbia [»Mischlĕ»] 5: 18: »Yehí Meqōrkā Vārûk! U SEMÁKH MĒ ĔSHÄTH NĔGHURÄKÄ!).

Förthy, med Vishet, tyglar han sin vrede. Med Vishet håller han sitt hat under kapson.

Likt GIFT, dig, förefaller tålamodet, allraförst;

Men, när det införlifvats har med din Essentia, blir det Honung.

Till slut: UPP lät han lof-talets och lof-prisandets tunga. Han qvad: »Må Härlighetens Skugga, Skuggan utaf Gud sig breda ut och lysa upp all jordene! Och skina uppå jorde-barnens hjessa! Må Solen af Guds Majestät och Makt, från Tornet af Hans Härlighet och Ära, från tinnarne af Hans Allena-Varande och Ensam-Styrande, i All Sin Stråt-Glans, lysa verlden upp! Jag — din föraktelige slaf — som har, med dristighetens och förmätenhetens fot-steg, igenom-ströfvat obetänksamhetens nejd, som vågat störa och besvära Eders Majestät med plågsamma och retsamma anmärkningar och stick-ord, och öfverflödande anspelningar och spe-ord, jag har så gjort för att ditt väsen och din ljufliga essentia *pröfva.* Men — lofvad vare Gud, Den Allra Högste! — om någon söker maken till *vår* konung, om någon spejar efter *vår* kungs likhets-bild,

Blott SPEGELN eller VATTNET visa fram hans make;
Blott SPEGELEN och VATTENET te fram hans likhets-bild.

Hvad är, dock, detta för en ädel hug, en ädel läggning! Med skönheten af miskundsamhet krönt! Med blidheten af ädelmodet prydd! Hvad är, dock, detta för en storsint ande! Med tålamodets smycke härligt sirad! Med säflighet och stillsamhet och lugn! Förvisso: »storhet» är, för slikom, reserverad! Blott slikom, hörer VERKLIG storhet *till!* Och ärones och höghetens

appellatív har, blott, för slike ägare af Namnet, som fritt ett privilegium, delats ut.

Berömdhet och ánseende är icke storhet.
Förmätenhet och inbilskhet är icke höghet.
Sök, dig, ej någon störr' och högre man än den,
Om hvilken folket säger: »Han är blid och vänlig.»

Qvad kungen: »O Ballår! Du fuller vet att jag har byggnaden af Khaliphátets styrelse och rätts-förvaltning på grundvalen af mildhet och miskundsamhet byggt upp. Du vet, att jag, till sultanátet, har lagt grunden, på blidhet och på frånvaro af våld. Och, **om** jag, någon gång, vid corrigeringen och visandet till rätta af ett gäng, ett följe, som — stolthets-bitne, högfärds-galne — lagt ha tredskhet, nackstyfhet, ohörsamhet i dagen, och, klart och tydligt, dristat ge sig in i strid och handgemäng med mig, dem **varnat** hafver och, med straffdom **hotat**, så hafver SÅ jag handlat för att bibehålla den respect vid lif, som statens styrelse och rikets ära kräfver. Derhoss, ock, för att Lagens Majestät och Lagens Rätter värna. Ty, vore det på annat vis, är vidden, rymden utaf oceánen af min storsinthet och höge ande icke så beskaffad, att den, på grund af ord af dylikt slag, sin vredes vågor skulle idas bringa uti svallning.

Ej jag: ett pil-träd, att, för hvarje vind, mitt blad och löfverk skulle börja darra!
Ej jag: ett halm-strå, att, för hvarje eld, min kropp, af eldens flammor, skulle blifva svedd!
Ej jag: ett berg, att jag, i feg, föraktlig qvidan, skulle menniskornas skrän och tok-prat gitta återgifva!
Ej jag: ett moln, att jag, på grund af stjerne-verldens influenser, skulle regna låta tåre-flod af hundrafaldig gråt!

Och hvad beträffar Irân-Dúkht och doms-dekretet öfver henne, var jag makt-lös. Ty skrifvet står: »*Med tomma händer står, ock, den, som ger med fulla händer.*» 575.

Det händer, allt emellanåt och understundom,
Att väl-inridne hästar, OCKSÅ, snafva kull.»

Ministern svarade: »Men SÄLLAN färdar kungen ut ett SÅDANT doms-dekret. Här gäller Ordet: '*Det som sällan händer är såsom hade det ej händt en enda gång*'. Och konungens barmhertighet och öfverseende i dag har gett upprättelse och bot för forne felsteg. Ty hvar, i verlds-historiens tide-böcker, har det tecknats upp och talats om, att en monarch af lycko-ödet gynnad, en stor sultân med skarpt och hvasst ett svärd, en herrskare af o-motståndlig vilje på stolen af sitt kunga-döme tagit säte, och suttit på sitt herravälds thron; allt under det att en, hans slaf, som gifvit anstöt och monarchen sårat, har stånda fått vid foten af hans thron in forma paúperis, och talat lastelige ord till kungen sjelf. Och sträckt ut foten utom alle gränser. Och, ur sig, vräkt ehvad det, honom, täckts? Hvad skulle kunnat hindra och tillbaka-hålla, hvad skulle kunnat stäfja och förhindra, för slik förbrytelse, ett blodigt straff?! Hvad annat än en med-född hjerte-mildhet?! Hvad annat än en inne-boende benägenhet för till-gift och förlåtelse?! Hvad annat än en nåd förutan gräns?!»

Ju mer jag illa gör och mig försyndar,
Dess mera flödar öfver din förlåtelse.

Qvad konungen: »Så snart en tjenare sitt fel-steg vidgår, och ser, på sidorna af sin belägenhet, sin synds och nesas spår, förvisso är han stadd på rättan väg till tillgift. Ty aldrig vägrar någon ädelmodig man att ta mot afbön. Ej någon storsint man att gifva synder till.»

En storsint man tar, städs, en ursäkt mot.

Wazíren genmälde: »O kung! Jag erkänner min synd. Och DETTA är min synd: att jag har låtit verkställandet af Ers Majestäts Befallning bli försenadt. Att jag har skjutit upp med Irân-Dúkht's execution. Och dröjt med spillandet af hennes unga blod. Af skräck för Majestätets ord som väcka bäfvan, af fruktan för monarchens ampra förebråelser och svidande kritik, har jag ej skyndat mig att henne färda af och intet-göra. Nu, kungens sak det är att skipa dom.»

Om du, mig, visar nåd, om svärdet ditt du svingar,
Min hals jag hafver lagt, som fånge, i din hand.

Så snart monarchen detta ord förnam, strax visade sig glädjens spår och fröjdens på hans panna. Strax tedde sig, uppå hans anlet, fram förtjusningens och välbehagets tecken. Han höjde upp, till högsta himlens hvalf, tacksägelsens, lof-prisandets baner. Han bragte ut, för Herren Gud, Den Högste, sitt hjertas tillbedjan och dyrkan, med nederfallande, i tacksamhet, i stoftet. Gaf upp ett rop af fröjd, af fröjd och glädje-jubel, som trängde bortom tinnarne af himla-hvalfvets krön.

Gladt Budskap — Ödet mitt! Förthy mitt Önskemål har inträdt genom dörren!
Nytt Lif har, hos de hjerte-brutne och de djupt bedröfvade, trängt in och kommit in i deras kropp!
Hon, Som, likt Rosen-Knoppen, med sin Vällukt, bragte fram ett glädje-skratt på själens läpp,
Hon, Hvilkens Kind, än rosen, mera strålade och sken, har vändt tillbaka!

576. Han lade till: »Mig, syntes fast förvånande och märkeligt, att du SÅ talade och lade dine ord, att deraf framgick, att mitt

döds-dekret mot Irân-Dúkht var ex-seqveradt. Och, likväl, kände jag ditt hjertas ärlighet, upprigtighet och rakhet. Och visste, att du skulle skjuta upp med ex-seqverandet af slik en dom.» Ministern svarade: »Mitt samtal med Ers Majestät var till den ändan, att jag månd', genom-gående, mig sätta IN i och FÖRSTÅ monarchens afsigter och känslo-stämning. Och finna UT, hur'vida han sitt dom-slut ångrat hade eller ej. Derest jag funnit dig stå fast vid ditt beslut att henne ta af daga, då skulle jag, i hemlighet, med skyndsamhet, fört bödels-verket ut. Men som ditt sinne mer benäget är för hennes fort-bestånd och lif och lefnad, har jag min synd bekänt, och, för mitt dröjsmål och mitt töfvande gjort afbön.» Qvad kungen: »Din försigtighet och skarpsynthet har framträdt mera bjert, för mig, i *denna* sak, än nånsin *förr*. Och mitt förtroende för dig, min tilltro till din klokhet, din anpassnings- och urskillnings-förmåga hafver vuxit. Den tjenst, du gjort mig, hafver jag anammat. Dess frukter och belöning skola komma dig till del. Så snart som möjligt. Nu, detta ögonblick, befaller jag dig gå med största snabbhet, och frambära min innerliga ursäkts-bön till Irân-Dúkht. Och anhålla, med ödmjukhet och vördnad, att hon behagade sig infinna hos mig. I ty att hon den nyckel är, som öppnar portarne till vinnandet af önskemålet. Och grundfonden för glädje-full förening.»

Kom hit! Kom hit! Jag vill, af Gud, Den Högste, bedja ut, åt mig, med dig, förening!
Kom hit! Kom hit! Ty mine öron äro spände, lyssnande för ljudet af din ankomst! Och mine ögon rigtade emot den väg, der du skall gå!

Ballår gick ut från konungens palats. Han bragte fram, för Irân-Dúkht det glada budskapet om hennes räddning. Derhos, de glada tidenderna om det glada återseendet och om den stundande föreningen.

O hjertat mitt! Beklaga dig ej, liksom rosen-knoppen, öfver knoppens knut!
Ty morgon-vinden skall, dig, blåsa fram en bris, som öppnar knuten!

Irân-Dúkht åtlydde den kungliga befallningen. Hon skyndade att vakta kungen upp. Att bära fram sin hyllning och sin vördnad. Att föra ut en tjenarinnas pligter och åligganden. Att låta tungan upp i glädje-rop och tack. Qvad konungen: »Du måste detta nådes-vedermäle imputêra åt Ballâr. I ty att han fullgjorde vilkoren för sann och trofast vänskap, och töfvade att gjuta ut ditt blod.» Ballâr brast ut: »Jag hade fullt förtroende till det konungsliga förbarmandet och öfverseendet. Till öfverflödet af monarchens aldrig svikande, oändeliga mildhet. Mitt dröjsmål och mitt töfvande härledde sig, helt absolut, från DENNA källa. Ty huru skulle, eljest, jag — en fattig slaf! — mig kunna hafva understått och mig fördristat, och ansett det för tillständigt och passande, att dröja med att lyda kungens bud?!» Qvad kungen: »O Ballâr! Var tröst! Var vid godt mod! Ty dina händer nå så vidt som allt mitt rike. Och *din* befallning lika gällande och giltig är, i allt mitt land, som *min*. Ehvad du säga eller göra månde, i lösande och bindande, i bjudande, förbjudande, skall ega laga kraft. Och deremot skall intet motstånd tålas eller tolereras.» Ballâr till orda tog, och svarade, och sade: »De ynnest- och de nådes-vedermälen, som jag, *allaredan, förut,* hafver undfått af Ers Majestät: de väga, vida, öfver, och de lemna långt bakom sig hvad, af ödmjuk, underdånig slaf-tjenst, det förunnats mig att räcka fram. Och, skulle jag försöka gifva tack derför, jag skulle ej, med öfligt och behörigt tack, för en af tusende af desse nådes-
577. vedermälen, kunna gå i land.

Ânskönt, med hundra tungor, liljan talar,
När kan, till *våren,* hon, tillfyllest, bära fram sitt tack?!

Men det är nödvändigt och lifs-vigtigt för kungens slafvar, att, hädanefter, kungen, i sin gerning, ej må lägga häftighet och hetsighet i dagen. På det att renheten af ändalykten af hans gerning ej solkad blifva må af samvets-qvalens smuts.» Qvad konungen: »Vi hafve lyssnat till det råd, du gifvit, oss, med välbehagets öra. Och, hädanefter, skole vi ej färda ut ett enda doms-dekret, med mindre, först, vi derom plägat råd, och fått dekretet tillstyrkt. Han, derefter, förärade, åt Irân-Dúkht och åt ministern, värdefulla äre-drägter. Gick ut, ur skilsmessans och ensamhetens cell. Gick in i brud-gemaket af föreningen och lyckan. Bevärdigade fest-församlingen med äran af sitt sällskap. Och prydde den med glansen af sin nåd.

De lagade till reds ett kungligt gästabud
De smyckade, af glädje-fullheten och fröjd-fullkomligheten, rosen-gården.

Den fagre munskänken göt ut, ur silfver-kannor, vin. Han skänkte i, af gammalt vin, åt dryckesbröderna. Det ädla vinet vattnade, af glädjen, plantan. Den planta, som spred ut sin rot vid randen utaf vattu-bäcken, som flöt ut ur deras hjertans innersta (Johannes Evangelium 7: 38).

Dig hell! O vin! Som föder glädje fram!
Dig hell! O vin! Som görer liflig munterhetens marknad!

Trovérer, trubadúrer, med, som socker, söta stämmor, tractérade hvart slag af instrument. *Så* strängade rebecker, *som* klingande cymbåler. Och, dermed, bragtes hjertats fågel i ek-stås. Och ljufva sångers sköna melodiers toner inbjödo till en fest af munterhet och fröjd. De veka tonerna af harpans silfver-strängar upptogo täflingskamp med näktergalens drill. Och lutans klagande och sorgsna stämma, som förtjuste hjertat, utplänte rosten uppå spegeln af de hjertan, som berusats utaf Gud.

Der voro sångare med röster liksom Venus'.
Der voro bägare med glans likt Jupiter's.
Sam-stämmande: den muntra glädjens toner.
Och ljudande i harmoni med hvarje hjertas bön.

Den hela återstoden af densamme dag, den hela natt, som, på den dagen följde, de egnade åt munterhet och fröjd.

När, nästa dag, den klara morgon, som upplyser verlden,
I seger och triumph, bytt natten om i dag,

höll majestätet: kungen en DURBÅR. Han satte sig på rättskipningens säte. Beredde sig att skipa rättvisa och dom. Ballår, warzíren fullgjorde de underdånighetens riter och ceremonier, som, honom ålågo som konungens wazír. Dernäst utkräfde han, såväl för egen del, som, ock, såsom representant för kungens vif och söner, på Bráhamánerna ett rättvist straff, en laga dom. Han läste upp de drömmatydningar, de gjort, om hvilka, ofvan, talats. Han läste upp dem ordagrannt, och
578. ord för ord. På grund häraf och likmätigt hans kraf, beskärdes, åt det kungliga dekretet, utfärdandets ära. Och, enligt konungens dekret, befalldes, till DURBÅREN, Kārídún, den vise mannen. Åt hans afgörande och discrimination, lät kungen öfver **domen** öfver och **bestraffningen** af Bráhamánerna. Kārídún ansåg rättvisans och rättens kraf blott tillfredsställas kunna genom DETTA doms-utslag, to wit: »Af Brahamánerna skall EN del föras ut, för att, å påle spetsas. Af Brahamánerna skall EN del — och den STÖRSTA delen — föras ut och kastas under fötterna af elephanter, och göras, såsom ETT, med kungens landsvägs smuts.» Qvad Kārídún, och lade till: »Slikt är det straff, som väntar lands-förrädaren. Och slik den vedergällning, som, i bakhåll, ligger lurande på alle planuppgörare och spinnare af ränker.

Eho, i nesligt våld, sin dolk, sin stickert drager,
Hans hufvud skall, med samme dolk, stjern-himlen hugga af.
Som städet, hårdt sitt anlete gör ingen folk-tyrann,
Hvars hufvud vedergällnings-hamar'n icke slår, när minst
han väntar det, i smulor — smulor.

När, väl och lyckligt, alle kungens fiender tillbaka-slagits, lät kungen makten och förvaltningen af hela kungariket öfver, åt wazír'n. Sjelf bragte han, i fröjd och gamman, till sin tid med Irán-Dúkht. Han hängaf sig, i fulla måttet, åt sin lycka.

Gif pris för nattens fröjd! Och räkna den för byte!
Tag mot, uti din famn, din lyckas fulla mått!
Ty här i denna verld, den trolösa och fala,
Vet ingen hvad, i skötet, bär den dag, som icke grytt.

Slik sagan är om mildhetens och fasthetens förträfflighet. Om desse egenskapers öfverlägsenhet öfver hvarenda ANNAN egenskap, hvartenda ANNAT attribut hos kungar och sultäner. Och för de läro-piltar små, som gått i Vishets-Jungfrun's skola, är det förborgadt ej och undan-hållet ej, att NYTTAN af att tala *om* en slik berättelse och saga det är DEN, att sagan är en *varning* för ehvem, den *läser*. Att sagan är en *maning* för ehvem, den *hörer*. I det att de — såväl de hörande som, ock, de läsande — anbringa, som ett föredöme för sitt eget fall, erfarenheterna af deras föregångare — det uttydt är: antydningarne och de dolde vinkarne af Herrens vis-män, Guds, Den Högstes stor-män. På det att, THY, de månde bygga verldens och religionens angelägenheter, och hela byggnaden af deras verk och procedur — såväl för dagen som för morgon-dagen — på Vishets-Jungfruns Vishets Fundamént, på Guds-Beskådningens och Guds-Anblickens Bäsis, och vända sig, från ifrighetens hast, mot säflighetens, hofsamhetens blyghet. Eho benådad är med Allmakts-Gunstens Nåd, hans Äre-lystnads hjessa

skall — förvisso och förutan minsta skugga utaf tvifvel — med ödmjukhetens krona varda krönt. Och skuldran af hans öfverlägsenhet och storhet, med den ringa anspråkslöshetens och med den mjuka blida blygsamhetens mantel, bli bemantlad. Ty ödmjukhet och blygsamhet och blidhet: DE göra, af en fiende, en vän. DE göra, af en vän, en nära anförvandt. De höja vännen upp till själa-frände-skapets höga Status.

Om du, med ödmjukhet och mildhet, bor tillsamman,
Bli, dig, i trofasthet, de, med dig, täflande, och, mot dig, kämpande liksom sju-sofvarenas uti grottan hund *Qitmír*.
Gör ej enda menniska för när! Gör ej en enda menniska på jorden till din fiende!
Och du skall se din tid och framtid blifva sådan som din Älskling önskar.

Slut på Den Tolfte Boken.

DEN TRETTONDE BOKEN

Första Sagan.

Det har berättats oss, att, i den hufvudstad Aléppo, var en kung. En ryktbar, segersäll monarch, en kung, af ödet, gynnad. I lydnad och i underkastelse för honom: de flesta af den tidens salatíner och sultåner: som tjenare, med slafvens ring i hjertehågens öra. Och störste delen af de dåtida monarcherna: med undergifvenhetens, ödmjukhetens mantel, om skuldran af sitt hjerta och sin själ.

En konung, genom glansen af hvars rättvisa var stadfäst 582.
vorden hela jordens lag.
En kejsare, hvars domars ljus, åt tiden, gaf ledning, styrka,
styrelse, och vård.
Hvarhelst hans vilje gjorde tung hans stigbygel,
Dit gaf triumphen, åt sin fåle, löse tyglar.

Och denne konung hade, ock, en dotter. En dotter, till gestalten, lik en sol. En dotter med ett ansigte som månen. Hvars kinders ljus, åt solens anlete, gaf strålglans. Hvars myskbemängde lockars doft, åt tidens näsborrar, en vällukt gaf, som dem berusade och svepte in i rosors doft.

Den sten, som innefattad var i inseglet af kung Djamshíd,
var hennes läpp med färg af röd rubin;
Och mindre: hennes mun än ring på minsta fingret.
Af hennes kinders rosen-röda färg, blef luftens anlet rödt;

Af hennes svallande och svarte lockar, vrokos hundra
häst-skor uti elden.
Hög-altare var hennes kind för elds-tillbedjarne;
Och hennes mun var önskemålet för de hjerte-brutne.

Hans Majestät höll denna ojemförliga och kosteliga perla, från blicken af rivaliserande beundrare, fördold. Han höll henne förborgad och bevarad, liksom en konungslig och ovärderlig perla, i renhetens och hemlighetens skal. En dag, tillverkades, åt denna sköna mö, en prydnad. Ett ornament af guld de redde till. Dervid, befunno de sig i behof utaf en konstnär. En konstnär, som, i guld-smeds-yrket, nått fullkomlighetens grad. Nu var det så att i densamma staden fanns en guld-smed. En guld-smed, slik, att sjelfva solens glödande och heta elds-ugn var passande till smält-ugn för hans guld. En guld-smed, slik, att sjelfva månens silfver-klara smält-degel var passande till verkstad för hans silfver-luttring. Han var en kännare och en bedömare af perlor och juveler till DEN grad, att, blott, han SKALET såg, förkunna kunde han exakta värdet af den perla som, i det skalet, låg och slumrade och sof. Och, när han gjorde guld-probering, eller tog ett guld-prof, förfaren var han till DEN fast förvånans-värda grad, att han, FÖRUTAN användning af någon pröfvo-sten, afgöra kunde och, med visshet, förutsäga ingredienserna af tillsats och rent guld.

Båd' dag och natt han idkade sitt yrke;
Och, genom skicklighet, han vände allt i guld.
Ehvad, af guld och silfver, KUNDE, göras,
— Hvad ingen ANNAN kunde göra, gjorde HAN.

Monarchen hade mycket hört, om honom, talas. Och hade SETT en del af hans förnämligaste verk. Med EGNE ögon, iakttagit guld-smeds-alstrens skönhet. THY, lät han honom, nu, vid detta skede, befallas upp till konungens harím. Der höll han, med

honom, en rådplägning och dryftning, beträffande tillverkningen af dótterens juvêl. Densamme guldsmed var en ung man, fager under ögonen. Han hade, ock, som socker, söt en tunga. Midt under pågående samtal, erfor monarchen håg för hans conversation. Hans Majestäts af Gud upplysta sinne fick en benägenhet och böjelse att träffa honom STÄDSE. Och guld-smeds-konstnär'n, sjelf, förtjuste, dagligen, med sine margehanda prof på en förvånande förfarenhet och insigt, och sine angenäme och beundransvärde inlägg i conversationen, den gode kungen, som såg *på* och hörde *på*. Med hvar dag, steg han högre i hans ynnest. Med hvar stund, slösade, på honom, kungen mera nåd. Till dess att, slutligen, han inbjöds till seraljen och fick entrée till konungens harím. Och kungens dotter, uppå hvilken icke SOLEN, ens, och MÅNEN djerfts sin skugga kasta, gaf, honom, fri väg, bakom skärmen, till Harím. **583.**

Eho har fri väg till sin älsklings *hjerta*,
Han har, ock, fri väg till sin älskades Harím.

Och denne konung hade en wazír. På grund af skärpan af sitt intellect, beryktad. På grund af klarheten af sitt förstånd och grundligheten af sin omdömes-förmåga, vidt-berömd och frejdad. Den skrift hans verldsbetvingande och skarpa penna hade skrifvit, var seger-skriften om en konungslig triumph. Det prof på verkningarne af hans mogna öfvervägning och begrundning, som han lemnat, var brämet på en majestätisk skrud. Och härlighetens och religionens herrar förlitade sig uppå renheten utaf hans dom. Och kungarikets ledare i läran erhöllo, genom hans Elias-lika pennas skrifter, af Lifvets Vatten, sig, beskärd förökad del.

Din penna — Store Gud! — har öppnat sig för Tron på Gud och Riket!
Väl hundra källor utaf Lifvets Vatten ha sprungit fram utur en enda droppe bläck!

Så snart wazíren *såg*, att kungen, i sitt smek af guld-konstnären, gick utom gränserna för måtta och för sans, *såg*, att han dref till ytterlighet sitt bemödande att honom göra äro-full och höjder upp, SÅ vände han — af renaste hängifvenhet och af en aldrig svikande lojalitèt, en gång, då tillfället var passande, och tiden lämplig var för sådant tal, tillgripande en förevändning och pretéxt, som ej låg utom sannolikhetens peripherí — samtalets fåles tyglar mot förhållandet med denne guldsmed, och yttrade sig, dervidlag, så här: »O store konung! Främlidne monarcher ha aldrig skänkt, åt yrkes-män, en plats på rikets herrars thron. De hafve gjort dem store och belönat dem, men aldrig utanför den sphér, som DERAS var. Nu har, emellertid, Ers Majestät, sig, tagit denne guldsmed an. Och tagit denne yrkes-man till nåder. Och honom gett entrée till konungen Harím. Och DETTA utan att ha, DESSFÖRINNAN, — som han BORDE hafva gjort och SKULLE hafva gjort — sig mödat hafva och besvärat med att taga reda på den gunstig herrens qvalificatiõner. Det förefaller, mig, det liksom slår mig, att karl'n är af en dålig extractiõn, en oren complexiõn. Jemnt, jemnt är ämnet för hans samtal, föremålet för hans prat, blott, endast, uteslutande, förtryck och pinande och underkufvande af menskor. Hans älsklings-ämne är tortyr och mord och krig. Hans äregirighet sig rigtar mot att böla ut befallningar, och vråla ut förbud. Den rigtar sig ej mot hvad rättvist är och rätt. Af slik en man, kan trofasthetens sed och tacksamhetens vana ej förväntas. Han vet ej hvad man, dermed, **mena** kan.

Eho, af någon icke-menniska, sig väntar trohet,
Han söker — så att säga — frukt på pile-trädets gren.

Och jag har noga, dertill, ock, lagt märke, att hvarje gång Ers Majestät i dagen lägger vänlighet och huldrikhet mot någon menska, och böjd är för att visa öfverseende och nåd, strax vändas denne fege och erbarmelige usling och önskar — i sitt

hjertas bitterhet — sin egen död. Och vise män ha sagt, att tecknet på den afskyvärde och gemene, och märket på den nedrige är DET, att han ej UTHÄRDAR, att han ej hafver MAKT, att se EN ENDA menska visa vänlighet emot en annan. (Proverbia 28: 10, 11.)

En nedrig menska ÖNSKAR ej en annans framgång;
En nedrig, girig menska unnar ej en plats i bägar'n, åt en FLUGA.
När du, till bordet, bjuder in en saltet förorenande person, som gäst,
Han äter mer än *eget* bröd: han äter sorg och afund öfver bröd-andelen af de *andre.*

Mer passande för Majestätets sällskap äro **de**, som, *jemte* med- **584.**
född och naturlig fallenhet för hvad som rätt är, ha sig förvärfvat tjenandets förtjenst. Och det är makt-påliggande att sky allt umgänge med icke-sapientibus af dådlig rot, enär och alldenstund, ur deras sällskap, ofog och förtrét af tusen slag skall resa hufvudet. De, som, till roten, äro låge och gemene, och, i sitt hjerta, orene och giftige, ha ingen hänsyn alls för rättvisa och rakhet, och intet bryr dem, alls, rättfärdighetens kraf. Och saknas hänsynen för rättvisa och rakhet, och brister hänsynen för ärlighetens lag, kan hvilket brott som *helst* sig smyga in i möjlighetens cirkel, och hvilken synd som *helst* sig smyga in i verklighetens spher.

Eho, af trofasthet, ej hafver fått en andel,
Om *han* gör ondt, hvad märkvärdigt i *det?*
Af allt hvad ondt är, värst är trolöshet;
Förborgadt är deri allt ondt, som finnas kan.

Qvad kungen: »Denne unge man är fager under ögonen. Och fagert ansigte bevisar fager själ, »*I ty att det utvändiga en*

index är af det invändiga». Och vise män ha talat: »*Skönheten utaf en boks 'Unwân*[1] *är, af förträffligheten af dess innehåll en index*[2]».

Eho är vis, vet, genom skönheten utaf en boks 'Inwān',
Att, i den boken, rymmas värdefulla sanningar.

För öfrigt, när all prophetías värdighets-in-hafvare: propheten Áhmad — på honom hvile de utvaldaste och ljufvaste välsignelser! — sjelf skrifver: »*Läs brefvet om det oundvikeliga ödet för den menska, hvars kinders sidor äro smyckade med verserna af skönhet och behag*», och, vidare: »*Sök godt hos den, hvars ansigte är öppet, hvars tillstånds kind, med fägrings-skönhets-märket blifvit prydd*, och, vidare: *'I söken godt från tjusnings-rika qvinnor'* — är detta allt en antydan derom att kroppslig skönhet tyder an Gudomlig Nåd.»

Närhelst en mänskas väsen, till det yttre, synes godt,
Hys ingen misstanke, att denna menniska är dålig.

Ministern svarade: »I Vishets-Jungfruns Skola läses icke Sūrah'n om utvärtes skönhet. Och Versen om fullkomlighet i fägring är — för att tala Sanning — endast tagen hänsyn till i hvad beträffar *sinnelagets* åtråvärda egenskaper. Ty många finnas, som, med fager form, tilldraga sig all menskligheten hjertan. Och, dock, när myntet af en dylik menskas sinnelag och ande sätts på prof, och Ordets Ofelbara Pröfvo-sten och Touch-Stone [»*The Stone of Israel*» (Genesis 49: 24.)] bringas an och, på den, brukas, då visar sig, att han är värdelös. Ej värd ett grand. Det vordet är, bland vise, till ett ord-stäf, att en benådad vis-man, *en* gång, träffade en yngling, som var

[1] 'Unwân ('Inwân) = Title-page, frontispiece (generally gilded and highly ornamented), Superscription. (Steingass.)

[2] »'*Inwânen*» antyder det »*Inwän*»-diga.

skön. Den vise mannens hjerta gick, till honom, ut. Han kände inom sig en åtrå för hans sällskap. Gick fram, och mötte honom. Värdesatte halten af hans Sannings-Innehåll, och lödigheten utaf myntet af hans Guds-Gemenskap. Men Sanningen var NIL. Och Guds-Gemenskap fanns ej. Han drog sig undan. Vände, honom, ryggen. Sade, för sig sjelf: »Ett vackert hus! Blott skada, att der ingen **BOR** deri!»

Slå in på Verklighetens Väg och Öfversinnlighetens; **585.**
Ty två rör kunna växa fram ur en och samma rot.
Af ENA Röret, hemtar du, dig, Socker;
De mattor, du, dig, gör, utaf det ANDRA röret, äro till att trampas af din fot.

Qvad kungen: »Af premissen af ett fördelaktigt yttre kan man draga conclusionen af ett sansadt och beherrskadt lynne. Och hvar och en som sansad är och lugn och sjelf-beherrskad, han är ock värdig af uppmärksamhet och aktning. Och hittils har han icke haft en skydds-herre, ett stöd. THY, är det möjligt, att hans egenskaper, delvis, hafva ströfvat bort från hofsamhetens väg. Men, NU, sen VI, på honom, falla låtit hafva nådens blick, kan han förvärfva sig, till fulländningens grad, berömvärde och åtråvärde egenskaper. Ty frukten af en dylik fostrande och kunglig influens är *att* förvandla, till en glänsande rubin, en simpel flint-sten. *Att* vända grå-stenen till en bedårande och strålande juvel. THY, varder, likaledes, genom Allmakts-Konstens Bistånd, det svarta blodet vändt i välluktsdoftens Mysk. Och af en droppe regn gör Gud, i ostron-skalets barm, en makalös, för Kungen, värdig perla.»

Förmedelst fostran, blir en droppe vatten till en perla;
Förmedelst fostran, varder blod, i nafvel-blåsan, vändt till mysk af ljuflig doft.
Och detta svart-ansigtade och värdelösa jern, blir vändt,
Sen elixíren fostrat det, till lödigt guld.

Wazíren svarade: »O store konung! Det är icke på sin plats, och det är icke passande att ta sig an *den* man, som icke har ett spår af med-född renhet. Af *hvarje* sten, blir icke en juvêl. Af *hvart* slags blod, blir icke vällukts-doftens mysk. Om den, som, i sig, icke har ett spår af mensklighet och känsla för sin nästa, om han, så, fostran åtnjöte för *tusen* år, ej kunde något godt, från honom, motses.

Om man ett pil-träd fostrade och vårdade, som vore det *Alúw*,[1]
Ej komme doften utaf áloe från detta pil-träd.

Om en omensklig och förbannad mennisko-tyrann mång' hundra gånger byttes om, förvandlades, och ändrades, hans *väsen* byttes icke om, och hans *esséntia* blefve icke ändrad och förvandlad. Och, härom, har en helig man sig låtit undfalla de sköne orden:

Eho är fallen ned, som icke-menska, *i sin rot,*
Blir ej förvandlad, och till menska gjord, af *sjelfva stjerne-himlen.*
Om ordet »*sag-magás*»[2] än vändes bak och fram,
Ger trans-muteringen[3] blott »*sag-magás*»,[4] när trans-muteradt.

Då denna sanning, nu, är fix och constaterad, så höfves det att den, som menska är, ej plägar umgänge med slik en icke-menniska. På det hon icke fångad månde bli och snärjd, och kastad ned i neslighetens marström. Som skedde med den olycklige prins, den der, på grund af sitt sällskapande och umgänge med en skomakare, föll ned i slafveriets djupa dy.

---

[1] *Áloe*, ἀλόη, Alúwe (Gammal Franska.).
[2] hund-fluga
[3] bak- och fram-vändningen
[4] hund-fluga (flug-hund)

Den der, på grund af sitt förtroliga fraterniserande och sitt intima samman-sittande med en viss guldsmed uppnådde gränserna af sjelf-förderfvets träsk.» Qvad konungen, hans majestät: »Hur lyder den berättelsen?»

Andra Sagan.

Wazíren svarade: »Det har berättats, att, i kungariket Persien var en kung. En kung af ädel hug. En kung af rättvist kynne. Som hade lagt sitt väldes fundament och grundval på beslutet att all sin gerning och regering blott, endast, låta lända
586. undersåtarne till gagn. En konung, som, på kunga-dömets thron, till fyllest ställde grän-lös mildhets kraf till freds.

Hans *storhet,* öppnade, af rättvisan, för jorde-barnen, handen;
Hans *majestät* band in, i band och bojor, tyranniets fot.

En son vard, honom, född. En arfvinge såg dagen. Uppå hvars panna, syntes rättvisans Emblẽm. Och storsinthetens tecken. Uppå hvars ansigte aftecknades verlds-herre-skapets märke.

När Jupiter: planeten såg hans födslo-dag,
Han, rättvist, ropade och, rättvist, talade: »I sanning, DENNA är den lyckosammaste af alla stjernor.»

På skuldran af den unge pilten var ett födsel-märke. Stort, ungefär, som flatan af hans hand. När kungen märket såg, blef han förfärad. Förfrågade sig hos *den* tidens alle vis-män, hvad detta märke månde märka ut. De svarade: »Vi hafve sett i fordomtima böcker, att hvar och en, som detta märke har, skall möta faror, men, slutligen, bli kungarikens underkufvare, och verldens öfvervinnare och hela verldens all-betvingare och

all-monarch.» Förtjust vard kungen öfver detta glada budskap. Han vände fostrandets och omhuldandets öga på prinsens ställning och belägenhet och stånd. Och nära kungen bodde en skomakare. En man förutan skam. En man förutan renhet. Monarchen iakttog, mot honom, de sedvanliga, grannskapliga förpligtelserna. Gaf honom, af sin egen nåd, bestämd pension och fastställdt underhåll. Och skomakaren bragte tiden till i all sköns cómfort och beqvämlighet, beskyddad, som han var, af kungens skuggas nåd. När kunga-sonen fyllde fyra år, och fick benägenhet för lekfullhet och gamman, begaf han sig beständigt till skomakar'ns domicíl, och bragte tiden till med skämt och lekar. Wazíren undfick kännedom om detta sak-förhållande. Försökte sätta stopp derför. Det värja af. Till kungen, sade han: »Den unge prinsens väsens telning är ännu helt späd. Och den skall, visserligen — denne späde telning — sig böja åt hvad håll som helst, hvaråt den böjes, och, sedermera, sådan den har blifvit böjd, förbli den skall.

Den gren, som, när den späd är, ej är rak,
Skall, om du böjer den till rätta, blifva rak och spänstig.
Men om du låter två, tre år förgå,
Skall aldrig någonsin den blifva rak. Den skall ej höra upp att vara krokig.

Mitt råd är det, att majestätet borde hindra denne unge prins ifrån att umgås med sin vän skomakaren. På det att dennes afskyvärde, vämjelige, och reprehensíble egenskaper ej må sig sprida ut och breda ut sig, och prinsen, med sin vírus, med sitt gift, inficiëra. På det den oförliknelige anden af DEN sköna stjernan uppå suveränitétens himla-hvalf [1] ej månde falla ned i nesans afgrund. Och alla fasor, hvilka derur skulle spira, ej månde verklig-göras och matériáliseras.»

---

[1] prinsen, nemligen.

Ty, af en oren ande, kommer allt (af ondt) som SÄGAS kan.

Qvad konungen: »Han är ju blott ett barn. Han har, väl, tycke fattat för skomakaren. Och, mig, är han hjert-innerliga kär. Det möjligt är, att, om jag, honom, umgänget med denne man
587. förbjuder, han svåra sorgsen och bedröfvad skulle bli. Och *hans* sorg och bedröfvelse bli orsaken till sorg och hjerte-qval för *mig*. Jag vill ha tålamod, en smula, än så länge med honom tills han blir större, äldre. Och lärt sig *skilja* mellan godt och ondt. DÅ skall jag, med förmaning, honom leda, och föra honom på den rätta väg.» Ministern tystnade och teg. Och kungen, sedan han befallt skomakaren till hofvet, begynte öfverhopa honom med välgerningar och skänker. Han fyllde honom med förhoppning, genom löften. Han sade till honom: »Du är min granne. Och denne sonen min, mitt hjertas älskling, har, tvifvelsutan, fattat håg för dig. THY, önskar jag att du, för honom, månde bli en vän och följeslagare, och honom skydda för båd' eld och vann'.» Skomakar'n kysste marken i tjenstaktighet, och öppnade, med desse ord, sin mun:

»Må rosen i monarchens blomster-gård illuminera verlden!
Må lampan af hans natt, för dagen, bli dess lykta!

Jag ser, i mig — din slaf! — ej duglighet och värdighet för denna höga och förnäma positiōn. Jag ser, i mig — din slaf! — ej alls någon förtjenst, hvarmed jag slik en ställning skulle kunna hafva meritērat. En ställning som den här, som man benämna skulle kunna som den största och den högsta som en menniska kan önska! Men konungarnes konungs öga har, i blicken sin, ett elixír, som vänder, till det röda guld, den svarta myllan. Som kan förvandla simpel grå-sten till en röd rubin.

Det stoft, du *trampar* på, *får* lif, och *alstrar* lif!
Den sten, du *blickar* på, *blir* guld, blir *ädelt* guld!

Jag hoppas, att, i *kraft* af, och på *grund* af kungens lycka, det skall förunnas mig att gå i land med mitt beting, min höga uppgift på SÅ sätt, att jag må vinna äran af hans nådiga approbatiōn.» Kort sagdt: skomakaren gick in på att antaga tjenst-befattningen hos prinsen. Han lyfte prinsen, utan tvekan, upp. Och bar honom i sine armar till sin koja. Bar honom, sedan, åter, till palatset. Och stundom hände det att denne kunga-son, den hela natt — sogår! — blef qvar, och hela natten bragte till i denna koja! Och kungen lade sin belåtenhet med hans förtrolighet med sko-tillverkaren i dagen. Och denne, å sin sida, lade sådant *nit* i tjenandet för kungs-sonen i dagen, att, dag för dag, hans ställning och förtrogenhet, med *kungen,* växte TILL, till dess att han, till sist, blef kungens troman. Blef kungens uppvaktande följeslagare och kammar-sven. SÅ, vann han, slutligen, med nitisk tjenst för prinsen, i kunga-ynnest-täflings-leken, segerns boll.

Med tjenstens boll-klubba, och tjenandets chaugán,
Kan du, med lätthet, fånga, dig, triumphens boll.

Han, stundom, prinsen, med sig, tog att ströfva kring i frukt-träd-gårdarne. Der sysselsatte han sig, hela dagen lång, allt intill qväll'n, med skämt och lek, med munterhet och gamman. Ja, stundom, hände det, att han, med honom samman, hela *nätter* bragte till i blomstergårdarne och ställena för festlighet och lek. En gång, det hände, att monarchen nödgad blef att företa en resa. Och han beslöt att, med en skara utvalde och trogne, på denna oundvikeliga resa, ge sig af. Han lät befalla till sig denne sko-tillverkare. Han anförtrodde, honom, än en gång, på nytt, den unge prins. Pålāde, honom, olikartade försigtig-
hets-åtgärder, som syftade till kunga-sonens skydd. Skomaka- **588.**
ren tog mot och antog villigt konungens befallningar. Om-gjordade, med friskt och hurtigt mod, i kunga-tjensten, sina länder. Nu var det så att kungen, i utkanterna af staden, hade

i sin ego en plaisánce. En trädgård, som en urbild var af Trädgården *Derofvan:* Paradis-Trädgården. Och en modell, ett likhets-mönster af det ljufva Paradisets Lustgård. Från dess violers sammanflätade och ljufva lockar, lät morgon-vinden upp en påse full af mysk. Och parfymeraren af nordan-vindens stormar bar ambra-doft ur deras lockars svall. Och Paradisets plantor — vällukts-mättade, balsamiska och aromatiska — försökte vinna ökad vederqvickande och ljuflig doft, af denna trädgårds dagg-bestänkta rosors ljufva vällukt. Och blommorna af Sídra- och af Túba-träden utbådo, sig, som lån, utaf dess hjerte-tjusande och sköna löf-träds fägrings glans, ett återskimmer.

I skönhet, denna trädgård var som Paradiset;
Dess blommor skinande som Paradisets Houri's ögon.
Jasmínen munskänk var. Narcissen kalken bar med sina händer;
Violen: smäktande, af bak-rus, matt. Den röda rosen rusig, redlöst rusig.
Den ljufva hyacinthen hade sina lockar kastat öfver skuldran;
Och vinden hade, för den vilda rosen, öppnat örats cavitét.
Och näktergalens drillar och fasånens bjeller-klang
Bestulo älskarena på ehvad, af tålamod, de innehade.

Den unge kunga-sonen brukade, emellanåt, sig känna böjd för ströfvande omkring i denna fagra trädgård. Och samma dag som konungen hans fader sig bestämde för att resa bort, fick prinsen, likmätigt sin vana, lust att, sammans med en skara tjenare och svenner, som, alltid, brukade, på honom, passa upp, till denna trädgård, draga sina färde. Skomakar'n såg och lade märke till, att prinsen, denna dag, på hjessan, bar en krona prydd med perlor. Och att han inhöljd var i en juvel-prydd

»Djāmah».[1] UPP flammade, i hans gemena, afskyvärda complexion, bedrägeriets och förräderiets lågor. Han talade och tänkte för sig sjelf: »DEN »djāmah'n» och DEN kronan äro värda mer än kapitalet af mång' hundraden af köpmän. Nej, nej! Jag sade fel! De äro värda mer än innehållet af mång' tusen oceäner! Än innehållet slumrande i tusen grufvors klyft! Och, nu, just nu, hans far, från staden, fjerran! Och, nu, just nu, hans mor, och alla i Harím, i tillit till min tro, förtröstansfulla, trygga! Bäst är, att jag den lille röfvar bort. Och honom förer till en fjerran stad. Och, för en fast omätlig summa, säljer såväl hans smycken, perlor och juveler, som, ock, hans »djāmah» sydd af dyrbar guld-brocåd. Och, sedan, bringar till mitt lif i lugn och trefnad. I oberoende och maklighet och ro!»

Ett tillfälle du fått! Upp! Räkna det för rof!
Mot dig, har lyckan lett! Och vändt, mot dig sitt anlet!
Så släpp, då, lyckan ej. Och låt ej lyckan glida ut,
utur din hand!

På ändalykten, tände denne usling af en gräslig ändalykt, på grund af lustan och begäret af sin gift-befruktade och falskhets-digra själ, det osläck-bara, eviga förderfvets flamma. Han spillde ut, på tyranniets mark, lojalitétens vatten. Han ränker smidde mot sin herres son. Han svek sin herres tillit och förtroende. Han yppade sin hemlighet och afsigt för en, i svek, bevandrad, och, i lögn, förfaren slaf, som var, i trolöshet, hans själs-förvandt och sammans-andande. Och resultatet af de bådas rådslag blef, att hvar och en af prinsens tjenare och svenner, **589.**

[1] »The »Djāmah» is a long gown, having from eleven to thirty breadths of cloth in the skirt, which at the upper part is folded into innumerable plaits; and the body part, being double-breasted, is tied in two places on each side. See »*Kānūn-e-Islām*», Appendix, Dress III.» (Professor Edward B. Eastwick's Note.)

vard, med en medicin af soporífiskt slag, försatt i tillstånd af okänslighet och dvala. Och prinsen, *ock*, blef bragt till samma tillstånd. Beröfvades medvetande och sans. Och lades sedan ned i en stor arka eller kista, att, i densamma, sofva dvalan af. När natten kom, bands arkan fast på ryggen af en snabb kamel, som rörde sig så snabbt, *att* månen, den sig hastigt hvälfvande omkring, åt hastigheten af hans rörelser, utbragte: »Bravo!» *Att* himmels-spheren, som kring-löper jorden, åt hennes raske fotsteg, ropte: »Hell!»

I snabbhet, himmels-spheren öfverträffande;
I hastighet, med månens hastighet sig mätande.
ÄN, liksom störtfloden, sig störtande nedåt;
ÄN, úppåt klättrande, i luften, liksom ångan.

Sjelf, han besteg och red en mörk-brun häst. Som, liksom lifvet af de lyckligt-lottade och framgångs-krönte, fram-ilade med obetvinglig hast. Och kom till målet fram, som plötslig död. Han höll, i hastighet, med pilen, jemne steg. Han gjorde blixten rasande och svartsjuk, med sin galópps beundrans-värda snabbhet. Derest, åt hästen, gifvits frie tyglar, han skulle, i en snabbhets-täflings-kamp, med tanken sjelf, ha hem-fört segerns boll. Och om de honom hade hotat med en pisk, han skulle hafva hoppat upp, från jordens klot, och upp till himla-hvalfvets allra högste tinnar.

Af larmet och af dundret av dess hof, som skada ställde till, och vållade förfång,
Och af de svåre sår, som vållades af hästens hårde hofvar,
Blef satt ett ärr på månens bleka kind,
Blef satt ett ärr på ryggen utaf Pisces.
I snabbhet, icke underlägsen sjelfva stjerne-himlen;
Och hvad beträffar *vinden!* Ingen **man** var *vinden* för en dust på täflings-fältet med *den* hästen!

Och sin förtrogne slaf han satte upp uppå en *annan* vind-fot. En *annan,* jernet tuggande. En *annan,* blixten emulêrande i hastighet. En *annan,* åskan emulêrande i dunder och i dån. En *annan,* hela verlden, lätteliga, genom-ilande.

En jorden all omfattande, likt trånaden;
En stolt framskridande, likt högmodet och lustan.
Likt ungdomen: med hastig gång och spänst;
Och värdefull och oskattbar, likt sjelfva lifvet.

Och han tog med sig ytterligare två hästar: tvenne packhästar. Och lade, på dem, lifs-förnödenheter och förråd för man och häst. I väg det bar. Och innan första dagen börjat lysas upp af solens strålar, till rygga lagt de hade lång en väg. Vid dagningen, de rastade en smula. Och, sedan, stego de till häst igen. Med blixtens hastighet de färdades framåt. De lade bakom sig, i il-fart, mil på mil, och trängde, bortom gränserna för kungens land, långt in, uti ett annat rikes landamären. Men, der, på andra hållet, lågo tjenarena medvetslöse. De kommo, före midt på nästa dagen, ej till sans. DÅ kommo de till sans. Förthy, till sist, blef *trädgårdsmästar'n* deras tillstånd varse, och hällde mandel-olja mängd med gammal ättiko i hjernan på en hvar. Så att de fingo sitt medvetande tillbaka, och vaknade, ifrån sin dvala, upp. Då de, af prinsen och skomakaren, ej sågo minsta tecken, begåfvo de sig, hastigt, in till staden, och omförmälde sak-förhållandet för prinsens mor. Till häst steg drottningen, och red till trädgården. Men ingen fläkt af doften af den sköne rosen nådde prinsens mor.

Jag kom till blomstergården, men min älskling, min Cypress
fanns icke der;
Min skrattande och ny-utslagne ros-knopp fanns der icke.
Likt nya vårens moln, jag grät, åt hvarje håll; **590.**
Ty min Cypress sig visade ej fram inför mitt sorgsna, tåredränkta öga.

Men när den unge prinsens mor ej erhöll tidender om sine ögons ljus, utstötte hon ett skri, och sände hete klago-rop till huset af björn-vaktaren Arctűrus. Hon gaf befallning, *att*, den hela dag, med spanandets och spejar-skapets steg, de skulle genomströfva hvarje vrå, och genom-söka hvarje skrymsle utaf trädgården. *Att*, vidare, de skulle rannsaka den hela trakt: *förstäderna, utkanterna* af hufvud-*staden* och det hela *kungarikets* område och nejd. När, efter ifrigt efter-forskande och sökande, och ändlöst spejande, och gränslöst spanande, och ansträngning och möda utan gräns och måtta, den väg, som ledde fram till önskemålets boning, sig ej tedde fram, men visade sig vara o-åtkomlig, tillbaka-vände spejar-skaran i förtviflan, och lade fram för drottningen, hur saken stod. Af skiljemessans eld, begynte prinsens höga moders känsliga och ömma moders-hjerta brista. Det började, af smärta, smälta bort. Och, likt ett vax-ljus, som, af elden, tär's, förtärdes hon af sorge-eldens låga. Af hennes läges sanna tillstånd och beskaffenhet, klargjordes innebörden af den vers, som följer:

»Jag har, i natt, i hufvudet, en sådan eld,
Att jag min fot ej hvila skänka vill och sitta neder,
Förr'n jag, likt vax-ljuset, från topp till tå, har smultit bort,
Och blifvit fri från detta kroppens öfverhölje.»

Den hela natt hon bragte till i hjerte-qval och ångst. Tills morgonen bröt in och dagen bräckte. Och hennes hjerte-pina culminérade och nådde åpex. Och hon en kall suck pressade, ur bröstet, fram. Och, fylld af qval, utropade och sade:

»Likt morgonen jag är. Jag har, ännu ett ande-drag af lif
att se min älskling;
Men, om min älskling icke visar, mig, sitt ansigte, skall jag
mitt lif, likt vax-ljuset, till spillo ge, och dö.»

Till sist, kom, till henne, Befallningen från Gud och Hem-Inbjudningen. Och sedan Ordet: »*Kom, till Gud, tillbaka!*» henne nått, utsläcktes vax-ljuset af hennes lif med desse Orden: »*Hvadhelst der är, som »ÄR», det måste gå.*»

Bort gick hon och försvann från denna rosen-gård;
Men sorgens törne-tagg och saknadens blef qvar uti vår fot.

De, som anställde voro uti konungens harím, de läto, fram till kungen, komma underrättelse om olyckan. Och kungen vände åter till sin hufvudstad. Och gjorde den till hvilo-stad för kungens ära. Han gaf, med klago-låt, och jemmer-rop, och gråt, fritt lopp åt sorgen öfver makans död och sonens. Till sist sitt hufvud lade han på tålamodets rad, och valde underkastelsens och undergifvenhetens bote-medel.

När jag, i dylik skräckelig och fruktansvärd belägenhet,
Gick till min vän, min pír: Guds Helga Vishets-Jungfru,
Qvad Hon: »Här finns ej annan bot, här finns ej annan hjelp,
Än återvändandet till Gud, Den Allra Högste.»

Skomakaren, emellertid, bar prinsen bort till Syriens landamären, till Damáskus. Der stal han, först, och sålde hans juveler. Hans smycken och hans perlor och hans guld. Derefter sålde han den unge kunga-sonen sjelf. Han sålde honom till en köpenskapare och köpman. Med honom, lefde prinsen tio år. Hvarunder, han blef stor, och växte upp, och frodades. Till dess hans fägring tilltog och hans skönhet sådan blef, att han till-intet-gjorde skönhets-marknaden för Joseph af Egypten.

Hvad var, väl, Joseph? Säg! Ehuruväl de köpte honom
för hans vigt i mysk!
Du värdig är och värd, att de dig köpa för din vigt i
själar!

591. Hvarhelst, närhelst den kärleksfullt och ömsint fostrade cypressen gaf sig ut ur huset, och gick ut på gatan, UT strödde tusenden af hjerte-brutne älskare, på bönfallandets gata, sina själar. Och, i hvart hörn, hvar vrå, upplyftes bönens hand till Högste Himlen, med anropan om lif, långt lif, för denne ståtlige och stolt fram-skridande cypress.

På hvilken väg han gick, der lyftes händer,
Der lyftes tusen händer, utur ärmen, upp i bön,
I syfte att förjaga och fördrifva
Det onda ögat från den unges själ.

Nu var den köpmannen en klok, förfaren man. Han ägde djup erfarenhet och lefnads-visdom. Han sade, för sig sjelf: »Hvad hafver jag, egentligen, af umgänget med denne unge slaf, numer, för gagn?! Om jag, i huset håller honom qvar, fördold, är han, hvad värde anbelangar, likasåsom icke-varande och ickelefvande. Och, om jag sänder honom, utur huset, ut, blir följden att tumult och stridigheter börja uppstå. Att afundsjukans eld blir tänder an. Ty ingen hafver makt att se, med fattning, sjelf-beherrskning, lugn, och sans, hans ljufva kinder.

Min älskling! Han är här! Åskådare! Haf akt!
Slut ögat till! Var blind! Om lifvet är, dig, kärt!

Bäst är, att jag den unge slafven skänker bort, som äre-skänk till konungen af Persien. Som är en gifmilder och frikostig monárch. Det lider intet tvifvel, att han, mig, skall gifva TVENNE RESOR mer än denne slaf är värd.» Följaktligen, tog honom köpmannen till Persien, och erbjöd honom, till sultånen, som en skänk. Alltså: sen tio år förgått ifrån det ögonblick, då han blef ryckt, af rånar-hand, från faders-hjertats sköte, och, liksom full-månen af fjorton dagars växt, nått fram till fullheten af ungdoms-fägrings glans —

En älskling hafver jag. En Guds-afbild. En ljuf och munter Guds-afbild af fjorton vårar.

För denne Guds-afbild, är fullmånen, med själ och hjerta, gladeligt, en slaf med ring i örat —

kom han, ännu en gång, till Persiens hufvudstad. Monárchen, som, om sonens öde, intet visste, beskärde äran af mottagandet, åt köpenskapar'ns skänk. Han skickade den unge gossen till ett broderskap, som utgjordes af kungens favoriter. Beskärde, honom, dag för dag, mer nåd. Och egnade, med hvar dag, åt hans vård och fostran mer uppmärksamhet och hänsynsfullhet. Till dess att gossen, innan mycken tid förlupit, blef gynnad och märkt ut. Och erhöll företräde framför alle *andre* kungens slafvar. Och, under tiden, hade han bekantskap gjort och vänskap knutit med en juvelèrare. Som, städse, anställd var vid kungens skatt-gemak. Åt hvilken uppsigten och öfvervakningen af skatte-kammarens juveler var betrodd. Mot denne juvelerare var prinsen, städse vänlig. Och gaf, honom, på denna vänskap prof. Af hvar present, som kungen, honom, skänkte, gaf han, åt juveleraren, en del. När denne märkte den fullkomliga och obegränsade tillgifvenhet, det ändlösa, omätliga förtroende, som kungen hyste för sin unge slaf, UPP VOK, i ill-dåd, hans gemena kynne. HOP SPANN han, mot den yngling, svekets tråd. Han sade, för sig sjelf: »Jag vill den gosse lura. Jag vill förmå honom, med trick och räf-spel, att bringa, hit, till mig, den store kungens ring. Och, medelst hjelpen af den ringens insegel, skall jag den hela skatte-kammar'n pumpa läns. Jag vill, mig, roffa till ett *otal* skatter. Och draga hädan med slikt rånadt rof.» Följaktligen han sade, vid ett tillfälle till slafven: »O käre vän! Hvarenda dag, du öfverhopar mig med godhet! Du SLÖSAR gåfvor på din arme vän! Nu önskar jag, att jag, å MIN sida, må göra något. Och visa, DIG, en tjenst. Och återgälda dine vänskaps-prof med någon liten vän-tjänst. Nu är det så, att kungen, på sitt signade sigill, har ett signèt, som

är af den beskaffenheten att enhvar, som får dess inscription uti sin hand, blir enväldig, och, allom, bjudande, och herre. Och,
592. öfver hela verlden, konung och monárch.

Du skulle sagt: »Den ringens inscription är Sålomo's Sigill.» Förthy, eho den har, inom hans väldes ring, skall komma makten af en Konung Sålomo.

Om du, dig, mödan gifva vill att, på den tid, då kungen njuter af sin hvilas socker-söta slummer, dra den signét-ringen från kunga-handens finger, och bringa den till mig, på det att jag, för *din* skull, *dig* till gagn, må ta ett aftryck utaf inscriptionen uppå ringen, skall, visserligen, kungadömets thron med glansen af din skönhet varda prydd. På vilkor, dock, att du, åt mig, förlänar wazīrâtets värdighet.»

Skänk mig, af rätterna uppå ditt bord, en beta.

Med denna perfidí, fick juveleraren den unge prinsen i sitt nät. Så att han, natte-tid, gick in i kungens sof-gemak, och gjorde armen lång, i tjufveri och stöld. Och sträckte ut förmätenhetens hand mot kungens finger. Och, sakta, sakta, sökte draga ringen af. Men konungen vok upp, och qvad, när han såg slafven: »Hvad gaf, dig, mod till slikan oförsynthet?! Hvad är din afsigt med slik båldhet utan gräns?! Hvad har du tänkt dig taga till med ringen?!» Förstummad, prinsen stod. Ur stånd att tala. UPP flammade den höge kungens vrede. Ursinnig, lät han kalla, till sig, bödelen. Befallde honom rätta kunga-sonen af. Men bödelen drog, först och främst, af prinsen, kläderna. Han blottade, för bödels-bilan, prinsens hals. Strax syntes, på hans skuldra, födslo-märket. Det svarta märket, som var, kungen, kärt. När konungen det såg, föll han i vanmakt. Han svimmade och mistade sin sans. THY, tordes bödelen, med bödels-verket, icke fara fort. Han drog tillbaka sig, från spillan-

det af blod. När konungen till sans tillbaka-kommit, drog han den unge gossen till sin barm. Han tryckte, på hans hufvud, på hans ögon, kyssar. Han sade, till honom: »O du, mitt ögas ljus! Mitt umgänge med skómākar'n — den sycophánten — vrok ned mig uti skiljemessans eld.» Hans son begynte, han också, att göra afbön. Han talade, ock *han*, och sade: »Min vänskap med den juvelēraren har ledt mig vilse. Och eggat upp mig till slikt skamligt dåd.» Derefter färdade monarchen ut befallning, att juveleraren strängt straffad skulle bli. Åt prinsen gaf han varning och förmaning. Och rådde honom, att, för framtiden, dra in sin mantel-fåll från umgänget med låge och gemēne. På det han icke, än en gång, månd' gripen bli af dylik nesas klo. Och gagnet, som, ur denna saga, kan bli hemtad, och sagans sens-moral och ändamål och syfte är att göra klart för kungens lysande förstånd, att umgänge med uslingar och hycklare, af *kungen*, gör en slaf, af kungens *undersåtar*, gör en flock förtviflade och neder-brutne sörjande. Och hvad, nu, guldsmeden beträffar, är just *han* en af det gäng, hvars sällskap borde flys och skys och afskys. Och, ej dess mindre, är förhållandet just *det*, att *honom* hafver majestätet, mer än *andre*, gynnat! Och drifvit och sträckt ut sitt patronáge så öfver allan måtta, att det har öfverskridit gränserna för all reson. Bäst är och rådligast att kungen, vid hans gynnande och hans upp-höjande till värdighet och makt, dock, ville bruka något grand af måtta. Och ej gå öfver rimlighetens gräns. Att ej en fasansvärd calamitēt må tima. Att ej en skräcklig olycka må träffa in. Hvars bot blir utom möjlighetens gränser!!!!» **Så** talade wazír'n. Men kungen gaf ej akt.[1] Han sade, nonchalánt: »Sultåner, salatíner ge sig aldrig in uti ett företag, förutan ledning och väg-visar-skap af lyckan. De dyka aldrig ned i faro-fyllde förehafvanden, förutan hjelpen af inspirationen ifrån Gud. Hög börd och gamla anor! Hvad sammanhang och samband hafva DE med gode egenskaper och med ädel hug? Att

[1] Quém Deus pérdĕre vúlt deméntat.

593. *de,* uti en menska, kunde tränga in! Och taga hennes själ i sin besittning! All äras orsak och all höghets grund är arbet' och förstånd, ej falske äre-anspråk hvilande på börd och anor.

Yfs [1] öfver *egen* dygd, om någon dygd du *har!*
Gör ej, åt dig, ett högmods-kapital af gamla anor.
Sök ej, i gamla perlor, något skimmer;
När perlan blifver gammal, blir hon gul.

Stor, ärad vare den, som tidens konung, med gillande och nåd, har korat ut. Och hedrad den, som tidens konung hafver godkänt. Och talat har en af de mäktige monárcherna: '*Vi* lyckan äro: *Vi.* Ehvem *Vi* lyftat upp, han *hafver* upphöjd blifvit. Ehvem *Vi* kastat ned, han *har* förblifvit låg.' THY, är, i sanning, hvar och en, som *vi* höjt upp, i glans och ära, högre än Arctúri panna. THY, är, i sanning, hvar och en, som *vi* vräkt ned, i nesa, lägre än förderfvets afgrund. Och fallen ned: hans lycko-stjerna i föraktets grop. Om flägten af *vår* nåd uppå ett salt-träsk, blåser, det varder afunds-föremålet för Irám's berömda rosen-gård. Om blixten af *vår* vrede sprider eld, upp fräter den mång' tusen STACKAR af berömmelse och ryktbarhet och högt anseende.

Ehvem sultåner, från inför sitt ansigt' drifva bort,
NED kastas han, från himlens topp, till jorden.
Ehvem sultåner blicka på, med arla-morgons blick,
Från honom rycka de hans mörka nesas säck-väf.

Vi hafve denne yngling lyftat upp. Vi hjessan af hans värdighet till ärans åpex höjt. Vårt hopp är *det,* att vår förväntan, honom anbelangande, ej svikas skall. Ej komma skall på skam.»

[1] Persiskan har, i Originalet, »*Kushá sínah rā*» = »Öppna bröstet». »Blås ut bröstet.» På folkspråk, »Brösta dig (öfver)». Observera likheten mellan det Persiska och det svenska Idiômet!

Wazíren såg, att konungen var fullt och fast besluten att ge, guldsmeden, sin ynnest. THY, teg han. Höll sig tyst. Och sade ej ett ord. Han sökte icke längre vederlägga kungens åsigt. Emellertid, när några dagar gått, begynte guldsmeden, som såg att det stod, honom, fritt att göra som han ville, med ens placera foten utom måttfullhetens gräns. Med framkastning af hopp, med framkastning af skräck, med framkastning af hot, med framkastning af löften, begynte han att skansa till sig menniskornas guld. Att taga undersåtarenas egendom i sin besittning. *En* dag, då det sig rörde om anskaffandet af ett visst slag af smycke, som skulle passa bra för kungens dotters kraf, och efterfrågningar bland juvelerarne i staden varit resultatlösa, och intet sådant smycke fanns i kungens skatt-gemak, begynte denne guldsmed göra efter-forskningar och undersökningar på egen hand. Han fann, då, ut, och täckte upp, att en viss köpmans-dotter egarinna var utaf, på pricken, likadant ett smycke, som, nu, prinsessan åtrådde och ville ha. Han sände, då, en budskaps-bärare till flickan, som kräfde ut, af henne, denna hennes skatt. Hon vägrade att lemna den ifrån sig. Hur mycket ÄN hon ansattes och pintes, ej det halp. Hon *gaf*, dem, smycket ej. På visan, slutet blef, att hon befallades till hofvet. Och guldsmeden berättade, för kungens dotter, huru saken stod. Han qvad: »Jag hafver hört, att denna köpmans-dotter har, i sin besittning, konungsligt sköna perlor, sådana, att, sedan Juveleraren af Himlens Spher, i ljus-glans, prydde stjernkohórtens klara perlor uppå himmelens smaragde-gröna hvalf, och allt ifrån den tid, då Perlemoder-Amman uti Hafvets Oceán, i vaggan af dess skal, omhuldade den ensam-varande, föräldralösa perlan, har skarpsinnets och siar-skapets dyrkare ej maken sett till dessa perlors glans.

Likt Venus sjelf, i härlighet och skönhet; **594.**
I glans, de hafva priset tagit, i en täflings-kamp med månen sjelf.

I hennes ége finnas, ock, rubíner. Rubíner af det skönsta slag, och rensta vatten. Rubíner, hvilke Solen, som en moder, har, med tusen vedermödor, tusen födslo-våndor, huldat om och fostrat i klippans klyft, i djupa grufvans qved. Rubíner, som det flint-stens-hårda berget, trots all dess hårdhet, skroflighet och sträfhet, har gömt, med tusen kärleks-prof, i gropen af sin barm.

Likt droppar af rödt vin, som, under vinterns tid,
Blir stapladt upp och gömdt, i skrud af röd rubín.

Dessutom har hon i sin ego smycken af den skönaste och grönaste smarágd. Smarágder, slike, att áskådarenas öga, vid anblicken deraf, helt bländadt blir och blindt. Smaragder, sådane, att, vid betraktandet af deras delikata, gröna färg, pupillen af det öga, som dem granskar och betraktar, får ökad syn-kraft och får skärpt vision.

Förmedelst desse, skärpes ögats ljus, och, mig, är veterligt,
Att, genom deras tjusande och gröna färg, förökas klarheten af siarenas öga.

I hennes skrin, der finnas, ock, karbúnklar. Som, liksom blommorna af Persiske granat-äpplen, i *deras* ögon, som dem skåda an och åse, i eldig färg-prakt, synas glittrande och gnistra. Ja, spraka, liksom gnistor utaf eld. Dessutom, ock, de skönaste turkóser. Af renhet och af färg så underbar, att himmelsspheren synes ha förvärfvat, sig, *sin* tjusande emalj, af *deras* färg och hy.

Rubíner! Liksom Cánōpus, med färg af Carneól!
Turkóser! Liknande Det Blåa Himla-Hvalfvet!

Ers Höghet bör befalla denna unga tärna bringa sine smycken hit. Och sälja dem till oss för dagens pris. Om hon vill, villigt,

hörsamma befallningen — nå, godt och väl! Om icke, måste vi vår tillflykt ta till våld och tvång. Då måste de, ur hennes ego, *tvingas* fram med bister *stränghet*. Prinsessan ǻlāde den unga flickan att ta fram sine juveler. En ed tog flickan, svor, och sade: »Slikt jag icke HAR! Och dermed fram-tog hon de små-saker, hon egde. De mötte icke guldsmedens approbatión. Han eggade prinsessan upp och dref henne att döma denna flicka till tortyr. Prinsessan drucken var. Af rödt vin, rusig. Hon sig berusat, och beröfvat, sig, sin sans. Ty läppjat hade hon på dårskaps-bägaren. Kredensat hade hon okunnighetens kalk: »**Dem, felas Vett.**»[1] Och, så, sitt Vett hon MISTE. Och, så, sin Sans hon MISTE. Och hviskningarne, gift-indrypningarne af den djefvul, som är menskans fiende: de blefvo, henne, kära. De blefvo hennes vän (Cf.: »*Evil! Be thou my god!*»), och, lik'så, sultanǻtets, herraväldets högfärds-hydra. Och, lik'så, eggelserna af en sjelfhet, en personlighet, som har sin LUST i grymhets-dåd och mensko-pinande. ALLTSAMMANS räckte, henne, nu, till bistånd, handen. Och följden blef att hon utlemnade den arma flickan till tortyr. Och, inom kort, blef denna hjelplösa och späda flicka, af straffets och tortyrens örn-klo ristad upp. Och fallen ned i dödens och förderfvets armar. Ett skri gick upp till himmelen från köpmans-dotter'ns fränder. Och deras klagan nådde himla-hvalfvets krön. Den rättvise och ädel-sinnade wazíren inristade på majestätets hågkomsts skrifplån en sann berättelse om detta hemska dåd. Den infamíens rök, som bolmade ur fönstrerna af konungens Harím, förmör-

---

[1] THY är Mitt folk, i fängsel, gångne in: ty ingen kunskap.» (»Lākḗn gōlā́h ghamí: miblī-dā́ghath.» Jesajah, Propheten 5: 13.)

»FÖRSTÖRDT Mitt folk: ty ingen kunskap.» (»Nōdmū́ ghamí: miblī ha dā́ghath.» Hoseah, Propheten 4: 6.)

»And take heed to yourselves lest ——— your hearts be overcharged with ——— cares of THIS world. (Luke 21: 34.)

»And the cares of THIS world ——— choke the Word, and It becometh unfruitful.» (Mark 4: 19.)

kade, fördystrade monarchens hjertas cell. Som sonings-offer, erbjöd han, åt köpmans-dotterns arfvingar och slägtingar och ánförvandter, med botfärdigt och ångerfullt och ödmjukt sinnelag, oändeliga massor utaf guld. Han gjorde dem till freds. Han släckte deras vrede. Han vrok sin dotter från den faderliga nådes-blicken, ut. Han hörde upp med smekandet af guldsmeden. På grund af vanäran och skammen af förbindelsen
595. med denne nedrige, af Gud förbannade förtryckare och pinare af menskor, föll den beryktade, högt-prisade prinsessan, med smälek och förakt, pladask, från nådens thron. Och guldsmeden, som fruktade för kungens hämnd, begaf sig, hasteligt, på flykt från hufvudstaden. Nu ansåg kunga-dotterns moder räddningen och frälsningen för kunga-dottern ligga DERUTI, att hon, för någon tid, aflägsnades från staden, och toge *in* i en, monárchen, tillhörig plaisánce. Och toge, der, sitt tillhåll och sin tillflykt. *För att,* när kungens vredes blixtar upphört ljunga, och kungens vredes storm begynt bedarra, och flammorna af kungens verlds-uppfrätande och vilda eld släckts ut, ånyo, medelst förbönen af några kungen nära-stående och kungagunstlingar, tillbaka henne bringa in i konungens Harím. Till denna lust-trädgård afreste kunga-dottern. Och guldsmeden, som, derom, undfått tidender, begaf sig dit, att vakta henne upp. Så fort prinsessan honom såg, blef hon utom sig. Hon började att rasa utaf harm. For ut i bannor, smäde-ord, oqvädings-ord. Qvad: »Är det du? Du olycks-förbestämde! Du svart-ansigtade! Du vedervärdige!

Det vore skamligt vända blicken mot en *vägg,*
Om, på den väggen, *din* bild stode målad.

Är du tillbaka-kommen för att tända *ny* en eld?! Är du tillbaka-kommen för att spinna *nya* ränker?! Skall du begagna dig af *nytt* ett knep för att dig skansa till, med girighet och

egen-nytta, *nye* förmåner?! *Gå!*[1] *Gå* din väg![1] Gå *bort!*[1] Jag stygges vid att ha, med dig, att *göra!* För mig, att samtala med dig är utom möjlighetens gränser!» Från kunga-dottern gick den guld-smed ut, förtviflad. Han vände ansigtet mot ödemarken och mot öknen. Han gick sin väg framåt, förvirrad och förstämd. Och det blef natt. Och natten, likt ett mörkt moln, lade, öfver luftens vida rymd, sin svarta slöja. Och släckte lamporna af stjerne-skarans här. Den olycks-för-bestämde guldsmeden skred vidare. På slik en tid, då mörkret, liksom damm med färg af indigo, var sålladt, tjockt och tätt, på hela jordens yta, då, mörkret, uppå sjöarne och vattendragen, hällt ut sig sjelf likt flod af beck-svart bläck —

En natt svart liksom kinden af en Ethiopier!
Då nattens färg sig spridt, och nått till månens rygg —

på slik en tid, han fort-skred på sin väg. Utaf en händelse, bestämd af ödets dom-slut, var der, i denna öken, gräfd en grop. Dess syfte var att fånga vilde djur och rof-djur. Och, *i* den, hade fallit ned en *tiger,* och en *apa,* och en *orm.* Den guldsmed, som, så länge, grymma gropar hade gräft för *menskor,* föll strax, när han, åt detta håll, gick vägen fram, i vilde *rof-djurs* grop.

Du, som, af tyranni, en grop, åt androm, gräfver,
Vet, att du denna grop gräft hafver åt dig sjelf.
Spinn icke ränkers tråd, dig, rundt, lik silkes-masken[2];
Betänk, att hvad du gör, det gör du mot dig sjelf.

Det gäng, som låg i gropens djup, förhindrades, utaf det *lidande* de genomgått, att visa annat än *med-lidande* emot hvarandra.

---

[1] »*In the name of God, go!*» (Oliver Cromwell and Charles Emery, in the House of Commons.)

[2] Wollaston has, in a Note: »That is, 'do not wind, round thyself, the cords af thine own treachery'.»

Det qval, de genom-gått, förbjöd dem qvälja andre. Och så förblefvo de i gropens djup, i ett och samma läge, till dess, en vacker dag, en vandringsman, en af invånarẽna af den ofvannämnda staden, som sig beslutat för att träda an en resa, gick förbi dem, såg dem, och gaf akt på deras kymmer-samma läge. Han våndades i ande och i själ. Han tänkte för sig sjelf: »Åtminstone är denne *man* en Ådam's ättelägg! Som gripits fast, och fånge vorden är i denna vedermödornas och olyckornas vattenhvirfvel. Han närm're är till dödens ödemark än till den friska blomster-ängen af det ljufva, dagg-begjutna lifvet. Nu ställer manlighet, på mig, det kraf, den fordran, att jag, på hvilket sätt som HELST, som MÖJLIGT är, åt honom, skänker friheten och lifvet. Och att jag lägger hop, som lön och vedergällning för slik mildhets-act, ett lager, ett förråd för Den Förskräckeliga Dag: »*Den Dag, då hvarken rikedomen hjelper dig ej heller barnen.*»[1] Med desse orden, lät han ned ett rep. På repet klamrade sig apan fast, och klängde upp i repet. Och nådde, dymedelst, till gropens topp. Och nästa gången var det ormens tur att fånga försteget och komma före. Den tredje gången spände tigern sina klor i repet och klef upp. När alle tre nått upp till fasta jemna marken, utbragte de, på vandringsmannen, en välsignelse och bön. Bönföllo Gud att signa vandrings-mannen. De ropade:

»Det här är *Lyckans* Verk! Ej *vårt* bemödande;
Det HÄNDER, *någon* gång, att såsom *du* en önske-man — en önskad och en efter-längtad man — tillstädes kommer, för att hjelpa de behöfvande!

Du måste veta att du hafver gjort oss alla tre till dine gäldenärer. På hvar och en af oss har du lagt tacksamhetens skulde-

[1] *Qur'ánen 26: 87, 88.:*
87. »Ne me déshonore pas au jour où les hommes seront rescuscités,
88. Au jour où les richesses et les enfants ne seront d'aucune utilité.»

börda. Oändlig nåd, osäglig ynnest har du, oss, bevís't. Det är ej möjligt, för oss, NU, att den, dig vedergälla eller gälda.» Qvad *apan,* för *sin* del: »Jag bor, och bringar till mitt lif vid brämet eller foten af det *berg,* du ser, i närheten af staden. Om du, mig, gunst bevisa vill, och, medelst dine lycko-bringande och lyckosamme steg, vill göra hedersam och ärofull min enkla boning, skall jag bemöda mig att gälda, dig, min skuld.» Qvad *tigern:* »Jag, *också,* har gjort mitt hem i denna stadens grannskap. Jag bor i den der djungeln öfver der. Det möjligt är, att, om du dine vägar skulle ha åt detta håll, och om du denna bostad skulle gå förbi, jag, efter måttet af min makt och mina krafter, till fyllest skulle kunna visa dig min erkänsla, mitt 'tack!'» Qvad *ormen*: »Jag en bostad har, åt mig, valt ut i stadens mur. Om, åt *det* hållet, du ditt ärorika väsen skulle bringa, och Lyckan skulle, oss behjelplig vara och bevågen, skall jag, allt efter måttet utaf mina krafter, min förmåga, och till den grad som möjligheten städjer till, dig vedergälla denna din barmhertighets-välgerning. Nu, till en annan sak: Vi vele gifva, dig, som vänskaps-gärd, ett råd. Ett råd, hvars efterföljd är, dig, en pligt, en skyldighet. *To wit:* släpp inte ut den mannen der, ur gropen. Ty han är högfärds-galen och af dålig tro. Han anser det såsom sin enkla skyldighet och pligt belöna goda gerningar med onde dåd. Du måste dig ej lura låta af hans skönhet. Du måste dig ej tryggad anse för hans andes krokighet, sned-vridenhet, och vrånghet, och för hans egenskapers orenhet och smuts.

Låt fara skenet! Och grip tag i renheten af anden!
Ty menniskan i menskelig gestalt är värr' och ruttnare och grymmare än djuren.

De flesta menniskor i detta tidehvarf: de syssla blott med pyntandet af sine anlets-drag och prydandet utaf sitt yttre. Försumma skurandet af sin fördolda kropp.

De äro »*Josephar*» att se på. Ja. Javisst.
De äro, i sitt hjerta, glupande som vargar.

Och detta gäller, nu, besynnerligen, denne man. Han har, i några dagar, varit *med* oss. Hans hug och håg vi grundligen förstå. Vi ha, förvisso, ej, uti hans yttre, sett några spår af manlighet och dygd. Från rosen-gården af hans complexion, hans egenskaper, har doften af pålitlighet och trofasthet, oss, aldrig hunnit, och oss aldrig nått.

Sök icke trofasthet från sköne tjusare och sköna tjusarinnor,
Ty ingen hafver nånsin andats in,
På *något* sätt, på *något* sätt och vis,
Från denna tidens, denna verldens rosen-gård, den minsta doft af trohet.

597. Och om du våre råd *ej* tar i bruk, skall den dag randas, då du skall det ångra.» Vägfarar'n fäste ingen vigt vid deras ord. Han släppte repet ned, och, utan att ta hänsyn till, och taga mot, med gillande och tacksamhet, det vänliga, oegennytiga, och goda råd, han *fått*, drog han upp guldsmeden, ur gropens djup, på torra marken. Guldsmeden bragte ut uttrycken för sin erkänsla och tacksamhet. Och talade, med främlingen, om konungens ovänlighet och om sin egen svåra ställning och belägenhet. Och fogade, till detta allt, en bön, att vandringsmannen månde täckas bringa *till* en dag tillsammans med honom. Törhända skulle han, då, kunna gälda honom någon del af erkänslans och tacksamhetens skulde-börda. Men vandringsmannen svarade: »Just nu, har jag satt foten af förtröstandet på Gud, på vägen af oryggligheten och beslutsamheten. Jag ämnar resa verlden kring, en två, tre dagar. Men jag ett löfte ger, att, *om* mig Ödet sparar, och Allmakts-Budet, till den ändan, skall ha färdats ut, mig sjelf den äran ge att söka Eder upp.»

Om lifvet räcker till, skall jag ånyo vakta upp Er för att tjena Eder.

Med detta löfte, från hans sida, togo de farväl. De skildes åt. Och gingo, hvar och en, sin egen väg. Vägfarar'n vände ansigtet mot vandrings-vägen. Guldsmeden vände åter till den stora staden. Och gömde sig, och satte sig på huk uti en vrå. Men, under tiden, hade kungen ångrat sin bevågenhet mot guldsmeden. Han skämdes, nu, för sin ohörsamhet mot sin wazír. Och hvad beträffar dottren hans, var hon i onåd. Han viste, henne, ingen ynnest eller gunst. Hur mycket än de mäktige och höge sig lade *ut,* för henne, och försökte verka *ut,* åt henne, skuld-förlåtelse och tillgift, ej det halp. Och deras anhållan och bön kom icke fram till bönhörandets tröskel. Ett år förflöt. *Ett* år, sen denna sorge-saga spelats ut, kom vandringsmannen, från sitt vandringsskap, tillbaka. Han hade färdats genom många land. Han sig förvärfvat hade en förmögenhet på guld-dīnārer hundra sinom trenne. Lust till att gifva uttryck åt sin kärlek för det land, der han sett dagen, tog honom, slutligen, och sent omsider, fatt. Han tänkte för sig sjelf: »Änskönt, för mig, min vandrings-tid ej varit gagn-lös, och allt utvecklat sig på sätt, min önskan var, och, med hvar stund, i tillväxt *varit* har och *ännu* är min framgång, *här* i verlden, och min förhoppning om lycksalighet i *nästa,* det *hjelper* ej, det *hindrar* ej, att *luften* i det land, som sett mig födas, är, mig, mer ljufvelig än någon annan luft. Och *vattnet* [1] från den källa, jag, som barn, hört porla, är, för mitt hjertas gom, än hvarje *annat* vatten, mer läskande, uppfriskande och sött.[1]

Ehuru LÅDOR göras för Narcisser — lådor utaf silfver, lådor utaf guld,

[1] »And David longed, and said: 'Oh! That one would give me drink of the water of the well of Bethlehem, which (is) by the gate!'» (2 Samuel 23: 15.)

Den RÄTTA platsen för Narcissen är Narciss-Parterrens JORD.

Följaktligen, han vände ansigtet, från främlings-skapet, åter. Från lands-flykten, han vände stegen mot sitt eget land. EN natt han hade hunnit fram till foten af det berg, der apan — som vi ofvan talat om — sin bostad hade. En del af natten hade re'n, förflutit. DÅ kommo, till hans hufvud-kudde, fram två rånare och tjufvar. Två mordiske och blods-utgjutande, och split-uppväckande tjufstrykare och skälmar. SÅ DANADE, att Mars, den dolk-stöts-gifvande och slag-svärds-svingande, den TAPPRE, af skräck för deras bröstet-genom-trängande och hvasse pilar, tillbaka drog sig, under neslig flykt. SÅDANE, att Arctúrns, den spjut-upplyftande och DJERFVE, af fasa för de tjufvars fruktansvärda svärd, drog rädslans sköld, till skydd, att skydda sina *kinder*. —

Likt ögat af de sköna tjusarinnor: blods-utgjutande och liggande på lur, och lurande på rof,
Med svärden hvässade för blod och blods-utgjutelse. —

598. De kommo — sade jag — till vandrings-mannens kudde. Det guld, det gods, han hade, röfvade de bort. Hans fötter bundo de, med kast-reps, löp-knuts snara. Slik, bunden, bars han bort af dem, och vräktes ned, af dem, uti en skräcklig klyfta, som låg på något afstånd ifrån vägen. Den arme sade, för sig sjelf: »Så länge jag, åtminstone, har qvar en ande-drägt af lif, och läsa kan en rad ur existensens sidor,

Är, *här*, ej plats för klagomål och jemmer.
Här platsen är för lof och pris till Gud.[1]»

[1] *Jonah Propheten* 2: 9.: »I will sacrifice unto Thee with the voice of thanksgiving.» *Matthaeus* 12: 39: »Ett vrångt och horiskt slägte söker efter tecken. Men, dem, skall intet tecken varda gifvet förutom Jonah's, Guds-Prophetens tecken.»

Den natt, den hela natt, låg mannen bunden. Han lade nacken sin inunder Ödets Bud. Han lade nacken under Den Allsmäktiges Befallning. När dagen grydde, blef han, genom smärtan i de hårdt tillknutna händerna och fötterna, förlamad, och förutan makt och kraft. Han började att jemra sig och qvida. Han ropade:

När *hjertat* brister ut i klago-låt, *ut* tränger låten;
Men här finns ingen, som min klago-låt vill taga *mot*.

Han utgöt ångstens salta tår ur trötta ögat. Ja, han lät regna floder utaf gråt. Han ropade: »O ve! Jag är till-intet-gjord i denna pinans vatten-hvirfvel. Och ingen vet, om min belägenhet, det minsta grand. Och jemte denna ångest, som mitt hjerta tär, har jag den vetskap att jag fallen är i dödens malström. Och ingen doft af bot når näsborr'n af mitt hopp.»

Hvems hjerta sveds af sorg, för mig, af sorger slagne?
Mitt *eget* hjerta, blott. Förthy jag ingen har, vid sidan min,
som brinner.[1]

Vid detta skede, kom, i jagt på mat, den morgon-friska apan. Passerade förbi den klyfta, der han låg. Förnam ett skräckens ljud, ett ljud af qval och vånda. Och märkte, genom doften af bekantskapen och själs-förvandtskapen, från hvem det kom. Han gick, i klyftan, in, och såg, der, vandrings-mannen. När han såg vännen fjettrad fast i våldets vreda kedjor, och snärjder in i olyckornas garn, lät han, ur källan af sitt öga, regna blod-bemängde tårar, och ropade, och sade: »Käre vän! Hur har du fallit ned i denna klyfta? Och hur FÖRHÅLLER det sig med dig? Hvad har HÄNDT dig?» Qvad vandrings-mannen: »Hjertegode, medlidsamme vän! I verldens sorge-hus inträffar

[1] »Sŏzandah nĭst.» Wollaston har tillagt: »in sympathy for me».

aldrig någon glädjens ynnest, förutan stinget af förnedringen och smärtan. I ruínerna af denna vankelmodiga, bedrägeliga verld påträffas aldrig någon lyckans skatt, förutan olyckans och förödmjukelsernas drake, hvars bett ger dödligt sår, som till förderfvet för.

I *denna* verk-stad äter igen hannog, utan biets bett;
I *denna* träd-gård plockar ingen rosor, utan taggens sting.

Närhelst en man, om detta Vishets-Ord och denna Visdoms-Sanning, öfvertygats har och dermed kommit på det klara, och detta factum, som ovedersägligt är, för honom, uppenbarats, bör, HVARKEN, han, likt höstens moln, på grund af verldens oförrätters skarpe törne-taggars sting, som vållar qval och ängslan, gjuta smädelsernas tårar, EJ HELLER bör han, liksom vårens ljufva årstid, på grund af vårens friska, dagg-begjutna kinders
599. rosen-röda glans, förutan mått och gränser, brista ut i sång och skratt och jubel. Ty hvarken är, för höstens qval, en gräns bestämd. Ej heller är, för vårens fröjd, beständighet och oföränderlighet tillförsäkrad.

I detta »*vara*», som, snart, »*icke-vara*» får,
Bör du, med »*vara*»'t och med »*icke-vara*»'t, ej dig låta nöja.
Det vattnar oss med vatten. Det bränner oss med eld.
Det skänker oss en skänk. Det nafsar skänken bort.
Det ger. Det rycker bort. Det hafver ingen skam.
Dess hela »*göra*» är att gifva och att taga.

Sen omförmälde han för apan hvad som händt. Berättade om tjufvarne, och talte om, hur de hans gyldene dīnārer hade stulit, och honom, bunden, i den klyftan, kastat ned. Men apan talte, honom, trösteliga, till, och sade:

»Der finnes hopp, stort hopp — det enda hopp som FINNS
(»Nōāsh» Jes. 57: 10.) — i HOPP-LÖSHET [1];
Den svarta nattens ändalykt är ljus och klar.

Jag skall försöka göra allt hvad jag förmår, för att ditt olycksöde annulĕra och annihilĕra. Nu gäller, först och främst, dig sätta fri. Med desse ord, begynte han att bita sönder, slita sönder vandringsmannens bojor, och, sedan DET var gjordt, tog han sin gäst-vän, med sig, hem, till ena koja, som han förfärdigat, sig, hade utaf träds och buskars grenar och små qvistar. Han satte fram, för honom, färsk och torkad frukt. Han bad honom, enträgeligt, och sade: »Gack icke ut, i dag, från detta hus. Men lägg ditt hufvud ned, med tröstadt, lisadt hjerta, på trygghets-känslans bädd, på sinnes-fridens säng.» Han lemnade vägfararen och gick. Han spårade de båda röfvarenas spår. Han följde efter, hack i häl, i rånarenas fjät. Men, under tiden, hade tjufvarne, som gett sig af med vandringsmannens både gods och guld, gått fram, i il-marsch, under hela natten. Till dess, på morgonen, i arla morgon-stund, de hunno fram, ut-tröttade, utmattade, »förbi», till brädden af en porlande och ljuflig vattu-källa. Här grepos de af obetvinglig sömn-lust. De lade af sin packning, det är tydt: allt hvad de, ifrån vandrings-mannen, hade stulit. Och, SÅ, med hjertan lisade och sinnet lugnt, de lade neder sig att, fridfullt, sofva. De somnade. De sofvo sött. DÅ hann, vid frukost-dags, den apa fram. Hann fram, i rättan tid, »i grefvens». Fann dem i sömns och medvetslöshets dvala. Den apa räknade det tillfälle för rof. Slet upp den packning, tjufvarne fört med sig. Tog, först och främst, derur, vägfarar'ns lilla läder-säck med guld. Den bar han bort till ett aflägset ställe, och gömde den, inunder marken, ned. Han kom tillbaka. Än de icke vaknat. Så —: han bar bort *ännu* en del af vandringsmannens ägodelar, och

[1] »*Úna*, Salús, víctís:
'*Nullám speráre salútem*'.»

gömde äfven *dem*, på ett visst ställe, ned i jordens gömma. Så höll han på. Till dess han lagt i godt förvar allt hvad som vandrings-mannen hade egt och hade mistat, tillika med en del af rånarenas EGET pick och pack. Kort sagdt: han tog så mycket som han rådde *med*, och kunde *ta*. Fördolde det än här, än der, på skilde ställen. Och, när, med alltihop, han färdig var, begaf han sig till toppen af ett träd. Der satt han, lurande, lurpassande, och vaksam. På utkik efter hvad de båda rånarena skulle ta sig till, när, ändtligen, de, *en* gång, hade vaknat. En tid förflöt. Till sist begynte rånarena visa tecken till uppvaknande. Och voko, slutligen, ur sömnen, helt och hållet, *upp*. De sågo sig omkring. När de, af guldet och af godset, icke varsnade en skymt, begynte de att springa hit och dit, i alla riktningar, förvirrade, förbluffade, bestörte. EN af dem, som, i qvickhet att en sak begripa, var den andre öfverlägsen, utbrast: »O min broder! EJ denna källa något ställe är, som menniskorna söka upp och freqventéra. En annan sak!: här synas inge spår af fot-steg efter menskors fötter, här, i källans omnejd eller närhet! Det tillstånd, som HÄR råder, hvad vi, HÄR, bevittnat kan inte, MÖJLIGTVIS, sitt ursprung ha och härröra från »*mensko*-mått och -steg»! Från *mensko*-handlingssätt!
600. Jag är af den BESTÄMDA öfvertygelsen, att denna källa är ett DJEFLAR's tillhåll! En mötes-plats för DJINNER och DEMÓNER! Och, HÄR, ha vi, i brottsligt öfvermod och oförsigtig öfverdådighet, oss slagit ned! Och sträckt ut hand och fot i sömn, och gått till hvila! Oss lagt att sofva! Jag tror, att hela procedúr'n i-gång-satt är af onde andars folk! Och fråga är, om icke — rent ut sagdt — vi orsak ha att vara tacksamme! Och glade öfver, att de icke, sig, i sinnet satt oss dräpa! Bäst är, för oss, att fly! Att springa bort! Att springa bort, så fort, så snabbt, vi KUNNA! Som sagdt, bäst är, för oss, att ta till flykten! Och rädda hvad, af lif, vi hafva *qvar!*»

I denna öken finns ett, djeflars samlings-ställe;
Der hjertats hus är krympt och hjertats [1] sorg [1] oändlig.[1]
Eho benägen är, i denna öken, stanna,
Än är hans lefver kall, än smälter han likt galla.
Eho, på denna väg, gör sig en sofve-bädd,
Han måste, antingen sitt hufvud — det är tydt: »sin tanke» — eller, ock, sin högfärds lilla hätta af utkorelse — sin lilla kur-hatt — låta gå all verldens väg.

Följaktligen, med hjertat fullt af skräck, begåfvo sig de tjufvar derifrån, i hastig flykt. Allt under det att apan, väl till freds och trygg, fullt trygg för deras återvändande, tillbaka-vände till sitt eget hus. För vandrings-mannen-resenären talade han om hvartenda grand af hvad som förefallit. Och vårdade och skötte om sin gäst den samma natt. Den nästa dag, då tjufven: natten, i sin svarta skrud, för Solen: ljusets klara källa, hade flyktat, och Vandrings-mannen Solen, som all verlden löper kring, från mörkrets fjettrar sluppit lös och vunnit frihet, och vändt sitt ansigte emot sin för-bestämda färd —

När, klar, der lyste fram, på himlens stora spher,
En glob af lödigt guld, från under jordens massa —

DÅ ledde apan vandraren — sin gäst-vän — till källan, der hans egendom var gömd. Tog fram hans guld, hans drägt, och allt hans pick och pack, och, derhoss, ock de saker, apan, från de tjufvar, hade stulit. Men vandrings-mannen var belåten med sin egen egendom. Och ville icke taga tjufvars gods som byte. Han tog farväl af apan och gick vidare. Han vände stegen

[1] »Es-tu, du moins, plus gai? Es-tu, enfin, content?
»Plus triste que jamais!»
»Qui es-tu, donc?»
»Satán!»

mot sin egen stad. På grund af Guds förut-bestämning, hände då, att vägen hans gick fram igenom just DEN öken, der tigern, som han gjort bekantskap med, höll till, och dref upp rof. Med ens, på afstånd, fick han syn på tigern. Den syntes, honom, rysansvärd och faslig, och rasande liksom ett lejon, sen det bragts i raseri. Af skräck, försökte vandrar'n fly honom, men tigern såg honom, och ropade: »Var tröst»

ÄN, kommer jag min tacksamhets-förpligtelse mot dig i håg!

Och tigern nalkades, kom närmare, och ut-göt sig i innerlige tacksamhets-uttalanden och lof-ord. Bad honom stanna hos sig någon liten tid. För att tillmötesgå och villfara hans önskan, gick vandrar'n IN härpå, och slog sig ned. Blef qvar som gäst. Allt under det att tigern sprang och ströfvade omkring och jagade åt alle håll och kanter, i afsigt att försöka bringa upp, som offer-gärd, ett byte, som kunde anses värdigt slik en aktad gäst. Till sist kom tigern fram till kungens ofvan-nämnda lust-gård. Han kom till grindarne af stängslet kring palatset, som kungen, i den lustgården, byggt upp. Lopp öfver dem, och trängde in i den, och såg en jungfru, som satt på kanten af en vatten-konst-fontän. Hon bar om halsen sin ett dyrbart smycke, hvars pris och värde ej beskrifvas kan. Med *ett,* ett *enda* slag af en sin fram-tass, tog tigern hennes vara, hennes lif. Och smycket bar han hem, som äre-skänk, åt gästen. Och bad om ursäkt, till på köpet, för dess obetydlighet. Sen gästen burit fram sin tacksamhet för gåfvan, och tackat för den gästfrihet, han rönt, entledigade han sig från denne tiger. Tog afsked, och drog vidare, på vandringen. Han styrde kosan emot
601. kungens stad. Med ens, han kom att tänka på sitt löfte att glädja sin bekantskap: guldsmeden, med ett besök. Han tänkte, för sig sjelf: »Nu har jag iakttagit all den trofasthet och vänfasthet, som *djur* och *rof-djur* hysa inombords. De känslor, hvaraf *desse* äro mäktige. På *deras,* trofasthetens, tacksamhetens känslor, de lemnat, *mig,* åtminstone, ett ampelt prof.

Jag njutit har af frukterna af *deras* vänskap och bekantskap. Hvad skall man säga, då, om denne guldsmed? Om guldsmeden får höra, bara, *talas* om min ankomst, och undfår underrättelse om mitt antagliga annalkande, förvisso skall *han* skynda mig till mötes, och, med en öfversvallande och öfverflödande förtjusning, ge uttryck åt sin glädje öfver mitt besök. Och anse det sin skyldighet och ljufva ära vara att, på allt sätt och vis, bemöda sig att honorera den vidt-berömda gästvänskapens lag. Och, med *hans* råd och sak-förstånd, som hjelp, bör det, mig, lyckas att försälja desse mynt af lödigt guld för skäligt pris. Och detta smycke, detta gyll'ne smycke, som är ett helt förråds-hus af juveler, bör kunna afyttras för svindlande valör. I ty att *hans* erfarenhet i slika saker, och sak-kunskap beträffande det rätta värdet utaf hvar och en af dessa fast oräkneliga perlor och juveler är störr' än någon annan menniskas, jag känner TILL.» Det arla morgon var, då vandrar'n kom till staden. Och vid *det* laget hade ryktet om prinsessans död, re'n, staden *nått*. Och folket — hela massan utaf stadens inne-vånare — var, redan, skräckslaget, bestört, på väg till kungens hof. Och, äfven, guldsmeden hade begett sig ut, ifrån sin undan-gömda vrå, i afsigt att det mordet utrannsaka. I hopp om att få träffa på någon bekant, och sig förfråga hos honom om sakens biomständigheter eller enskildheter. Med ens, helt plötsligt, stötte han på vandrings-mannen. Han öfver måttan, gladde sig häröfver. Tog honom med sig, till sitt hem, med stor respékt. Sen de sedvanliga betygelserna af respekt och aktning hade exseqverats, och de sedvanliga förfrågningarne hade slutats af, begynte han, ånyo, i detalj, att göra reda för den orättvisa och den skymf, som, honom, vederfarits. Hur han, från kungens hof, var vorden bannlyst. Hur han, i värdighet och ställning, hade sjunkit. Hur massor utaf gods och guld gått ur hans händer, i det monarchen, på hans rik'dom, lagt beslag. Vägfarar'n tröstade och lugnade sin värd, *den* saken anbelangande, och sade: »Hys ingen oro för *den* sakens skull — o du, min

broder! Om, hvad beträffar dina lifs-förnödenheter, någon brist sig börjat fram-te, och stöttorna och pelarne af din förmögenhet och sociala ställning börjat vackla, i det de utsatts för olyckornas orkan, så spis ej sorg. Och gräm dig ej så svåra. Ty jag har några mynt af rent, gediget guld, och, derhoss, ock, ett smycke sammansatt af värdefulle och oräknelige ädelstenar. *Du* är *expért* på smycken och juveler. Så tag dem, du, och sälj dem, du, benäget. Försälj dem, du, mig, omsorgsfullt och klokt. Tag, sen, för egen del, af hvad de skola hafva inbragt, samman-lagdt, d. ä. af slut-beloppet. Tag, för dig, du, så MYCKET som du vill! Betyder ingenting! »(»*Kútch muzâyaqah nahín!*» »*Hítch muzâyaqah níst!*» »*Darún muzâyaqah náh khwâhad búd.*»)» Strax anhöll guldsmeden om att få SE dem. Bad, att de skulle skickas efter. Och, när de *kommit*, och han *sett* dem, visste han, att, hvad han sett var kunga-dotteren's, den mördade prinsessans ornament. Han lade an ett öppet ansigte, en glädtig min, och vände sig till vandraren, och sade: »Vet! Värdet af de smycken, du, mig, visat, är så stort, att calculator'n: *imaginatiónen* ej mäktar göra, sig, en svag idé derom. *Beräknas* kan det ej. Emellertid, var, du, vid frejdigt mod! Var tillitsfull och glad! Ty jag skall, *nu*, på ögonblicket, *nu*, på FLÄCKEN, bege mig af, och styra om din sak. Och du! Du stannar här! Och slår dig ned, och väntar på mig här, i lugn och ro! Jag kommer, strax, tillbaka!» I väg det bar. Men, på sin väg, gick guldsmeden, och tänkte: »Här har jag fått ett tillfälle, som *få!* Här har en lyckträff, mig, beskärts, som aldrig förr! En lyckohändelse blankt ena-stående och oförväntad! Om jag nu slarfvar bort min chance, och den försitter, då skall jag, hädanefter, tvingas sitta lott-lös. Och utan andel i försigtighetens, varsamhetens håfvor. Allt hitintills, har kungens hy, mot mig, förvandlad varit. Och kungens sinnes-stämning, mot mig, varit vrång. Men, nu, just nu, då sorge-budet om hans stackars flickas död har, honom, lemnats, är han, förvisso, och förutan tvifvel, nedbruten, och rufvande, och dyster i sitt sinn'. Och på

»qui vive», på jagt, på utkik efter hennes rånare och mördare. THY, kan jag ingen bättre recommendatión och ingen värdefullare försonings-gärd, till honom, bringa än hennes baneman's och mördares person. Att han må tjena som ett mål för hennes **602.** faders hämnd. Törhända, skall Hans Majestät, sen jag den blod-besmorde bane-mannen har anvardat öfver, med mig, bli tillfredsställd, och låta komma, till mig, än en gång, min förra heders-post, min förra plats af värdighet, min forna höga rang.» Han fattade beslutet att sin gäst-vän svika. Att honom, skändeligen, lura och bedrå. Beslöt sig för förräderi. Sprang fram till konungen, och ropade: »Han FUNNEN är: den lede mördaren af Majestätets dotter. Jag hafver *honom,* jemte kunga-dotterns ornamént och smycken dagat upp! Monarchen lät befalla guldsmeden till hofvet. Betraktade, och kände dotterns ornamént igen. Lät, sedan, hemta fram, inför sig, resenären. Som, hjelplös, när han såg, hur sakens *rigtning* låg, och hvem *bakom* den låg, lät upp sin röst, och ropade till guldsmeden, och sade:

»I *vänskap,* du mig dräpt! Ej har, i *fiendskap,*
En *fiende* sin *ovän* nånsin dräpt, på ett föraktligare, vedervärdigare och mer skamligt sätt.

Det är, just, RÄTT, åt mig. Det är, just, rätt och lagom. Ehuru, sanningen att säga, hafver jag förtjent mång' tusen gånger mer.» Men kungen trodde, att han *var* den brottslige, och att han detta sade för att erkänna och godtgöra sitt brott. Dessutom, vittnade, emót honom, de smycken, som bragtes fram som verificatión. THY, böd monárchen, att han skulle föras rundt, kring staden. Och, sedan, kastas ned i fångenskapens bur. Att han, den nästa dag, sen han tortyren hade gått igenom, sku' föras ut, och bli, af bödelen å påle, spetsad. Men, samtidigt med att de förde honom kring, rundt staden, satt ormen, mannens vän på stadens murars krön. Han satt och iakttog, med grubblandets och tankfullhetens öga, hur de hans gynnare och

hjelpare, rundt staden, förde kring. När han sin vän, i detta läge, märkte, UPP steg han, reste sig, och följde honom efter. Och, sen de burat in honom i fångahuset, och slagit fängslets portar om honom igen, rann han, försigtigt, *när* honom, i fängslet, och fick, af honom, reda på, hur saken stod. Så snart han detta lärt sig, brast han ut och sade: »Var det ej *det,* jag SADE dig och LÄRDE dig, för icke länge sedan: att den, af dåligt väsende, som *nedrig* är, och *värdig* * är, och *småsint,* ej har den minsta aning om hvad tacksamhet vill »**SÄ'J**'». Att han ej mäktig är af trofasthet och rakhet. Att han, i stället för den hjelpsamhet och ömsinthet, han rönt, sin lust och fröjd och glädje deri hafver, att han ger svekfullhet och grym, omensklig trolöshet till lön. Du ville inte lýss på hvad jag sade! Du ville inte hörsamma mitt ord! Men samma dag, som du ditt anlet' vände bort från dine vänners ord, och ej beaktade ett råd, som fritt var från den minsta skugga, från det minsta grand af egennytta, förstod jag, att din gernings resultåt, till sist, på ändalykten, sku' blifva ånger, ruelse och skam.»

---

* »VÄRDIG»

»Jag har det bra. Jag trif's. Men, ser Ni, det är något som är hemligheten med det. Man kan inte börja trifvas förrän man har mist all känsla af värdighet, både sin egen och andras.»

(Norah Lofts: »*Out of this nettle (danger).*» [Svensk Öfversättning »*Colin Lowlie*», sid. 237—238.])

»Finns större tragedi att se än en Guds-skapelse, en stackars liten menniska, som tar sig sjelf au grand sérieux, som tror att hon är TILL? Som tror sig VARA. Som tror sig hafva någonting att säga TILL OM. TROTS det att Gud Den Högste, i Sitt Svar till Moses (Exodus 3: 14.), anger innehafvandet af VARA vara differentia specífica emellan Gud och alle andre. TROTS det att Gud, genom propheten Jishagh-Iáh-Hū (2: 22), oss, förkunnar: »I hören upp från menniskan, hvars ande är i hennes näso! Ty hvaruti är hon att räkna med?!»»

»Homo e statu sopóris non experréetus credit se vívĕre, cogitáre, lōqui et ágĕre ex sémet. Quia in státū illo non aliter SCIT. At cum scíre íncipit quod id falsum, tunc expergiscitur a somno et fit vigil.»

Jag högg, DEN dag, *itú* mitt hopp uppå Farhåd,
Då han, i flata handen på Shĭrín, lad' tyglarne till sitt bedårade och älskogs-kranka hjerta.

Qvad vandraren: »Min vän! Min käre vän! Ej kan, i denna stund, utaf *det,* klandrets och *det,* förebråelsernas bittra salt, som du, i denna stund, i såret mitt, så gifmildt, sprider *ut,* så ymnigt, rifver *in,* den minsta förmån eller nytta, för mig, stå att vinna. Blott, endast, hjerte-ångst! Blott, endast, själa-pina. Det vare nog, för mig, det vare nog af sorg, att jag, på grund af ohörsamhet och förkastande af råd,

Är vorden äre-lös och bragt i van-rykte, i staden;
Är vorden afskyvärd och fasansvärd, för folket.

Sök upp, åt mig, en bot för denna sot. Sök, mig, ett läkemedel, som min olycka kan läka!» Qvad ormen: »Jag tillfogade, i går, ett bett, åt kungens moder. Och hela staden står, nu, handfallen, och vanmäktig, och virrig. Ur stånd att lisa smärtan. Ur stånd att gifva bot. Tag detta gräs. Och, nästa morgon, då de skola komma till dig, och bedja dig om läkedom och bot, gack, du, och vakta stor-sultānen upp. Och, sen du talat om, för kungen, hvad som träffat in och hvad som händt dig, gif, honom, detta gräs. På det hans moder månde äta det och blifva frisk. Det torde hända, du, på detta sätt, månd' undfå frälsning **603.**
ur din vånda, och förlossning.» Vägfarar'n uttryckte sin tacksamhet och erkänsla. Och ormen gled tillbaka i sitt hål. Den nästa dag gled ormen upp till tak-terassen af hans majestäts palats, och skriade och skrek ifrån ett fönster: »Den bot, som bota kan den, utaf Ormen, bitna, är hos den oskyldige resenär'n till finnandes, densamme som, af konungen, i går, blef vräkt i fängslets bur.» Just då, satt kungen vid sin moders hufvudgärd. Och kungens sorg för dotterns död blef ökad *på* och skärpt, af sorg och ängslan för hans orma-bitna moder. Han plägade, med läkarena, råd. Rådgjorde sig med dem, beträf-

fande den antidót, som, för ett giftigt orma-bett, bör ta's i bruk. Ty, huru mycket, än, af all sköns antidóter eller gift-fördrifnings-, gift-neutraliserings-medel de begagnat *hitintills*, dock, intet, af dem allesammans, hade hjelpt. När orma-stämman nådde kungens öra, skrek han ut: »Spring *fort!* Spring *fort!* Se efter, hvem som *är* uppå terrassen. Tag reda på, hvar'-*från* han fått DE orden! Hur mycket dörravaktarne än sökte efter mannen, på tak-terassen syntes ingen menska TILL. THY, blef det, sluteligen, enligt allas åsigt, fast-ställdt, att Rösten var en Röst från Öfversinnlighetens verld. THY, gingo de och bragte resenär'n från fånga-huset. De förde honom, inför majestätet, fram. De fingo brådt om med att syssla med att vandringsmannens föregifna botemedel, på det nogaste, investigëra. Men vandrings-mannen lät sin stämma upp, och qvad: »O kung!

Må din rättvisas Domstol och din Äras höghet, oaflåteliga,
Liksom en Ká'bah vara, för de margehanda önskningar, som
NÖDEN, som BEHOFVET hos de arme Ädams-barnen, pressar fram!

Det giftets bot har *jag*. I *min* hand är det. Och, genast, på ett ögonblick, skall verldens drottning återvinna full, fullkomlig helsa. Först, önskar jag, emellertid, till kungens öra bringa fram berättelsen om min förtviflade belägenhet och ställning. Dessutom HÖFVES det, din konungsliga rättvisa, din ädla hug, att kungen, för ett enda ögonblick, behagade upplåta insigtens och sam-förståndets öra, och lyssna till den olycks-slagnes sorg.

Sof SÅ, att sorgna menskors suckar månde nå ditt öra!
När roparen på rättvisa sin klagan gjuter ut och häfver upp sin röst.
Eho, i denna väfvo-verkstad, för de sorgsnes jemmer, ej är vaken,
För honom, höfves icke herraväldet öfver denna verld.

För kungens hjerta, gick ett ljus upp; sken en klarhet. Han *grep* den sanning, som låg undan-dold inunder vandringsmannens ord. På vänligt sätt, anmodade han honom tala *om* sin saga, från första början och till sista slut. Bad honom tala öppet. Utan skräck och fruktan. Oförbehållsamt! UTAN förbehåll! På grund af den frimodighet, som, sannings-sägarenom, hörer TILL, och desse märker UT, berättade vägfararen för kungen sin upp-lefvelse, förutan fruktan. Och hans certificåt af oskuld, anbelangande det mord, för hvilket han var vorden klagad an, blef fast-ställdt i monarchens Guds-upplysta sinnelag och hjerta. Derefter togo de det gräset. Satte TILL det med en droppe mjölk. Och gåfvo, sin tisane, åt drottningen, att dricka. Strax visade sig tecken till tillfrisknande och vederfående. Och, inom kort, var kungens moder frisk. Monarchen gaf, honom, som lön, en heders-drägt, som svarade emot den konungsliga ädelmodigheten. Befallde honom draga äre-skruden på.

Men DER, PÅ ANDRA HÅLLET, UNDER PÅLEN, der satt guldsmeden. Han väntade derpå, att gästen-vandringsmannen, strax, ögonblickeligen, skulle rättas af. På det att guld-dīnårerna månd' stanna qvar hos *honom*. På det att han, i kungens närhet, månde nå den samma familjaritēt, īntimitēt och frihet, som han åtnjutit hade en gång FÖRR i tiden. DÅ, kom, med ens, som blixt från blåa himlen, proclamatión från konungen, att guldsmeden, i vandringsmannens ställe, skulle spetsas. Å påle, pinsamt, varda lifvad af.

Här ser man lögnens och förljugenhetens resultat, i DETTA fall! Hvad VAR det? Jo, simpelthen, att, **SEN** förtalaren och sqvallrar'n kastat ned sitt offer i förderfvets grop, och **SEN** förtalarens och sqvallrar'ns lögner blifvit blottade och lagda bara, och sqvallrar'n och förtalar'n, SJELFVE, demaskērats, och hatfullheten, under deras vackra yta, dold, för allom, demonstrērats, **SÅ** pålādes, på sqvallrar'n och förtalar'n samma **604.** straff, som desse önskat pålägga den orättvist anklagade. Den

förorättade och misstänkte och kränkte. Så: **HÄR**, i **DETTA** fall. Till pålen ledde de den trolöse och otacksamme besten, som hvarken manlighetens anlet nånsin **SETT**, ej heller storsinthetens rena vällukt, nånsin, i sig, hade andats **IN**. De rensade, från contaminatiónen af effluviis af hans personlighet, från smitto-stanken af hans jaghet och hans sjelfhet, den hela, vida jordens vida rymd. Det hela vida varats vida fält! Förthy han var ett aggregat[1] af trolöshet och hatfullhet. Han var, af grymhet och förruttnelse, en källa. Han drabbades af straffet för sin gerning. Han undfick lönen för sitt handlings-sätt och sine dåd.

I detta vedergällningens, belöningens, bestraffningens palats.
Är hvar och en, som illa *gör*, en, den der illa *far*.
Eho gör, androm, *ondt*, gör *ondt*, ej **ANDROM**;
Han görer ondt emot sin egen själ.
Eho gör, androm, *godt*, gör *godt*, ej **ANDROM**;
Han görer godt emot sin egen själ.
Om GODT du önskar dig, nåväl, gör GODT!
Och handla alltid ÄRLIGT!
Och mena, allom, VÄL!

Ja, sådan är berättelsen om kungar, hvad angår deras val af sällskap och kumpaner, och deras väljande af umgäng's-vänner ut. Och hvad belangar deras investigatión af allt som rörer deras umgäng's-vänners väsende och récord. Om kungen af Aléppo icke slumrat *till*, och, under slummern, skänkt sin ynnest åt den ouppfostrade och oförsynte mannen utan fot och stam, EJ skulle, NÅGONSIN hans dotter hafva motarbetat, och öfvervåldigat, med död, en oskyldig person. Ej heller skulle, då, hans dotter, sjelf, som straff, af tigerns

[1] ett samman-flöde af två floder: trolöshetens flod och hatfullhetens flod.

ramar, blifvit mördad. Åter, om kungen sine öron icke låtit upp, om kungen icke lyssnat till en olycks-slagen fånges bittra klagan, då skulle han ej nånsin, skillnaden ha känt, och lärt sig skilja mellan rätt och orätt. Han skulle aldrig hafva lärt sig att discriminêra, och daga skilje-balken mellan lögn och sanning upp. Det höfves, kungar, visa varsamhet och klokhet. Det höfves, konungar, att aldrig någonsin, förutan noggrannt efter-forskande och noggrann undersökning, kring någon menskas axlar, kasta gunstlings-skapets mantel. Det höfves, dem, att aldrig, obetänksamt, färda häktnings- och bestraffnings-order ut mot hvem det vara må. De måste ha det klart för sig, och innerst inne, VETA, att, aldrig någonsin, är kastad bort en gerning god. Att, aldrig någonsin, blir skjutet upp blods-gjutar'ns straff. FÖR DEN SKULL, måste de — den tid, då kammarherren, Guds-betjenten: Ödet höjt upp och gjort beprisadt deras lyckas hof, och Verk-Befallaren och Skaparen: Den Allra Högste antvardat öfver åt dem och förlänat åt dem *möjlighet* till framgång och till makt — sig stränga an af alla sina krafter och sig bemöda föra ut, en gerning, som blir god. Att verkställa ett arbete, en uppgift, som blir en källa till ett GODT NAMN, för dem, *här*, i verlden Som blir en orsak till UPPSTIGANDE PÅ HIMLASTEGEN, till SALIGHET I EVIGHETENS WERLD.

Hvart tidehvarf ser Himlen ned på **någon** viss person;
Hvar tide-ålder gifver Tiden denna jord åt **någon** viss person.
Då evig STRÄFVAN sig ej låter tänka,
Säll den, hvars NAMN, för evigt blifver qvar.

Slut på Den Trettonde Boken.

DEN FJORTONDE BOKEN

JUDARNES BOK[1]

יְהוּדִי **JE-HŪD-Ī:** EN, **GENOM** GUD, LOFPRISARE AF **GUD.**

(EN **ICKE**-PRISARE, EN **ICKE**-HYLLARE AF **MENSKOR**.)

[1] A Jew is he who acts upon this Word:

»*You either trust in God ALONE,**
Or you don't trust in God AT ALL.«

* NO trust in MAN. NO trust in MIGHT. NO trust in GOLD.

Judarnes bok.

Se Öfversättningen af Originalets Sidor 619—630.
Se Öfversättningen af Originalets Sidor 605—606.

Judarnes Bok.

Härom — om denna Bok som, särskildt, *Judarnes* Bok — säger Bidpâi, den Indiske Vise, på konung Dabshelím's fråga: »Af hvad orsak måste en vis man, som är gifmild, förståndig, och, i vetande, fulländad, vara bunden af olyckans band, och ned-bruten af lidandets och förödmjukelsens slag, medan en slö (Amos 6: 1.) okunniger en, en insigts-lös försumliger en får tillbringa sin tid i lugn och ro, utan att förstånd och insigt hjelper den förre eller okunnighet och slöhet kastar den senare öfver ända?» Brahmínen Bidpâi svarade: »O konung! För Härligheten och Saligheten, gifvas förberedelser, och nådemedel (förberedelserna för Judarne ha varit deras lidanden, och nåde-medlet har varit Guds Ord, Den Heliga Hebreiska Bibelen, Det Gamla Testamentet, Moses och Propheterna, **HVARMED**, i ty att Judarne Det hållit hafva Heligt, de — Judarne — förmedlat ha och uppehållit ha förbindelsen emellan Himmelen och jorden, och matat ha och mäktig-gjort Guds Englar,[1] GUD'S ENGLAR, hvilkas Mat och Kraft-Källa Det Ordet är.[1]

[1]»Bless the Lord-Ye His Angels! That excel in Strength! That do His Commandments HEARKENING UNTO THE VOICE OF HIS WORD (MOSES AND THE PROPHETS)!»

(A Psalm to David: Psalm 103: 20.)

Och, vidare, i ty att Judarne, med Jesus Christus samman, hafva varit Omskärelsens tjenare för Guds Den Högstes Sanning — Rom. 15: 8. —). Om någon bringar DEM [1] i sin hand (liksom Per Svina-herde — under sin gamlade vant — sin Guld-Diamant) så blir han värdig Makt och Äre-Ställe. Han blir, för Ära och Upphöjelse, beqväm. Sålunda blifva många visa menskor, ehuruväl, af Härlighet, förtjenta, beröfvade sitt dageliga bröd. Och många utan Vett och utan Kunskap ha, dock, — fastän *förutan* Majestätets Bistånd — uppstigit uppå höfdingsdömets thron.

Kungs-dömets skatter gifvas åt de låge;
Åt Ärans barn ges ej en beta Bröd (Luk. 16: 20.).
På äre-säten sitta nedrige och skälmar;
På tröskelen, ej plats — ej ens tillfälligtvis — åt Vetenskapens barn.

Förvisso och försann! Att SÅ förhåller sig beror, helt uteslutande, uppå Guds Dom-Slut. Det har sin Rot i Den Allsmäktiges Befallning och Behag.»

---

[2] DE förberedelserna och DET Ordet.

וּמְקַלְלֹה אָאֹר (Gĕnĕsis 12: 3.)

UMEKALÄLKÁ ÁÓR.

{OCH DEN, **DIG** RINGAKTAR,
SKALL **JAG** FÖRBANNA.

קָלַל, QĀLÁL = 1.) VILIPÉNDĔRE,
AKTA RINGA.
2.) DESTRŪĔRE,
ÖDELÄGGA.[1]
3.) MALEDÍCĔRE,
FÖRBANNA.

אָרַר, ÁRÁR = 1.) EX-SECRĀRI,
GÖRA AFSKYVÄRD.
2.) MĂLEDÍCĔRE,
FÖRBANNA (t. ex. med lands-förräderi-ingifvelsens förbannelse).

---

[1] Destrŭĕre, ödelägga, förstöra, nedrifva (en byggnad o. dyl. »*aedifĭcium destrŭĕre*»), uppbränna (en Synagoga o. dyl. »*Templum, Sanctuārium destrŭĕre*»).

DEN FJORTONDE BOKEN:

Om bristen på vänlighet i tidens vexlingar.

Om läggandet af gerningarnes byggnad uppå För-Bestämmelsens och Guds-All-Maktens Grund.

BOKENS BEGYNNELSE

När den sitt rike prydande monarchen hade lyssnat till denna välsignelse-rika förkunnelse, som ett förråds-hus var, fylldt upp med Vishetens (Prov. 31: 10—31.) Juveler, ett skatt-gemak, fylldt upp med Maningarnes Mynt, fylldes hans själ och hjerta upp af tacksamhet mot den full-ändade och insigts-fulle vise, och han sade:

»O du, som är sådan, att de i trånandets öken törstande,
Ur Hafvet af din upplysta Natur, ha funnit Den Hemliga
Kunskapens Kristall-Klara Vatten!
Ditt Ljus-utstrålande Sinnelag har, med begrundandets hand,
I dag, tusen gånger, upplyftat slöjan från Den Hemliga
Vetenskapens Underbara Skönhet!

Guds-tjenarens vedermöda hafver du, hvars Härlighet återkastar Vishetens Ord, burit öfver alla gränser. Och *min* påträngande djerfhet har nått *obelefvenhetens* gräns. Och föga fattas i att ditt ädla tålamods och din blida långmodighets tält-rep skurits af. Alldenstund du, i din älskvärdhet och kärlek för mig, mig låtit lyssna till en kunga-saga anbelangande sultäners vård och huldrikhet mot underlägsne, och låtit mig få skåda, klart, det ẽlände, som uppstår ur desammes sammansittande med låge och föraktlige och skälmar, förkunna, nu, för mig, utaf hvad skäl en menska, som är vis, och fri-kost-ig (Jes. 55: 1, 2.) och gif-mild, en menniska, som är förståndig och, i Vetenskapen invigd och full-ändad, skall vara bunden af

bedröflighetens band, och bruten utaf lidandets, förnedringens och förödmjukelsernas slag och stötar, allt under det en slöer, tröger (Amos 6: 1), ókunniger en, en oförståndig och försummeliger en tillbringar tiden sin i lugn och ro. Och UTAN att förstånd och insigt bispringer den förre. Och UTAN att den senare, af sin okunnighet och slöhet, kastas öfver ända. Vidare, tala om, för mig, hvilket är sättet för ernåendet af öfverlägsenhet och förmåga att af-värja skada och förfång. Och, slutligen, tala om, för mig, genom hvilken försigtighets-åtgärd, en menniska, medelst Lycksalighetens Välsignelser, kan beskyddas. Och, allra sist, genom hvilket Botemedel, Vägen till Den Efterlängtades (Propheten Khaggái 2: 7.) Bonings-Hus och Hemvist (Psalm 21: 3.) läggas kan till rygga.»

606. Brahmånen svarade, och sade: »Herre konung! För Härligheten och Lycksaligheten, gifvas förberedelser och nåde-medel. Så snart DEM någon bringar i sin hand blir han, för värdighet och makt beqväm. Han blir, af Härlighet och Äro-Krona värdig. **MEN** — *utgången* beror på Guds, Den Högstes Allmakt, och alla härleda de sig ifrån Den Högstes Bud. Från Konungarnes Konungs Order och Befallningar. Som följd af Allmaktens, Förut-Bestämmelsens, och Predestinatiónens Påbud, bli hjelpmedel, förenings-medel frukt-löse och fåfänge. Sålunda hafva många visa menniskor, ehuru förtjenta af Härligheten (Ps. 21: 3.), beröfvats föda för dagen, och många okunniga, ehuruväl UTAN Maktens och Majestätets hjelp, thronat på höfdingaskapets, envälds-väldets thron.

> Konunga-dömets skatter gifvas åt de nedrige;
> Åt Ärones barn, gifves ej en half kaka bröd.
> De nedrige sitta på thronen. Och, åt Vet-skapens barn,
> Gifves ej — nej, icke tillfälligt-vis en gång — en väg till tröskeln.

Förvisso — detta förhållande beror uteslutande på Guds Dom-Slut och på Den Allsmäktiges Befallning. En menniska kan

vara i besittning af sund visdom, och, dymedelst, i stånd att förvärfva det nödvändiga uppehället. Eller mästare i ett yrke, som skänker, henne, lifvets nödtorft. Eller vara utomordentligt skön, så att hon vinner folkets hjertan, och skaffar, sig, företrädes-rättigheter. MEN — om **Guds** Förut-Bestämmelse ej stämmer öfverens dermed, så skall hon skörda ingen lön. Så skall hon smaka inga frukter ifrån desse, Den SANNA Skönhetens, Förtjenstens, Visdomens, Fullkomlighetens föregångare, bebådare, symbőler. En kunga-son, skref, uppå stads-porten utaf den stad »**Nustűr**», en gång, ett Visdoms-Ord, som lefver fort i menniskornas minne. En skön och ljuflig saga är, med detta Visdoms-Ord, förknippad.» Qvad konungen: »Hur lyder den berättelsen?»

Första Sagan.

Brahmånen svarade: »Det har berättats, att, i något utaf Österlandets riken, regerade en konung, som var lyckosam. En herrskare af upphöjd väldighet.

I Vetande, stor. I sinnelag, hög.
I arm-styrka, dristig. I hjerta, en man. (»hōshmand».)

Två söner hade denne konung. De voro smyckade med mångfaldiga nåde-gåfvor. Beprydde voro de med olik-artade och omvexlande egenskaper.

Den ene, med sitt saktmod, bragte fröjd i hjertat;
Den andre bragte blomstring uti själen, med sin dom.

När konungen, de unge männens fader åtlydde Den Allsmäktiges Befallning, och, på Guds Döds-inbjudan, svarade: »Jag har förbidat och jag lyder Dine Bud,» grep, af de tvenne prinsarne, den äldste, med maktens hand, sin faders skatt-gemak. Och bragte, med förbindlighetens och uppmärksamhetens snara, stor-dignitärernas och värdighets-inhafvarenas hjertan i sitt
607. våld. Han fångade dem med den fulländade artigheten. Han snärjde dem med den fullkommeliga ljufligheten. Han satte sig uppå sin faders thron.

På en, den lyckosammaste och lyckligaste tidpunkt, steg upp en konungs-son, af ungdomlig en lycka, liksom hans fader, före honom, gjort, uppå sin faders thron.

Så snart den yngre sonen såg, **att** kunga-skapets Phoenix hade kastat, på den äldre broderns hufvud, som uppnådde stjernorna, sin skugga; och såg, **att** tidens höfding: makten lemnat tide-ålderns obändige fåles tyglar åt *hans* väldes grepp, **strax** lade han, af fruktan för att denne skulle hitta på en förevändning för att ingripa mot honom *sjelf*, sitt rese-gods på flyendets kamel. Landsflyktens vedermöda, pilgrims-skapets fasor han för-godt-fann. Och sorgens rese-kost, och qvalens proviant, och grämelsernas mat-förråd han uppå skuldran tog och reste. Och begaf sig af.

Jag trött är på min sjelfhets stad. Jag fattat har ett fast beslut att flytta öfver (עבר). (Jes. 27.) (Jes. 57.);
Förutom afsky och förakt för dig — min sjelfhet! — bär jag ingenting. Hvad annan res-kost sku' jag lada på mig?

Ensam, Ensam, slog den unge kunga-sonen in på uppbrottets och flyktens långa väg. Mot slutet af den första rese-dagen kom han till ett hvilo-ställe. Det målet var för första dagens färd. I klagan och i suckan öfver landsflykten och ensligheten, brast han ut:

För hvarje tvenne steg, jag tog, jag gjorde ögat till en källa rinnande med blod-bemängde tårar;
Hur skall jag mäkta fortsätta min vandring? Och, DETTA endast FÖRSTA dagens färd!

Kort sagdt: han bragte natten till i enslighet. Den nästa dag, då solen, denna hjerte-röfverska af fager kind, från bakom horizontens rand, sin skönhet tedde fram, och hennes åter-spegling bort i vester, bakom slöjan blå, lät skina fram, på de små mensko-barnen, glansen utaf sina kinders rosen-skimmer, prakten utaf sine ögons spegel-klara sken:

— Till Solen, dörren[1] öppnat Himlens Hjul[2];
Och smyckat jordens anlete med kärlek (Ps. 85: 11.; Jes. 61: 11; Jes. 32: 17.; Jes. 33: 17.) —

beredde prinsen sig till uppbrott. En yngling, fager under ögonen, med lockigt hår, af skönhet underbar, af öfver-jordisk ljufhet, slöt sig till honom som res-kamrat. Den unge fursten hof sitt öga upp, och si!: En älsklig Guds-afbild, hvarom man kunde säga, att den fullkommeliga skönhetens och älskligheten lif-rock om-slöt hans gestalt. Att månens hjerta helt förtärdes af hans ögons pilars styng. Dunet af hans ansigtes persiko-fjun liknade friska violer utmed kanten af ett dagg-bestänkt rosenblad, eller en krans af fuktig ambra tecknande sig på brämet af en regn-begjuten tulipån.

Hans skägg-fjun: liksom myror kring en ros,
Som plockat ambra-smulor fram från hyacinthen.
Hans ansigts-dun slog omkring månen ena kedja;
Visheten hänryckt och betagen blef, när Hon beskådade hans skägg.

När kunga-sonen varsnade hans hjerte-tjusande gestalt, denna gestalt som Troll-Konstnären: Den Gudommeliga Vishets-Jungfrun tecknat uppå tidens, uppå icke-varats blad, och skönjde dessa kinder mera glänsande än elden —

608. Helt underbart framspirade hans skägg. Hans kinder strålade,
Likt blomstrings-fägringen af Åbraham, som spirade ur eldens vreda lågor —

han sade för sig sjelf: »Törhända skiljomessans, vedermödans börda, förmedelst denne pilts kamrat-skaps KRAFT, kan blifva

[1] Acc. Obj.
[2] Subj.

uthärdlig och drägelig. Måhända skall jag, under skuggan utaf denne rosen-kindade cypress, en tillflykts-ort, ett hvilo-ställe finna, bort, undan denna frätande, elds-brännande och hemska ökenen, och desse, öknens hettas spjut-spets-skarpe strålar!»

Ljuf: vandringen för den, som har en sådan vän!

På så vis blefvo desse två jasminer uppå ungdoms-blomster-ängen, och dessa plantor två vid Lifvets Vattu-Bäck (Första Davids Psalms Tredje Vers), uti hvarandre, glade. Dem, syntes, nu, den sorgefulla öknen likasom förvandlad. Förvandlad till ett Fridens Paradis. Dem, syntes vedermödans törn-bevuxna mark liksåsom skapad om. Omskapad till en Rosengård af Glädje.

Smärta och sår — om *Dine* lockar komma i min hand —
Mig, synas sällare än Paradisets Sällhet.
Om de mig inbjuda, förutan Dig, till Paradisets Äng,
Trång synes, för mitt hjerta, Paradisets Äng.

Vid nästa hvilo-ställe anslöt sig, till dem, en köpmans-son. Han var en vaken man af stor erfarenhet. Af moget omdöme. Af vidt-synt visdom. Af o-rubbad och orubbliger sans. Han plägade, då tiden inne var, då tiden passande och lämplig var, förmedelst sin fullkommeliga insigt, fast-binda nattens tråd vid Dagens Hals. Och, under idkandet af köpenskap och handel, med flit och id, i handen bringa in, utur den höga stjerne-himmel'ns fyra marknads-sidor, Solens Guld-Mynt.

En rask kamrat med ljuflig silfver-tunga;
En man med kunskaper. En man med insigt och förstånd.

Lycksalighetens blick sågs, åter-speglad, uti desse tre kamraters ansigten. Tredje dagen blef en landtmans son, dem, deras följe-

slagare. Han kraftig var och stark, med in-gående, samman-fattande erfarenhet i jordbruks-göromål. Han egde, i jordbrukets skilde portar och kapitel, en genom-trängande insigt. Han var begåfvad med en verkligt genialisk inblick i dess skilde grenar. Han hade, i jordens brukande (Gen. 2: 15.), en sådan lycka med sig, att hvarje torrer qvist, som han, i jorden, stack, strax, ofelbart, slog rot, och nådde, såsom planta, frodighet, fullkomlighet. Och skänkte friska frukter, åt honom, som lön. Och hvarje steg, han tog på åker-fältets tegar, blef lyckosamt och gagn-rikt, till den grad, att hvarje jord på hvilken han satt ned sin fot, bar gröda, äring utan utsådt säde.

Trädgården (Jes. 61: 11.) blef, genom honom, grönskande och frisk;
Åkern blef, genom honom, sådd i räta, raka rader.

Medelst desse, för hvarandre, af-passade fyra pelare nådde samman-slutningens och kamrat-skapets hus sin full-ändning. Och Ordet »**Fyra** *Vänner äro Gode*»[1] blef bekräftadt. De älskandsvärde vännerna förgåto, i tryggheten och glädjen af hvarandres sällskap, sitt sörjande och trånande efter sitt fosterland och sine käre. De lade herbergen och hvilo-ställen bå-
609. om sig. De lade dags-resa på dags-resa till rygga. De tröstades, genom hvarandras anblick. De fingo tröst i sitt beklageliga läge. De fingo, uti sine hjertan, frid.

Eho, med vänner, sitter samman,
Är, midt i elds-ugnen (Dan. 3: 24, 25.), i Lustgården.
Ehvad du söker, fast-slås (»qå'im ast») genom samman-slutning;
Ej, med din tunga eller hand, utför du något verk.
Ur hvarje liten vänskap hemtar hjertat näring;
Ur hvarje liten Zions-telning, undfår själen renhet.

[1] Cf. förkunnaren d'Annunzio's »Cabiria»: »Archimedes' FYRKANTIGE Bränn-Speglar.»

Du skördar nåd genom tillmötesgående mot hvar person;
Du vinner spis, förmedelst anslutning till alle dine likar.
När stjerna är förbunden med en stjerna,
Då bringas Sannings-frukten fram, i enlighet med bådaderas skaplynnen.

Efter att hafva färdats lång en väg, anlände de, omsider, till den Stad NUSTÚR (Nistår. נְסְתָּר. Den Fördolda Staden. Jerusalem. Zion. David's Stad. Esther. סתר. Guds Förborgade Vishets Jungfru. אֶסְתֵּר. Hāmān's Besegrarinna.), och utvalde, i en af stadens utkanter, ett läger-ställe åt sig, för att hvila ut och hemta nya krafter. Qvar hade ingen af dem någon föda eller proviant. Qvar hade ingen af dem en dīnār. Ej en dirámm, en gång. Qvad en af dem: »Oss, torde, nu, i detta läge, vara bäst och lämpligast, att hvar och en af oss aflägger prof på och ter fram bevis på den erfarenhet, och duglighet, han eger. Att hvar och en af oss bemödar sig att, i sin hand, få priset på en måltid. En måltid eller fest att aflösa vår fasta, på det att vi, en tid framåt, må bo här, invid staden, under lugn och ro.» Qvad kunga-sonen: »Allting hänger af Guds Vilje och Befallning. Ty intet ernås genom menniskans bemödanden. Må, derför, den, som mer begåfvad är med visdom än de andre, sig akta för att dyka ned i jagten efter hvad det vara må. Sig akta för att offra upp sin oskattbara själ. För HVAD? För detta as, den menskeliga kroppen, hvilken trots sitt ederværdiga, föruttneliga väsen, ej desto mindre hafver fiender förutan tal.»

Liksom ett as är denna verld, och, kring den, gamar,
Och, kring den, gamar — tusen, tusen — sväfvande omkring.
EN hugger in, i verlden, med sin klo;
EN hugger in, i verlden, med sin näbb.
Till sist, de flyga, alle, från den, BORT;
Och, af alltsammans, återstår blott detta stinkande kadaver.

Den uti verk-staden, beskärda daga-kost, som heter: »*Vi hafve delat ut, ibland dem, deras uppehälle*», förökas icke genom fikenhet och glupskhet. Och resultatet af de vinnings-lystnes vinst blir endast ẽlände och kränkande blottställelse för allmänt åtlöje och hån.»

Om, än, vi, oss, förvärfva många fete läcker-bitar,
Hur vore möjligt spisa mer än vår bestämda spis?
Hvi bära, då, på denna ångest, denna oro,
I jagten efter det, som, oss, ej är bestämdt?
610. Slå in på underkastelsens och Guds-hängifvenhetens Väg,
och lef förnöjd och rik;
Lägg lystnaden åt sidan, och lef glader.

Den yngling med det fagra anletet lät upp sin mun och sade: »En Lag-enlig betingelse (Ps. 110: 3.; 29: 2.; 96: 9.; I Chron. 16: 29.; 2 Chron. 20: 21.) är Skönhet — för att bekomma gunstbevis, och nådes-vedermälen. Och fägring är ett mäktigt hjelpmedel — för att bekomma rikedom och makt. Hvarhelst Skönhetens (DJAMÁL) »*Djim*» (begynnelse-bokstafven i »Djamál»), i klarhet, strålar fram, der följes den af »MÁL» (rikedom). Och, hvarhelst Nådens (ZARÁFAT) »*Zā*» (Proverbs 23: 22.),[1] i fägring, glänser fram, der sluter sig, till Henne »RÁFAT» an och »*Mihirbāni*». Der sluta sig, till Henne, an Barmhertighet och Kärlek (Jesajah 66: 10, 11, 12, 13.).»[2]

---

[1] Prov. 23: 22: שְׁמַע לְאָבִיךָ זֶה יְלָדֶךָ וְאַל־תָּבוּז כִּי־זָקְנָה אִמֶּךָ׃
»Hearken unto thy Father that begat thee. And despise not thy Mother, when She is Old.» (Hearken unto The Old Testament. That begat thee. And despise not The Old Testament because She (Thy Mother: The Old Testament) is Old.)

[2] Jes. 66: 10, 11, 12; 13.

10. Rejoice ye with Jerusalem, and be glad with Her, all ye that love Her! Rejoice for joy with Her, all ye that mourn for Her!

11. That ye may suck, and be satisfied with the breasts of Her con-

Eho utblottad eller hjelplös är, om blott hans ansigte är fagert,
Han skall, hvar, än, han går, dra' menniskornas blickar, o-mot-ståndligt, till sig.
Om du är fattig, och ditt ansigte är skönt,
DIG skola, öfverallt, de menskors blickar följa.

En inskrift från sitt tillstånds och sitt läges sidor läste, äfven, köpmans-sonen upp. Han sade: »Vanskeligt ett mynt på arbetsmarknaden är skönhets-kapitalet. Förr'n man vet ordet af, är ej en vitten qvar af kapital och ränta. Men privilegiet af ett moget omdöme och förmånen af klokhet och begrundande, och nyttan af erfarenhet och idoghet i handel och i vandel ta företrädet framför alle andre medel till befordrande och framgång. Och hvar och en, som stöter uppehällets fot mot fattigdomens sten, skall, utom Vishets-Jungfruns ljufva frukt, ej finna någon läkedom och något botemedel. Och hvar och en, som inge medel har till öfvers för sitt uppehälle, för honom gagnar intet annat hjelpmedel än skicklighet i köpenskap.»

Om allt ditt görande och låtande, på Visheten, är grundadt,
Skall, för ditt sorgsna hjerta, öppnas hjerte-fridens dörr.

Qvad landtmans-sonen: »Klokhet och betänksamhet och eftertänksamhet: de komma inte ALLTID väl till pass. Af dem

solation! That ye may milk out, and be delighted with the abundance of Her Glory!

12. For thus saith the Lord: »Behold! I will extend Peace to Her (to Jerusalem, to the *Jews*, [videlicet: *to those who praise God and ONLY God, to those who do NOT praise men and mankind but Almighty God ALONE*]) like a River. And the glory of the gentiles like a flowing stream. Then shall ye suck. Ye shall be borne upon (Her) side. And be dandled upon (Her) knees.
13. As one whom his mother comforteth, so will I comfort you. And ye shall be comforted in Jerusalem.»

kan man ej ALLTID draga vinst. Om vetenskap och kunskap egde tillträde till Härligheten (Prov. 31: 10 אֵשֶׁת חַיִל), och kunde taga Henne i besittning, då skulle hvar och en, som är, i lärdom, androm, öfverlägsen, som är, i fattnings-Fähigkeit och makt att mening gripa, androm, öfverträffande, förmögen vara och i stånd att, uppå Kunga-dömets fält, upp-lyfta Härlighetens Kungliga Banér. Att, uppå stranden utaf Herra-dömets flod, plantera Huldrikhetens, Salighetens Träd. Men många lärde män vi funnit fångne, i armodets och nödställdhetens grop. Och vi ha, granneliga, gifvit akt på många, som aldrig supit doften in af insigtens och pligt-trohetens Rosengård, och, likväl, kråma sig i yppighetens lustgård, och brösta sig i kräslighetens slott. Härom, har talats ut det Visdoms-Ord, som följer:

Stjern-himlen lägger ned, i handen på den ovise, begärets tyglar;
Han ANSER sig för *god*. Just detta är hans synd. Han ANSER sig för *vis*. Just detta är hans synd. Och, härmed, basta![1]

Fördenskull: arbetets välsignelser och verksamhetens lyckosamma frukter: DE föra menskan in på Härlighetens Äng, så att hon, medelst skicklighet och gagnande förtjenstfullhet, blir prydd med glädjens och med salighetens krans.»

611. Ett yrke må du lära dig, på det du vinne guld,
Ty aldrig öppnar, dig, förnuftet några dörrar.
Änskönt en konung äger både kunga-thron och krona,
Har han behof, likväl, af yrkes-mannens guld.

När turen kom till kungs-sonen att tala, anmodade de honom, tala, sägandes: »Förklara, äfven du, ännu en gång, för oss,

[1] »Så snart du *säger*, du är god, så *är* du ond;
Det finns ej något *rum* i Gud för din personlighet.»
(Shaikh Sa'dí: »**Bústán**»: 4 de Porten: 3 dje Berättelsen: Vers 83.)

detta kapitel. Och ut-lägg, något vidlyftigare, detta ämne, hvars problem vi, under detta samtal med hvarandra, hafva dryftat.» Kungs-sonen svarade och sade:

»Vi vele fattigdomens och förnöjsamhetens ära ej förringa;
Säg furste-sonen *till*, att hans behof för dagen, allaren, är
lagadt *till*.

Jag hyser städs, alltjemt, den åsigt, hvaraf jag, helt nyss mig gjorde till en tolk. Hvaraf jag, nyss, ett flyktigt utkast gjorde. Förvisso! Jag bestrider icke mine vänners ord, när de förmena, att något vinnas kan förmedelst skönhets-glansen, visdoms-fonden, skickligheten i ett yrke af hvad slag som helst. Men hvad jag håller fast vid, är, att, derest Guds, Den Högstes Budords Skönhet icke strålar ut från bakom slöjan, skall Skimret af DEN Härlighetens Morgon-Stjerna, som ut-strålar Ljus, ej någonsin upp-stiga kunna från Guds Audiens-Gemaks och Lön-Rums Syn-Rymd (Jer. 23: 22.). Till dess Den **Allan** Makt besittande Monarchen: HERREN GUD **UPP** låtit Dörren till Essentiae (יְשׁ) och Substantiae (יֵשׁ) Verk-Stad, skall kunskapens och vetenskapens gods ej varda god-kände och erkände som emot-tag-bart gods och sälj-bart gods i Guds-Mot-Tagandets Bazår. *Förmånen* af, *välsignelsen* från slaf-arbetets bord är likt en läcker-bit (Genesis 49: 20), som, enligt Den Evinnerliga Allmagts-Förbestämmelsen, ut-faller som en Guda-gifven gåfva, hvilken delas ut, af Gud, åt Ärans barn (Ps. 45: 1.). Och yrkes-arbetets och åker-brukets gagn är likasom en klase proviant, som, från den begynnelse-lösa förut-bestämmelsens skörd, tillkommer åker-brukaren på Ordets Åker-Fält. Och med mindre det sker i öfverens-stämmelse med Den, allom, Bjudande Viljen, skall hvarje inskrift, som den färg-bemängde tanken ristar in i imaginationens och in-bild-ningarnes tafla, på sistone, bli, af förderfvets prägel, präglad. Och hvarje KNEP, som den arglistige och sluge ränke-smidar'n, under fräckt pla-

nerande för framtiden, med välbehag och skadeglädje, hamrar ut, skall, uppå ändalykten stämpladt bli med lögnens stämpel.

Hur många bilder har jag, mig, ej bildat in, men till hvad *båtnad*?!!!
Hur många funder utfunderat, som sig visade blott vara *lögn*?!!!

Fördenskull är det orubbligt och fastställdt, att, om, blott Gud, Den Makt-Inhafvande så önskar, skall hvarje menskas önskan, utan vedermöda och besvär, bli uppfylld. Och LIKA visst är, ock, att, om Guds Vilje med en menskas önskan icke stämmer öfverens, skall hela hennes företagsamhet och möda bli till intet gagn, och gå till spillo. THY, måste Allmaktens Beslut om halsen lindas. THY, måste undergifvenhetens hufvud läggas ned på Ödets skrifna rad.

Vårt enda botemedel är förnöjsamhet och undergifvenhet;
Vårt enda läkemedel: underkastelse för Ödets Lag.

Precis som den der gamle landt-mannen och bya-mannen, som betrodde alla sina angelägenheter åt Den Gúdom-liga Nåden. Och, inom kort, sitt önsk'-mål nådde upp. Och ernådde sitt
612. syfte. Och friad blef och frälst ur olyckornas band.» Hans vänner och kamrater sporde honom, sägandes: »Berätta, oss, den sagan! Och tälj, oss, huru lyder den berättelsen.»

Andra Sagan.

Han svarade: »Det hafver, oss, berättats, att, i den staden Ándalus, der var en bya-man, hvars arbete, på åker-fältet, hade fram-gång.[1] Ett år, det hände att hans inkomst öfverskred hans utgift. Och att han lade hop tre hundra guld-dīnårer. Med detta gyllne kapital, var han, i hjertat, glad. Och gaf, deraf, ej ut det allra minsta. Nej, icke ens till täckande och till bestridande af helt och hållet nödvändiga utgifter. Hvar dag, tog han sin guld-pung fram, att guldet räkna. Med slikan glädje-väckande och guld-gul härlighetens glans, han narrade, till löje, sin förtjusnings läppar.

Han skakade, ur pungen, ned en guld-gul frukt
En frukt, som var likt saffran, glädjens källa.

En vacker dag, då han, sin vana trogen, hade räknat sina pengar, och dem tillbaka-lagt i pungen, för att dem, sedan, gömma och förvara på ett säkert göm-ställe, kom en god vän till husets dörr, och ropte på honom. By-mannen, som var rädd för att han skulle komma in, och reda få på denna brud af skinande och fagert anlete, som, enligt Ordet: »*Dölj ditt Guld!*», bort hållas dold inom förborgenhetens slöja, by-mannen — säger jag — lade ej guldet *rigtigt* i förvar. I hast han tog och slängde ned det i ett vatten-spann. Begaf sig, sen, i sällskap med sin vän, för att, i staden rätta ut ett vigtigt ärende. Då han gick

[1] Josuha 1: 8.: »This Book of the Law shall not depart out of thy mouth.» Josuha 1: 8.: »Then thou shalt make thy way prosperous. Then thou shalt have good Success (fram-gång).»

hemifrån, på väg till staden, lade han sitt vif på hjertat att laga till, åt honom, lite mat. Sen bya-mannen gått sin väg, lät, sig, hans vif det angeläget vara koka lite soppa. När hennes blickar föllo på det tomma vatten-spannet, tog hon upp det, och bar det med sig, tills hon kom till husets knut. Der stod hon, sen, och väntade, i hopp om att en hjelpsam granne skulle gå förbi. Utaf en händelse, kom stadens slaktare, som gett sig ut i staden för att köpa, sig, en oxe, förbi den hus-knut, der den bya-mannens hustru stod och väntade. Enär hon såg, i slaktaren, en vänligt sinnad granne, hemställde hon, och bad honom, och sade: »Vill du besvära dig med att, mig, bringa lite vatten. Och, dig, på så vis, afbörda den skuld, som grann-skap och bekant-skap lagt omkring din nacke, Och, sen, på sistone, få se den vinst, den lön, som deras är som hjelpa de behöfvande.» Härpå gick slaktar'n in. Och qvinnan gaf, honom, det vatten-spann, som guldet låg i. Och slaktar'n satte spannet på sin skuldra, och gick för att, åt qvinnan, söka vann'. På vägen, märkte han, att något rörde sig i spannet. Han företog en undersökning och fann pungen med dess guld. Med inner-ligaste, sannskyldigaste glädje, drog pungen han, i mantel-ärmen, in. Och qvad:

»Ett föremål af värde detta är, som, utan något omak från
min sida, har ramlat ned, helt plötsligt, i min barm!
613. I sanning! Sjelfve Paradisets Lustgård är ej mycket värd,
om ernådd genom mensko-händers arbete!

Lof, pris, och tack ske Gud, Den Härlige och Mäktige! Och må Hans Värdighet och Ära varda upphöjd! Ty Han har, utan arbets-vedermöda och besvär, och utan grubbleriets onödiga ängslan, förlänat mig en pant på ynnest och på nåd. Jag måste nu det anse för min skyldighet att åter-gälda denna öfver måttan stora gåfva, Att, med mitt yrke, icke höra upp. Att icke svika det, på grund af detta guld. Men lägga trygghetens

och hvilans guld upp till förvar, att ha att tillgå på behofvets dag.» Med desse ord, förgat by-innevånar'n-slaktar'n, i sin förtjusning öfver guldet, både vatten-spannet och det vatten, som han lofvat hade hemta. Han köpte, med de pengar, han fört med sig, ung och fet en stut. Och tänkte, sedan, sig begifva hemåt. När han var kommen staden utanför, då slog det honom: »Om jag behåller pungen hos mig sjelf, kan jag ej trygg förblifva, för den fruktan, som röfvare och tjufvar jaga in hos mig. Och om jag gömmer och begrafver pungen någonstäd's i staden, kan jag ej hålla modet uppe och förblifva glad, på grund af misstankar, som ängsla mig och gnaga, och frätande, marterande bekymmer. Och ingen har jag, som jag kunde söka upp, och be om råd. Ingen har jag, att mig vända till. För ingen, har jag så pass mycket tillit och förtroende, att jag, åt honom, skulle våga anförtro min skatt. Och lemna, honom den, förtröstansfullt, såsom ett lån!

Sök ej, i denna tid, i denna verld, dig, troskap;
Ty troskap finnes ej, i denna tid, i denna verld.

Det bästa jag kan göra är att stoppa denna pung i oxens strupe, och dra' försorg om att den glider ned för oxens strup-rör, och att den kommer ned i oxens buk. Sen, väl, jag slaktat honom, skall jag, sen, med lätthet, UPP draga guld-påsen utur hans buk.» Han derpå öfvervåldigade oxen med sin guld-pung. Han fyllde honom, liksom guld-kalfven, med guld. Gick, sedan, hem. På vägen mötte han sin son, utaf en händelse. Och denne redogjorde för och täljde ett och annat, som timat hade och sig tilldragit i byn. Och deribland var något, ock, som angick slaktar'n. Som denne måste ordna. Att detta uträtta, gick slaktaren, till byn, tillbaka. Han lemnade, fördenskull, från sig, oxen. Och bad sin son att taga hand om *den*. Men, under tiden, hade bya-mannen, med sin vän, kommit tillbaka. Han mötte slaktar'ns son. Han märkte oxen. Nu hade bya-mannen, någon

tid förut, afgifvit löfte, aflagt ed på, att en fet och frodig oxe offra upp. När, derför, han fick syn på slik en smäck-fet stut, begynte han inleda underhandlingar och taga mått och steg för att den köpa. Och, som han erbjöd slaktar'ns son ett högre pris än denne väntat, sig, blef, genast, det affär utaf och köp. Nu ledde bya-mannen oxen hem till sitt. Han vidtog åtgärder, i förberedelse på offer-slakten. **DÅ** slog det, honom, ett tu tre, att han glömt guldet, som, i vatten-spannet, slängts, blankt BORT. Gick in, att hemta det och gömma det på säker plats. Ju mer han spannet sökte, desto mindre fann han det. Sitt vif han sporde, sägande: »Hvar har du vatten-spannet?» Hon svarade med att, för mannen, tala om, hur, dermed, hängde hop. Nu intog grämelse sin plats i bya-mannens hjerta. Af saknad efter guldet, började hans girighets och vinnings-lystnads öga gjuta tårar. Och Visheten, som stod bredvid och skönjde slutet, begynte att, åt mannens tillstånds nesa, hjertligt le.

Det pack, som gråter öfver rikedom och guld,
Förvisso, vet, att det sig sätter ut för hånets löje.

614. Ett ögonblick försjönk den arme bya-mannen i bestörtning. Sjönk ned i häpnadens och hjelp-löshetens vatten-hvirfvel. Förblef, ett ögonblick, försänkt i suckandets och våndandets misär. Till sist, han tog sig samman. Ryckte upp sig. Grep tag i underkastelsens och undergifvenhetens räddnings-rep. Och ropade:

»ALLT hafve vi, åt Honom öfverlemnat!
Hvad *Hans* Barmhertighets Behag är, må Det ske!

Derpå befallde han, att oxen skulle slaktas. Och offras upp, som tack-offer, till Gud. När de till rensningen af oxens innandöme hade hunnit, föll bya-mannens öga på den pung, han hade

mist. Han blef, af glädje, alldeles utom sig. När, åter, han, till sans och till besinning, kom, tog han upp pungen. Han gjorde den, från smutsen och från träcken, ren. Ut tog han, sedan, guldet derutur. Hvart ögonblick, han lyfte upp ett guld-mynt. Han kysste det, och gned det mot sitt öga. Han lade, åter, ned det på sin plats, med orden:

»Må aldrig olycka ditt öde komma när!»

Men, efteråt, han tänkte, för sig sjelf: »Ja, DENNA gång, har, genom en förunderlig och lyckosam omständigheternas samstämmighet, mig, åter, kommit, i min hand, mitt kära guld. Tack vare denna märkeliga händelse och lyck-träff! Tack vare detta häpnads-väckande och stora underverk, som intet öga sett och intet öra hört (Jes. 64: 4.)! Men, hädanefter, skall min guld-pung jag förvara ingenstädes utom i mitt bälte. Det vore otänkbart, för mig, att, hädanefter, någonsin, ett enda ögonblick, ifrån den, vara skild.»

Jag kan ej TÄNKA mig en skilsmessa från dig;
Hur skulle någon, från Det Söta Lifvet, kunna vilja skiljas?![1]

Derefter plägade by-mannen alltid bära börsen PÅ sig. Hans maka brukade, på grund häraf, att honom klandra. Och säga: »Denna pläg-sed fjerran är från tilliten på Gud. Förthy att lägga upp ett spar-förråd, en grund-fond bevisar bristande förtroende till Gud. Till Den Allsmäktige Allena-Herrskar'n och Förråds-Utdelaren. Och, enligt Ordet: »*Sök ut, åt dig, af Gud,*

---

[1] *Joshua 1: 8.*: »This Book of The Law shall not depart out of thy mouth. Thou shalt meditate Therein day and night, that thou mayest OBSERVE to DO according to ALL that is written Therein THEN thou shalt make thy way prosperous. THEN thou shalt have good Success (»FRAM-GÅNG»)».

»*Fram-gång*»: *Att gå Hem. Att komma Fram till Gud.*

din lott, din andel,» bör menskan söka, sig, det dageliga brödets lott och andel ifrån Gud. Ifrån **Guds** Gifmildhets och Nådes Skatte-Kammare. DEN menska är fullkommeliga vis, som icke, medelst hopande af rikedomar, i dagen lägger lystenhetens lyte, men lyfter tillförsigtens öga upp till Gud. Och blickar upp emot Den Eviga, Ovanskeliga Sanningen. Och litar fast på Hennes fri-kost-iga Nåd. *Förthy*, från Hennes Mildhets Bord, går lott-lös ingen menniska, som vet med visshet, att, hvad hennes dageliga bröd beträffar, ej någon ökning eller minskning vederfaras skall i den *Ranson*, Som *Herrens* Bud har fastställt, i den *Portion*, Som *Allmakten* bestämt.»

För MYCKET rymmer icke Allmaktens Pokal.
För LITET rymmer icke Allmaktens Pokal.

By-mannen sade: »O, min hustru! I denna orsakernas verld, finns intet annat att ta *fasta* på och vara *säker* på och *vara* på, än orsaker och medel. Det tydt är YTTRE orsaker och YTTRE medel. Men detta blott i YTTRE måtto. Endast hvad beträffar menniskornas YTTRE vara eller FALSKA vara. Menniskornas SKEN-vara, med andre ord. I INRE måtto, deremot, och hvad beträffar menniskornas INRE Vara eller SANNA Vara, menniskornas VÄSENS-Vara eller KÄRN-Vara, med andre ord, bör underkastelsens och Guds-hängifvenhetens Vin, ur Guds-tillitens Bägare, med glädje, tömmas.»

615. Sitt icke likgiltig och slö och glömsk — ty detta är en verld af orsaker och medel;
Begrunda dessa orsaker och medel — men bygg din själs förtröstan uppå Gud.

By-mannens hustru hejdade sitt genmäle. Höll inne med sitt svar. Sjelf, fäste mannen börsen i sitt bälte. Gick, sedan, till sitt arbet' och beting. En dag förrättade han sina tvagningar

invid en källa. Och, sen han lös-gjort hade guld-pungen ur gördelen, han lade ned den invid källans brädd. När han, med badet, färdig var, och klädt sig hade, begaf det sig att han sin guld-pung, invid källan glömde, och gaf sig, *utan* denna pung, i väg. Strax efter honom kom en herde fram till källan, i afsigt att, med källans vatten, vattna sine får. När han såg penga-pungen liggandes vid källo-kanten, tog han den genast upp, och återvände, jublande och med stor fröjd och glädje, och under glade krum-språng, till sitt herde-tjäll. Dit kommen, räknade han pengarne. Och det befann sig, att de utgjorde tre hundrade dināˊrer, just precis. Han sade för sig sjelf: »Se der! Just jemna pengar! Trehundrade dināˊrer, just precis! Hvadhelst jag, dér' från, tager, minskar summan. Och, kanske BLIR det, sedan, aldrig mera, DET beloppet. Mig, höfves visa tålamod och återhållsamhet. Mig, höfves gömma denna jemna summa, och hafva den till godo åt mig sjelf, för nödens dag.» Följaktligen tog denne enfaldige man den penga-pungen upp, och stack den under armen, och tänkte inte mer på något annat. Och, medan han gned tystnadens, förtegenhetens jord på sine läppar, fullföljde han sitt sede-vane-liga värf såsom en herde. Bymannen, deremot, hvar gång han tänkte på sitt guld, begynte han att qvida. Han började, med hjerta fullt af qval, att låta regna från sitt öga samvetsqvalens tårar. Han började, med hundra rop af ruelse och längtan, att irra kring från höger och till venster.

Han mycket sökte, men fann ej sitt guld;
Han mycket ilade, men nådde ej sitt mål.

Till slut han vände kosan, dertill tvungen, hemåt. Och sörjande och bitter, omförmälde han hvad timat hade, för sin hustru. Hans hustrus hjerta fylldes upp af vrede. Hon öppnade, så snart hon lyssnat till sin mans bekännelse och hört de närmare detaljerna af hvad som händt, det skarpa klandrets och de

bittra förebråelsernas tunga, och göt, i mannens sår, sin tungas salta gift. Brast ut: »Lättfärdige och lättsinnige man! Med allra största omsorg, höll du dessa pengar, inne! Tog vara på dem! Gaf dem icke ut! Du höll tillbaka på de nödigaste och nödvändigaste utgifter! Du röfvade bort lifvets uppehälle ifrån din familj! Sitt nu! Sitt, nu, och sörj, och jemra dig och snyfta! Sitt nu! Sitt nu, och gråt af samvets-qval och längtan! Och trängta, dig, tillbaka, detta guld!» By-mannen svarade: »Du talar sannt.

Om vi, af skiljemessans qval, bli öfverväldigade och, af ångest, gripne,
Är det, blott, rätt. Är det blott som sig bör.
Enär och alldenstund vi, på förenings-dagen,
Ej bragte fram vår tacksamhet (Malakī: 2: 14—16.) för denna nåd.

Ett misstag var det och en fullständig villfarelse ifrån min sida att, först, af alla krafter, sträfva efter vinnandet och samkandet af stor en samlad skatt, och, sedan, gömma den från hustru och från barn, och, under qval och bitter vånda, ängslas, vid tanken på att den, kanhända, skulle gå till spillo. SÅ handlar ingen menska, som är vis. Och ingen vis-man binder fast en guldpung kring sin midja, och bringar dagar, nätter till i ångst och qval. En slikan dåre sofver på kredit. Men väckes upp och grips af sorgernas kontanter. Fram rusar, plötsligen, med ens, från Guds-Allmaktens Verkstad, en bild, som på hans fantasis och hans in-bild-nings tafla, ej någonsin i LIFVET varit ristad in. Han faller — han som jag — i undergångens marström. Och lemnas, sprattlande, och skrikande, från frälsnings-stranden fjerran, åt sitt öde.»

616. Eho juveler HAR, och FORTSÄTTER att gräfva uti grufvor,
Han gräfver upp, för ANDRA menskors skull, sitt dyra lif.

Enär din sorg blir störr', ju mer din rik'dom växer,[1]
Då du har mjölk och vin (Jesajah 55: 1.), hvi dricker du ditt blod?
Hur länge ämnar du att, i din jagt på ökad rikedom, af Sātan, varda kindpustad och sparkad?
Förnöjsamhet, dig, sök! Och lef, af Äran, krönt!

Följaktligen gaf by-mannen sig hän åt bot och ånger. Och svor, att han ej mera ville samla guld. Och svor, att allt, ehvad i hans hand skulle falla, det ville han ge ut, förutan töf och söl. Han eftertraktade Den Gúdom-liga Gunstens återvändande. Antvårdade, i lit på Gud, sin sak åt Gud. Han fogade sig i Guds För-Bestämnings Dom-Slut. Han lade undergifvenhetens panna ned på sjelf-förintelsens och späkningarnes skrifna rad.

Sitt stilla! Lita på din Skapares Oändeliga Nåd!

Å andra sidan, och på andra hållet, ha vi herden. Han gick, med pungen under armen, Vallande sin hjord. En dag, han sysslade som vanligt med att valla den. I närheten utaf en källa betade hans får. Med ens der syntes, fjerran-från, en skara ryttare. Af fruktan för att ryttarne, till äfventyrs, från honom, skulle röfva bort hans guld, vrok herden penga-pungen, plums, i vattu-källan. Och, som det långt på dagen lidet var, dref herden fåra-hjorden sin mot hem-hållet. En stund derefter, sen han hade gått, kom bya-mannen, vandrande den vägen fram, då, plötsligen en häftig vind begynte blåsa. Och vinden blåste hufvud-bonaden: turbånen af, och vrok den ned i djupet af den källan. Qvickt, hastigt, steg, då bya-mannen ned i källans djup, och sökte sin turbån. Då, plötsligen, med ens, och oförmodadt, han fick tag i penga-pungen. —

---

[1] Qui a terre,
Il a guerre.

Han *ambra* sökte. En *rubîn* han fann.

Sen han, till Gud, framburit tacksamhetens och tack-sägelsernas offer, gick han tillbaka och förtäljde denna underbara saga för sitt vif. Och, när han räknade den penga-pungens innehåll ihop, fann han det utgöra, på pricken jemnt, tre hundra guld-dînårer. Och, hänförd, brast han ut: »Si! Herren Gud, Den Härlige och Höge, har gifvit, mig, tillbaka, ifrån Öfversinnlighetens Verld, precis på pricken, det belopp, som gått förloradt!»[1] Derefter började han fylla upp det löfte, som han gifvit af. Han började att gifva guldet ut med fulla händer. EN del af guldet gaf han ut på sin familj. EN del han ut-betalade och lade ut till Guds, Den Högstes ära. Till dess, på så vis, *TVÅ* af de *TRE* hundrade dinårerna han gifvit ut. Men, strax, sen bya-mannen hade gått sin väg, kom herden, sen han fått, i hjertat, frid och lugn, från ängslandet för fåren, tillbaka, midt i natten, till den källans mun. Han kom tillbaka, men han fann ej Joseph. Han såg ej mer, deri, sin Joseph's skinande och klara ansigts-bild. Likt Jacob, höjde han, till Himmelen, sitt skri: »*Ack Joseph!*» Och lade till: »För mig, finns, efter detta detriméntum, ur lifvets grund-fond, ingen glädje mer. Och i den *ångst* af ruelse, som tär mig, den *saknad*, vållad af förlusten af det ljufva kärleks-föremålet, som mig fräter, hvad lugn kan jag, ur lifvet, hemta fram? Hvad frid och fröjd ur
617. hela lefnads-tiden?!

Ej längre önskar jag, mig, *synens* nåde-gåfva,
Sen ögat mitt, från anblicken af *slik* en nåde-gåfva, blifvit skildt.

---

[1] »And I will give you back the years, that the locusts have eaten. *The* cankerworm. *And* the caterpillar. *And* the palmerworm. MY great army. Which I sent among you.»

(The prophet Joel, Chapter 2: Verse 25.)

Han vandrade omkring, i dagar, nätter, olycklig, och förtviflande, och qvald. När någon tid förgått, kom han till staden. Hans väg gick just förbi det hus, der bya-mannen bodde. Den senare, i enlighet med sin god-hjertade natur, tog herden mot, som gäst, med fröjd och gamman. Han bjöd på lite mat, och lät sig vårda om honom. Sen, väl, de ätit slut, begynte de, om skilda saker, conversera. Och herden höll just på med att omtala en berättelse, då, plötsligen, midt under det han talade, skönjbare tecken af en bitter sorg sig tedde fram. Och, stundom, allt emellanåt, utgöt han, ofrivilligt, under loppet af berättelsen, ur ögat, tårar. Besvikelsens och bitterhetens tårar. Om orsaken till desse tårar, denna själa-vånda, sporde honom bya-mannen. Qvad herden: »Huru skulle JAG ej vara hjertepint och själs-förkrossad?

Om SÅLOMO hvad *jag* förlorat hafver hade mist,
För Sålomo, båd' pĕri-barn och djeflar hade gråtit.

Du måste veta att jag hade, i min ego, hundra sinom tre dīnārer af rent guld. Som voro stödet för, och styrkan af mitt hjerta. Som voro friden, voro hvilan för min själ. Som voro glädjen, voro fröjden för mitt bröst. Som voro synen, voro ljuset för mitt öga. En dag, af skräck för några skurkar, jag slängde dem i djupet af en brunn. Och nu kan jag ej finna minsta spår utaf dem.» När bya-mannen hörde desse ord, blef han bestört. Steg upp. Gick till sitt vif. Och qvad: »De pengar, du och jag för lagligt byte höllo, de pengar, vi med gifmildhetens hand ha gifvit ut och slösat bort förutan gnidighet och knussel, de voro laga egendomen af vår gäst. Vi ha, såsom en följd af vår försumlighet och obetänksamhet, i felstegens och syndens snara fallit ned. Nu måste vi tillbaka-gifva, åt honom, i form af en present, den lilla åsterstod af guldet, som är qvar. Och noga vaka öfver att vår hemlighet ej slipper ut och dagas upp. Förthy, i *så* fall, kommer han att göra anspråk på alltsammans.

Och vi —: ur stånd att infria vår skuld!» Hans hustru var, med honom, härutinnan, ense. Och sade: »Rätter egare bör återfå sitt gods. Hvad oss beträffar måste vi förtrösta på förnöjsamhet och lit på Gud. Allt intill dess att Gud, Den Högste vår förnöjsamhet och Guds-förtröstan täcks, af gunst och nåd, belöna.»

Eho sin trygghet bygger på sin lit till Gud,
Skall snarliga se Kinden af Den Efterlängtade.[1]

Som en present, en gåfva, lade bya-mannen, inför herden, fram de hundra guld-dīnårer, hvilke återstodo. Förbunden herden blef. Bar guldet bort. Och räknade det, derefter, i hop. Det utgjorde jemnt hundrade dīnårer. Han sade för sig sjelf: »Ett förebud till lycka: denna gåfva! Nu hoppas jag att återstoden, OCKSÅ, måtte komma i min hand. Nu gäller det att, uppå DETTA guld, ta noga vara. På det det icke, ÄN en gång, i slikan fara falle.» Med desse ord, tog han sin store, grofve
618. herde-staf, hvarmed han plägade att drifva ut sin fåra-hjord på bete, urholkade en del deraf som receptaculum; och deponerade deri de blanke guld-dīnårerna, på sådant sätt, att ingen kunde det förmärka. En dag han stod på brädden af en mäktig flod. Hans herde-staf föll, ur hans hand, i floden. Hur mycket än han sig bemödade och strängde an för att den fånga i sin hand igen, och gripa tag i den: det var förgäfves. Nu var det så, att denna flod sin rigtning hade emot staden. Och flöt förbi den store stadens store port. På brädden stod landtbrukaren, förrättande sin tvagning. Såg stafven, som, af floden, fördes, rakt, emot honom. Han grep den, och bar hem den till sitt hus.

---

[1] »I will shake all nations and *The Desire (The Desired) of all nations shall come.* And I will fill this house with Glory, saith the Lord of hosts. The silver is Mine, and the gold is Mine, saith the Lord of hosts. The Glory of this latter house shall be greater than of the former, saith the Lord of hosts. *And in this place will I give Peace, saith the Lord of hosts.*» (Khaggai 2: 7—9.)

Hans hustru var, som bäst, i färd med mat-tillagning. Men det var ondt om ved för hennes kokning. Så: bya-mannen började, till bränsle, bryta sönder herde-stafven, för att få hustruns kokning bragt till slut, och maten kokt. DÅ hände det, att plötsligen, hans mantels sköte, likt fatet utaf himla-hvalfvets fäste, blef fylldt med guld-mynt, gnistrande som eld. Han lyfte mynten upp. Begynte räkna dem. Han fann dem vara hundra guld-mynt, *jemnt*. Han föll i stoftet ned, i Guds-lofprisande. Han började, ännu en gång, att öppna gifmildhetens och frikostighetens hand. När två, tre dagar, derefter, förflutit, kom fåra-herden åter på besök. Han var, nu, denna gång, mer glädjetom och tröste-lös, än hvad han hade varit gången förr. Han täljde sorge-sagan om den bort i fjerran flutne herde-stafven. Och om de hundrade dīnārerna, han lagt deri. Qvad bya-mannen: »Säg, mig, ärligt, och tala öppet om, för mig, en enda sak: det guld, du tappade den FÖRSTA gången, *hvar' FRÅN* var det, dig, kommet i din hand? Och på hvad *sätt* var det, af dig, i-hopa-samladt.» Sannfärdeligen omförmälde fåra-herden händelserna, som de timat. Sannfärdigt sade han ifrån, hur det gått till: »På en viss dag, vid en viss källa, fann jag, mig, en guld-pung. Och, fann jag, mig, i denna pung, tre hundra stycken guld. Och DETTA var den pung, jag vrok i källan. Och, sen, gaf DU, mig, hundra stycken guld, såsom en skänk.» Den gode bya-mannen skrattade och sade: »Nu vare tack och pris och ära stor, åt Gud! Som håller fast hvad som är rätt inom det rättas cirkel! Inom dess egen cirkel! Jag måste, nemligen, dig, tala om och låta dig få veta, att jag, JAG SJELF, förgat den penga-pungen vid den källan. Och jag, JAG SJELF, var den, som fann den penga-pungen uti denna brunn. Och de der hundra guld-dīnārerna, jag skänkte dig: de voro återstoden utaf denna skatt. Och, vidare: den herde-staf, du mistade, den kom i mina händer. Och de deri inlagda hundra guld-dīnārerna, de äro DE, som vi, som bäst, nu, hålla på att gifva ut.» »Bestörtning grep, vid denna saga, fåra-herden. Han utbrast:

»Af de märkeliga, fast förundransvärda händelserna i din saga, går det fram, att ingen kan en annans för-bestämda andel annektera. Att ingen kan en annans för-bestämda status usurpera.»

Och »sens-moralen», conclusionen, som man draga kan af denna sagas täljande är *den*, att I, som mine vänner ären, icke bören låta glida ur Er hand besittningen och ägorätten till förnöjsamhetens fasta borg. Ej heller sätta Edre fötter utom Guds-tillitens cirkel. Ej heller vara kallsinnige, likgiltige, liknöjde för tidens fast förvånans-värde under, som härflyta från Ödet och Guds Allmakt. Men akta lefnads-tidens tillfälle för rof. Och ingen tro till guld och skönhet sätta. Ity att Sanningen af allt fördold är och förborgad bakom Ödets Slöja.»

Åt ingen, kunskap gifven
Om slutet på ett verk.

Kort sagdt, med desse ord, de bragte samtalet för dagen till ett slut. Den **nästa** dag, **då**, uppå horizontens blomster-äng, Det Höga Allmakts-Ödets Bya-man fram-tedde Rosen med de hundra Bladen: SOLEN: *blomstret*, skinande i hundra-faldig färg-prakt, då NATTEN: *hyacinthen* — mysk-bemängd och vällukts-doftande — den svarta NATTEN, på himla-hvalfvets blom-bädd af violer, drog slöjan af förborgandet och döljandet, till skylande och skyddande, framför sin kind —

619. Likt en tulpān, sken solens ansigte från himlen;
Och stjerne-blomstren: dolde för vår blick —

UPP reste sig, då, sånings-mannens son. Han talade, dem, till, och qvad: »I blifven stilla, här, till dess jag kommer åter. Tills jag, i afton, bringar fram, inför Eder, mitt arbetes, mitt dags-

verks, mina vedermödors frukt. I morgon, skolen I, när mindre blir Er trötthet, tillsammans, hvar för sig, i enlighet med sjelfständig och förut-uppgjord plan, anskaffa medlen för vårt lif och uppehälle». Med detta, voro alle öfverens. I väg det bar. När grof-arbetar'n kom till stadens stora stads-port, förfrågade han sig, och sporde granneliga, sägande: »I denna stad, hvad många vara, väl, det arbete, som bäst sig lönar?» De svarade: »Just nu betingar bränsle, sig, en hög betalning. Och ved och bränsle säljas mycket dyrt.» Den unge mannen gick, beslutsamt, genast, upp till bergen. Högg ned och band i hop en väldig hög med ved. Sen, bar han denna veden ned till staden. Och sålde den för tio silfver-penningar. Och, sen han köpt välsmakande och läcker föda, tillbaka-vände han till sine vänners läger. När han gick ut, igenom stadens port, skref han på stadsporten: »För en dags grof-arbete är den fasta lönen tio silfverpengar.» Med ett ord: hvad de väg-kamraterna förtärde denne dag var köpt med lönen för den unge grof-arbetar'ns grof-arbete. Den nästa dag, då skönheten — den hela *verlden* prydande — af *Solen* — af *Solen*, då den skin' i all sin makt och kraft — illuminerat och förhärligat den mörka *jorden*, med skimret af sin stråle-glans och sitt ljus —

> Med öppet ansigte, som rodnade, och strålade, och smålog,
> Fram-tedde verldens smyckarinna: SOLEN fram, från dagens
> ofvan-loft, sin skönhets makt —

tilltalade de ynglingen med fager uppsyn, sägande: »I dag, det *din* tur är. I dag, må *du* fundera ut en plan, att, med anlitande och bruk utaf din skönhet, förskaffa oss, som dine vänner ärom, ehvad, oss, mätthet bringa kan, beqvämlighet och ro.» Den unge mannen reste sig. Steg upp. Och gick. Gick, tankfull, grubblande, begrundande, mot staden. Han sade för sig sjelf: »Af mig, kan intet arbet' föras ut. Af mig, kan ingen daga-penning vinnas. Och, dock! Jag kan ej, gerna gå, med oförrättadt

ärende och gäckade förhoppningar, tillbaka! Jag är försatt i en besvärlig ställning. En ställning slik, att jag ej panna hafver att fördölja den. En ställning slik, att jag ej har courage att tala om den.

Mitt verk blef bragt i ruín af dine lockars svall;
Mitt bryderi är det, att jag mitt bryderi, för ingen, vågar tala OM.

I desse tankar sänkt, kom han till staden. Och, sorgsen, ängslig, satte han sig neder i ett gat-hörn. Helt plötsligt, gick, förbi honom, en vän och fager mö. Med rosig kind. Med svallande och yppigt rika lockar. En ägarinna af o-tömmeliga skönhetsskatter. En innehafvarinna af en rik'dom utan gräns. Hon såg hans fagra kind, som smekte hjertat. Hon såg det hjertetjusande och späda fjunet på hans kind. Hon gaf för vinden återhållsamhet och sjelf-beherrskning. Hon gaf dem hän åt kärleks-åtråns vind.

Till DEN grad, bragtes, hennes blod, af kärlek till honom, i svallning,
Att hvarje HÅR på hennes hufvud brast i ROP.
Hon sina händer klappade och slog tillsamman;
Hon drog, från månen af sitt ansigte, dess flor.
Hon lade ned på vägen, för hans fötter,
Sin fulla skönhets o-motståndeliga nät.

Hon sade till sin uppvaktande kammar-tärna: »Betrakta detta fagra anlete, som sådant är att rosens córŏna, af skam inför dess skönhet, i blygsel, sänker sig, likt gul jasmín. Betrakta denna
620. ståtliga gestalt, som slik är att den resliga cypressen, af afund mot dess sirlighet och rakhet, på *hjessan*, lagt sin *hand*, i *leran*, satt sin *fot*.

Från blomster-gården af min själ, mitt hjerta,
Har kommit hit till mig, *nu*, min cypress;
Dess like finnes ej bland *de* cypresser,
Som skapats fram af vatten och af jord.

Om jag den *läppen* skulle söka att beskrifva, jag skulle säga: '*Läpp* den icke *är*. *Rubin* den är, med *socker*, hopa-blandad. Om jag det mjuka *fjunets* inscription försöka skulle läsa, jag skulle läsa: 'Det är en split-uppväckande *calamitèt*.'

O Gud! Hvad fager kind! O Gud! Hvad fagert skägg-fjun!
En ros! En grönska! Skapade, tillsammans, genom Guds Barmhertighet och Nåd!

Och, hur som helst: »*En MENNISKA ej detta är. Nej! Nej! Det är en glädje-spridande och gagn-rik BUDSKAPS-BÄRARE.*»

Ty denna skönhet ligger icke inom råmärket för menskobarnen;
Den ligger icke inom menskligheten gräns.

O flicka! Tänk, dig, ut en utväg, och gör upp en plan, hvarmedelst denne lycko-bringande och ädle fågel falla må i nätet. Gör upp en plan, hvarmedelst denne underbare Guds-afbild må komma i min hand!» Den unga tärnan samtyckte, och nalkades den fagre ynglingen, med orden:

»O du mitt ögas ljus! O du mitt hjertas åtrå! Säg! Hvem ÄR du?
O du, som socker ger! O du, som socker tager! Säg! Hvem ÄR du?
Från dine läppar hafver spridt sig ett tumult på marknaden af hela Universum!
Af hvems bord, är *du* bordets salt? O säg det!

O sköne gosse! Mig min herrskarinna skickat hafver med ett budskap. Ett budskap af bönfallande och bön. Hon säger: 'Här, i denna stad, du förefaller som en enslig främling. Och främlingar, och enslingar bli ofta hjerte-brutne. Jag hafver, i min ego, en förtjusande asyl. En vederqvickande och älsklig liten fristad. Om du, en stund, mig ville denna heder unna, om du mig mätta ville med din skönhets spis, då skulle *jag*, deraf, få evig helsa, och du, å din sida, erfara intet mẽn'.» Den unge mannen svarade och sade: »Jag åtlyder befallningen, och kommer. Jag ingen orsak hafver att din bjudning böja af.» Sen gick han, som en gäst, till qvinnans gästabud. Och blef, hos henne, qvar till dagens slut.

Hans hjertas åtrå grep hans lustas tyglar;
UT, ur hans bröst, flög tålamodet som en pil.
Han såg en fager brud. Vid *sitt*, *hans* hjerta band hon.
Het, tom var hennes ugn. Han sköt, deri, sitt bröd.

Vid särla afton-tid, beslöt han gå tillbaka till kamraterna. Den unga flickan gaf, honom, ett hundra silfver-pengar. Bar fram sin ursäkt. Lade fram sitt tack. Den unge mannen köpte proviant för sine vänner. Och skref på stadens port: »Ett hundra silfver-pengar äro daga-lönen för ett skön-ansigte.» Den nästa dag, då Vishets-Köpenskapar'n öppnat upp den kristallínska spherens marknads-plats, och uppenbarat, från den höga himlens arbets-verkstad, den klara Solens röda guld-brocad; och bredt den ut för alle handlare och krämare på verldens handels-
621. marknad —

Den höga stjerne-verldens ädelstens-försäljarinna strödde guld;
Från ångest-hjulets marknad hördes larm-rop.

De sade köpmans-sonen *till*: »I dag, vi vele vara ditt affärsgeni's, din slughets gäster.» Qvad köpmans-sonen: »Gerna *det*.»

Han kom till porten af den stora staden. Med ens, kom der, till stadens port, på vatten-vägen, en farkost lastad med en mångfald utaf värdefullt och dyrbart gods. Men stads-invånarena tvekade att köpa in det. De töfvade, tills priset, möjligtvis, sku' hafve blifvit sänkt. Vår köpmans-son, emellertid, *han* dröjde icke. Han köpte lasten för ett rimligt pris. Sen sålde han den, samma dag, på qväll'n, kontant, för klingande och afsevärd profit. Och gjorde sig en vinst på tusen guld-dīnārer. Och köpte lifs-förnödenheter, läckerheter för kamraterna. Och skref på stadsporten: »Kontanta vinsten, för en dag af förutseende och företagsamhet i köpenskap, är tusen klingande dīnārer utaf guld.» Den nästa dag, då stjernornas monarch: den klara solen, steg upp för trappan till den fjerde himlen's kungs-thron, och lyfte öfver himla-hvalfvets metropōl, all-herrskar-dömets guld-broderade banér —

Den ljufva Morgonen, i silfrig drägt, med gyllne krona, krönter,
Den gyllne kronan LADE **NED**. STEG **NED** från elphen-thronen.[1]

tilltalade de kunga-sonen, sägande: »Du slår, beständigt, uppå Guds-förtroendets och Guds-tillitens puka. Du höjer, ständigt, upp, i högan sky, Guds-underkastelsens förtjenst. Nuväl, om der, i detta tal, finns något spår af sanning, om der, i detta skal, finns något grand af kärna, så visa fram, för oss, Guds-undergifvenhetens *frukt*. Och visa, OSS, dine kamrater, någon liten hänsyn. Och visa prof på hvad du göra kan, för OSS.» Den unge kunga-sonen tog deras förslag, med nöje, an. Med modig, ädel hug, med fast beslutsamhet, som fri var från det minsta spår af vankelmod och tvekan, UPP steg han, RESTE sig, och GICK. Han gick, frimodeligt och trösteligt, till staden.

---

[1] Jes. 40: 1—5. »I repudiate everything». (Samuel Rutherford.)

På grund af Allmakts-slafvens: Ödets skickelse, var samma dag satt ut som dagen för begrafningen af stadens konung. Ty honom döden mött. Och honom sörjde, denna dag, med gråt och klagan, hela stads-befolkningen. För att se *på*, gick prinsen upp till konungens palats. Han satte sig och slog sig neder i en vrå. Teg stilla. Satt helt tyst. Men dörra-vaktaren, som såg, att alla menskor voro upplösta i klagan och i sorg, och att den här satt, ensam i en vrå, och teg, och ICKE klagade och grät, och ICKE sig förenade med alle andre, och EJ sig anslöt till de andres sorg-demonstrationer, som öfligt hade varit, passande, och rätt, fick för sig, att den ensam-sittande var en spion, som kommen var att se, hvar landet låge öppet. Han talte, honom, strängeliga, till och näpste honom. Men prinsen släckte vredens eld med tålamodets vatten, sägande:

»Behandlar *mig* en okunnig person, af stolthets-dumhet, fränt, och strunt-förnämt, och -stramt,
Så kommer, från *min* sida, emot *honom*, blott medömkansfull och vänlig blidhet.
Om, från en man, som man ej ÄR, uppstiger, emot himlens hvalf, ett hundra-faldigt vredes-tjut, ett hundra-faldigt ill-vrål,
Så faller *hans* osmaklighet, *mitt* öra, smaklig före.»

När, UT, de hade burit kungens bår och ej en själ var qvar i kungs-palatset, satt, likväl, prinsen qvar på samma fläck, och såg sig kring, åt alle håll och kanter af palatset. Ånyo råkade han ut för dörra-vaktar'ns harm. Men, denna gång, *förökade* han, mot honom, sitt hat, sin onåd. Han slog honom, och förde honom bort till fånga-huset. Och dagen gick. Och natten kom. Och intet visste vännerna, der borta, om *hvad*, honom, i sjelfva verket, hade HÄNDT. De sågo, af den unge prinsen, ej ett SPÅR. De sade, till hvarandre: »Denne arme pilt! Han hade
622. lagt sin gernings byggnad uppå *Guds*-förtröstandets och *Guds*-

tillitens grundval! Och när han, sedan, ur sin drömda styrkekälla, ej fick någon hjelp, strax skämdes han och drog sitt ansigte, ifrån vårt sällskap. Det gifve Gud, att vi ej kommit fram med vårt förslag! Ej narrat *in* honom i detta äfventyr! Att vi hans barna-fromma och af Gudi, lycklig-gjorda hjertas tröstekälla icke hade grumlat! Alltså: på *e n a* hållet: desse vänner: sörjande och ångerfulle! Som, mot sig sjelfvom, öppnat förebråelsens och klandrets tunga! Och, på det *andra* hållet: denne prins, som änskönt bunden *fast*, i bojor och i band, med tankens fria hand dock sände sine vänner och kamrater detta budskap:

»O sänden, mig, ett bud, med himlens frie fåglar!
Dock, Eder egen *röst* är bunden fast i bur!

Den nästa dag församlade sig stadens ädlingar och furstar, församlade sig statens höfdingar och rikets pelare, i syfte att, sig, kora ut en kung. För att, på honom, låta öfver landets styrelse. Ty den afsomnade monárchen hade ingen son. Och ingen presumptív arftagare der fanns. I denna discussion de sig fördjupade, och sågo saken, från hvar syn-punkt, an. En mångfald skilda åsigter förnummos. Midt under deras dryftande, kom dörra-vaktaren. Qvad: »Hållen Edert rådslag hemligt! Ej längre sedan än i går, fast-tog jag en spion. Och möjligt: att han har en med-spion. Förbjude Gud, att denne med-spion, om Er debatt, sku' undfå vetskap! Då skulle stor förtrẽt, deraf, bli född.» Han, derpå, redogjorde för sitt sammanträffande med prinsen. Om hans tillstädes-varo, under sorgedagen, i palatset. Och om den näpst, han sjelf, åt honom, delat ut. Nu syntes det, dem allom, rådeligt och visligt, att låta hemta prinsen *ut* ur fängslet, och honom inför deras dom-stol komma låta, och hans förflutne och hans nuvarande förehafvanden investigẽra. En man gick bort, och förde prinsen till dem ifrån fånga-huset. Så snart församlingen den prinsen sågo, och

lade märke till hans underbara skönhet, en skönhet, som, med stråt-glans, ett helt kungarike skulle kunnat sira, så visste de, att slikt ett ansigte, slik fläck-fri panna ej pannan var och ansigtet af en spion. De insågo, att slik en älsklig menniska med dylik ädel hållning, och slikt ett väsende af upphöjd värdighet och oförfärad blick ej skulle sig förnedra låta kunna till slikt skände-yrke och afskyvärdt, föraktligt, nesligt näringsfång. Med iakttagande af aktning och af vördnad, de ställde spörsmål på honom, och sporde: »Hvad mände skälet vara till din ankomst? Hvar är din födslo-ort» Hvar är ditt faders-land?»

Med denna grace och skönhet hvar *kommer* du ifrån?
Om för vårt *gagn* du kommit har, sitt ned! Var hemma här!

Med artighet och älskvärdhet gaf kungs-sonen, dem, svar. Förtäljde dem om sin familj och härkomst. Berättade, dem, enskildheter om sin faders död. Och gjorde dem, om äldre broderns svek och tergiversationer, underkunnige. Nu hände det sig, att en icke oväsentlig del af landets höfdingar och makt-inhafvare beklädt förnämliga befattningar vid prinsens faders hof. Och hade sett den perlan, hvilken stammade från ett konungsligt skal, i någon mer och mindre undanskymd och obeaktad plats kring konungens, hans faders kungs-thron. Strax kände de den kungs-sonen igen. Förtäljde för de store, statens pelare om prinsens höge anherrar och stam-förvandter. Om storheten af deras makt och sultanåt. Om deras väldes vidd, och om utsträckningen af deras landamären. Den hela skara af det rikets store män erforo glädje vid hans blotta *anblick*. De gladdes åt hans lyckosamma ankomst. Med jubel togo de den prins emot. Med EN mun, EN-hälligt, de ropade: »HAN värdig är att styra detta land. Förthy han är, i väsen och esséntiā, oförvitlig. Han är af ädel, obefläckad stam. Han skall, förutan skuggan utaf tvifvel, UPP, låta dörrarne af rättvisa och rätt. Han sine under-
623. såtar skall behandla kärligt. Och gå i sine store stam-förvand-

ters spår. DEM efter-följande, i deras ädla traditioner. DEM efter-liknande, i deras rene seder. Och, sammanbindande de dygder, som han *ärft*, med den förtjenst, som han, åt sig, *förvärfvat*, skall, under skuggan af sitt milde-rika skydd, han hålla rikets alle undersåtare i trygghet. Den stråle af Gudomligt Välbehag, som, från hans panna, skin', är, oss, ett fyllestgörande och säkert prof, och ett bevisande och tydligt intyg, på hans förmåga att sitt rike styra, och hans bereddhet att sin ovän kufva. Och tecknet på hans konungsliga kraft, och ryktet om hans Namn-ägande Makt, skall ej förborgadt bli för någon man med insigt. För någon herre till och egare af syn.»

Eho betviflar Majestätet af kung Sålomo,
Åt hans förstånd och insigt skratta fisk och fågel.

THY, vigdes han, i samma stund, som konung, in. Och installerades i konunga-embetet. På detta enkla, lätta, motståndslösa sätt föll, i hans händer, hela kungariket. På grund af de välsignelser, som följa lit till Gud, ernådde han, som resultat, slik hög en ära. Och hvar och en, som träder in, med faste steg, på Guds-tillitens väg, och binder samman ärlighet af hug med fasthet af beslut, han skall, i denna och i Evighetens verld, få smaka frukterna, han skall, i BÅDA verldarne, bli tillfredsställd.

Om Guds-tillitens nyckel kommer i din hand,
Kan du, till Salighetens Skatte-Kamrar, öppna dörren.
Du kan, på detta plan, med rak-hetens Chaugán,
Från fältet, föra, med dig, Härlighetens Ord-Boll.

I denna stad, de hade gjort till sed, att konungar, den första dagen af sitt kungaskap, bestiga skulle en hvit elephant. Och, ridande på denna elephant, bli ledde rundt omkring den hela staden. Så skedde, ock, i detta fall, med denne furste. Och prinsen kom, midt under färden, till en port. Det var den stads-

port, som hans trenne res-kamrater hade gått igenom. Der såg han skrifvelserna som hans vänner, i den porten, ristat in. Han gaf befallning, att, till dessa inscriptioner skulle fogas: »Hårdt arbete, stor skönhet, mycken vetskap, grundlig skicklighet afsätta frukter — DEREST — FÖR SÅ VIDT Guds All-Makts För-Bestämning täcks behaga färda ut Befallning och Dekrĕt derom. Dekrĕt, som, dermed, stämma öfverens och stämma samman. Och vittnesbördet af en man, som, *ena* dagen, suttit burad in, som fånge, belagd med lidandenas och förnedringarnes fängsel-kedjor, och *andra* dagen, suttit såsom kung, på gyll'ne thron, i Ärones Palats, kan räcka till som prof och som bevis. Och tjena som tillfyllest-görande exempel.» Derefter återvände han till sitt konungsliga palats. Besteg sin thron. Och, honom, vard hans kungamakt befästad.

När Lyckan honom såg, på thronen stigen upp,
Hon bragte, honom, fram sin lyck-önskan och sade:
»O du, som MÄKTAR sitta på verlds-herraväldets thron!
Likt verlds-befallare, omgjorda dina länder! (Ps. 45.)[1]
Skrid, seger-säll och seger-salig, fram, och *kufva* verlden all! (Ps. 45.)[1]
Nu tiden inne är! Du kan ej längre sitta sysslo-lös och göra intet!» (Ps. 45.)[1]

---

[1] *Psalm: 45:*

1. Lamnaséakh, ghal shōshaním, lívnē-Kórakh, Máskīl, Shír Jedīdṓth:
2. Rākhásh libí Dāvár Tōv! Ōmér áni Maghasé le mélek.
   Leshōní ghét sōfér mākhír.
3. Yōfyāfíthā mibné Ādám. Húsaq Khēn besífthōthā́kā.
   Ghal-kén bérakekā́ Elohím le ghōlā́m.
4. Khagṓr *Kharbekā́* ghal-yōrék, gibṓr!: *Hṓdkā́* vá *Hadōráka.*
5. Vá Hadṓrkā́, selákh, rekáv! [»Triomphe dans ta Gloire (»Doxa»)!»]
   Ghal-Devár-Ámäth! Ve ghanváh-Sádäq (»Rättfärdighetens Ödmjuket»)!
   Ve thṓrkā́ Nṓrāṓth jeminákā.
6. Khíssäkā́ shenuním. Ghámīm thakhthā́kā jiplṹ: Bé lév ṓyevé ha Mélek.»

Derefter kallade han, *till* sig, sine vänner. Han gjorde den, i köpenskap och närings-fång, förfarne till coadjûtor åt sitt lands wazír. Han gjorde grofarbetar'n, åkermannens son till fogde. Till fogde och förvaltare af rikets kron-domäner, samt, ock, af hvarje kungens egen sätes-gård. Åt pilten, som var **624.** fager under ögonen, han skänkte, ynnest-fullt, en härlig äredrägt. Derhoss, ock, guld och rikedom förutan mått och gränser. Men lade till: »Änskönt det plågsamt är från trogne vänner skiljas — dock, *här*, i *detta* land, må du ej stanna qvar. På det att icke qvinnor, af din hjerte-snärjande, försåteliga skönhet, förförda månde bli, och, sedan, vilse gå. Och, deraf, *följden* blifva månde ondska. Och *ändalykten* sorger och förderf.» Derefter vände han sig, i sitt tal, till rikets herrar. Han qvad: »Ehuruväl, i denna höga riks-församling, jag många ibland Eder skådar an, som öfverträffa mig och glänsa öfver mig i visdom, och i tapperhet, förtjenster och förstånd, DOCK kan, med Himmelsk gunst, ett rike varda vunnet, och, med Gudomlig Hjelp, en fången slaf bli kung. Som framgår af Betydelsen och Innebörden af Det Helga Ordet i Qur'ånen: »*Du gifver Riket åt ehvem Du vill.*» (1 Samuels-Boken 2: 1—10.)

O Du, som alle hög-sinnade längta efter!
O Du, som alle sig i stoftet neder-kastande förbida!
Af *Din* Hand, kommer träldom, af Din Hand, kunga-makt!
Du gifver Salighet och Härlighet åt hvarjom och åt enom, Dig, det lyster!
Om *Din* Gunst och *Ditt* Ledar-skap ej visar Vägen,
Hvem finner Denna Väg med sitt *förnuft*?! (1 Samuels-Boken 2: 1—10.)

Mine kamrater och med-vandrande på vägen, gjorde sig mycken möda i sitt respective yrke. Och hvar och en af dem fick en viss afkastning, som lön. Jag, deremot, *jag* satte *ingen* tillit ALLS till egen kunnighet, till egen vetskap, och sökte *ingen*

hjelp och *intet* bistånd ALLS af någon *menniska*. Tvärtom. *Jag* byggde byggnaden af *mitt* verk och *min* gerning på grundvalen af mitt förtroende till *Gud*. Jag *underkastade* mig Guds-Allmaktens Ledning.[1] Jag *böjde* mig för Guds Den Högstes Konungsliga Lag.[2] Och sade:

'Det hufvud, som sig fogar i Guds Vilje, måste BÖJAS [2];
Den nacke, som sig underkastar Guds Befallning, måste KRÖKAS [2];
I ty att allt hvad Domaren: Den Rättvise behagar göra,
Är IDEL Rätt och Rättvisa, och IDEL Nåd.'»[2]

---

[1] »He leadeth me. O blessed thought!
O Word with ev'ry comfort fraught!
Wherev'r I go, whatev'r I be,
Still, with *His* Hand, He leadeth me.»

[2] **I:**

Qur'ānen 3: 25.:

»Say, 'O God, Lord of the Kingdom! Thou givest the Kingdom to whomsoever Thou pleasest.! And strippest the Kingdom from whomsoever Thou pleasest! Thou honourest whom Thou pleasest! And abasest whom Thou pleasest! In Thy Hand is good! Verily, Thou art Mighty over all!'» (Palmer.)

»Dis: 'Seigneur! Le Pouvoir est entre Tes Mains! Tu Le donne à qui Tu veux! Et Tu l'ôtes à qui il Te plaît! Tu élèves qui Tu veux! Et Tu abaisses qui Tu veux! Le Bien est entre Tes Mains! Car Tu es tout-puissant!'» (Kasimirski.)

»Say, 'O God, who possessest the Kingdom! Thou givest the Kingdom unto whom Thou wilt! And Thou takest away the Kingdom from whom Thou wilt! Thou exaltest whom Thou wilt! And Thou humblest whom Thou wilt. In Thy Hand is Good! For Thou art Almighty!'» (Sale.)

II:

Jeságh — Jā — Hū́:
Frälsningen? — {**»Den Varande»** / **»Den Som Är»**} *— är Den;*
Jesájah:

En af de nära-varande, en man, i Ordet, kunnig, reste sig och sade: »De Ord, som, från monarchens läppar, hafva utgått, äro Perlor, med Vishets-Diamanten genom-borrade och genom-stungne. Guld äro de, med Sannings-Pröfvo-Stenen pröfvadt, och befunnet lödigt. Befunnet vara guld, jungfru-ligt rent. Och ingen qvalification är så nödvändig och så passande en qvalification för klok regering och landsfaderlig behandling af ett rikes undersåtare som Visdom och Erfarenhet. Och dömda och bedömda efter *denna* regel, detta mått, ha konungens förtjenster sig bevisat vara så ovedersägliga, att de, likt solen, gjuta ut

---

45:7.

YOSÉR ÓR.*
U VŌRÉ KHÓSHEK.**
GHŌSÁH SHĀLÓM.***
U VŌRĒ RÁGH.****
ANÍ ADŌNÁI:*****
GHOSÁH KOLL ĒLÄH.******

---

* Jag *formar* ljuset.
** Och *skapar* mörkret.
*** Jag *gör* freden.
**** Och *skapar* ondskan.
***** Jag: *Den Varande*:
****** *Gör* alle desse.

III:

Första Samuels-Boken, Kap. 2:

4. The bóws of the míghty are bróken.
They that stúmbled are gírded with stréngth.
6. The Lord killeth and máketh alíve.
Bringeth dówn to the gráve. Bringeth úp.
7. The Lórd máketh póor. Máketh rích.
Bringeth lów. And, (thén), lifteth úp.
8. ÙP He raíseth the póor from the dúst.
From the dúnghill he lífteth the béggar.

sin stråle-glans uppå alle kungens slafvar, och skina uppå hög och låg i kungens tjenst. Och denna verldens Skapare vet, Sjelf, på hvilket sätt en menskas läggning, egenskaper, och begåfning, bäst och säkrast, kunna främjas. Och huldas om och hinna fram, på sistone, till mognad.[1] Som skrifvet står: »*Gud, Sjelf, vet bäst,*[2] *hvem Han vill sätta till, åt Sig,*[2] *och nämna ut, åt Sig*[2] *till bärare, åt Sig,*[2] *af Budskap från Sig.*[2]

Från bordet af Hans Håfvor utan gräns,
Får hvar och en, i mån utaf hans kräfvas mot-tagnings-förmåga, sin födas andel och sin betas lott.

Det glada Ödet af vårt rikes folk har låtit dig till detta rike komma. Den starka makten af förut-bestämningen för OSS, som *bo* i detta land, har låtit — liksom *du* — en fågel Phoenix — liksom *du* — en Símurgh, den lyckosamma skuggan af sin vinge kasta uppå dine undersåtars — dine vinge-brutne fåglars — obetäckte hufvud.

---

[1] Post tot discrímina, SÁLUS. Post tot naufrágia, PÓRTUS. Post tot certámina, PÁLMA.

[2] *Qur'ānen 6: 123—125.*

123. »C'est ainsi que, *dans chaque cité* Nous avons fait que *les grands en sont les hommes criminels*, afin qu'ils y tendent des pièges. Mais *ils n'auront tendu de pièges qu'à eux-mêmes.*

124. *Lorsque un miracle leur apparaît, ils disent*: »*Nous ne croirons pas,* tant que nons ne verrons pas un miracle pareil a ceux qui ont été accordés aux envoyés de Dieu.» — **Dieu sait le mieux où Il doit placer Sa mission.** La honte devant Dieu et le châtiment terrible atteindront les criminels pour prix de leur fourberies.

125. Dieu ouvrira, pour l'Islam, le coeur de celui, qu'Il voudra diriger. Il reserre, Il rend étroit, et comme cherchant a s'élever en l'air (»uppblåst») le coeur de celui, qu'Il voudra égarer. Telle est la punition dont Dieu atteindra ceux qui ne croient pas.»

Välsignade och lyckosamma nejd! 625.
Der — liksom *du* — en måne stigit neder!
Af Ödet gynnade och lyckosamma trakt!
Dit — liksom *du* — en konung bragt sitt anlets skönhet!

En annan man steg upp, och prydde talet med lof-prisandet af denne konung, hvars Lycka, liksom ungdom, var i tillväxt, hvars thron var lyftad upp till himlens höge hvalf. Han lade ned, på ut-tolkandets bricka, han strödde ut, på verlds-betvingar'ns panna, de versers perlor, som, här nedan, skrifvits ned:

O kung! Hvars öppna, frikostiga hand strör ut sitt guld,
som omedvetena *gåfvor*!
O kung! Hvars starka, seger-sälla hand, om Lycko-Ödets
barm, har kastat segerns kast-rep!
För nederstigandet af olyckan och fasan,
Der finnes trygghet — liksom *Himlens* trygghet —
I DET lands landamären och för DET lands innevånare,
Der **du** har slagit upp ditt konungsliga tält, som kastar,
öfver innevånarne, sin skugga!

På så vis sjöng en hvar af rikets herrar, allt efter hvar mans värdighet och rang och status, den ny-utvalde unge kungens lof. Och läste upp ett stycke ur DEN bokens sidor, SOM handlade om konungens förtjenst. Omsider, steg, der, upp en gammal man och vördig, en man af ren Esséntia och ljuflig tunga, som, efter att ha fullgjort skyldigheten att, för kungen, bedja, sin blida röst hof upp, och talade och sade: »O konung! Hvad beträffar För-Bestämningen och Ödet och hvad beträffar Guds, Den Högstes Ensam-Makt och All-Makt, hvarom monárchens Perl-utspridande och ljufva tunga subtila Sanningar, för våre hjertan, talat ut, har äfven *denne* slaf en saga att förtälja. Om den, af allom, åtlydda, konungsliga befallningen den äran skulle

röna att bli färdad ut, skall jag den sagan, hörsammast, berätta, och lägga fram den inför kungens fot.» Qvad konungen: »Tag fram ehvad du har och innehafver. Och tala om för oss: hur lyder den berättelsen.»

Tredje Sagan.

Den gamle mannen talade och sade: »Jag var i tjenst hos en af denna verldens store. *När* jag, emellertid, fick ögat *öppet* för och lärde *känna* verldens opålitlighet och falhet, och *varsnade* den gamla hexans svekfullhet och list, och lade *märke* till, att denna make-slukerska till brud: den fina verlden för vana hade att, med sine älskare, bedrifva *gäckeri.* Dem *locka*, först, och, ljufveligt, bedåra, dem *narra*, sen och drifva till förtviflan. Och — last not least — *när* jag bevittnade, och såg, att denna älskarinna d'une mauvaise foi, att denna älskarinna af en smutsig vandel kullstörtade och ned i djupet vrok, och slängde, hufvudstupa, ned, i afgrunden och gropen, oräkneliga massor af dumdristige, besinnings-löse, narraktige, hennes älskare och dyrkare, DÅ svor jag, för mig sjelf, tog bladet ifrån mun, och talade, och sade: 'Dåre! Bedårade och lätt-bedragne man! Du binder hjertat fast, i kärlek till ett bländverk, som riktat slagen af tillbaka-visande och afslag mot hundra tusen framgångsrika *kungars* dårskaps-fyllde bröst. Som gifvit fridens och förnöjsamhetens skörd af så oräknelige många, ryktbare och sag'-omspunne *furstar*, åt ödeläggelsens och undergångens vind! HÖR UPP med denna älskogs-jagt på verlden! HÖR UPP att bygga upp ditt lifs-verks byggnad vid en stråkväg, hvar'-från du, hvilket ögonblick som helst, kan, dig, förvänta höra uppbrotts-trummans dån, som, hotfullt, bjuder och befaller dig: »*Gack hädan*!»

Eho begrundar och betraktar verldens sätt och sed,
Han för ej *upp* ett hus, till *evig* bonings-ort, i VERLDEN!
Hvi skulle detta gamla ruckle du bebo?
Du måste det, ju, hasteligen, åt en annan, lemna!

Upp! Vakna upp, ur dåsighetens[1] sömn! Ty kort är tiden! Den är snart förliden! Ja, TIDEN hastigt flyr. Men VERKETS häst är lam. Tag med dig lite res-förråd från lifvets korta tid. Ty lång är vägen. Lång och lång-utdragen. Och svår och smältande *den* öknens hemska glöd.'

626. **DET** sök, i dag, i hvarje hörn och vrå,
Hvarmedelst du, i morgon, skall, på Vägen, undfå Föda.
Ty lång: den Väg, du har att gå; och aflägset: ditt Mål;
Tillaga Föda för din Väg. Och Mat för Resan.

Till sist, när, länge, jag, på slike tankar, hade rufvat, beskärdes, mig, att, med min Mr. Hyde, få bugt. Beskärdes, mig, att få min upprors-lystna lusta underkufvad. Med outsäglig, obeskriflig fröjd, med upprigtig och ärligt menad afsigt, begaf jag mig, i tankarne, till Öfversinnlighetens Verld. Och sysslade, i andanom, med Det som tillhör Evigheten och Odödligheten. Jag vände ryggen, HELT, åt sinnlighetens verld. Jag hörde upp att denna verlden TJENA. Jag hörde upp att **KÄNNAS VID** dess folk. En dag, såg jag, på marknads-platsen och bazár'n, en fågelfängare. Han var i färd med att försälja tvenne dufvor, som, på det språk, som deras var, som Skaparen, dem, gifvit, beklagade sig, för hvarandrom, öfver fångaskapet. Och bådo ut, åt sig, af Gud, Befrielsens Triumph och Seger-Glädje. *Jag* tyckte, det var *synd* om dem. Mig skar, i hjertat, deras ömkansvärda läge. Och jag beslöt mig för att köpa dem, och ge, dem,

[1] liknöjdhetens; maklighetens; veklighetens; vårdslöshetens. Cf.: *Jesajah* 32: 9—15. *Amos* 6: 1—6. På Hebreiska eller Engelska.

deras frihet, för att, på så sätt, undfå Skapar'ns Välbehag. För att, på så sätt, undfå Räddning för min Själ. Jag hoppades, genom befriandet af desse fåglar små från fängslets snara, få blicka fram emot befrielsen utaf mig sjelf från snaran af Guds Vredes Grymma Straff. Det pris, som fågel-fängaren, dem, åsatte, var två dirám. Och det var allt, jag hade i min ego. THY, stod jag, länge, obeslutsam, liksom tveksam. Min lusta: min personlighet: min Mr. Hyde förbjöd mig gifva desse pengar ut, till andres båtnad. Och dock! Jag trängtade att sätta dufvoparet fritt. Till sist, jag mig bemannade och mig beslöt. Beslöt att sätta all min tro och lit till Skaparen. Och köpte dufvorna, och bar dem ut ur staden. Och gaf, dem, deras frihet, there and then. De satte sig på krönet af en mur. Och, derifrån, de talade mig *till*, och sade, — sen de sin tacksamhet och erkänsla, på öfligt vis, tryckt *ut* och burit *fram* —: 'Just nu, är ej vår hand i stånd att dig belöna och dig vedergälla såsom du förtjenat hafver, men, *hör på*: » Inunder denna mur är lagdt ett skrin. Ett skrin af perlor fullt. Af underbara, oskattbara perlor. DET skrin: gräf, *dig*, det upp. Och tag det *med* dig.»' Jag blef förvånad öfver hvad de hade sagt. Brast ut: 'Fast märkeligt och underligt är DETTA: »I kunnen se ett perle-skrin *inunder* marken! En snara lagd *på* marken kunnen I ej se!» De svarade: 'När Ödet stiger ned, och färdar ut sitt Bud, blir blicken af förnumstigheten och förnuftet skum och dunkel, och klokhetens och klyftighetens öga kan ej längre SE.[1] Hvad Ödet *vill*, hvad Ödet har för *afsigt*: det kan ej, på NÅGOT sätt, på NÅGON tid, af NÅGON man, förhindras. När Ödet färdar ut Sin Makts Dekret, då *brister*, för den förut-seende, hans syn-förmåga, då *hjelper*, för den seende, hans syn-förmåga ej. Och detta allt, i ty att och emedan, deri, inneslutet var utförandet af *Guds* Behag och *Guds* Befallning. Och detta allt, i ty att och emedan det en *bi*-sak var, en »*små*-detalj», som hängde samman med

[1] Cf. Englands och Frankrikes Utrikes-Politik 1930—1939.

verkställandet af Guds — DEN ENDES — Vilje, af Guds — DEN ENSAM-VARANDES Beslut.

Och denna saga är ett rättvist och sannfärdigt vittnesbörd, som häfdar och bekräftar de Förkunnelser om Ödet och Förut-Bestämmelsen, som utgått hafva ur monárchens mun. Och vise män ha denna punkt bekräftat, och häfdat kungens vittnesbörd med desse ord:»

'Om du är *lyckosam*, är det ej *din* förtjenst;
Och, går det *illa* för dig, *ditt* fel är det icke.
Tag, dig, en vana an att — muntert, undergifvet, tacksamt och förnöjsamt — dig foga i Den Högstes **FÖR**-BESTÄMMELSE,
Enär och alldenstund det goda och det onda här i verlden ej bestämmes och befalles *fram* af *DIG*'.»

627. Han lade till: »O konung! Under muren sökte jag, och fann dem. Jag fann de perlor, som in-slutna voro i det lilla skrin. Jag lägger detta till och yppar det, på det att konungen må färda ut sin makts befallning, och låta föra dem till kungens skatt-gemak». Men prinsen genmälde: »Nej! *Nej! DU* hafver utsått säden. *DU* skördat har dess frukt. För någon annan, att, med dig, af skörden, varda med-delaktig: bort det! Det vore icke *rätt*. Ej på sin *plats*. Och dessa perlor utaf Visdom, som, i vår församling, du trädt upp på på framställningens tråd: de räcka till, för *mig*. De äro nog, för *mig*. Ty ingen perla glänser skönare än Sannings-Ordet. Och, genom Sannings-Ordets Elixir och Pröfvo-Sten, kan mynt, förfalskadt och bemängdt med koppar, bli trans-muteradt och förvandladt till Jungfru-ligt guld.»

Säg: »O Du Helga Ord! Hvad *ÄR* Ditt Elixír?
Hvem är Den Alchemist, Som *GÖR* Ditt Rena Guld?
Hvem har Dig instruerat eller lärt.[1]
Att slike Bilder, slika Taflor stiga upp, utur Dig?
ÄN hafver ingen pejlat Djupet, nått till Slutet af Din Sannings Djupa Brunn!
Jag vet ej af en FÅGEL, snarlik Dig i Skönhet.
Jag vet ej af en MINNES-STOD, Som Värdig är af Dig.
Den Enda Minnes-Stod, som Värdig är af Dig, är Hågkomsten af Dig, i ett förbråkadt hjerta.

Den hela hofmans-skara lyckönskade prinsen till hans Visdom. De bundo, strax, med *hans*, tillsamman sine hjertan. De lade sine hufvud ned på *hans* befallnings rad. De öfverläto tyglarne af sjelf-bestämmandet och viljen åt greppet af *hans* fasta, starka hand. De bragte till sin tid i skuggan och beskyddet af *hans* Ungdoms-Friska, Ungdoms-Glada Lycka.

Alltintill dess att uppbrotts-timmen äfven slog för *dem.*

Slut på den Trejde Sagan.

---

[1] »Who hath directed the Spirit of the Lord? Or, (being) His counsellor, hath taught Him?

With whom took He counsel? And (who) instructed Him? And taught Him in the Path of Judgment? And taught Him Knowledge? And shewed, to Him, the Way of Understanding?»

»Quĭ diréxit Spíritum Jehováe? Aut vir (fuit) consílii Éjus? (Qui) nŏtum (quid) fĕcit ílli?

Cum quō deliberāvit? Ut intelligéntem rédderet Éum? Et instrŭeret íllum Víam Judícii? Docerétque íllum Seiéntiam? Et Víam Intelligéntiae osténderet ílli?»

»Mi thikén eth-Rúakh Adōnâi? Ve ísh ghasāthŏ́ jōdighánū?

Eth-mí nōgháss? Va jevinéhū? Va jelamdéhu be Órakh Mishpát? Va jelamdéhu Dághath? Ve Dérek Thevunŏ́th jōdighánu?»

Slik sagan är om båtnaden af tilliten till *Gud* och underkastelsen i stoftet inför *HERREN*. Om resultátet af *Förút-Bestämmelsen* och *Ödet*. Och det finns ingen möjlighet, för den, som **vis** är, att fly bort ifrån och dra sig undan *Vetskapen* om Denna Makt. Ty den, som lägger i Guds Allmakts Hand sin egen viljes tyglar, för honom skall hvadhelst som händer bli till gagn. Ty intet hända KAN, som går emot hans önskan. Och factum är, att

Tusen bilder visas fram af tiden,
Och icke *en* af dem är sådan, som vi, sjelfve, sågo uti spegelen af vår in-bildning och vår phantasí.

Slut på den Fjortonde Boken.

När Brahamånen slutat sin berättelse, nedlade, för hans fötter, konung Dābshelím sitt tack. Brast ut: »På grund af den välsignelse, som åtföljer den högt-uppburne, Guds-benådade Hakí-
628. mens höge ande, har floret af fördöljandet och mörkret, från kinden af min åstundan och önskan, i hast, med ens, och plötsligt, fallit bort. Och föremålet för min åtrå, som jag, länge, efter-längtat, har, genom lyckosamheten af umgänget med den sublime läraren, nu, sisteligen, lyckligt, blifvit nådt! Nåtts af min *hand*!! Och blifvit *mitt*!!!

Pris vare Gud, att, ändteligen, mitt bemödande
Med framgång krönts och vunnit segerns pris!

Nu vågar jag fram-stamma en begäran. Jag beder shaikhen med det Guds-upplysta hjertat *att* taga mot af mig en liten gärd af kärlek, att taga mot en liten tacksamhets-tribut. *Att*

den present, jag, i upprigtighet och ärlighet, djerf's lägga för hans fot, ej refusëra eller vägra acceptëra.» Qvad Brahamånen: »O min konung! Af denna hufvudstad, som »*verlden*» nämns, jag nöjd är med en *vrå* att *sitta* i och med en *beta bröd* att *äta*. Jag hafver fliken af mitt hjertas mantel, ifrån besmittelsen af öfverflödiga och verldsliga förbindelser, med skiljemessans isop, tvagit ren. Det, mig, omöjligt är, att jag, på *något* vis, *ännu* en gång, mig skulle kunna vilja smeta ned och smutsa ned med smutsen utaf verldslige bestyr och med orenligheten utaf verldsliga förbindelser.

Så länge jag kan slippa verlden *från*,
Förbjude Gud, att jag, af verlden, skulle *förorenas*!

Men, om, mig, kungen göra VILL en tjenst, och, kring min hals, behaga kasta tacksamhets-förbindelsens och huldrikhetens hals-band, så är min önskan och begäran DEN: *att* konungen behagade, på samman-skrifnings-tråden träda upp de Vishetssprungne, Visdoms-mängde Ord, Som jag, åt honom, hafver delat ut och talat. *Att* han behagade dem skåda an såsom sin *guide*: sin ledare på salighetens vägar. *Att* han behagade dem taga till sin förare, på marschen till full-ände-ningens mål. Och, på *så* sätt, beständigt hafva *mig* i åtanke, och minnas *mig* i gunstbenäget hjerta. *Att* han, från mig, ej undandrage eller mig missunne sina böner. *Förvisso*, skall, likmätigt Ordet i Qurānen: »*En ärlig menskas böner visas ej tillbaka*,» min anmodan till konungen att be för mig den äran röna att tillvinna sig den rättvise monárchens bifall.» Monárchen villfor, huldrikt, hans begäran, och tog derefter, afsked af Brahmånen. Han bragte fram, till Brahamānen sitt »*Far Väl*!» Derefter vände han, till hufvudstaden sin, tillbaka. Han trädde upp hvad han, af Vishets-Perlor, fått i handen, hvad han, af Vishets-Perlor fått, sig, som en gåfva, tillförsäkradt, på samman-bindningens och samman-dragets tråd. JEMNT läste han deri. STÄDS tog han,

till De Perlorna, sin tillflykt. I alla, lifvets händelser. Vid hvarje lifvets storm. Han fann, i ROSENGÅRDEN utaf Deras Råd en Tröstare. Han fann, i Dem, en Hjelpare och Vän. Närhelst oförutsedda faror trängde på, och nöden tedde sig, för honom, fram, i skrämmande gestalt, i hot-full skepnad, han fann, i Dessa Perlors Råd, ett trofast Stöd. Ett Stöd, Som icke svek ej heller vacklade. Ett Bistånd: »**lő yimőt**».

Eho den vises Ord, den vises rådslag följer,
Skall, sisteligen, nå sin ömma längtans Mål.
Men den, som **BORT** sig vänder ifrån *deras* Väg, som handla rättvist,
Skall vilse gå, och aldrig, af Den Efterlängtade (Khaggai 2: 7), få se en SKYMT.

Slut på Tredje och Sista Delen af **Kalílah.**

Rättelser.

Sida	7	Rad	4	Uppifrån	*Står*	Areturi	*Läs* Arcturi
»	14	»	3	»	»	sålt	» sått
»	16	»	14	»	»	en flock, tranor,	» en flock tranor,
»	22	»	6	»	»	the speakers	» the speaker's
»	33	»	2	»	»	dåd.	» dåd.»
»	37	»	10	Nedifrån	»	-convenant	» -covenant
»	49	»	3	Uppifrån	»	egenskap.	» egenskap.»
»	50	»	14	Nedifrån	»	strategém,	» stratagém,
»	50	»	7	»	»	och	» Och
»	57	»	4	»	»	eden	» en ed
»	98	»	3	»	»	hennes, kinders	» hennes kinders
»	110	»	2	»	»	Och, jag	» Och jag,
»	114	»	6	»	»	egne ränkers	» egna ränkers
»	144	»	4	»	»	grymhet.	» grymhet.»
»	151	»	12	Uppifrån	»	uppbragdt	» uppbragt
»	159	»	4	»	»	**nu**	» **NU (1942)**
»	164	»	9	»	»	denna	» detta
»	165	»	17	Nedifrån	»	frikostighet.	» frikostighet.»
»	165	»	9	»	»	och hålla mig vid lif	Utgår.
»	165	»	3	»	»	lången	» långan
»	169	»	4	»	»	One	» »One
»	247	»	5	»	»	*intelligentia.*»	» *intelligentiam.*»
»	249	»	4	»	»	intelligentia.»	» intelligentiam.»

Säljes till förmån för flyktige och hjelp-behöfvande Judar

Pris 20 kr.